

Notes du mont Royal

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Η ΣΙΟ Δ ΟΥ

Ἀσκραίης τὰ εὐρισκόμενα.

HESIODI ASCRÆI OPERA QVÆ EXTANT.

In eadem doctorum virorum Annotationes, &
Lectiones variæ à MM. SS. Palat. ab
H. Commelino collectæ.

QVÆ HOC LIBELLO
continentur aversa pagina indicabit.

LVGDVN I,
SYMPTIBVS VIDVÆ ANTONII
DE HARSY, AD INSIGNE
Scuti Coloniensis.

M. DC. XIII.

ACADEMIA

*Suppl. Gerbo
ms. L. V.
26. 25.*

Ex Bibliotheca RÜHINKENIANA.

LIBELLO HOC CON-
TINENTVR
Gnomæ

Theognidis
Pythagora
Phocylidis
Solonis
Naumachij
Callimachis
Eueni
Rhiani

Eratosthenis
Panyasidis
Lini
Menecratis
Posidippi
Metrodori
Simonidis
Antimachi.

HESIODI VITA

E FVLVII VRSINI

Elogiis descripta.

HESIODVM Dio patre, & Pycimede matre natum Olympiade prima, L. X. ante Romam conditam annis floruisse, ex scriptoribus cum Græcis tum Latinis, colligimus. Patria illi Cuma, Acoliarum vicinium una, ut Herodotus & Strabo annotarunt. Inde autem ære alieno oppressum patrem Diuum migrasse ferunt, Ascræque Bœotia vicum petisse; à quo Ascræum deinde Hesiodum dictum. Eius mortem, cum senex admodum esset, recitat Plutarchus in Dioclis conuiuio. Prouerbum inde factum, Hesiodia senectus. Hesiodo statuam in publico Constantinopolitano gymnasio, quod Zeuxippi dicebatur, ex ære posuam fuisse, intelligimus ex his Christodori versibus in libr. 5. Epigrammatum Græcorum,

Ἡσίοδος δ' Ἀσκραίῳ ὀρεῖάσιν εἶδετο μέσαις
Φειγόμενῳ, χαλκὸν δ' ἐβιάζετο θυάδι λύσῃ
Ἐνδεὸν ἱμείρων ἀνάγειν μέλῳ. ---

Quos Laurentius Gambarà Brixianus ita in Latinum transtulit:

Hesiodusque choros Ascræus stabat agrestes

Inter, Hamadryadum media sublimis in aula:

Ærea & effigies fundebat ad æthera carmen.

Pausanias quoque in Bœoticis Hesiodo statuam æream à Thespiensibus in urbis foro positam fuisse scribit: qui & aliam Hesiodo statuam in templo Ionis Olympici collocatam narrat in rerum Eliacarum lib. 1. De Hesiodo Velleius lib. 1. Huius temporis equalis Hesiodus fuit circa centum viginti annos distinctus ab Homeri ætate, vir perelegantis ingenij, & mollissima dulcedine carminum memorabilis; otij quietisque cupidissimus, ut tempore tanto viro, ita operis auctoritate proximus, qui vitauit ne in id, quod Homerus, incideret; patriamque & parentes testatus est; sed patriam, quia malefactus ab ea erat, contumeliosissime.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ

ΑΣΚΡΑΙΟΥ ΤΑ

εὐεισκόμνα ἅπαντα.

HESIODI ASCRAEI

OPERA QVÆ

reperiuntur omnia.

HESIODI ASCRÆI

OPERA ET DIES.

MV S AE ex Pieria carminibus celebrantes,
Agite, Iouē dicite vestrū patrem laudātes,
Quomodo mortales homines *sunt* pariter obscuri-
que, clarique,

Nobiles, ignobilesque, Ionis magni voluntate.
Facile enim extollit, facile etiam elatum deprimis
Facile præclarum minuit, & obscurum adauget:
Facileque corrigit incuruum, & superbum deficcit
Iupiter altitonans, qui supremas domos incolit.
Audi intuens & auscultans, & *pro iustitia tua* diri-
ge iudicia

Tu Iupiter: Ego vero Persā *fratrem* vera monebo.
Non sane vnum est contentionum genus, sed
super terram

Sunt duo: alteram quidem probauerit qui nouerit,
Altera est vituperabilis: in diuersa autem animum
distrahunt.

Nam hæc *contentio* bellum exitiosum, & discor-
diam auget,

Noxia: nullus hanc amat mortalis, sed necessario.

Immortalium consiliis litem colunt molestam.

Altera vero, priorem. *ē prius* genuit nox obscura,
Posuit vero ipsam Saturnius altiugus, in æthere
habitans, (liorem.

Terræ in radicibus & *quidem* hominibus lōge me-

Hæc & quātumuis inertem, tamē ad opus excitat.

In alterum enim quispiam intuens ociosus

Diuitem, festinat arare, atque plantare,

Domumque recte gubernare, æmulatur vicinum
vicinus

Ad

Ἡ ΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΡΑΙΟΥ

Εργα καὶ Ἡμέραι.

ΜΟΥΣΑΙ Πιερίηθεν ἀοιδῆσι κλείουσαι,
Δεῦτε δὲ ἐνέπετε, σφέτερον πατέρ' ὑμείνουσαι.

Ὡν τε διὰ βροτοὶ ἀνδρες ὁμῶς ἀφατοὶ τε φατοὶ τε,

Ρητοὶ τ' ἄρρητοί τε, Διὸς μεγάλοιο ἔκνηπ.

Ρεῖα μὲν γὰρ βειάει, ρεῖα δ' βειάοντα χαλέπῃ.

Ρεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον αἶξει.

Ρεῖα δ' ἐπ' ἰδυῖαι σκολιόν, καὶ ἀγλῶρα κάρφει

Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ὃς ὑπέρτατα δώματα ναίει.

Κλυθεὶς ἰδὼν αἶων τε δίκη δ' ἰδυῖαι θυμῳ.

Τυμὴ ἐγὼ δ' ἐπεὶ Πέρσῃ ἐτήτυμα μυθῶμαι μῦθον.

Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔλω ἐρίδων γένος, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν

Εἰσὶ δ' ὡς τὴν μὲν ἐπαινέσσει νοήσας,

Ἡ δ' ἐπιμωμητὴ δαδ' ἀνδρα θυμὸν ἔχουσιν.

Ἡ μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ δ' ἥειν ὀφείλει,

Σχετλίη ἔστι τέκε γὰρ φιλεῖ βροτός, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης

Ἀθανάτων βέλῃσιν ἔειν τιμῶσι βαρεῖαν.

Τὴν δ' ἐτέρῳ, περτέρῳ μὲν ἐγείνατο νύξ ἐρι-

βεννῇ,

Θῆκε δ' ἐμὴν Κροτίδης ὑψίστου ἀσθέει ναίων

Γαίης τ' ἐνρίζησι καὶ ἀνδράσι πολλὸν ἀμείνω

Ἡ τε καὶ ἀπάλαμνόν τ' ὁμῶς ἐπὶ ἔργον ἐγείρει.

Εἰς ἔτερον γὰρ τίς τε ἰδὼν ἔργου χαπίζων

Πλέσσει, ὃς ἀπύδει μὲν ἀρόμηναι ἠδ' ἐφυτεύειν,

Οἶκόν τ' εὖ δέσσει, ζῆλοι δ' ἐπε γέγωνα γείτων.

Εἰς ἄφρονον σπεύδοντ' ἀγαθὴ δ' εἰς ἥδε βροτοῖσιν.
 Καὶ κεραμεὺς κεραμῇ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων, 25
 Καὶ πλωχὸς πλωχῷ φθονέει, καὶ αἰοιδὸς αἰοιδῷ.
 Ω Πέρση, σὺ δ' τοῦτα τέφρ' ἐνικάτθης θυμῷ.
 Μὴδέ σ' εἰς κακὸν χάρις ἀπ' ἔργου θυμὸν ἱρύκοι
 Νείκε' ὑπὸ πλεῖοντ', ἀγορῆς ἐπακουὸν ἔοντα.
 Ωρὴ γάρ τ' ὀλίγη πάλεται νηκίων τ' ἀγρῶν τε 30
 Ω πιπνι μὴ βίῃ ἐνδὸν ἐπιμετανὸς κατὰ κείτῃ
 Ωρκαίῃ, τ' γαῖα φέρει Δημήτερος ἀκτὺ.
 Τῷ κε κορεσάμενος, νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοις
 Κτήμασ' ἐπ' ἀλλοτρίοις. σοὶ δ' ὅκετι δεύτερον ἔσται
 Ω δ' ἔρδειν. ἀλλ' αὖθι διακρινώμεθα νείκος 35
 Ἰδείησι δίδαις, αἳ τ' ἐκ Διὸς εἰσιν αἰεταί.
 Ἢ δὴ μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασάμεθ' ἀλλὰ τε πολλὰ
 Ἀρπάζων ἐφόρεις, μέγα κυδαίνειν βασιλῆας
 Δωροφάγοις, οἳ τῷδε δίκλυν ἐθέλοισι δικάσαι.
 Νήπιοι, ὅδ' ἴσασιν ὅσῃ πλέον ἡμῖν πυντός, 40
 Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῃ μέγ' ὄνηαρ.
 Κρύψαντες γὰρ ἔχοισι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.
 Ρηϊδέως γάρ κεν καὶ ἐπ' ἡματι ἐργάσαιτο,
 Ωττί σέ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν, καὶ ἀεργὸν ἔοντα.
 Αἰψὰ καὶ πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνῆ καταθείς, 45
 Ἐργα βοῶν δ' ἀπόλοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε, χολωσάμενος φρεσὶν ἡσιν,
 Οττί μιν ἐξαπάτησε Περσηθεὺς ἀγκυλομήτης.
 Τοιῷ κ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κῆδεα λυγρὰ.
 Κρύψε δ' πυρ' τὸ μὲν αὖθις, εὐς πῶς Ἰαπετοῖο 50
 Ἐκλεψ' ἀνθρώποισι Διὸς παρὰ μητιόεντος

OPERA ET DIES.

Ad diuitias festinantem: bona vero hæc contentio
hominibus.

Et figulus figulo succenset, & fabro faber:

Et mendicus mendico inuidet, cantorque cantori.

O Persa, tu vero hæc repone in animo:

Neque malis gaudens contentio animum tuum ab
opere abducatur,

Lites spectantem, forique auscultatorem existen-
tem.

Cura namque parua est (i.e. esse debet) litiumque fori-
que,

Cui non sit victus domi in annum repositus,

Tempestiuus, quem terra fert, Cereris munus.

Quo satiatus lites ac rixam moueas

De facultatibus alienis. Tibi vero non amplius erit
iterum

Sic faciendum. Sed rursus discernamus litem

Rectis iudiciis, quæ ex Ioue sunt optima.

Nam nuper quidem patrimonium diuisimus: aliaque
multa

Rapiens ferebas, valde demulcens reges

Doniuoros, qui hanc litem volunt iudicasse.

Stulti: neque sciunt, quanto plus dimidium sit toto,

Neque quam magnū in malua & asphodelo bonū.

Occultatum enim habent dii victum hominibus:

Facile. n. alioqui vel vno die tantum operatus esses

Vt in annum quoque satis haberes, ociosus etiam:

Statumque remonem quidē super fumum ponerēs,

Opera. v. bouum cessarent, mulorumque laboriosorum.

Sed Iupiter abscondit, iratus mente sua,

Quia ipsum decepit Prometheus versutus.

Quocirca hominibus parauit tristia mala.

Abscondit vero ignem: quem rursus quidem bonus
Iapeti puer

Surripuit ad hominum usum, Ioue à consulto.

In caua ferula, fallens Iouem fulminibus gauden-
tem.

Huncque indignatus affatus est nubicoga Iupiter:
Iapetionide, omnium maxime versute,

Gaudes ignem furatus, quodque animum meum
deceperis;

Id tibi que ipsi magnum erit malum, & posteris.

Ipsis namque pro igni dabo malum, quo omnes
Se oblectent animo, suum malum amplectentes.

Sit ait, risitque pater hominumque deumque,
Vulcanum vero insignem iussit, quam celerime
Terram aquæ miscere, hominisque imponere vo-
cem,

Et robur, immortalibus vero deabus facie assimi-
lare

Virginum pulchram formam peramabilem at Mi-
neruam

Opera docere, ingeniose telam texere:

Et gratiam circumfundere capiti, auream Vene-
rem,

Et desiderium molestum, & membra fatigantes
curas:

Imponere vero caninamque mentē, & furaces more.
Mercurium iussit, nuntium Argicidam.

Sic dixit. illi. a. obtemperarunt Ioui Saturnio regi.

Moxque ex terra finxit inclytus vtrunque claudus.

Virgini verecundæ similem, Iouis consiliis.

Cinxit vero & ornauit dea glaucocula Minerva:

Circum vero Charitesque deæ, & veneranda Suada,

Monilia aurea posuerunt corpori. ipsam porro

Horæ pulchricomæ coronarunt floribus vernis.

Omniem vero illius corpori ornatum adaptauit
Pallas Minerva.

At in pectore sane nuntius Argicida,

Mendacia, blandosque sermones, & dolosos mors

Εν κοίλῳ νάρθηκι, λαθὼν Δία τερπικέραυνον.

Τὸν ὃ χλωσάμβροτ' ὠροσέφῃ νεφεληγερέτα Ζεὺς

Ἰαπεγονίδῃ, πάντων πῖρι μῆδεα εἰδώς,

Χαῖρεῖς πῦρ κλέψας, καὶ ἐμὰς φρένας ἠπεροπύσας; 55

Σοίτ' αὐτὸ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσομένοισι.

Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω χακόν, ὃ κεν ἅπαντες

Τέρπωνται κατὰ θυμὸν, ἐὼν χακὸν ἀμφογαπῶντες.

Ὡς ἔφατ'· ἐκ δ' ἐγέλασε πατὴρ ἀνδρῶν τε

θεῶν τε.

Ἦραυτον δ' ἐκείλασε πεικλυτὸν ὅτι τήχασα 60

Γαῖαν ὕδρι φύρεν, ἐν δ' ἀνθρώπου θέμεν ἀνδρῶν

καὶ δένετ' ἀθανάταις ὃ θεαῖς εἰς ὧπα εἴσκειν

Παρθενικῆς καλὸν εἶδ' ἐπὶ ῥατον. αὐτὰρ Ἀθλίῳ

Ερῶ διδασκῆσαι, πυλυδαΐδαλον ἱσὸν ὑφαίνειν·

καὶ χάειν ἀμφιχίαι κεφαλῇ χρυσίῳ Ἀφροδίτῳ, 65

καὶ πόδον ἀργαλέον, καὶ γυκόρους μελεδῶνας·

Εν ὃ θέμεν κυνέον τε νόον καὶ ὀπίκλοπον ἦδ' ὅ

Ερμῖνι βύωγε διάκτορον ἀρχειφόντι.

Ὡς ἔφατ' οἱ δ' ὀπίδοντο Διὶ Κρονίῳι ἀνακτῇ.

Αὐτίκα δ' ἐπ' γαῖης πλάσσει κλυτὸς Ἀμφιγυήεις 70

Παρθένῃ αἰδομένη ἱκελον, Κρονίδεω διαβελάς.

Ζῶσε ὃ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθλίη.

Ἀμφὶ δέ οἱ Χάριτες τε θεαὶ καὶ πότνια Πειθὼ

Ὀρμοῖς χρυσεόις ἐδεσαν χροῖ' ἀμφὶ ὃ τίμω

ὦραι καλλίκομις εἶφον ἀνθεσιν εἰαρινοῖσι. 75

Πάντα δέ οἱ χροῖ' κόσμον ἐφάρμοσε Παλλὰς Ἀθλίη

Εν δ' ἄρα οἱ εἰσέθεσι διάκτορ' Ἀρχειφόντης

Τούδεά δ' αἰμυλίῃς τε λόγοις καὶ ὀπίκλοπον ἦδ' ὅ

Τεῦξε, Διὸς βελῆσι βαρυκτύπου· ἐν δὲ ἄρα φωνῶν

Θῆκε θεῶν κήρυξ, ὀνόμηνε δὲ τλήνδε γυναικᾶ. 80

Πανδώραν, ὅτι πάντες ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες

Δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφειῆσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἶψα δ' ἀμύχανον ἐξετέλεσεν,

Εἰς Ἐπιμηθεῖα πέμπει πατὴρ κλυτὸν ἀρχειφόνον,

Δῶρον ἄγαντα, θεῶν ταχὺν ἄγγελον. εὐδ' Ἐπιμη-

θεὺς

85

Εοράσαθ' ὥς οἱ ἔειπε Προμηθεὺς μήποτε δῶρον

Δέξασθαι παρ Ζηνὸς ὀλυμπία, ἀλλ' ἀποπέμψαι

Εξοπίσω, μήπου τί κακὸν θνητοῖσι γένηται.

Αὐτὰρ ὁ δεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχε, ἐνόησε.

Πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον ὅππῃ χεῖτονι φύλ' ἀνθρώπων 90

Νόσφιν ἄτερ τε κακῶν, καὶ ἄτερ χολεποῖο πόνου,

Νέκων τ' ἀρχαίων, αἷτ' ἀνδράσι γῆρας ἔδωκαν,

Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ κατὰ γηράσχοισι.

Ἀλλὰ γυνὴ χεῖρεσι πίδου μέγα πῶμ' ἀφελῆσα

Εοκίδας· ἀνθρώποισι δὲ ἐμήσατο κῆδεα λυγρὰ. 95

Μοῦνη δὲ αὐτόθι ἑλπίς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισι

ἔκδον ἔμμενε, πίδου ὑπὸ χεῖλεσιν, ὅδ' ὅτε δύραζε

ἔξελθε, παρόθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πίδου

Αἰχμόχου βελῆσε Διὸς νεφεληγερέταο.

Ἀλλὰ δὲ μυρία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται. 100

Πλεῖν μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλεῖν δὲ θάλασσα.

Νέσσει δὲ ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρη ἢ δὲ ὅππῃ νυκτὶ

Αὐτόματα φοιτῶσιν κακὰ θνητοῖσι φέρουσα

Σιγῇ δὲ φωνῶν ἐξείλετο μητιέτα Ζεὺς.

Οὕτως ἔτι παῦσι Διὸς γοῶν ἐξαλέσασθαι

105

εἰ δὲ

Collocavit Iouis consiliis grauiſtrepī. ſed vocem
vtrique

Impoſuit deorum præco. appellauit autem mulie-
rem hancce

Pandoram: quia omnes cæleſtium domorū incolæ
Donum contulerunt, detrimentum hominibus cu-
rioſis.

At poſtquam dolum pernicioſum & ineuitabilem
abſoluit,

Ad Epimethea miſit pater inclytum Argicidam
Munus ferentem, deorum celerem nuncium. ne-
que Epimetheus

Cogitauit quid illi præcepiſſet Prometheus, ne
quando munus

Suſciperet à Ioue Olympio, ſed remitteret

Retro, necubi mali quippiam mortalibus fieret:

Verum ille ſuſciciens, cum iam malū haberet, ſeſit.

Prius namque in terra viuebant familiæ hominum

Sine & abſque malis, & ſine difficili labore,

Morbisque moleſtis, qui hominib. ſenectā afferūt.

Mox enim in afflictione mortales conſeſcunt.

Sed mulier manibus vaſis magnum operculum di-
mouens,

Diſperſit, hominibus autem machinata eſt curas
graues.

Sola vero illic Spes in infraſta domo *dolio*

Intus manſit, dolii ſub labris, neque foras

Euolauit. prius enim iniecit opertulum dolii,

Ægiochi conſilio Iouis nubicogæ.

Alia vero innumera mala inter homines errant.

Nam plena quidē terra eſt malis, plenumque mare,

Morbi autem hominibus tam interdū quā nocte

Ultro oberrant, mala mortalibus ferentes

Tacite: nam vocem exemit conſultor Iupiter.

Sic nuſquam licet Iouis mentem euitare.

Ceterum

Cæterum si voles, alium tibi sermonem paucis
absoluam

Belle ac sciēter : tu vero præcordiis imposito tuis.
Vt simul nati sunt dii, mortalesque homines,
Aureum quidem primum genus diuersi loquen-
tium hominum

Dii fecerunt, cælestum domorum incolæ.
Ii quidem sub Saturno erant, cum in cælo regnaret:
Sed vt dii viuebat, securo animo præditi,
Plane absque laboribus & ærumna: neque mōlesta
Senecta aderat, semper vero pedibus ac manibus si-
miles

Delectabantur in conuiuīs, extra mala omnia.
Moriebantur autem ceu somno domiti : bona vero
omnia

Illis erant : fructum autem ferebat fertile aruum
Sponte sua, multumque & copiosum: ipsique vltro
Quieti partis fruebantur, cum bonis multis.
Verum postquam hoc genus terra abscondit,
Ii quidem diui facti sunt, Iouis magni consilio,
Boni, in terris versantes, custodes mortalium ho-
minum:

Qui quidem obseruant & iusta & praua opera,
Aërem induiti, passim euntes per terram,
Opum datores. atque hoc munus regale consecuti
sunt.

Secundum inde genus, multo deterius postea
Argenteum fecerunt cælestium domorum incolæ,
Aureo neque natura simile, neque intellectu.
Sed centum quidem annis puer apud matrem se-
dulam

Nutriebatur crescens, valde rudis, domi suæ:
Cum vero adoleuisset, & pubertatis terminum at-
tigisset,

Pauillum viuebant ad tempus, dolores habentes

Εἰ δ' ἐθέλεις, ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω
 Εὖ κ' ὅπιστα μύθους. σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.

Ὡς οὐμόθεν γεγάασι θεοὶ θυγατὶ τ' ἀνδρῶπων
 Χρύσειον μὲν ἀργήσια γένετο μερόπων ἀνθρώπων
 Αθάνατον ποίησαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες. 110

Οἱ μὲν ὅπ'ι Κρόνῳ ἦσαν, ὅτ' ἔσαν ὦ ἐμβασίλῳ
 Ὡς τε θεοὶ δ' ἔζων, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
 Νόσφιν ἄτερ τε πόνων κ' οἰζύνετο· ἕδ' ἐπὶ δειλὸν
 Γῆρας ἐπ' αἶψ' αἰεὶ τ' πόδας κ' χεῖρας οἰκοῖσι
 Τέρπον' ἐν καλήῃσι κακῶν ἐκτοδεν ἀπάντων. 115

Θνησκὸν δ' ὥς ὕπνῳ δεδμημένοι ἐδ' ἅλ' ὅτ' πάντα
 Τοῖσιν ἔλμ' ἡρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρος ἄρουρα
 Αὐτομάτῃ πολλὸν τε κ' ἄφθονον. οἱ δ' ἐδεληκυῖ
 Ήσυχαι ἔργα νέμοντο, σὺν ἐδ' ἰοῖσιν πολέεσσιν.

Αὐτὰρ ἐπέειπεν τῷτο γένετο κατὰ γαῖα κάλυψεν, 120
 Τοὶ μὲν δαίμονές εἰσι Διὸς μεγάλας διὰ βελάς,
 Ἐδ' οἱ, ὅπ'ι χθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.
 Οἳ ῥα φυλάσσουσιν τε δίλκας κ' χέτλια ἔργα,
 Ἥερα ἐσάμενοι, πάντα φοιτῶντες ἐπ' αἶαν,
 Πλετοδύται κ' τῷτο γέρας βασιλῆϊον ἔχεν. 125

Δεύτερον αὖτε γένετο πολὺ χειρότερον μετέπ-
 δειν

Ἀργύρεον ποίησαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Χρυσέῳ ἔτε φυλὴν ἐκάλειχκον ἔτε νόημα.

Ἀλλ' ἕκατ' μὲν παῖς ἔτεα παρὰ μητέρει κεδ' ἦ
 Ἐπέφ' ἀτάλλων, μέγα νήπιον, ὃ ἐκὶ ἵκα· 130

Ἀλλ' ἄταν ἠβήσσεια κ' ἠβης μέτρον ἵκοιτο,
 Παιμίδαν ζώεσκον ὅπ'ι χέρον, αἶλκ' ἔχοντες

Αφραδίαις ὕβριν γὰρ ἀπαυδαλον ἐκ ἐδυώαντο
 Ἀλλήλων ἀπέχριν ἐδί' ἀθανάτους θραπύειν
 Ἡδελον, ἐδί' ἔρδειν μακάρων ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς 135
 Ἡ δέ μιν ἀνθρώποισι κατ' ἡθεα. τοὺς μὲν ἔπειτα
 Ζεὺς Κρονίδης ἔκρυψε χολήμβρος οὐμένης πιδας
 Οὐκ' ἐδίδου μακάρεσσι θεοῖς οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τὸτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε.
 Τοὶ μὲν ὑποχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ νηλέονται. 140
 Δεύτεροι, ἀλλ' ἔμπης πρὶν καὶ τοῖσιν ἀπαδεῖ.
 Ζεὺς δ' πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων
 Χάλκειον ποίησ' ἐκ ἀργυρῷ ἐδὲν ὁμοῖον,
 Ἐκ μιγίσαν, δεινόν τε καὶ ὀμβριμόν· οἷσιν Ἀρης
 Ἔργ' ἔμελε σονόεντα καὶ ὕβριες· ἐδέετο σίτον 145
 Ἡδον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον κρατερόφρονα θυμόν·
 Ἀπλᾶσι μεγάλη δ' εἶη καὶ χεῖρες ἀαπίτοι
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ σταβοῖς μελέεσσιν.
 Τοῖς δ' ἰὼ χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκεοι δέ τε οἴκοι,
 Χρηκῶ δ' ἐργάζοντο μέλας δ' οἶε ἔσκε σίδηρος. 150
 Καὶ τοὶ μὲν χεῖρεσιν ὑπὸ σφειτέρησι δαμνῆτες
 Βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ αἵδαο,
 Νώνυμοι θάνατος δ' καὶ ἐκπάγκοις ὥρ' ἔδοντας
 Εἶλε μέλας, λαμψρὸν δ' ἔλεπον φάος ἠελίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τὸτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε, 155
 Ἄνδρις τ' ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
 Ζεὺς Κρονίδης ποίησε δικαύτερον καὶ ἄρειον,
 Ἀνδρῶν ἠρώων θείον γένος, εἰ καλέονται
 Ἡμίθεοι, σφειτέρη γενεὴ κατ' ἀπείρονα γαῖαν
 Καὶ τοὺς μὲν πόλεμός τε χρηκὸς καὶ φύλοπις αἰνῆ, 160

Τοὺς

Ob stultitias. iniuriam enim prauam non poterant
A se mutuo abstinere, neque deos colere
Volebant, neque sacrificare beatorum sacris in aris,
Quatenus fas hominibus ex more. Hos quidē de-
indē

Iupiter Saturnius abscondit iratus: quia honores
Non dabant beatis diis qui olympum habitant.

At postquam & hoc genus terra occultauit,
Hi quidem subterranei beati mortales vocantur
Secundi: sed tamen honor etiam hos sequitur.
Iupiter vero pater tertium aliud genus hominum
Æneum fecit, omni no argenteo dissimile,
E fraxinis, vehemens, & robustum, quibus Martis
Opera curæ erant luctuosa, ac iniuriæ: neque vllum
cibum

Edebant, sed adamantis habebant durum, ani-
mum,

Feroces: magna vero vis & manus inuictæ
Ex humeris prouenerant super validis membris.
His crati ænta quidem alua, antæque domus:
Ære vero operabantur: nigrum autem nondum
erat ferrum.

Et hi quidem manibus propriis domiti,
Descenderunt amplam in domum frigidi infer-
ni,

Ignobiles: mors vero tametsi stupendos existentes
Cepit atra, splendidum vero liquerunt lumen
solis,

Sed postquam & hoc genus terra operuit,
Rursum etiam aliud quartum super terram multo-
rum alumnæ

Iupiter Saturnius fecit, iustius & melius,
Virorum heroum diuinum genus: qui vocatur
Semidei, priori generationi, per infinitam terram.
Hos quoque bellumque malum & pugna grauis,
Alios

Alios quidem ad septiportos Thebas, Cadmæam
 terram,

Perdidit pugnantes propter oues *opes* Oedipi:

Alios vero & in nauibus super magnum fluctum
 maris

Ad Troiam ducens, Helenæ gratia pulchricomæ.

Vbi quidem ipsos mortis quoque finis adobruit.

His autem seorsim ab hominibus victum & sedem
 tribuens

Iupiter Saturnius pater constituit ad terræ fines.

Et hi quidem habitant securum animum habentes

In beatorum insulis, iuxta Oceanum profundum,

Felices heroes: his dulcem fructum

Ter quotannis florentem profert fœcunda tellus.

O si neque iam quinto ego interesssem

Hominum generi: sed aut mortuus essem prius, aut
 postea natus.

Nunc enim genus est ferreum: nunquam nec die

Quiescent à labore & miseria, neque nocte

Corrupti: graues vero dij dabunt curas.

Sed tamen & hisce admiscebuntur bona malis.

Iupiter autem perdet etiam hoc genus varie lo-
 quentium hominum,

Postquam facti circa tempora cani fuerint.

Neque pater liberis similis, neque liberi *patri*,

Neque hospes hospiti, neque amicus amico,

Neque frater amicus erit, ut antehac.

Statim vero senescentes dehonorabunt parentes.

Incusabunt autem illos molestis alloquentes ver-
 bis

Impii, neque deorum oculum veriti. neque hi sane

Senibus parentibus educationis præmia red-
 dent,

Violenti. alter vero alterius ciuitatem diripiet:

Neque vlla pii gratia erit, neque iusti,

Neque

Τὸς μὲν ἔφ' ἐπταπύλοιο Θήβη Καδμυΐδι γαίῃ
 Ωλεσε μαρναμένης μῆλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο.
 Τὸς δ' ἢ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαΐτμα θαλάσσης
 Ες Τροίην ἀγαγὼν Ελένης ἕνεκ' ἠυκόμοιο.
 Ενδ' ἦτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλ' ἀμφεκάλυψε· 165
 Τοῖς δ' εἰς ἀνθρώπων βίον ἢ ἤδε' ὀπάσας
 Ζεὺς Κρονίδης κατέαυσε πατὴρ ἐς πείρατα γαίης.
 Καὶ τοὶ μὲν νῆϊσιν ἀκηδία θυμὸν ἔχοντες
 Εν μακάρων νήσοισι, παρ' Ωκεανὸν βαθυδίνῳ
 Ολβίαι ἦσαν τοῖσιν μελινδία καρπὸν 170
 Τρὶς τῷ ἔτοισι δάλλοντα φέρει ζείδωρ ἀεγυρά.

Μήκετ' ἐπεὶ ὤφειλον ἐγὼ πείποισι μετεῖναι
 Ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ πρότερον θανεῖν, ἢ ἐπεὶ γενέσθαι.
 Νῦν γὰρ δὴ γέν' ἐσι σιδύρεον· ἔδ' ἐποτ' ἦμαρ
 Παύσονται καμάτε καὶ οἷζ'· ἔδ' ἐπὶ γύκτωρ. 175
 Φθιρόμενοι. χθινοῦς δ' οἱ δώσουσι μερίμνας.
 Ἀλλ' ἔμπερ καὶ τοῖσι μεράζεται ἔδλα κακοῖσιν.
 Ζεὺς δ' ὀλέσει καὶ τὸτο γέν' μερόπων ἀνθρώπων.
 Εὖτ' ἂν γειόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιν.
 Οὐδὲ πατὴρ παῖδες οἰοῦνται, ἔδ' ἐπὶ παῖδες, 180
 Οὐδὲ ξείν' ξεινοδοκῶ, καὶ ἐταῖρ' ἐταῖρος,
 Οὐδὲ καὶ σόηνητος φίλος ἔσσεται, ὥς το πάρος ποτ'.
 Αἶψα δ' ἀπὸ γῆρας ἀπὸ μῆστοις τοκῆας.
 Μίμψονται δ' ἄρα τοὺς χθινοῦς βάζοντ' ἐπέουσι
 Σχέτλιοι, ἔδ' οἱ δὲ πᾶσι εἰδότες. ἔδ' οἱ μὲν οἶγε 185
 Γηράν τε τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν,
 Χθινοδοκῶντες δ' ἑτέρω πόλιν ἐξδηπάξουσιν.
 Οὐδὲ πρὸς εὐόρκου χάρις ἔσσεται, ἔτι δὲ δικαίως

Οὐτ' ἀγαθοῦ μᾶλλον ὅ κακῶν ῥεκτῆρα καὶ ὕβειν·

Ἀνέρα πρὶν ἴδωσι· δίκη δ' ἐν χερσὶ καὶ αἰδώς 190

Οὐκ ἔσται· βλάβη δ' ὁ καλὸς ἢ ἀρείονα φῶτα,

Μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ὅπῃ δ' ὅρκον ὁμείται.

Ζῆλον δ' ἀνδρώποισιν ὀϊζυροῖσιν ἅπασιν

Δυσκέλαδος, κακὸς χαρτες, ὁμαρτήσῃ συκρώτης·

Καὶ τότε δ' ἠ παρὸς Ὀλυμπόν· ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης, 195

Λόκοισιν φάρεσσι καλυψάμεναι χροῶ καλόν,

Ἀθανάτων μετὰ φύλον ἴτον περιλιπόντ' ἀνδρώποισιν

Αἰδώς καὶ Νέμεσις· τὰ δ' ὅ λείψεται ἄλγα λυγρὰ

Θνητοῖς ἀνθρώποισιν· κακοῦ δ' ὅκ' ἔσσεται ἄλκη.

Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσ' ἐρέω φρεσίνεσι καὶ αὐ-

τοῖς.

200

Ὡδ' ἱρήξ περσέειπεν ἀνδρόνα ποικυλόδειρον,

Τψι μάλ' ἐν γαστέρεσσιν φέρων, ὀνύχεσσιν μεμαρπώς·

Ἡ δ' ἐλεον, γαμψοῖσι πεπαρμένη αἰψὸν ὀνύχεσσιν,

Μύρεται· καὶ δ' ὅ γ' ἐπικρατέως παρὸς μῦθον ἔειπε·

Δαυροῖν, τί κέλαγες; ἔχει νῦν σε πολλὸν αἰ-

ρείων.

205

Τῇ δ' εἰς ἧς· ἀν' ἐγὼ παρ' ἄγω καὶ αἰοιδὸν εἴρω·

Δείπνον δ' αἶκ' ἐθέλω ποιήσομαι, ἢ ἐμεθήσω.

Ἀφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι παρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν·

Νίκης τε εἴρεται, παρὸς τ' αἴχρῃσιν ἄλγα πάχει.

Ὡς ἔφατ' ὠκυπέτης ἱρήξ· ταυσιπίερος ὄρνις, 210

Ὡ Πέρση, σὺ δ' ἀκούε δίκης, μηδ' ὕβειν ὀφείλε.

Τβεις γάρ τε κακὴ δειλὴ βροτῶν· ἔδ' ἐμὴν ἐσλὸς

Ῥηιδίως φερέμεν δυνάταί, βαρύνει δ' ἐξ' ὑπὸ αὐτῆς

Εγκύρως αἴτησιν, ὅσος δ' ἐτέρηφι παρελθεῖν

Κρείσσων

Neque boni. magis vero maleficum & iniurium
 Virum colent. Iustitia vero in manibus & pudor
 Non erit. Lædet autem malus meliorem virum,
 Verbis obliquis alloquens, periurium vero iurabit.
 Liyor autem homines miseros omnes
 Raucus, malis gaudens, comitabitur inuisus.
 Tumque demum ad cælum à terra spaciofa,
 Candidis vestibus tectæ corpus pulchrum,
 Deorum ad familiam abierunt, relictis hominibus,
 Pudor & Nemesis. relinquentur autem dolores
 graues
 Mortalibus hominibus. mali vero non erit reme-
 dium.

Sed nunc fabulam regibus dicam, tametsi ipsi
 sapiant.

Sic accipiter affatus est lusciniam canoram,
 Alte in nubibus ferens, vnguibus correptam:
 Illa vero misere, curuis confixa vnguibus
 Lugebat: eam autem imperioso ille sermone allo-
 cutus est,
 Infelix, quid strepis; habet certe te multo for-
 tior:
 Hac vadis, qua te duco, etiam cantatricem existen-
 tem.

Cœnam vero, si quidem libet, faciam, vel dimittam
 Imprudens vero, quicumque velit cum potentiori-
 bus contendere:

Victoriaque priuatur, & præter conuitia dolores
 patitur.

Sic ait velox accipiter, latis alis prædita auis.
 O Persa, tu vero audi iustitiam, neq; iniuriam fove.
 Iniuria enim perniciofa est misero homini, neque
 bonus quidem

Facile ferre potest. grauaturque ab ipsa,
 Illapsus damnis. Via vero altera perueniendi

Melior

Melior ad iusta : Iustitia autem super iniuriã valet,
Ad finem progressa. passus vero stultus sapuit.
Cito enim abit iusiurandum vna cum pravis iudiciis.

Iustitiæ vero impetus tractæ quocunque homines
duxerint

Doniiori , pravis autem iudiciis iudicarint leges.
Hæc vero sequitur flens urbemque & mores populorum,

Acrem induta , malum hominibus adferens
Quique ipsam expellunt , neque rectam distribuerunt.

Atqui iura tam hospitibus quam popularibus dant
Recta , neque à iusto quicquam exoritant,
Iis viget vrbs, populique florent in ipsa:
Pax vero per terram alma , neque vnquam ipsis
Molestum bellum destinat late cernens Iupiter,
Nec vnquam iustos inter homines fames versatur,
Neque noxa: in conuiujs vero partis opibus fruuntur.

His fert quidem terra multum victum : in montibus vero quercus

Summa quidem fert glandes , media vero apes.
Lanigeræ autem oues velleribus onustæ sunt.
Pariunt vero mulieres similes parentibus liberos;
Florent autem bonis perpetuo , neque nauibus
Nauigant: fructum vero profert fœcundus ager.
Sed quibus iniuriaque mala curæ est, prauaq; opera,
Iis poenam Saturnius destinat late cernens Iupiter:
Sepeque vniuersa ciuitas malum ob virum punitur,
Qui peccat , & iniqua machinatur.

Illis autem cælitus magnum adduxit malum Saturnius,

Famem simul & pestem: intereunt vero populi.
Neque mulieres pariunt , decrescuntque familiæ,
Iouis

Χρήστων ἐς τὰ δίκαια δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴχει, 215
 Ες τέλος ἐξελεύσασα, παθὼν δὲ τε νήπιος ἔγνω.
 Αὐτὴν γὰρ τρέχει ὄρκος ἅμα σκολιῇσι δίκησιν.
 Τῆς δὲ Δίκης ῥόδος ἐλκομένης ἦ κ' ἄνδρες ἄγῳσι
 Δωροφάγοι, σκολιαῖς δὲ δίκαις κρίνωσι θέμιστας.
 Ἡ δ' ἔπειτα κλαίουσα πόλιν τε καὶ ἡδέα λαῶν, 220
 Ἥρα ἑσταμένη, κακὸν ἀνθρώποισι φέρουσα
 Οἳ τέ μιν ἐξελάοισι, καὶ ἐκ ἰδεῖαν ἐνέμειν.
 Οἳ δὲ δίκας ξείνοισι καὶ ἐνδήμοισι διδοῦσιν
 Ἰδεῖας, καὶ μὴ τι παρεκβαίνουσι δικάϊς,
 Τοῖσι τέθλη πόλιν· λαοὶ δ' ἀνθεῦσιν ἐν αὐτῇ 225
 Εἰρήνη δ' ἀνὰ γλῶκκουροττόφος ἔδῃ ποτ' αὐτοῖς
 Ἀρχαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εὐρύσπα Ζεὺς·
 Οὐδέ ποτ' ἰδυδικμοῖς μέτ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπιθεῖ,
 Οὐδέ ἄτη, θαλίης δὲ μεμνηότα ἔργα νέμονται.
 Τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολλὰ βίον· ἔρρεσι δὲ δρυὶς 230
 Ἀκρὴ μὲν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίωσι·
 Εἰρηγόχοι δ' οἷες μαλλοῖς καταβεβρίδασι·
 Τίπτεσιν δὲ γυναικες εἰκότα τέκνα γονεῦσιν·
 Θάλλουσιν δ' ἀγαθοῖσι διαμπερές· ἔδῃ δὲ νηῶν
 Νείσσονται, καρπὸν δὲ φέρει ζείδωρος ἄρκρα. 235
 Οἷς δ' ὕβρις τε μέμνηλε κακὴ καὶ χέτλια ἔργα,
 Τοῖς δὲ δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύσπα Ζεὺς.
 Πολλὰ καὶ ζύμπασα πόλιν κακοῦ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ.
 Ος πῖς ἀλιτρεαίνῃ καὶ ἀτάδαλα μηχανάται.
 Τοῖσιν δ' ἐρανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονέων, 240
 Λιμὸν ὁμῶ καὶ λοιμόν. ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί,
 Οὐδέ γυναικες τίπτεσιν· μινύθουσι δὲ οἴκοι,

Ζῆϋς φραγμοσυνήσιν ὀλυμπόν. ἄλλοτε δ' αὖτε
 Ἡδ' ὅ γε στρατὸν εὐρύω ἀπώλεσεν, ἢ ὅ γε τείχος,
 Ἡ νείας ἐν πόντῳ Κρονίδης ἀποτίννυται οὐτ' ἔδ. 245

Ὡ βασιλεῖς, ὑμεῖς ὅ κατὰ φράζεσθε καὶ αὐτοὶ
 Τῷδε δίκλῳ ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἴοντες,
 Αθάναται λεύωσι τὸν ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσι
 Ἀλλήλοισι τρίβοισι, θεῶν ὅπιν ἐκ ἀλέγοντες.
 Τρεῖς γὰρ μύριοι εἰσὶν ὅπῃ χθονὶ πουλυβοτείρῃ 250
 Ἀδάνατοι Ζῆϋς, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·
 Οἳ ῥα φυλάσκειν τε δίκας καὶ χέτλια ἔργα,
 Ἡ ῥα ἐσσύμενοι, πάντῃ φοιτῶντες ἐς αἶαν.
 Ἡ δέ τε παρθένος ἐςὶ Δίδη, Διὸς ἐμμεγαλῆα,
 Κυδνή τ' αἰδοῖν τε θεοῖς οἳ ὀλυμπον ἔχουσιν. 255

Καί ῥ' ὁπότ' ἂν τίς μιν βλέπῃ σκολιῶς ὀνοτάζων,
 Αὐτίκα πᾶρ Διὶ πατρὶ καδοζομένη Κρονίωνι
 Τηρύνει ἀνθρώπων ἀδικον νόον, ὅφρ' ἀποτίσῃ
 Δῆμος ἀταυθαλίας βασιλῆων, οἳ λυγρὰ νοεῶντες
 Ἀλλή παρ κλίνοισι δίκας, σκολιῶς ἐνέποντες. 260

Ταῦτα φυλασόμενοι βασιλῆες ἰδυέτε μύθοις,
 Δωροφάγοι, σκολιῶν ὅ δίκων ἐπὶ πάγχυ λάθεσθε.
 Οἳ αὐτὰ κακὰ τεύχεα ἀνὴρ ἄλλ' ἢ κακὰ τεύχεα.
 Ἡ δὲ κακὴ βουλὴ πᾶν βηλεύσαντι κακίστη.

Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμός καὶ πάντα νοήσας, 265
 Καί γυ τὰ δ' αἴκ' ἐδέλυσ', ἐπιδέρκεται, ἐδ' ἐλῆθει
 Οἴῳ δ' ἢ καὶ τῷδε δίκλῳ πόλις ἐντὸς ἔοργει.
 Νῦν δὲ ἐγὼ μὲν αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος
 Εἶμι, μὲν τ' ἐμὸς υἱὸς ἐπεὶ κακὸν ἀνδρᾶ δίκαιον
 Εμμεναί, εἰ μείζω γε δίκλῳ ἀδικώτερος ἔξει. 270

Ἀλλ' ὅ

Iouis Olympij consilio . inter dum vero rursus
Aut horum exercitum ingentem perdidit, aut mu-
rum,

Aut naues in ponto Saturnius punit ipsorum.

O reges: vos autem considerate etiam ipsi
Iustitiam hanc. prope enim inter homines versan-
tes

Dii vident, quotquot prauis iudiciis
Se mutuo atterunt, deorum animaduersionem non
curantes.

Innumeri enim sunt in terra multorum alumna

Dii Iouis, custodes mortalium hominum:

Qui sane & iudicia obseruant, & praua opera,

Aerem induti, passim oberrantes per terram.

Virgo autem est Iustitia, Ioue prognata,

Claraque & veneranda diis, qui cælum habitant.

Et certe cum quis ipsam læserit, oblique iniurias,

Statim ad Iouem patrem confidens Saturnium,

Conqueritur hominum iniquam mentem: vt luat

Populus peccata regum, qui praua cogitantes

Alio deflectunt iudicia oblique pronuntiantes.

Hæc obseruantes ô reges corrigite sententias,

Corrupti: obliquorum vero iudiciorum prorsus
obliuiscamini.

Sibi ipsi mala fabricatur vir, alii mala fabricans.

Malum vero consilium consulenti pessimum.

Omnia videns Iouis oculus, omniaque intelligens,

Et hæc. certe (si quidem vult) inspicit: neque ipsum
latet

Qualenam hoc quoque iudicium ciuitas intus
exerceat.

Ego porro nec ipse nunc inter homines iustus

Esse velim, neque meus filius: quando malum est
iustum

Esse: si quidem plus iuris iniustior habebit.

Sed his nondum finem arbitror impositurum Iouem fulmine gaudentem.

O Perſa, cæterum tu hæc animo tuo reponæ,
Et iuſtitia quidem animum adice, violentia vero obliuiſcere prorſus.

Namq; hanc hominib. legem diſpoſuit Saturnius.
Piſcibus quidem & feris & auibus volucribus,
Se mutuo vt deuorent, quando quidẽ iuſtitia carẽt:
Hominibus autem dedit iuſtitiam, quæ multo optima

Eſt. Si quis enim velit iuſta in publico dicere,
Cognofcens, ei quidem opes largitur late videns
Iupiter:

Qui vero testimoniis volens periurium iurando
Mentietur, in iis delinquens immedicabiliter læſus eſt:

Eius vero obſcurior poſteritas poſtea relicta eſt:
Viri autem iuſti generatio poſteris præſtantior.
Cæterũ tibi ego bona ſciẽs dico, ſtultiſſime Perſa.
Malitiam quidem cumulatiuam etiam capere
Facile eſt: breuis quippe via eſt, adeoque proxima:
Ante virtutem vero ſudorem dii poſuerunt.
Immortales: lōga vero atq; ardua illa eſt ad ipſam,
Primumq; aſpera: vbi v. ad ſummum vêtum fuerit,
Facilis deinceps eſt, quantumuis diſciliſ fuerit.

Ille quidem optimus eſt, qui ſibi ipſi per omnia ſapit,

Cogitans quæcunque dein & poſtremo ſint meliora.

Rurſus & ille bonus eſt, qui bene moneti paruerit,

Qui vero nec ſibi ſapit, neque alium audiens
Animum adicit, ruſum hic inutilis vir eſt.

Verum tu noſtri ſemper præcepti memor,

Operare, ô Perſa, diuinum genus, vt te fames

Oderit, amet autem pulchre coronata Ceres.

Vene

Αλλὰ τά γ' οὐ πω ἔσπα τελεῖν Δία τερπικέρανον.

Ω Πέρση, σὺ δ' ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·

Καὶ νῦ δίκης ἐπάκουε, βίης δ' ὀπιλήθεο πάμπαν.

Τόνδε γὰρ ἀνδρῶποισι νόμον δέταξε Κρονίων,

Ἰχθύσι μὲν καὶ θηροῖς καὶ οἰωνοῖς πετεινοῖς,

279

Εὐδὲν ἀνθρώποις, ἐπεὶ ἐδίκη ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς·

Ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην, ἢ πολλὸν ἀρίστη

Γίνεται, εἰ γάρ τις κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαι' ἀγορεύειν

Γινώσκων, τὸ μὲν τ' ὄλβον δίδοι εὐρύσσει Ζεὺς·

Ὅς δέ κε ματυρίησιν ἐκὼν ὀπίσθον ὁμώσας

280

Ψεύσεται, ἐν δ' δίκην βλάβας γήκεσσι ἀάδῃ,

Τῷ δ' ἐτ' ἀμαυροτέρῃ γενεῇ μετόπισθεν ἀλείπειται·

Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεῇ μετόπισθεν ἀμείνων.

Ἔοι δ' ἐγὼ ἰδὼν νοέων ἐρίῳ μέγα νήπιε Πέρση.

Τὴν μὲν τοι ῥακόητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἐλέσθαι

285

Ρηϊδίως· ὀλίγη μὲν ὁδὸς, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει·

Τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρῶτα θεοὶ παρπάρεθ' ἐθήσαν

Ἀθάνασι, μακρὸς δ' καὶ ὀρδιθῶ εἶμ' ἐπ' αὐτῷ,

Καὶ πτηχὺς τὸ φῶτον ἐπὶ δ' εἰς ὄχρον ἵκηται,

Ρηϊδίη δ' ἤπιτα πέλει, χαλεπὴ δ' ἔσται.

290

Οὐτ' οὐ μὲν παύεις, ὅς αὐτὸ πάντα νοήσῃ,

Φρασάμεν' ὅτ' ἐπιτα καὶ ἐς τέλος ἔσιν ἀμείνων·

Ἀδελὸς δ' αὖ κακῆν, ὅς εὖ εἰπόντι πείθηται·

Ὅς δέ κε μήτ' αὐτὸ νοήσῃ, μήτ' ἄλλ' ἀκούων

Ἐν θυμῷ βάλληται, ὅδ' αὖτ' ἀχέη' ἀνῆρ.

295

Αλλὰ σὺ γ' ἡμετέρης μεμνημένος ἀτὲν ἐρετμῆς

Εργάζεαι Πέρση, δῖον γένος, ὅφρα σε λιμὸς

Ἐχθαίρῃ, φιλῇ δ' εὖ σέφαν' Δημήτηρ

Λιδεῖν βίοντο ὃ τέλει πῆμπησι χαλῖνι.

Λιμός γάρ τοι πάμπαν ἀεργῶ σύμφορος αἰδρί. 300

Τῷ δ' ὅτεοι νεμισῶσι καὶ ἀνέρες ὅς κεν ἀεργὸς

Ζῶν, κηφλιέσσι κοθύρεσι ἱκελῶ ὀριμῶ,

Οἳ τε μελισσῶν κάματον τρύχουσιν ἀεργοί

Εὐδόντες· σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔστω μέγιστα κοσμεῖν,

Ὡς κέ τοι ὠραῖν βίοντο πλήθωσι χαλῖαι. 305

Εξ ἔργων δ' αἰδρες πολύμυλοι τ' ἀφνειοί τε.

Καὶ τ' ἐργαζόμενῶ, πολὺ φίλτερον ἀθανάτοι-
σιν

Εἴπαι ἡδ' ἐβροτοῖς· μάλα γὰρ συγέουσιν ἀεργούς.

Εργὸν δ' ἔστιν ὄνειδος· ἀεργίη δ' ἐστ' ὄνειδος.

Εἰ δέ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζήλώσει ἀεργὸς 310

Πλευτουῶτα· πλάττω δ' ἀρετὴν καὶ κῦδός ὀπιθεῖ.

Δαίμωνι δ' οἷός ἐστιν· τὸ ἐργάζεσθαι ἀμεινον,

Εἴ κεν ἀπ' ἀλκοτρίων κτεάνων ἀεσίφρονα θυμὸν

Εἰς ἔργον πείσῃς, μελετᾷς βίην ὥς σε κελεύω.

Λιδῶς δ' ἔκ ἀγαθῇ κεχημῆρον αἰδρα κομίζει. 315

Λιδῶς ἢ τ' ἀνδραὶ μέγα σέβεται ἢ δ' ὀνίνησι.

Λιδῶς τοι φθός ἀνολβίη, θάρσος δ' φθός ὄλβος.

Χρήματα δ' ἔχ' ἄρπακτα, θεός δ' οὐ πολλὸν ἀμείνω.

Εἰ γάρ περ καὶ χερσὶ βίην μέγαν ὄλβον ἔληται,

Ἡ ὅγ' ὑπὸ γλώσσης λυίσσεται, (οἷα τε πολλὰ 320

Γίνεται, εὐτ' αὖ δὴ κέρδος νόον ἐξαπατήσῃ

Ἀνθρώπων, αἰδῶ δ' ὃ τ' ἀναιδεῖν κατοπάσῃ)

Ρεῖα τέ μιν μαυροῦσι θεοὶ μινύθουσι δ' εἰκοί·

Ἀνείπῳ, παῦρον δ' ἐστ' ὅτι χρόνον ὄλβος ὀπιθεῖ.

Ἴσον δ' ὅς τ' ἰκέτῃν ὅς τε ξείνον κακὸν ἔρξῃ·

Veneranda, victuque tuum impleat horreum.
Fames namque perpetuo ignauo comes est viro.
Atque eundem & dii oderunt, & homines, quicun-
que ociosus

Viuat, fucis aculeo carentibus similis studio,
Qui apum laborem absument ociosi,
Vorantes. tibi vero opera mediocria obire gratum
esto,

Vt tibi tempestiuo victu impleantur horrea.
Ex laboribus aut viri euadunt pecorosi & opulenti.
Et laborans multo etiam charior iam immortalib.
Eris, quam hominibus. valde enim oderunt ociosos.
Labor. v. nullum dedecus, sed ignavia dedecus est.
Quod si laboraueris, mox te æmulabitur & ociosus
Ditescentem: diuitias vero & virtus & gloria comi-
tatur.

Deo autem similis fueris. Laborare quidem melius:
Si quidem ab alienis facultatibus stolidum ani-
mum

Ad opus conuertens, victus curam habeas, vt te iu-
beo.

Pudor autem non bonus indigentem virum tenet.
Pudor qui viros valde & lædit & iuuat.
Pudor quidem ad paupertatem, audacia vero ad di-
uitias. (liores.

Opes vero non raptæ, diuinitus datæ, multo me-
Si quis enim & manib. per vim magnas opes tra-
xerit,

Aut lingua spoliari (qualia multa
Fiunt, quamprimum lucri amor mentem deceperit,
Hominum: pudorem vero impudentia attulerit)
Facile & illum obscurant dii, minuuntur. v. familiae
Viro illi: exiguum vero ad tempus diuitiarum adsunt.
Par est delictum, si quis & supplicem & hospitem ma-
lo afficiat:

Quique fratris sui cubilia ascenderit,
 Secreti *causa* lecti vxoris, scelerata patrans:
 Quique mala cuiuspiam fraude, deceperit orpha-
 nos liberos:

Quique parietem senem misero in senectæ limine
 Probris affecerit, grauib. incessens verbis:
 Huic certe Iupiter irascitur. ad extremum vero
 Pro operibus iniquis grauem exhibet talionem.
 Verum tu quidem ab his omnino cohibe stultum
 animum.

Pro virili autem sacra facito immortalibus diis
 Caste & pure, splendidæque crura adurito.
 Interdum certe libaminibus atque hostiis placa,
 Et quando cubitum ieris, & quando lux sacra ve-
 nerit:

Vt beneuolum erga te cor atque animum habeât,
 Vt aliorum emas sortem, non tuam alius.
 Amicū ad conuiuium vocato, inimicū vero finito.
 Eum vero potissimum vocato, quicumque te prope
 habitat. •

Si. n. tibi & negotium aliquod domesticum ac-
 cidat,

Vicini discincti accurrunt: cinguntur aut. cognati.
 Noxa tam magna est malus vicinus, quantum bo-
 nus commodum,

Sortitus est præmium, quicumque sortitus est vi-
 cinum bonum.

Neque sane bos interierit, nisi vicinus malus sit.
 Recta quidem mensurata vicino mutuum accipe,
 rectaque redde,

Eadem mensura & amplius, siquidem possis:
 Vt ind. gers, & in posterum promptum inuenias.
 Ne mala lucra captes: mala lucra æqualia damnis.
 Amantem te ama, & iuuantem te iuua.
 Et da ei qui dederit, neque da qui non dederit.

Darori

Ος τε κρησινήτοιο ἐξ ἀνὰ δέμνια βαίνει,
 Κρυπταδὴς εὐνῆς ἀλήχου, ὧρα καίρια ῥέζων.
 Ος τέ τευ ἀφραδὴς ἀλιτρεῖνεται ὄρφαν' ἀ τέκνα·
 Ος τε γυνῆα γέροντα κακῷ ὅπῃ γήρα· ἐδ' ἔ
 Νεικείη χαλεποῖσι κρησπύομαι· ἐπέεσσιν. 330
 Τῷ δ' ἦ τοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαιέταιρ' ἢ τελευτῶ
 ἔργων αὐτ' ἀδίκων χαλεπῶ ἐπέθηκεν ἀμειβλῶ.
 Ἀλλὰ σὺ τῇ μὲν πάμπαν ἔργ' ἀεσιφρονα θυμὸν,
 Καὶ δ' αἰμάτων δ' ἔρδειν' ἔρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ἀγῶς καὶ καθαῶς, ὅπῃ δ' ἀγλαὰ μηρία καίεν· 335
 Ἀλλοτε δ' ἠσπονδῆσι θυέεσσι τε ἰλάσκεσθαι,
 Ἥ μὲν ὅτ' εὐνάζη, καὶ ὅταν φάσθ' ἱερὸν ἔλθῃ.
 Ως κέ τοι ἴλαον κραδίῳ καὶ θυμὸν ἔχωσιν.
 Οφρ' ἄλλων ὠνῆ κληροῖν, μὴ τὸν τεὸν ἄλλ·
 Τὸν φιλέοντ' ὅπῃ δαῖτα καλεῖν, τ' δ' ἐχθρὸν ἰᾶσαι. 340
 Τὸν δ' ἢ μάλιστα καλεῖν ὅς τις σέθεν ἐγγύδι γαίει.
 Εἰ γάρ τοι καὶ χρημ' ἐγγχώριον ἄλλο γίνηται.
 Γείτορες ἄζωστοι ἐκίον, ζώσαντο δ' ἢ πθοῖ,
 Πῶμα κακὸς γίτων, ὅσωντ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνηται.
 Εμμορέ τοι πμῆς ὅς τ' ἐμμορε γίτων· ἐδ' ἔλθ. 345
 Οὐδ' αὖ βῆς ὑπόλοιπ' εἰ μὴ γίτων κακὸς εἴη.
 Εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γίτων· εὖ δ' ἀποδοῦ-
 ναι,

Αὐτὰρ τὰ μέγ' ἢ καὶ λώϊον, αἴκε δ' αἰνῆσαι.
 Ως αὖ χρημίζων καὶ ἐς ὕστερον ἄρκιον εὖρηται.
 Μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἴσ' ἀτρεῖν 350
 Τὸν φιλέοντα φιλεῖν, καὶ τὰ προσίογτι προσεῖναι.
 Καὶ δόρυ ὅς κεν δῶ, καὶ μὴ δόρυ ὅς κεν μὴ δῶ.

Δύτη μὲν τις ἔδωκεν, ἀδύτη δ' ἔτις ἔδωκεν.
 Δὼς ἀγαθὴν ἀρπάζῃ κακὴν, θανάτοιο δ' ὕπερθε,
 Ος μὲν γάρ κεν αἴηρ ἐθέλων, ἔγχε καὶ μέγα δόνη. 355
 Χαίρει τῷ δ' ὄρω καὶ τέρπεται ὃν κατὰ θυμόν.
 Ος δ' ἐκεν αὐτὸς ἔληται ἀναιδέϊφι πιδήσας,
 Καί τε σμικρὸν ὄν, τότ' ἐπαύχυνσεν φίλον κῆρ.
 Εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ὅπ' σμικρὸν κατὰ θεῖο,
 Καὶ θαμὰ τῷ θ' ἔρδεις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο. 360
 Ος δ' ἐπ' ἰόντι φέρεται, ὃ δ' ἀλύζεται αἴδοπα λιμόν.
 Οὐδ' ἐτόγ' εἰν οἴκῳ κατακείμενον ἀνέρα κήδει.
 Οἴκοι βέλτερον εἶναι ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύρηφθ.
 Εὐδλὸν μὲν παρόντος ἔλκεος, πῆμα δ' ὅτ' οὐκ
 Χρηῖζειν ἀπείοντος. αἶσε φράζεσθαι ἀδυνα. 365
 Ἀρχομένης δ' πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι,
 Μισόδοι φείδεσθαι δεινὴ δ' ἐνὶ θυμῷ φειδῶ.
 Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φέλλει εἰρημνίος ἄρκιός ἐστι.
 Καί τε καὶ στήθεα γλάσας ὅπ' μάρτυρα θείας.
 Πίσεις δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπίσται ὤλεσαν ἄνδρας. 370
 Μὴ δὲ γυνὴ σε νόον πυρρὸς ὅλος ἐξαπατάτω,
 Αἰμύλα κωπίλλουσα, τελεὶ διφῶσα καλίκῳ.
 Ος δ' ὅτ' ἡμεῖς πέποιθε, πέποιθε δ' ὅγε φιλήτησι.
 Μουσὸν γενῆς δ' ὅτ' αἶς σώζοι πατρῴον εἶκον
 Περβόλῳ, ὡς γ' ὅτ' ἄλλος ἀέξεσθαι ἐν μεγάροισι. 375
 Γηραιὸς δ' ὅτ' αἰὼς, ἔτερον παῖδι' ἐγχετο λείπων.
 Ρεῖα δ' ἐκεν πλεόνεωσι πύργοι Ζεὺς ἄσπετον ὄλεον.
 Πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ὅτ' ἐπ' ἔλκει.
 Σοὶ δ' εἰ πλέτ' οὐκ ἐλδεται ἐν φρεσὶν ἥσι,
 Ὡς δ' ἔρδων ἔργον δέ τ' ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι. 380

Datori namque est qui dat, non danti v. nemo dat.
Donatio bona, rapina vero mala atque letifera.

Quisquis etenim vir sponte sua dederit, etsi multum
dederit,

Gaudet donando, & delectatur suo in animo.

Qui vero ipse rapuerit, impudentia fretus,

Quamuis id sit exiguum, tamen vexat charum a-
nimum.

Si quidem enim & paruum paruo addideris,

Et frequenter istud feceris, mox quidem magna
& hoc euaserit,

Qui vero partis adiicit, is vitabit atram famem,

Neque vero quod domi repositum est, virum la-
dit.

Domus melius esse; quoniam noxium quod foris est.

Bonum quidem de presenti capere: noxa v. animo

Egere absente: id quod te cogitare iubeo.

Incipiente vero dolio, & desinente saturato te,

Medio parce: mala enim in fundo parsimonia.

Merces autem viro amico constituta sufficiens esto

Eriam cum fratre ludens, testem adhibeto:

Credulitas pariter ac diffidentia perdiderunt ho-
mines.

Ne v. mulier te animo nates succincta decipiat,

Blande garriens, tuum inquirens tugurium.

Qui namque mulieri confidit, confidit is quidem
furibus,

Unicus vero filius seruarit paternam domum

Pascendo: ita enim opulentia crescet in adibus.

Senex autem moriaris, alium filium relinquens.

Facile vero & pluribus præbuerit Iupiter ingentes
opes:

Maior autem plurium cura, maior quoque accessio:

Tibi vero si opes animus appetit intra sese,

Sic facito: operamque operæ subinde accito.

LIBER II.

Pletadibus Atlante natis exorientibus,
 Incipe messem, arationem vero occidentibus.
 Hæ quidem noctesque & dies quadraginta
 Latent: rursus vero circumuolvente se anno
 Apparent, primum ut acuitur ferrum.
 Hæc utique aruorum est regula: quique mare
 Prope habitant, quique valles flexuosas
 Mari fluctuante procul pinguem regionem
 Habitant. Nudus serito, nudusque arato,
 Nudus quoque metito: si quidem tempestiva omnia voles

Opera ferre Cereris, ut tibi singula
 Tempestiva crescant, ne quando interim egens
 Mendices ad alienas domos, nihilque efficias.
 Sicut & nunc ad me venisti, ego vero tibi non amplius dabo,

Neque amplius mutuo tradam. Labora stolide Persæ,
 Opera quæ hominibus dii destinarunt:
 Ne quando cum liberis vxoreque animo dolens
 Quæras victum per vicinos; hi vero negligent.
 Bis enim & ter forsitan cōsequeris; si vero amplius molestes,

Rem quidem non facies, tu vero inania multa dices:

Inutilis autem erit verborum copia. Sed te iubeo
 Cogitare debitique solutionē, famisque euitationē.
 Domum quidem primum, vxoremque, bouemque aratorem;

Famulam non nuptam; quæ & boues sequatur:
 Utensilia vero domi omnia apta facito:
 Ne tu quidem petas ab alio, illeque recuset, tu v. carcas:

Tema

BIBLION β.

Παιῖάδων Ατλαγενέων ἐπιτελλομένων
 Αρχεὶ δ' ἀμνητοῦ ἀρότοιο. ὃ, δυσπερδράων.
 Αἱ δ' ἡ νύκτας τε καὶ ἡμέατα τεσπάρακοντα
 Κεκρύφαται, αὐτὶς δ' ἐπεπλομένη ἐνικαυτοῦ.
 Φαίνονται, ταφῶτα χαρὰσπερδραίοι σιδήρου. 385
 Οὗτός τοι πεδίων πέλεται νόμος. οἱ τε θαλάσσης.
 Ἐγγύδι ναιετάας, οἱ τ' ἀγχεα βηοσῆεντα.
 Πόντιν κυμαίνοντος ἀπὸσπερδραίοινα χῶρον
 Νάυσιν. γυμνὸν σπεύρειν, γυμνὸν δ' ἐβοωτεῖν,
 Γυμνὸν δ' ἀμῶνται, εἴχ' ὅεια πάντ' ἐδέληδα. 390
 Ἔργα κορίζεσθαι Δημήτερος ὥς τοι ἔκαστα.
 Ὡρὶ αἰξήνεται, μὴ πως τὰ μεταξὺ χατίζων.
 Πτώσεως ἀλλοτρίοις οἴκοις, καὶ μηδ' ἐν ἀνύσσει.
 Ως καὶ νῦν ἐπ' ἐμὴν ἡλθες. ἐγὼ δὲ περὶ καὶ ἐπιδώσω,
 Οὐδ' ἐπιμετρήσῃς ἐργάζεσθαι γῆπε Πέρσῃ. 395
 Ἔργα τὰ δ' αὖθρῶποισι θεοὶ διετεκμήραντο.
 Μὴ ποτε σὺ μαίεσσι γυναικί τε θυμὸν ἀχέων,
 Ζητεῖν βίβον γὰρ ἀχίονας. οἱ δ' ἀμελῶσιν.
 Δὲς μὲν γὰρ καὶ βίβον τάχα τεύξεαι. ὡς δ' ἐπὶ λυπῆς,
 Χρήμα μὲν ἐπρήξεις, σὺ δ' ἐπ' ἰσσοὶ πολλὰ ἀγορεύσεις. 400
 Αχρεῖος δ' ἔσσι, ἐπίων νομός. ἀλλὰ σ' ἀνώγα.
 Φράζεσθαι χρεῶν τε λύσιν, λιμῶν τ' ἀλεωρίων.
 Οἶκον μὲν σφῶντα γυναικὰ τε, βοῦν τ' ἀρετῆρα.
 Κτηνὴν δ' ἀγαμέτρε, ἥ τις καὶ βυσὶν ἐποίητο.
 Χρήματα δ' εἰν οἴκῳ πάντ' ἀρμενα ποίεσθαι. 405
 Μὴ σὺ μὲν αὐτῆς ἀλλοι, οἱ δ' ἀφνήται, σὺ δὲ πτωχά.

Η δ' ὥρη φθαρμείβεται, μινύθη δέ τοι ἔργον.
 Μηδ' ἀναβάλλεσθαι ἐς τ' αὔριον ἐς τ' ἔννηφιν.
 Οὐ γὰρ ἐπυσσοεργὸς ἀνὴρ πῖμπλησι καλεῖται,
 Οὐδ' ἀναβαλλόμενος, μελέτη δέ τοι ἔργον ὀρέσσει. 410
 Αἰεὶ δ' ἀμβολοεργὸς ἀνὴρ ἄτασσι παλαίει.
 Ημεὸς δὲ λήγει μῆνος ὄξυος ἡελίοιο
 Καύματος ἰθαλίμου, μετοπωρινὸν ὁμβρήσαντος.
 Ζυμὸς ἐειδενίος, μετὰ δ' τρέπεται βρότεος χεῶς
 Πολλὸν ἐλαφρότερος· (δὴ γὰρ τότε σείειος ἀστὴρ 415
 Βαίον ὑπὲρ κεφαλῆς κρειττερέων ἀνδρώπων
 Ερχεται ἡμάτος, πλείον δέ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ)
 Ημεὸς ἀσκητοτάτῃ πείλεται, τμηθεῖσσι σιδήρῳ
 Τληφύλλα δ' ἔραζε χεῖρι, πύρδοιό τε λήγει.
 Τῆμος ἄρ' ὑλοτομεῖν μεμνημένος ὤειον ἔργον. 420
 Οκτὸν μὲν τειπόδῳ τὰ μὲν, ὑπερὸν δ' τρίπηχυν,
 Αἶνον δ' ἐτταπόδῳ· μάλα γὰρ νύ τοι ἄρμεμον ἔτω.
 Εἰ δέ κεν ὀκταπόδῳ ὑπὸ καὶ σφύραν καὶ τὰμοιο,
 Τεισπίδαμον δ' αἶψαν τμήκεν δεκαδάρη ἀμάξῃ.
 Πόλλ' ἐπὶ καμύλα καλὰ φέρειν δ' γύλῳ, ὅτ' αὖ εὐρῆς,
 Εἰς οἶκον, κατ' ὄρεα διζήμενος ἢ κατ' ἄρουραν, 425
 Πρίνινον, ὃς γὰρ βυσὶν ἀριεὺς ἀχρῶτατός ἐστιν.
 Εὖ τ' αὖ Αἰθιαίης δμῶος ἐν ἐλύτατι πῆξας
 Γουφοισιν πελάσας περσοσκήρειαι ἰσοβοῆι.
 Δοιὰ δ' ὄρεσσι ἀεστρα πονησάμεθα κατὰ οἶκον 430
 Αὐτόγυον ἢ πηκτόν, ἐπεὶ πολὺ λώϊον ἔτω.
 Εἴ χ' ἔτρεν γ' ἄξαις, ἕτερόν γ' ἐπὶ βυσὶ βάλας,
 Δάφνης δ' ἢ πελέης ἀκνώτατοι ἰσοβοῆες.
 Δρυὸς ἔλνυμα, πρίνυ γύλῳ, βόε δ' ἐκκαετήρῳ

Tempus autem prætereat, minuatæque tibi opus.
Ne vero differas inque crastinum, inque perendi-
num.

Non enim laboris fugitans vir implet horreum,
Neque procrastinator. Cura vero tibi opus augeat.
Semper autem dilator operû vir cû damnis luctat.

Quum itaque iam desinit robur acuti solis
A calore humido, per autumnum pluyente

Ioue præpotente, mutatur humanum corpus

Multo leuius (nam tunc Solis stella

Paulisper supra caput fato obnoxiorum hominum

Venit interdiu, magis autem nocte fruitur)

Quando incorrupta est cæsa ferro

Sylua, folia autem humi fundit, ab ramisque cessat:

Tunc sane ligna secato, memor tempestiui operis.

Mortarium quidem tripedale seca, pistillum vero,
tricubitale,

Axemq; septempedalem. valde enim certe conue-
niens sic.

Sivero octopedalem & malleum inde secueris,

Trium palmorum curuaturam secato decem pal-
morum curui.

Multa præterea curua ligna: ferto autem dentale,
cum inueneris,

Domum, siue in monte quærens, siue in agro,

Ilignum: hoc. n. bobus ad arandum firmissimû est:

Nempe quû Atticæ Cereris famulus temoni infigēs

Clavis adiunctum stiuæ adaptauerit.

Bina vero disponito aratra, laborans domi:

Dentatum & compactum, quoniam multo opti-
mum sic.

Si quidem alterum fregeris, alterû bobus iniicias,

E lauro autem, vel vlnio firmissimæ stiuæ sunt.

E quercu temonem, ex illice dentale. boues vero
quos nouennes

Mafce

Masculos comparato (hórum enim robur non imbecillum est)

Adolescentiæ mensuram habentes. hi ad laborandum optimi.

Non vtrique hi contententes in sulco aratrum
Fregerint, opus vero imperfectum reliquerint.

Hos auté simul quadragenarius iuuenis sequatur,
Panem coenatus quadrifidum octo morsuum,

Qui quidem opus curans rectum sulcum ducat,
Non amplius respectans ad coætaneos: sed in opere

Animum habens. hoc v. neque iunior alius melior
Ad spargendum semina, & iteratam sationem evitandum.

Iunior enim vir ad coætaneos euolat animo.

Considera vero, cum vocem gruis audieris

Alte ex nubibus quotannis clangentis,

Quæ & arationis signum affert, & hyemis tempus.

Indicat pluiæ: cor autem rodit viri bobus carentis.

Tunc sane pasce curuos boues, domi detinens.

Facile enim dictu est, par boum da & plaustrum:

Facile autem recusare, instant vero opera bobus.

Inquit autem vir mentis compos; fabricatio plaustrum.

Stultus, etiam hoc nescit, centum esse ligna plaustri.

Horum ante curam habere oportet, domi reponendo.

Cum primum igitur aratio mortalibus apparuerit,

Tunc aggredere, simul & serui & tu ipse,

Siccam & humidam arans, arationis ad tempus,

Summo mane festinans, vt tibi se impleant arua.

Vere vertito, æstate vero iterata non te fallat.

Noualem vero serito adhuc leuem terram.

Noualis imprecationum expultrix, liberorum placatrix est.

Ἀρσενε κακτῆσαι. ἥ γ' οὐδὲν ἔκ' ἀλαπαδνόν· 435

Ἡβης μέτερον ἔχοντε, τὸ ἐργάζεσθαι ἀρίστον.

Οὐκ αὖ τῷ γ' ἐρίσαντες ἐν αὐλακὶ χαμυλῷ ἄρ' ἔσθον

Ἀξίαν, τὸ ἥ ἔργον ἐτώσιον αὖθι λίποιεν.

Τοῖς δ' αἶμα τεσπαρακονταετῆς αἰζήνος ἔποιτο,

Ἀρτον δεσπνήσας τετράτρυφον, ὀκτάβλων μιν. 440

Ὁς κ' ἔργου μελετῇ ἰδέσθαι αὐλακ' ἐλακκοῖ,

Μηκέτι παπταίνων μεθ' ὁμήλικας, ἀλλ' ὅπ' ἔργῳ

Θυμὸν ἔχων. τῷ δ' ἔτι νεώτερος ἄλλος ἀμείνων

Σπέρματα δάσπασαι, καὶ ἐπασπερίῃσι ἀλείασαι.

Κυρότερος γ' αὖθιρ μεθ' ὁμήλικας ἐπιόηται. 445

Ἠράζει δ' εὖτ' αὖ φωνῇ γέρας ἐπακούσης

Τυφόμεν ἐν νεφέων ἐνταύσια κεκληγμένης·

Ἡτ' ἀρστοῖο τε σῆμα φέρει, καὶ χεῖματ' ὄρνιν

Δεικνύει ὁμβρίῳ· κρεδύνει δ' ἔδακ' αὐδρὸς ἀβύττω.

Δὴ τότε χορτάζειν ἔλικας βόας ἐνδον ἔοντας. 450

Ῥηίδιον γ' ἔπος εἰπεῖν, βόε δ' ὅς καὶ ἀμαξάν.

Ῥηίδιον δ' ἀπαήνασαι, πᾶρα δ' ἔργα βόεσσιν.

Φησὶ δ' αὖθιρ φρένας ἀφνειὸς πηξάσαι ἀμαξάν.

Νήπιος, ὅς δ' ἐπὶ τὸ γ' οἶδ', ἐν γὰρ τὸν δ' ἐπεδύραδ' ἀμάξης.

Τῶν πορὸθεν μελέτω ἐχέμεν οἰκήϊα δίδου. 455

Εὖτ' αὖθιρ πρῶτις ἀρστος ἀνητιεῖσι φανεῖη.

Δὴ τότε ἐφορμηθῆναι ὁμῶς δμῶές τε καὶ αὐτὸς

Αὐτὸν καὶ διερίω ἀρόσων, ἀρστικοῖσι καὶ ὄρνιν

Πρωὶ μάλα σπένδων ἵνα τι πλήθωσιν ἀρσurai.

Εἴαρι πολεῖν· θέρεος ἥ-νεωμλῆν ἔσ' ἀπατήσεται. 460

Νεῖον ἥ σπύρειν ἐπὶ κουφίζουσιν ἀρσurai.

Νεὶος ἀλεξιάρκη, παίδων εὐκκλητέρα.

Εὐχεσθαι δ' Διὶ χθονίῳ, Δημήτερι δ' ἀγνῇ,
 Εκτελέα βρίθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτῆ.
 Ἀρχόμενος ταρωτ' ἀρότρε, ὅταν ἄκρον ἐχέτλης 465
 Χερὶ λαβὼν, ὄρπηκα βοῶν δὲ νῶτον ἱηται
 Ενδρυον ἐλκόντων μεσάβω. ὃ δ' ἢ πυτθὸς ὀπίσθεν
 Διμῶ, ἔχων μακίλῳ, πόνον ὀρνίδεσσι πιθεῖν,
 Σπέρματα κακκρύπλων. εὐθημεσυνῇ γὰρ ἀρίστη
 Θνητοῖς ἀνδράποισι, κακοθημεσυνῇ δ' κακίστη. 470
 Ωδ' ἐκεν ἀδρεσυνῇ σάχυνε νεύσειεν ἔραζε,
 Εἰ τέλ' αὐτὸς ὀπίσθεν Ολύμπῳ ἐδὴλὸν ὀπάζοι,
 Εκ δ' ἀγρίων ἐλάσσειας ἀράχια· καὶ σε ἐολπαι.
 Γηθήσειν, βρότοιο ἐρεύμενον ἐνδον ἰόντος.
 Εὐοχέων δ' ἴξεαι πολὺν ἔαρ· ἐδ' ἐπὶ τοὺς ἄλλοις 475
 Αὐγάσαι· σέο δ' ἄλλ' αἴψῃ κεχημῆται ἔσται.
 Εἰ δ' ἐκεν ἡελίοιο τροπαῖς ἀρόης χθόνα δῖαν,
 Ημῶν ἀμήσεις ὀλίγον περὶ χειρὸς ἔργων,
 Ἀντὰ δεσμεύων κεκοιμηθῇ, καὶ μάλα χαίρειν
 Οἴσεις δ' ἐν φορμῇ παῦροι δ' ἐσε διήσονται. 480
 Ἀλλότ' ἄλλοι Ζηνὸς τότ' αἰχμόχοι,
 Ἀργαλῆ δ' αἰδρεοσι κατὰ θνητοῖσι νοῆσαι.
 Εἰ δ' ἐκεν ὅψ' ἀρόσης, τόδε κέν τοι φάρμακον εἴη.
 Ἥμος κόκκυξ κοκκύζει δρυὸς ἐν πετάλοισι
 Τὸ τρωτὸν, τέρπει τε βρετοὺς ἐπ' ἀπείρενα γαῖαν, 485
 Τῆμις Ζεὺς υἱοὶ τρίτῳ ἡματι, μήδ' ἀπολήγρι,
 Μήτ' ἄρ' ὑπὸ βάλλων βοὸς ὀπλῶ, μήτ' ἀπολείπον·
 Οὕτω καὶ ὀφάρότης τρωτηρότῃ ἴσται ἀρίζει.
 Εν θυμῷ δ' εὖ πάντα φυλάσσει· μηδ' ἐσε λήθου
 Μήτ' ἔαρ γνέμενον πελιδόν, μήδ' ὤμιος ἔμβρεε. 490

Saplica vero Ioui terrestri, Cererique castæ,
Prouentum vt impleant, Cereris sacrum munus,
Vt primum incipis arare, cum extremum stitæ
Manu capiens, stimulo bouum terga attigeris
Quernum remonem trahentium loro. iuuenis au-
tem pone

Seruus, ligonem tenens, negotium auibus faceffat,
Semina abscondens. Industria enim optima
Mortalibus hominibus est; ignauia vero pessima.
Sic quidem vbertate spicæ nutabunt ad terram,
Si finem ipse postea Iupiter bonum præbuerit:
E vasis autem eiicies araneas: & te spero
Ganifurum, victu potitum domi existente.
Latus autem peruenies ad canum ver, neque ad
alios

Respicies. tui vero alius vir indigus erit.
Si vero ad solis cōuersionem araueris terrā alnam,
Sedens meres, pauxillum manu comprehendens,
Obuersim manipulans puluerulentus, nec valde
gaudens.

Feres autem in sporta: pauci vero te suspicient.
Alias vero alia Iouis mens Ægiochi,
Sed mortalibus hominibus eam deprehendere diffi-
cile.

Sin autem sero araueris, hoc quidem tibi reme-
dium fuerit:

Quando cuculus canit quercus in frondibus
Primum delectat mortales super immensam terrā:
Tunc Iupiter pluat triduo, neque desinat,
Non utique superans bouis vngulam, neque relin-
quens:

Ita & ferotina aratio tempestiue æqualis fuerit.
Animo autem bene omnia reconde. neque te fa-
teat

Neque ver exorietur canū, neque tempestiua pluuia
Præteri

Præteri autem æneam sedē, & ad calidam tabernam,

Tempore hyberno, cum frigus homines vehemens
Detinet: tunc sane impiger vir valde domū auget.

Ne te malæ hyemis difficultas opprimat

Cum paupertate: macilenta vērō crassum pedem
manu premas.

Multa vero ignauus vir vanā ob spem expectans,
Egens victus mala intra animum versat.

Spes vero non bona indigentem virum fert;

Sedentem in taberna, cui victus non sufficiens sit.

Indica autem seruis, æstate adhuc media existente:

Non semper æstas erit, facite nidos.

Mensem vero Ianuarius malos dies, bobus nocentes omnes,

Hunc vitate: & glacies, quæ quidem super terram
Flante borea molestæ existunt,

Qui per Thraciam equorum altricem lato mari

Inspirans concutit, remugit autem terra & sylva:

Multas vero quercus alticomas abieresque densas,

Montis in vallibus deiecit, terræ multos pascenti

Incumbens, & omnis reboat tunc ingens sylva.

Feræ autem horrent, caudasque sub pudenda ponunt:

Ex etiam quarum vellere cutis densa est, & quas

Frigidus existens perflat hirsuta licet pectora habentes.

Quinetiam per bouis pellem penetrat, neq; ipsum
cohibet.

Etiamque per capram flat hirsutam: ouium autem
greges non item,

Eo quod annui ipsarum villi sunt, non perflat

Vis venti boreæ: incuruum vero senem facit.

Et per tenelli corporis virginem non perflat,

Quæ in ædibus charam apud matrem manet,

Non

Πάρ δ' ἴδ' ἄλκιον δῶκον καὶ ἐπ' ἀλὲα λέχῳ
 Ωρεν χειμερινή, ὅποτε κρύος ἀνέρας ἔρπον
 Ισχυρεῖ ἐνδὲ καὶ ἄσπετος ἀνὴρ μέγα οἶκον ὀφείλει.
 Μὴ σε κακοῦ χειμῶνος ἀμνηχανίη καταμάρψῃ
 Σμῶν πνέην λεπτὴν ἢ ταχὺ πύδα χειρὶ πύξοις. 495
 Πολλὰ δ' ἀεργὸς ἀνὴρ, κενεὴ δὲ ἐλπίδα μίμνων,
 Χρηζὼν βίῳ τοι, κακὰ περσελέξατο θυμῷ.
 Ελπίς δ' ἐκ ἀγαθῇ καχευιδρόν ἀνδρα κομίζει,
 Ηδύκον ἐν λέχῳ, τῷ μὲν βίος ἄρκιος εἴη.
 Δείκνυε ἢ δ' μῶρος δέρας ἐπὶ μέσση ἔοντος, 500
 Οὐκ αἰεὶ δέρος ἐσπείται, ποιεῖοδε καλίας.
 Μελῶα ἢ λυκαῶνα κακ' ἤματα, βούδορα πᾶντα,
 Τούτον ἀλεύαται, καὶ πηγὰς αἰτ' ὅπῃ γαῖαν
 Πνεύσαντες βορέας δυσηλεγέες τελέθουσιν.
 Ος τε διὰ Θρήκης ἰσποπόρου εὐρεῖ πόντον 505
 Εμπνεύσας ὤεινε. μέωκε ἢ γαῖα καὶ ὕλη
 Πολλὰς ἢ δρυὸς ὑψιλόμοις ἐλάτας τε παχείας
 Οὔρεος ἐν βήσῃς πλυνᾷ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
 Εμπύπλων, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήειτος ὕλη.
 Κῆρες ἢ θρίσας, ἑρᾶς δ' ἐπὶ μέζ' ἔθεντο, 510
 Τῶν καὶ λάχνη δέρμα κατὰ σκιον· ἀλλὰ νῦν καὶ ἔρ
 Ψυχρὸς ἐὼν δῖανσι διασπέρνων ὅτ' ἔόντων.
 Καί τε διὰ ῥινού βοᾶς ἔρχεται, ἐδ' ἐμιν ἴρε.
 Καί τε δ' αἶγα ἄνοι τανύτριχας· πῶσα δ' ἔπῃ,
 Οὐκ ἐπὶ μετανάϊ ῥίχες αὐτῷ, καὶ δῖανσιν 515
 Ἰς ἀνέμου βορέα. Ξοχαλὸν δ' ἐγέρντα πύθῃσι.
 Καὶ διὰ παρθενικῆς ἀπαλόχεος καὶ δῖανσιν,
 Ἦτε δόμων ἐντοδὶ φίλη παρὰ μητέρει μίμνει,

Οὐπω ἔργ' εἰδὺα πολυχέυσου Αφροδίτης.
 Εὖ τε λοεσάμεν τέρενα χροῶ, καὶ λίπ' ἔλαιον 520
 Χειραμνῆν, νυχίη καταλέξεται ἐνδοθὲν οἴκου,
 Ἡματι χειμαρύν, ὅτ' αἰόσεος ὄν πόδα τένδει,
 Εὐ τ' ἀπύρῳ οἴκῳ καὶ ἐν ἡθέσι λουθαλέοισιν.
 Οὐ γάρ οἱ ἥλιος δείκνυ νομὸν ὀρμηθῆναι·
 Ἀλλ' ἐπὶ κυμαίνων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε 525
 Στρωφᾶται, βράδιον δ' ἐπιπελλυμένῳ φαίνει.
 Καί τ' ὅτε δὴ κεραοὶ καὶ γήκεροι ὑληκοῖται
 Λυγρὸν μυλίοωντες ἀνὰ δρυὶα βροσθέντα
 Φεύρουσιν· καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τῆτο μέμηλεν,
 Οἱ σέπα μαϊόμενοι πυκνοὺς κευθμῶνας ἔχουσι, 530
 Καὶ γλάφυ πετρῆεν· τότε δὴ τρίποδι βεστῶ ἴσσι,
 Οὐ τ' ὅπινώτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς ὕδατος ὄραται,
 Τῶ ἵκελοι φοιτῶσιν, ἀλδόμενοι νίφα λεκκῶ·
 Καὶ τότε ἔσπαθαι ἔρυμα χροῶς, ὥς σε καλεύω,
 Ἥλαιναί τε μαλακῶ καὶ τερμύοντα χιτῶνα. 535
 Στήμονι δ' ἐν παύρῳ πολλὸν κρόχα μηρύσασθαι.
 Τὴν σφάσσειν, ἵνα τοι τρίχες ἀτρεμίσωσι,
 Μηνδ' ὀρθαὶ φρίσσωσιν ἀεὶ ῥυμῆαι κατὰ σῶμα.
 Ἀμφὶ δ' ἐπὶ ποσσὶ πέδιλα βοῶς ἱφικταμένοιο
 Ἀρμῶμα δῆσεσθαι, πῆλοις ἐντοσθε πυκνάσας. 540
 Πρωτογένων δ' ἐρίφων, ὅσῳ ταν κρύος ὤεισθ' ἔλθῃ,
 Δέρματα συρράπτειν νάρκῳ βροῶς, ὅφρ' ὅπινώτῃ
 Τετὼ ἀμφιβάλῃ ἀλγύμ. κεφαλῇ φη δ' ὑπάρθῃ
 Πῖλον ἔχεν ἀσκητὸν, ὅν' ἔατα μὴ καταδεύῃ·
 Ψυχὴν γάρ τ' ἠὼς πέλεται βορέας πεσόντος. 545
 Ἡῶς δ' ὅπινώτα ἀπ' ὕρατος ἀσπερόεντος

Nondum opera sciens auræ Veneris.

Beneque lota tenerum corpus, & pingui oleo

Vincta, noctu cubat intra domum

Tempore hyberno, quando excissus *polypus* suū pedem arrodit,

Inque frigida domo, & in habitaculis tristibus.

Non enim illi ostendit pabulum vt inuadat,

Sed super nigrorum hominum populumque urbem

Vertitur, tardius autem vniuersis Græcis lucet.

Et tunc sane cornutæ bestiæ & incornutæ filuicubæ

Misere dentibus stridentes per quercetum vallisum

Fugiunt, & passum omnibus id curæ est:

Quæ tecta inquirentes, densas latebras habent,

Et cauernas petrosas, tunc utique tripodi homini similes,

Cuius & humeri fracti sunt, & caput pavimentum spectat:

Huic similes incedunt vitantes niuem albam.

Et tunc indue munimentum corporis, vt te iubeo,

Chlænamque mollem, & talarem tunicam.

Stamine vero in paucis multam tramam intexe.

Hanc circum induito, vt tibi pili non tremant,

Neque erecti horreant, arrecti per corpus.

Circum vero pedes calceos bouis fortiter occisi

Aptos ligato, pilis intus condensans.

Primogenitorum vero hœdorum, cum frigus tempestiuum venerit,

Pelles consuito neruo bouis, vt super humerum

Pluuiæ arceas teporem, supra caput vero

Pileū habeto elaboratum, vt aures ne humentiant

Frigida enim aurora est Borea cadente:

Matutinus vero super terram à calo stellifero

Aer

Aer frugifer extensus est beatorum super operâ.
 Qui hauriens e fluminibus semper fluentibus,
 Alte supra terram leuatus venti procella,
 Interdum quidem pluit ad vesperam, interdum
 flat,

Densas Thracio Borea nubes excitante.
 Hunc anteuertens, opere perfecto domum redi,
 Ne quando te cælitus tenebrosa nubes circūtegat,
 Corpusque madidum faciat, vestesque humectet:
 Sed euitato. mensis enim difficillimus hic
 Hybernus: difficilis ouibus, difficilisque homini-
 bus.

Tunc medium bobus, homini vero amplius adfit
 Alimonia: longæ enim validæque noctes sunt.
 Hac q̄bseruans perfectum in annum
 Æquato noctesque & dies, donec rursus
 Terra omnium mater fructum omnigenum profe-
 rat.

Quum sexaginta post versiones solis
 Hybernus perfecerit Iupiter dies, tunc sane stella
 Arcturus relinquens immensum fluctum Oceani,
 Primus totus apparens exoritur vespertinus,
 Post hunc mane lugens Pandionis prorumpit hi-
 rundo

Ad lucem hominibus, vere nuper cœpto.
 Hanc præuertens, vites incidito: sic enim melius.
 At cum domi porta *testudo* a terra plantas ascen-
 derit,
 Pleiades fulgiens, tunc non amplius fodienda
 vites,

Sed falcesque acuito, feruosque excitato.
 Fugito vero umbras tabernas, & auroreani cu-
 biles,
 Tempore messis, quando sol corpus exiccat:
 Tunc festina, & domum fruges congrega,

Diluca

Αἷρ πνευφόρος τέταται μακάρων ὅτι ἔργοις·
 Ὅς τε ἄρυσά μιν ποταμῶν ὑπὸ ἀενάοντων,
 Τῶν ὑπὲρ γαίης ἄρδεις ἀνέμοιο θυέλη,
 Ἀλλοτε μὲν δ' ὕει ποτὶ ἔσπερον, ἄλλοτ' αἴησι 550
 Πυκνὰ Θρηϊκὴ βορέη νεφέα κλονέοντος.
 Τὸν φθόμενος, ἔργα τελέσας, οἶκόνδε νέεσθαι,
 Μὴ ποτέ σ' ἔρανόθεν σκοτόεν νέφρις ἀμφικαλύψῃ,
 Χρῶτά τε μυδαλέον δείη. κατὰ δ' εἰματι δέυσῃ.
 Ἀλλ' ὑπὸ δαΐδα. μείς γ' ὅχθε πῶτατος ἔτος 555
 Χθονέως, χθονὸς περβάτοις, χαλεπὰς δ' ἀνθρώποις.
 Τῆμος δ' ὠμιου βυσίν, ἐπὶ δ' ἀνέει πλέον εἴη
 Ἀρμαλῆς· μακρὰ γ' ἐπὶ ῥόδεν εὐφρόναι εἰσί.
 Ταῦτα φυλασσόμενος τετελεσμένον εἰς ἐνιαυτὸν
 Ἰσοῦσαι νύκτας τε καὶ ἡμέρας, εἰσόκεν αὔθις 560
 Γῆ πάντων μήτηρ καρπὸν σύμμικτον ἐνείκη.
 Εὖτ' ἂν δ' ἐξήκοητα μετὰ Τροπὰς ἡελίοιο
 Χειμέρι' ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἡμέρας, δὴ ῥα τότε ἄσῃρ
 Ἀρκτοῦρος, περλιπὼν ἱερὸν ῥοόν Ωκεανοῖο,
 Πρῶτον παμφαίνων, ἐπιτέλλεται ἀκροκνήσανθ' 565
 Τόνδε μετ' ὀρθρογόνῃ Πανδιονίς ὄρτο χελιδὼν
 Ες φάος ἀνθρώποις, ἔαρος νόον ἱσαμένοιο.
 Τὴν φθόρην, οἶνας φειταμένη μὲν ὥς γ' αἰμεινῶν.
 Ἀλλ' ὅπῳτ' αὖ φερέοικος ὑπὸ χθονὸς ἀνφυτὰ βαίνῃ
 Πληιάδας φεύγων, τότε δ' ἡ σκάφος ἐκίπτε οἰνέων. 570
 Ἀλλ' ἄρπας τε χαρασέμεναι, καὶ δ' ἰμῶας ἐγείρειν.
 Φεύδεν ὃ σκιερὺς δῶκοις καὶ ἐπ' ἡῶ κοῖτον,
 Ωρῇ ἐν αἰμνῇ, ὅτε τ' ἥλιος χροῶα κάρφῃ.
 Τημεῦτος ἀπύδεν καὶ οἶκοςδε καρπὸν ἀγείρειν,

Ορθευ αἰσάμενος, ἵνα τοῖ βίος ἄρκιος εἴη, 575
 Ἡὼς γάρ τ' ἔργον τρέπῃ ἀπομείρεται αἶσαν.
 Ἡὼς τοι προσφέρει μὲν ὁδοῦ, προσφέρει δὲ καὶ ἔργον
 Ἡὼς ἥ τε φανείσα πολέας ἐπέβησε κελεύθου
 Ἀνδρώποισι, πολλοῖσι δ' ὅππ' ἑυγάβησι τίθησιν.
 Ἡμὸς δὲ σκόλυμός τ' αἰθέρι, καὶ ἡ χέτα τέττιξ 580
 Δενδρίῳ ἐφ' ὀμβρὸς λιγυρίῳ καταχέυει· αἰοιδίῳ
 Πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, δέρεος χαματώδεος ὥρη,
 Τῆμος πόταται τ' αἶγας καὶ οἶνος ἄειστος·
 Μαχλόπα δὲ γλυαῖκες, ἀφαιρότατοι δέ τε ἄνδρες
 Εἰσὶν, ἐπεὶ κεφαλῇ καὶ γυνώσκει Σείριος ἄζεις, 585
 Αὐαλέος δέ τε χρῶς ὑπὸ καύματος· ἀλλὰ τότε ἦδη
 Εἴη πετσαίη τε σκίη καὶ βύβλινος οἶνος,
 Μᾶζά τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβιννυμνάων·
 Καὶ βοὸς ὑλοφάγιο κρέας μὴ πῶ τετοκίης,
 Πρωτογόνων τ' ἐρίρων, ἐπὶ δ' αἶδοπα πνέμεν οἶνον, 590
 Ἐν σκίῃ ἐξ ὀμβρῶν, κεκορημένον ἥτορ ἐδωδῆς·
 Ἀντίον εὐκράεος ἀνέμῃ τρέφαντα πόσσων,
 Κρῶνις τ' ἀενάη καὶ ἀπυρρύντου, ἢ τ' ἀδόλωτος.
 Τρεῖς ὕδατος ποσάχων, τὸ δὲ τέτρατον ἱέρη οἶνος.
 Διῶσιν δ' ἐποπτεῖν Δημήτερος ἱερὰν ἀκτίλῃ 595
 Δινέμεν, εὐτ' ἂν πρῶτα φανῇ δένος Ωρίωνος,
 Χώρα ἐν εὐαίῃ, καὶ εὐτ' ἐσχάτῃ ἐν ἀλώῃ.
 Μέτρε δ' εὖ κομίσασθαι ἐν ἀγροσιν· αὐτὰρ ἐπὶ δὲ
 Πάντα βέην κατὰ δῆσαι ἐπ' ἀρκῆρον ἐν δαδεν οἴκου,
 Θῆτ' αἰοικὸν ποιεῖσαι, καὶ ἄτεκνον ἔειδον 600
 Δίξεται κέλομαι· χολήσῃ δ' ὑπόπορτις ἔειδος.
 Καὶ κυῶα καρχαρέδοντα κομῇν· μὴ φείδεο σῆτου.
 Μὴ

Diluculo surgens, ut tibi sufficiens sit:

Aurora enim operis tertiam sortitur partem.

Aurora tibi promouet quidem viam, promouet-
que laborem:

Aurora quæ apparens multos ingredi fecit viam
Homines, pluribus vero iuga bobus imponit.

Quum vero carduique floret, & canora cicada
Arbori insidens stridulum effundit cantum

Frequenter sub alis, æstatis laborioso tempore,

Tunc pingues quæ capræ, & vinum optimum,

Salacissimæ vero mulieres, & viri imbecillissimi

Sunt, quoniam caput & genua Sirius exiccat,

Siccum vero corpus ob æstum. Sed tunc iam

Sit petrosæque umbra & Byblinum vinum,

Libumque lacteum: lacque caprarum non amplius
lactantium,

Et bouis arboriuoræ caro nondum enixæ,

Tenerorumque hædorum. præterea nigrum bibi-
to vinum,

In umbra sedens, animo saturatus cibo,

Contra temperatum ventum obuerso vultu,

Fontemque perennem, ac defluentem, quique illi-
mis sit.

Tertiam aquæ partem infunde, quartam v. misce viuo.

Famulis autem impera, Cerenis sacrum munus

Triturare, quando primum apparuerit vis Orionis,

Loco in ventoso, & bene planata in area.

Mensura v. diligenter recondito in vasis sed, post-
quam

Omne victum deposueris sufficientem intra domum,

Senum domo carentem conducere, & sine liberis
ancillam

Inquirere iubeo: molesta est autem quæ liberos habet
ancilla.

Et canes dæribus aspectum nutrito: nec parcas cibo:

Ne quando tibi interdium dormiens *fur* vir facultates auferat.

Ecce enim autem importaro, & paleas, ut tibi sit Bobus ac mulis annum pabulum. sed postea Serui refocillent chara genua, & boues soluantur.

Quum vero Oriō & Sirius in medium venerit Cælum, Arcturum autem inspexerit rosea digitis Aurora,

O Persa, tunc omnes decerpe domum vinas:
Exponito vero soli decē dies, totidemque noctes.
Quinque autem adumbrato, sexto in vasa haurito
Dona lætitię datoris Bacchi. Sed postquam utique
Pleiadesque Hyadesque ac robur Orionis
Occiderint, tunc deinde arationis memor esto
Tempestiuę. annus vero per terrā accommodus sit.
Quod si te nauigationis periculosa desiderium ceperit,

Quando utique Pleiades robur validum Orionis
Fugientes; occiderint in obscurum pontum,
Tunc certe variorum ventorum stridunt flamina,
Et tunc ne amplius naues habe in nigro ponto.
Terram autem operari memor esto ita ut iubeo.
Nauem vero in continentem trahito, munitoque
lapidibus

Vndiquaque, ut arceant ventorum robur humide flantium,

Sentina exhausta, ut ne putrefaciat Iouis imber.

Instrumenta v. congrua omnia domi tuę repone,
Recte contrahens naus alas pontigradę.

Clauum v. fabrefactum super fumum suspendito.

Ipse autem tempestiuam expectato nauigationem dum veniat.

Tuncque nauem celerem ad mare trahito. intus vero onus

Aptum imponito, domum ut lucrum reportes:

Quemad

Μό ποτέ σ' ἡμερόκοιτος ἀνὴρ ὑπὸ χεῖμαδ' ἔλθαι.

Χόρτον δ' ἐσκομίσαι καὶ συρφετὸν, ὅφρα τοι εἴη

Βασὶ καὶ ἡμιόνοισιν ἐπιεταγόν. αὐτὰρ ἐπειδὰ 605

Δμῶας ἀναψύξαι φίλα γυνάτα, καὶ βόε λῦσαι.

Εὐτ' αὖ δ' Ωρίων καὶ Σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ

Οὐρανόν, Ἀρκτουῖρον δ' ἐσιδὴ ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

Ὡ Πύρρη τότε πάντας ὑπόδρεπε οἴκαδε βότρυς·

Δείξαι δ' ἡελίῳ δέχα τ' ἡμέατα καὶ δέχα νύκτας. 610

Πέντε δ' ὑποσκιάσαι, ἕκτα δ' εἰς ἄγρ' ἀφύεται

Δῶρα Διωνύσου πολυμηδέος. αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ

Πληϊάδες δ' Ἰαδες τε, τό τε δένος Ωρίωνος

Διῶσιν, τότε ἔπειτ' ἀρότου μεμνημένους εἶναι

Ωραίους πλειῶν δ' κατὰ χθονὸς ἄρῃμ' εἶη. 615

Εἰ δέ σε ναυπλῆης θύς πεμφέας ἔμερς αἴρῃ,

Εὐτ' αὖ Πληϊάδες δένος ὄβριμον Ωρίωνος

Φεύγουσαι πίπῃωσιν ἐς ἡερεϊδεία πόντον,

Δὴ τότε παντοίων ἀνέμων θύουσιν ἄηται.

Καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ. 620

Γλαῷ δ' ἐργάζεσθαι μεμνημένους, ὥς σε καλεύω.

Νῆα δ' ἐπ' ἡπίεσσι ἐρύσαι πυκνάσαι τε λίθοισι

Πάντοθεν, ὅφρ' ἴχθυσ' ἀνέμων μῆκος ὑγρὸν αἰντῶν·

Χεῖμαρσιν ἐξερύσαι, ἵνα μὴ πόδη Διὸς ὄμβρος.

Ὅπλ' αὖ δ' ἐπ' ἀρμόμα πάντα τεῦ ἐγκάτθεο οἴκῳ, 625

Εὐχόσμως σολίσας νηὸς πέρα πόντοπόροιο.

Πηδάλιον δ' ἐνεργὲς ὑπὲρ κρηπῆος κρεμάσασθαι.

Αὐτὸς δ' ὥραιον μέμεινεν πλόνον, εἰς ὅκεν ἔλθῃ.

Καὶ τότε νῆα θομὴν ἄλ' αὖ δ' ἐλκέμεν ἐν δέ τε φόρτον

Ἀρμῆμον ἐν γυμνάσσει, ἵν' οἴκαδε κέρδος ἄρῃαι. 630

Ως ὥρ' ἐμός τε πατήρ ῥ' ὅς, μέγα νῆπι Πέρση,
 Πλωΐζεσκεν νηυσὶ, βίη καχευῶντο ἑσλῆ.
 Ος ποτε ῥ' τῇδ' ἦλθε, πολὺν δὲ πόντον ἀνύσας,
 Κύβελ' Αἰολίδα προλιπὼν, ἐν νηὶ μελαίνῃ
 Οὐκ ἄφεντο φεύγων, ἔδ' ἐπ' αὖτον τε ῥ' ὄλβον, 635
 Ἀλλὰ κακὴν πενίην, τὴν Ζεὺς ἀνδρεσσὶ δίδωσι.
 Νάσαστο δ' ἄγ' ἑλικοῶντο οἷζυρῇ ἐνὶ κώμῃ,
 Ἀσκη, χεῖμα κακῇ, θύρει ἀρχαλήν, ἔδ' ἐποτ' ἑσλῆ.
 Τωὴν δ' ὦ Πέρση ἔργων μεμνημένη εἶναι
 Ωραίων πάντων, ὥρ' ἱναυπλίας ὃ μάλιστα. 640
 Νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν, μεγάλη δ' ἐνὶ φορτίᾳ θείδαι.
 Μείζων μὲν φόρτος, μείζον δ' ὅπ' κέρδει κέρδους
 Εἴσεται, εἴ κ' ἀνέμοι γε κακὰς ἀπέχουσιν αἴητας.
 Εὖτ' αὖ ἐπ' ἐμπερίῳ τρέψῃς ἀεσίφρονα θυμὸν,
 Βέλῃαι ὃ χρεῖα τε προφυγῇν ῥ' λιμὸν ἀτερπῇ. 645
 Δείξω δέ τοι μέγα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 Οὔτε τι ναυπλίας σεσοφισμένον, ἔτε τι νηῶν.
 Οὐ γὰρ πώποτε νηὶ γ' ἐπέπλων εὐρία πόντον,
 Εἰ μὴ ἐς Εὐβοίαν ἐξ Αὐλίδ' ὅ, ἥ ποτ' Ἀχαιοὶ
 Μέναντες χειμῶνα, πολὺν σὺν λαὸν ἄχειραν 650
 Ἑλλάδος ἐξ ἱερῆς Τροίης ἐς καλλιγυναικᾶ.
 Ενθάδ' ἐγὼν ἐπ' ἀεθλα δαΐφρονος Αἰφιδάμαντος.
 Χολκίδα τ' εἰσεπέρησα. τὰ δ' ὅσ' ὅσ' πεφραδμένα παλὰ
 Ἀθά' ἔδεσαν παῖδες μεγαλήτορες. ἐνθά με φημὶ
 Τῇ νικῆσαντα φέρειν τρίποδ' ὠτώεσσαν. 655
 Τὸν μὲν ἐγὼ Μῆνισ' Ἑλικονιάδεσ' ἀνέθηκα,
 Ενθά με τοπρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν αἰοιδῆς.
 Γέωσκ' τοι νηῶν γε πεπείραμαι πολυγύμων.

Quemadmodum inculq; pater, & tuus, st ultissime
Perfa,

Nauigabat nauibus, victus indigus boni.

Qui olim & huc venit immensum pontū emēsus,
Cuma Æolide relicta, in nauī nigra:

Non reditus fugiens, neq; opulentiā ac facultates,
Sed malam pauperiem quā Iupiter hominibus dat.

Habitauit autem prope Heliconē misero in vico
Ascra, hyeme malo, æstate a. molesto, nūquā bono.

Tu vero ô Perfa operum memor esto

Tempestiuorum omnium: de nauigatione vero
maxime.

Nauem paruam laudato, magnę v. onera imposito.

Maius quidem onus, maius vero luctum ad lucrū

Erit. si quidem venti malos abstineant flatus,

Quando ad mercaturam verso imprudente animo.

Volueris & debita effugere, & famem inamœnam.

Ostendam autem tibi modos multifoni maris:

Et si neque nauigandi peritus, neque nauium

Neque enim vnquam nauī profectus sum ad latū
mate,

Nisi in Eubœam ex Aulide, vbi quondam Græci

Expectata tempestate, magnum collegerunt exer-
citum,

Græcia è sacra ad Troiā pulchris fœminis prædi-
tam.

Illuc ego ad certamina strenui Amphidamantis,

Chalcidemquē traieci. prædeliberata vero multa

Certamina instituerunt iuuenes magnanimi, vbi
me dico

Carminē victorem tulisse tripodem auritum.

Quem ego quidem Musis Heliconiadicis dicaui.

Vbi me primū sonorum aggredi fecerunt cantum;

Tantum nauium expertus sum, multos clauos ha-
bentium.

Sed tamen dicam Iouis consilium Ægiochi:
Musæ enim me docuerunt diuinum carmen ca-
nere.

Dies quinquaginta post versiones solis,
Ad finem progressa æstate laboriosi temporis,
Tépestiua est mortalibus nauigatio. nec certe na-
uem

Fregeris, neque homines perdiderit mare,
Nisi sciens Neptunus terræ quassator,
Aut Iupiter immortalium rex velit perdere.
In his. n. summa est simul bonorumque malorum-
que.

Tunc vero facilesque auræ, & mare innoctum,
Tranquillum: tunc nauem celerem, ventis fretus,
Trahito in pontû. onus vero omne bene colloca.
Propera autem quam celerrime iterum domum re-
dire.

Neque vero expectato vinumque nouum, & autu-
mnalem imbrem,

Et hyemem accedentem, Notique molestos flatus,
Qui concitat mare, secutus cælestem imbrem
Multum, autumnalē: difficilem vero pontum facit.
Sed alia verna est nauigatio hominibus:

Nempe cum primum quantum incedens cornix
Vestigium fecit, tantum folia homini appareant
Summa in ficu, tum sane peruium est mare.

Verna autem hæc est nauigatio. non ipsâ ego tamē
Probo, neque enim meo animo grata est,
Quia rapax: ægre quidem effugeris malum, sed ta-
men & hæc

Homines faciunt stultitia mentis.

Pecunia enim anima est miseris mortalibus.

Miserum vero est mori in fluctib. Verum te iubeo
Considerare hæc omnia in animo quæcunque tibi
consulo.

Αλλὰ καὶ ὥς ἐρέω Ζῆνός γε νόον αἰγιόχοιο.

Μῦσαι γάρ μ' ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον ἀείδειν. 660

Ἡματα πάντ' ἔκοντα μετὰ Τροπὰς ἠελίοιο,

Ες τελευτὴν ἰλδοῖντος θίρεθ' ἡματῶνδε θ' ὥρης,

Πρωῖος πίλεται θνητοῖς πλοῦς ἕτε καὶ γῆα

Καυάξαις, ἕτ' ἀνδράς ἀποφθίσειε θάλασσα,

Εἰ μὴ δ' ἡ φροῶν γὰρ Προσιδάων ἐνοσίχθων 665

Ἡ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐδίλησιν ὀλέσσει.

Εν τοῖς γ' ὅτελος ἐστὶν ὅραϊς ἀγαθῶν τε κακῶν τε.

Τῆμος δ' εὐκρηῖες τ' αὔραι, καὶ πόντος ἀπήμων,

Εὐκηλος τότε γῆα θαλὴ ἀνέμοισι πθήσας

Ελκέμεν ἐς πόντον. Φόρτον δ' εὖ πάντα τίθεται. 670

Σπύδεται δ' ὅτ' ἰσχύσει πάλιν οἶκόνδε νέεσθαι

Μηδὲ μέναι οἶνον τε νέον καὶ ὀπωρινὸν ὄμβρον,

Καὶ χειμῶν ὀπίοντα, νότοιο τε λευγὰς ἀήτας,

Ὅστ' ὤεινε θάλασσαν ὁμαρτήσας Διὸς ὄμβρῳ

Πολλῷ, ὀπωρινῷ. χαλεπὸν δ' ἐπὶ πόντον ἔθηκεν. 675

Αλλ' ὅτ' εἰαρινὸς πίλεται πλοῦς ἀνθρώποισιν,

Ἡμος δ' ἡ τοφρῶτον ὅσον τ' ὀπίσσω κορώνη

Ἰχθ' ἐποίησεν, τέσσαρ' ἀνδρὶ φανείη

Εν κράδῃ ἀκροτάτῃ· τότε δ' ἀμβατός ἐστ' ἐπὶ θάλασσαν.

Εἰαρινὸς δ' ἕτος πίλεται πλοῦς ἕμιν ἔργῳ 680

Αἰνῆμι· καὶ γὰρ ἐμῷ θυμῷ πεχαισμέν' ἐστίν,

Ἀρπακτός· χολεπῶς κε φύγοις κακόν. ἀλλὰ νῦν καὶ τὰ

Ἀνθρώποι ρέζουσιν αἰδρεῖσθαι νόοιο.

Χρήματα γὰρ ψυχὴ πίλεται θελοῖσι βροτοῖσιν.

Δειπὸν δ' ἐπὶ θανάτῳ μετὰ κύμασιν, ἀλλὰ σ' αἴψα 685

Φράζεσθαι τάδε πάντα μετὰ φρεσὶν ὅσ' ἀγρεύω.

Μηδ' ἐνὶ γυνοσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι πίνεσθαι.
 Ἀλλ' ἀπλείω λείπειν, τὰ δ' ὅ μείονα φορτίζεσθαι.
 Δεινὸν γὰρ πόντον μετὰ κύμασι πῆματα κύρσαι.
 Δεινὸν δ' εἴ κ' ἐπ' ἁμαξάν ὑπερβίον ἄχθος ἀείρας, 690
 Ἀξονα κρυάξαις, τὰ δ' ἐφορτὴν ἀραιρωθεῖν.
 Μίτῃ φυλάσσειται χρόνος δι' ὅτι πᾶσιν ἀείρουσιν.
 Ὀραῖα δ' ἐγχεῖται τὸν ποτὶ οἶκον ἄχεσθαι.
 Μήτε τρικλόντων ἑτέων μάλα πολλὰ ἀπολοίπων,
 Μὴ δ' ἐπιθείς μάλα πολλὰ γάμους δέ τοι ὤμιος ἦτος. 695
 Ἡ δ' ὅ γυνὴ τέ περ' ἠέσῃ, πέμπει δ' ἐγχεῖται.
 Παρθενικῶν δ' ἐγχεῖται, ὥς κ' ἡθεὶς κεδνὰ διδάξῃς.
 Ἴδω δ' ἐμάλιστα γαμεῖν ἥ τις σέθεν ἐγγύθι ναίει.
 Πάντα μάλ' ἀμφὶς ἰδὼν, μὴ γέντοσι χάρματα γήμης.
 Οὐ μὲν γὰρ τι γυναικὸς ἀνὴρ ληΐζετ' ὀμεινον 700
 Τῆς ἀγαθῆς, τῆς δ' αὖτε κακῆς ἐρίμῳ ἄλλοι.
 Διπνολόχης ἢ τ' αἰδρα καὶ ἱφθιμόν περ ἴοντα.
 Εὖναι ἄτερ δαλῆ, καὶ ὀμῶ γήραι δῶκεν.
 Εὖ δ' ὅπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἴηαι.
 Μηδ' ἐκαστὴν ἴσον ποιεῖσθαι ἑταῖρον 705
 Εἰ δέ κε ποιήσῃς, μή μιν ποτότερος κακὸν ἔρξῃς.
 Μηδ' ἐψεύδεσθαι γλώσσης χάειν. εἰ δέ κεν ἀρχῇ
 Ἡ περ ἐπὶ σεῖσιν ἀποδύμεον, ἢ καὶ ἔρξῃς,
 Δὶς τόσα τάνυσθαι μεμνημένῳ. εἰ δέ κεν αὖθις
 Ἡγῇτ' ἐς φιλόπτητα δίκην δι' ἐθέλῃσιν ὀδωχεῖν, 710
 Δίξασθαι. δειλὸς τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον
 Ποιεῖται. σὲ δ' ὅ μὴ τι νόον καταλεγχέτω εἶδος.
 Μηδ' ἐπολύξεινον, μηδ' ἀξύνον χαλέεσθαι.
 Μηδ' ἐκακῶν ἑταῖρον, μηδ' ἐδολῶν νεικεσθῆρα.

Ne v. in naues omnem substantiam cauas pone:
Sed plura relinquito: pauciora vero imposito.
Miserum enim ponti in fluctibus in malum inci-
dere.

Miserum etiam, si quidem in currum prægrande o-
nus imponens,

Axem fregeris, onera vero intereant.

Mediocritatem observa: occasio vero in omnibus
optima.

Maturus autem vxorem tuam ad domum ducito.

Neque triginta annis valde multum deficiens,

Neque superans multum: nuptiæ v. tibi tempesti-
uæ hæ.

Mulier a. quatuor annos pubescat, quinto nubat:

Virginem vero ducito, vt mores castos doceas.

Eam vero potissimum ducito quæ te prope habitat:

Omnia diligenter circum contemplatus, ne vicinis
ludibria ducas.

Neque enim muliere quicquam vir fortitur melius

Bona: rursus vero mala non durius aliud

Comestatrice: quæ virum tametsi fortem

Torret sine face, & crudæ senectæ tradit.

Bene vero animaduersionem immortalium deo-
rum obseruato.

Neque fratri æqualem facito amicum.

Quod si feceris, ne ipsum prior malo afficias.

Ne v. mentiaris linguæ gratiam. Sin autem ceperis,

Aut verbum aliquod locutus infestum, aut faciens,

Bis tantam puniri memineris. Sin vero rursus

Redeat ad amicitiam, poenā autem velit præstare,

Suscipe. miser namque vir amicum alias alium

Facit, te vero ne quid animo coarguit vultus.

Ne vero multorum hospes, neve nullius hospes di-
earis:

Neve malorum socius, neq; bonorum conuiciator.

Neque vnquam miseram pauperiem animi con-
sumpticem homini
Sustineas exprobrare, diuorum munus immorta-
lium.

Linguae certe thesaurus inter homines optimus.
Parcae, plurima vero gratia ad mensuram euntis.
Quod si malū dixeris, forsan & ipse maius audies.
Neque publici conuiuij grauis accessor esto,
Ex publico: plurima autē gratia, sumptusque mi-
nimus.

Neque vnquam de mane Ioui libato nigrum vi-
num

Manibus illotis, neque aīis immortalibus.
Neque enim illi exaudiunt: respuunt v. etiam pre-
ces.

Neque contra solem versus erectus me ipso.
Sed postquam occiderit, memor vsq; ad orientem;
Neq; in via, neque extra viā progrediendo meias,
Neque denudatus: deorum quippe noctes sunt.
Sedens vero diuinus vir, & prudens,
Aut idem ad parietem accedens bene septi atrij.
Neque pudenda semine pollutus intra domum.
Focum iuxta reuelato, sed caueto.

Neque ab ominoso sepulchro reuersus
Seminato progeniem, sed deorum à conuiuiio.
Nec vnquam perēnium fluuiorū limpidam aquam
Pedibus transito, priusquam oraueris aspiciens pul-
chra fluentia,

Manus lotus amœna aqua limpida.
Qui fluuium transferit, malicia vero manus illotus.
Ei succensent dij, & damna dant in posterum.
Ne verò à manu deorum in celebri conuiuiio
Siccum à viridi: reseca nigro ferro.
Neque vnquam patinam libatoriam pone super
graterem.

Biben.

Μηδέ ποτ' ἐλομύην πνίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ 715

Τέθλαδ' ὄνειδ' ἔειν μακάρων δόσιν αἰὲν ἔόντων.

Γλώσσης τοι θησωρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄεις

Φειδωλῆς, πλείη δ' χάεις κατὰ μέτρον ἴσης

Εἰ δ' κακὸν εἶποις, τίχα κ' αὐτὸς μείζον ἀκούσας.

Μηδ' πολυζήνῃς δακτὸς δυσώιμφελ' εἶναι, 720

Εκ κοινῆς πλείη δ' χάεις, δαπάνη τ' ὀλιγίστη.

Μηδέ ποτ' ἐξ ἡῆς Διὶ λείπειν αἴθοπα οἶνον

Χερσὶν ἀνέπλοισιν, μηδ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν.

Οὐδ' οἷον κλύεον, ὑποπλύουσι δέ τ' ἄρας.

Μηδ' ἄντ' ἡελίοιο τετραμμένον ὄρθος ὀμιχεῖν. 725

Αὐτὰρ ἐπεὶ κε δ' ἔη μεμνημένον ἔς τ' ἀνιόντα,

Μήτ' ἐν ὁδῷ μήτ' ἐκτὸς ὁδοῦ πρυβάδωμ' ἐρήσης

Μηδ' ἀπογυμνωθεῖς μακάρων τοι νύκτες ἕασιν.

Εξ ὁμῶν δ' ὅγε θεῖον αἶψα πεπνυμένα εἰδώς,

Ἡ ὅγε πρὸς τοῖχον πελάσας εὐεργέος ἀμλῆς. 730

Μηδ' αἰδοῖα γαῖῃ πτωταλγμῶρος ἐνδοθεν οἴκου.

Εσίη ἐμπελαδὸν πρὸς φανέμεν, ἀλλ' ἀλείεσθαι.

Μηδ' ὑπὸ δυσφύμοιο τάφῳ ὑπονοσήσαντα

Σφρμαίνειν γενεῇς, ἀλλ' ἀθανάτων ὑπὸ δαίμονος.

Μηδέ ποτ' ἀενάων ποταμῶν χαλλίρροον ὕδωρ 735

Προσὶ πρᾶν πρὶν γ' εὐξήϊδ' ὠν εἰς καλὰ ῥέεθρα

Χεῖρας νιφάμενος πολυηράτῳ ὕδατι λάκῳ.

Ὅς ποταμὸν διαβῇ, χακότῃ δ' χεῖρας αὐγίης,

Τῷ δὲ θεῷ νεμεσῶσι, καὶ ἄλγεα δῶκαν ὁπίσσω.

Μηδ' ὑπὸ πεντόζοιο θεῶν ἐνὶ δαίτῃ θαλεῖν 740

Λύον ὑπὸ χλωρῷ τάμειν αἰδωνίσι δῆρ'.

Μηδέ ποτ' οἶνοχόλῳ πιδόμῳ χρητῆρος ὕδρ' ὄν

Πινόντων, ἄλσιν δ' ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τέτυται.
 Μὴ δ' ἐδόπον ποιῶν, ἀνεπίζεστον καπαλέπειν,
 Μήττι ἐφεζομένη κρώσῃ λακέρυζα κορώνη. 748
 Μήδ' ἀπὸ χυθρόδων ἀνεπὶ ῥίγκων ἀνελόντα
 ἔδειν, μηδ' ἐλόεσθαι ἐπεὶ καὶ τοῖς ἐνὶ ποιῇ.
 Μήδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καδίξεν (ὃ δ' ἄμεινον)
 Παιῖδα δουδεκαταῖον, ὅτ' ἀνέρ' ἀνέωρα ποιεῖ.
 Μηδ' ἐδουδεκάμηνον, ἴσων καὶ τὸτο τέτυκται. 750
 Μηδ' ἐγχευαίη λεῖψα χροῖα παιδρυέσθαι
 Ἀνέρω, λάζαλέη δ' ὅπῃ χροῖον ἔσ' ὅπῃ καὶ τοῖ
 Ποινῷ. μήδ' ἱερεῖον ἐπ' αἰδομένοισι κυρήσας,
 Μωκεύειν αἰδήλα. θεὸς γύπτι καὶ τὰ νεμεοσᾷ.
 Μηδέ ποτ' ἐν περὶ χροῖα ποταμῶν ἄλλαδε περρεόντων,
 Μήδ' ὅπῃ κρεμάων ἐρεῖν, μάλα δ' ἐξαλέασαι
 Λιήδ' ἐναποφύχειν, τὸ δ' ὅτοι λώϊόν ἐστι
 Ωδ' ἐρδεῖν. δεινὸν γ' ἐροῖτο ἰσθμίου φημί.
 Φήμη γάρ τε κακὴ πέλεται, κούφη καὶ αἰῖραι
 Ρεῖα μάλ' ἀργαλέη γ' φέρειν, χαλεπὸν δ' ἔσπεθέσθαι.
 Φήμη δ' ἔπῃς πάμπαν ἐπὶ λυτῇ, ὡς πῖνα πολλοὶ
 Λαοὶ φημίζουσι. θεὸς γύπτις ἐστὶ καὶ αὐτῇ.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Ἡμέραι.

ἩΜΑΤΑ δ' ἐκ δόξαν πεφυλαγμένα, αἵ καὶ
 τὰ μοῖραν

Περὶ δ' ἐξ ὧν δ' ἐκ δόξαν τε πεφυλαγμένα μὲν ἀρίστη
 ἐργα ἐπὶ τῷ ἔργῳ, ἡ δ' ἀρμαλίκῃ δαΐεσθαι.

Εἴτ'

Bibentiam: perniciosum enim in ipso fatum est si-
rum.

Neque domum faciens imperfectam relinquito,
Ne forte insidens crocitet stridula cornix.

Neque a pedatis ollis nondum lustratis rapiens
Comedito, neque lauator: quia & hisce noxa inest.
Neque super immobilibus locato non enim bonum
est.

Puerum duodennem: quia virum inertem facit.
Neque duodecim mensium: æquale & hoc est.
Neque muliebri in balneo corpus abluito.
Vir: grauis enim ad tempus est & in hoc
Pœna. neque in sacrificia accensa incidens,
Reprehende arcana. Deus quippe & hæc indigne
fert.

Nec vñquam in alueo fluuiorum mare influen-
tium,

Neque super fontes meilito: quin valde euitato:
Neque incacato. id enim nihilo est melius
Sic facere. grauem vero mortalium euitato fa-
mam,

Fama enim mala est, leuis quidem leuatu
Facillime, molesta vero portatu, difficilisque depo-
situ.

Fama vero nulla prorsus perit, quã quidem multi
Populi diuulgant: quippe dea quædam est & ipsa.

HESIODI ASCRAEI

Dios.

DIES vero ex Ioue obseruans, bene secundum
decorum

Præcipe seruis, tricesimam mensis optimam
Ad opera inspiciendum, dimensumque diuiden-
dam.

Nempe

Nempe cum veritatem populi iudicantes agunt.

Hæ enim dies sunt Ioue à prudente.

Primus, nouilunium, quartaque & septima sacra dies:

Hac enim Apollinem aurientem genuit Latona.

Octauaque & nona ambæ dies mensis.

Egregie crescentis, ad curandum opera mortalium.

Vndecima vero duodecimaque ambæ quidem bonæ:

Hæc quidē tondendis quibus, illa lætis segetibus metendis.

Duodecima tamen vndecima multo melior.

Hac enim nec fila in aere suspensus araneus,

Die expleta, quum & prudens formica aceruum colligit.

Hac telam ordiatur mulier proponatque opus.

Mensis autem inchoari decimatertia caueto.

Sementē incipere plantis, v. inserendis optima est.

Sexta vero media valde incommoda est plantis:

Viripara bona, puellæ vero non utilis est,

Neque gignendæ primum, nec nuptiis tradendæ.

Nec prima quidem sexta puellæ gignendæ

Apta est, sed hædis castrandis, & gregibus ouium,

Stabuloque circūsepiendo pastoralis, benigna dies est.

Bona vero viripara, amareque conuicia loqui,

Mendaciaque & blandos sermones, & occulta colloquia.

Mensis vero octaua caprū, & bouē valde mugientem

Castrato: mulos autem duodecima laboriosos.

Vicesima vero in magna, plena die, prudentē virum

Generato: valde enim bonæ est indolis.

Bona autem viripara decima, puellæ vero & quarta

Media: hac vero & oues, & curuipedes retoris cornibus boues,

. Et ca

Εὐτ' ἂν ἀλκιδάϊκω λαοὶ κρινόντες ἄγων.
 Αἶδε δ' ἡμέραι εἰς Διὸς παρὰ μνησθέντος.
 Πρῶτον ἔην, τετράς τε, καὶ ἐβδόμη, ἱερὸν ἡμάρ.
 Τῇ δ' Ἀπάλλωνά χυσοῖσιν γένετο Λητιά.
 Οὐδοάτη τ' ἐνάτη τε δύω γε μὲν ἡμέτα μέλως.
 Εξοχ' ἀεξομῆσι βροτῆσιν ἔργα πίνεσθαι.
 Ἐνδεκάτη τε δωδεκάτη τ' ἄμφω γε μὲν ἰδλαί, 10
 Ἡ μὲν, οἷς πείκειν, ἡ δ' εὐφρονα καρπὸν ἀμῶσαι.
 Ἡ δ' δωδεκάτη τῆς ἐνδεκάτης μέγ' ἀμείναν.
 Τῇ γάρ τοι νεὶ γήματ' ἀεραπότῃτος ἀράχης
 Ἡπατος ἐκ πλείν, ὅτε τ' ἴδεις σαρὸν ἀμῶσαι.
 Τῇ δ' ἴσον γένετο γυνὴ, προβάλοιτό τε ἔργον. 15
 Μελὼς δ' ἰσαμὲν τεσσαρδεκάτῃ αἰεῖσθαι.
 Σπέρματος ἀρξάσθαι φῦτά δ' ἐκθρέψασθαι ἀρίστη.
 Ἐκτὴ δ' ἡ μέσση μάλ' ἀσύμφορος ἐστὶ φυτοῖσιν.
 Ἀνδρὺς γόνος τ' ἀγαθῆ· κόυρη δ' ἔσσύμφορος ἐστίν,
 Οὔτε γένεσθαι παρ' αὐτ' ἔτ' ἀρ γάμου ἀντιβολῆσαι. 20
 Οὐδὲ μὲν ἡ πρώτη ἑκτὴ, κόυρη τε γένεσθαι.
 Ἀρμῶς, ἀλλ' ἐρίφοις τάνυσεν καὶ πάσα μέλως.
 Σηκόν τ' ἀμφιβαλεῖν ποικιλήσιν, ἥπιον ἡμάρ.
 Ἐδλὴ δ' αἰδρυγόνος φιλεῖ δέ τε κέρτομα βάζειν.
 Ψεύδεά τ', αἰμυλίοις τε λόχοις, κρυφίοις τ' ὀαρισμῶσι.
 Μελὼς δ' οὐδοάτη κάσθην καὶ βοιωτὶ ἐρίμωκαν.
 Ταμνέμην, ἠρῆας δ' δωδεκάτη ταλαιερχούς.
 Εἰκάσι δ' ἐλ μεγάλη πλείη ἡματι ἴσθρα φῶται.
 Γίνεσθαι μέγα γάρ τε νόον πεπυκασμένος ἐστίν.
 Ἐδλὴ δ' ἀνδρυγόνος δεκάτη, κόυρη δ' ἐτὲ τετράς 30
 Μείσση τῇ δ' ἐτὲ μέλα καὶ ἐλάποδες ἑλίκας βῆται.

Καὶ κύνες γὰρ χαρόδοντα καὶ ἑρῆα τελευταροῦς
 Πρηνῶν χαρχαρόδοντα πεφύλαξο δὲ θυμῷ
 Τεβάρ' ἀλεῶσθαι φθινότοσ δ' ἰσχυροῦ τε,
 Ἀλγεα θυμοβορεῖν, μάλα τοι τελευταροῦν ἥμαρ. 35
 Ἐν δ' τετάρτῃ μίμωσ' ὄγκωξ' ἐς οἶκον ἀκοῖτιν,
 Οἰωνὺς κρίνας οἱ ἐπ' ἔργματι πούτῃ ἀειρεῖ.
 Πέμπτης δ' ἐξαλείαται, ἐπὶ χαλεπαί τε καὶ αἰνῶν.
 Ἐν πέμπτῃ γάρ φασιν Ἑρινύας ἀμφιπολιεύειν,
 Ὀρκον πινυμένας τὸν Εἰς τέκε πῆμ' ἐπόρκοις. 40
 Μίωσῃ δ' ἐβδόματ' Δημήτερος ἱερὸν ἀκτῶν
 Εὖ μάλ' ὀππτεύοντα εὐχόχαλας ἐν ἁλῶν
 Βάλλειν ὑλοτόμον τε παμῆν θαλαμῶνα δῦρεα,
 Νήϊά τε ξύλα πολλά, τὰ τ' ἄρμυα νηυσὶ πύλονται.
 Τεβάρ' δ' ἄρχεται νῆας πήγνυθαι ἀραιάς. 45
 Εἰνὰς δ' ἡ μίωσῃ ὀπιδείελα λώϊον ἥμαρ.
 Πρωτίσῃ δ' εἰνὰς παναπήμων ἀνδρώποισιν.
 Ἐδλὴ μὲν γάρ τ' ἡδὲ φυτεῖμ' ἡδὲ γεγέσθαι
 Ἀνίει τ' ἡδὲ γυναικί, καὶ ὅποτε πάγκακον ἥμαρ.
 Παῦρεθ' αὐτ' ἴσασι τεισινάδα μίμωσ' ἀρίστου 50
 Ἀρξάδαί τε πίθου, καὶ ὅτ' ἑυζὸν αὐχένα δεῖται
 Βασὶ καὶ ἡμίονοισι καὶ ὅπποισι ὠκυπόδεσσιν
 Νῆα πολυκληῖδα, δοῦλ' εἰς οἶνοπα πόντον.
 Εἰρύμεναι παῦρεθ' δ' εἰς τ' ἀληθέα κυκλίσκυσσι.
 Τετάρτῃ δ' οἷγε πίθον, ὅτ' ἐπ' πάντων ἱερὸν ἥμαρ 55
 Μίωσῃ παῦρεθ' αὐτ' ἐμὲν εἰκάδα μίμωσ' ἀρίστου
 Ἦες γνομένης ὀπιδείελα δ' ἐς ἰχθύων.
 Αἰδέμεν' ἡμέραι εἰσὶν ἐπ' ἡλίουσιν ἐμὲν ὄνειρα.
 Αἰ δ' ἄλλα, μετὰ δ' αὖτοισι ἀκῆεσσι, ἔτι φέρεται.

Et canem asperis dentibus, mulosque laboriosos
Cicurato manū imponēs. cautus vero esto animo,
Vt quartam vites desinentis & inchoati mensis,
Doloribus conficiendo animo, valde hæc accom-
moda est dies,

Quarta autem mensis vxorem domum ducito,
Observatis auibz quæ ad hanc rem sunt optimæ.
Quintas vero euitato: quia difficiles sunt & graues.
In quinta enim aiunt furias obambulare,
Penurium vindicantes, quod malum Cententio
genit perit.

Medta vero septima, Cereris sacrum munus
Diligenter inspiciens bene æquata in area
Vétilato: roborūq; sector incidito cubilaria ligna,
Naualiaque ligna multa, & quæ nauibus congrua
sunt.

Quarta vero incipito naues compingere hiantes.
Prima vero nona prorsus innoxia hominibus.
Nona autem media pomeridiana melior dies.
Bona siquidem est ad plantandū, & ad generandū,
Tam viro quam mulieri: nec vnquā prorsus mala
dies.

Sed pauci rursus sciunt tertium nonum mensis
optimum

Implendis dolis, & sub iugum ponendo collo.

Bobus & mulis & equis celeribus.

Nauem bene clauatā celerem in nigrum pontum
Trahitro. Sed pauci vera intelligunt.

Quarta v. aperi dolium, præ omnibus sacra dies est
Media: pauci vero rursū post vicefimam mensis o-
ptimam,

A urora vigente: pomeridiana vero est deterior:
Et hæc quidem dies sunt hominibus magno com-
modo.

Ceteræ autem incertæ sine sorte, nihil ferentes.
Sed

Sed alius aliam laudat, pauci vero norunt,
Interdum nouerca est dies, interdum mater.
Harum beatusque & felix, qui hæc omnia
Sciens operatus fuerit, inculpatus diis,
Auguria obseruans, & delicta cuitans.

HESIODI ASCRAEI

Scutum Herculis.

A V T qualis relictæ domo ac patria tellure
Venit Thebas, secuta maritum Amphitryonem,
Alcmena, filia feruoris populorum Electryonis:
Quæ mulierum genus superabat foeminearum,
Formaque & proceritate. mente utique nulla cum
ea certabat
Illarum quas mortales mortalibus peperere con-
cumbentes.
Cuius & à vertice, & à palpebris nigricantibus
Tale quiddam spirabat, quale & ab aurea Venere.
Arque hæc talis existens, tam animo suum colebat
coniugem,
Perinde ut nulla vnquam coluit mulierum foemi-
nearum,
Quamquam ipsi patrem præstantem occidisset, vi-
domitum,
Ira commotus propter boues, relictæ autem ille patria
tellure
Thebas venit, supplicans scutatis Cadmeis.
Vbi idem habitabat cum veneranda coniuge,
Scorsim absque concubitu desiderabili. Non enim
licebat ipsi
Ante lectum conscendere formosæ Electryonidis,
Quam cædem ultus esset fratrum magnanimorum
Sux coniugis, flagrantique combussisset igne vicos
Vironum.

Αλλος δ' ἄλλοῖσι αἰγεί, παῦροι δ' ἐτ' ἴουσι.

60

Ἀλλοτε μήρην πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ.

Τάων εὐδαίρων τε καὶ ὀλβίος ὅς τ' ὅδε πάντε

Εἰδὼς ἐργάζεται ἀνείπτος ἀδανάτῃσιν,

Οργῶας κρίνων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.

ἩΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Ἀπὸ τῆς Ἡρακλείου.

ΗΟΙ Ἡ περλιπούσα δόμοις καὶ πατρίδα γαῖαν
Ἡλυθεν ἐς Θήβας, μετ' ἀρήϊον Ἀμφιτρυῶνα,

Ἀλκμήων, θυγάτηρ λαοσέου Ἡκελρύωνος,

Ἡ ῥα γυναικῶν φύλον ἐκαίνυτο δηλυτεράων

Εἶδ' ἑ τε μεγάλῃ τε νόον γε μὴ ἔτις ἔειπε

Τάων ἄς θνηταὶ θνητοῖς τίκον ἐννηδεῖσαι.

Τῆς καὶ ὑπὸ κρήδιν, βλεφάρων τ' ὑπὸ κυανίῃ.

Τοῖον ἄλδ' οἶόν τε πολυχρύσου Ἀφροδίτης.

Ἡ δ' καὶ ὡς κατὰ θυμὸν ἰὸν πῖσκει ἀκοίτῃ,

Ὡς ἔπει τίς ἔπαι γυναικῶν δηλυτεράων.

Ἡ μὲν οἱ πατὴρ ἰδὼδ' ἀπείκτανεν ἱερὴ δαμνάνα,

Χωσάμενος περὶ βυσί. λεπῶν δ' ὅγ' ἀπατρίδα γαῖαν

Ες Θήβας ἐκέτυσε φερεσάκτας Καδμείους,

Ἐνδ' ὅγ' ἐδῶματ' ἔναιε σὺν αἰδοῖν παρὰ κοιτῇ,

Νόσφιν ἄτερ φιλόπῃτος ἐφίμερον. ὃ γάρ οἱ ἦεν

Πρὶν λεχέων ἐπὶ βῆλαι ἐϋσφύρου Ἡλεκτεράωνης,

Πρὶν γε φόνον πῖσαιτο κασιγνήτων μεγαθύμων.

Ἡς ἀλόχου, μαλερῶ δ' ἡ κατὰ φλέξαι πυρὶ κάματος

Ἀνδρῶν

Ἀνδρῶν ἠρώων Ταφίων ἰδὲ Τηλεβοάων.
 Ως γὰρ οἱ δῆκετο. θεοὶ δ' ὀπιμάρωρε ἦσαν. 20
 Τῶν ὅγ' ὀπίζετο μέγαν ἐπέμετο δ' ἔτι τάχιστα,
 Εκτελίσσας μέγα ἔργον, ὃ οἱ δόδεν θήμας ἦεν.
 Τῷ δ' ἄμα ἱέρηνοι πολέμοιο τε φυλόπιδός τε
 Βοιωτοὶ πλήξιπποι, ὑπὲρ σικκίων πνεύοντες,
 Λοκροὶ τ' ἀγχιμαχοὶ καὶ Φωκῆες μεγάθυμοι 25
 Εἰποντ' ἦρχε δὲ τοῖσιν εὖς πάϊς Ἀλκμήϊου,
 Κυδλόων λαοῖσι. πατὴρ δ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Ἀλλῶ μῆτιν ὕφαινε μετὰ φρεσίν, ὅφρα θεοῖσιν
 Ἀνδράσι τ' ἀλφειῇσιν ἀρῆς ἀλκτῆρα φυτεύσει.
 Ωρτο δ' ἀπ' ἐλύμποιο δόλον φρεσὶ βουσιδομεύων, 30
 Ἰμεῖρων φιλότητος εὐζώνοιο γυναικὸς
 Εὐρύχλος· τάχα δ' ἴξε Τυφάονιον, τόδεν αὖθις
 Φίλιον ἀκρότατον περσεβήσατο μητίετα Ζεὺς.
 Εκθα καθεζόμενος, φρεσὶ μῆδετο δέσκελα ἔργα.
 Αὐτῇ μὲν γὰρ νυκτὶ πανυσφύρου Ἠλεκτρυνώης 35
 Εὐωὴ καὶ φιλότητι μέγῃ, τέλεσεν δ' ἄρ' ἑλδῶρ.
 Αὐτῇ δ' Ἀμφιρύων λαοστός· ἀγλαὸς ἦρως
 Εκτελέσας μέγα ἔργον, ἀφίκετο ὄνδε Λέμιονα.
 Οὐδ' ὅγ' ἐπὶ θήμας καὶ παιμῶνας ἀχρειώτας
 Ωρτ' εἶναι πρὶν γ' ἥς ἀλόχου ἐπὶ βῆμα βύνης· 40
 Τοῖσι γὰρ κραδίῳ πόθος αἶνυτο ποσειδῆα λαῶν.
 Ως δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀσπασθὲν ὑπεκπερρύγη κακότητα
 Νέσου ὑπ' ἀργαλέης, ἧ καὶ κρατερῶν ὑπὸ δισμῶ,
 Ως ῥε τότε Ἀμφιτρίων, χαλεπὸν πόνον ὀκτολυπέ-
 σας,

Virorum heroum Taphiorum atque Teleboarum.
Ita enim constitutum ipsi erat, diique testes facti
fuerant.

Quorum ille verebatur iram, festinabatque quam
celerrime

Exequi magnū opus, quod ipsi à Ioue cōcessū erat.
Hunc autem vna cupidi bellicue praelique.

Bœotij acres equis sub clypeis anhelantes,
Locrique hastati, & Phocenses magnanimi
Sequebantur. ducebat autē eos prætās puer Alcæi,
Gaudens tot populis. At pater hominumque deo-
rumque

Aliud consilium texebat intra mentes, vt diis pa-
riter

Et hominibus rerum indagatoribus Martis depul-
sorem plantaret.

Profectus autē ab Olympo est dolum mentib. altis
meditans,

Desiderio concubitus elegantis mulieris, (rursum
Per noctē, celeriterq; venit in Typhaonium, vnde
Ad Phicium summū accessit conciliarius Iupiter,
Vbi residens mentibus versabat diuina opera.

Nā eadem quidē nocte cum procera El. & yonide
In lecto cōcubitu mixtus est, perfecitq; desiderium.
Eadem autem & Amphitryo populorum defensor,
splendidus heros

Perfecto magno opere, rediit domum suam.

Neque ille ad famulos & pastores agrestes

Cœpit ire antea; quam suæ coniugis conscendisset
lectum.

(populorum

Tale siquidem corde desiderium ceperat pastorem
Vt autem quando quispiam magno affectu effugit
afflictionem

Morbo ex difficili, aut etiam validis ex vinculis:

Ita tunc Amphitryo difficili labore exantlato,

Magnoque

Magnoque affectu, lubentiq; animo domum suam
reuerſus eſt,

Totaque nocte concubuit cum veneranda vxore,
Obleſtando ſe muneribus aureæ Veneris.

Illa autem adco pariter dormita, & ab homine lóge
optimo,

Thebis ſeptem portas habentibus geminos peperit
pueros,

Haudquaquam eadem ſapientes, quanquã fratres
eſſent.

Alterum ſiquidem inferiorem, alterum a. lóge præ-
ſtantiorem virum,

Sæuum ac validum, vim Herculanam.

Hunc quidẽ ſubiecta nubiũ offuſcatori Saturnio,

Iphiclum autẽ, haſtarum concuſſori Amphitryoni,

Diuerſa generatione: alterum quidem, cum viro
mortali concumbens:

Alterum autem, cum Saturnio deorum imperatore
omnium,

Qui & Cygnũ occidit, Martis filiũ magnanimum.

Inuenit enim in loco longe iaculantis Apollinis

Ipfum, & patrem ipſius Martem, bello infatigabilẽ,

Armis fulgentes, ceu fulgor ignis ardentis.

Stantes in curru: terrã autẽ pulſabant veloces equi,

Ferientes vngulis, puluiſq; circa ipſos diuidebatur.

Excitatus cõpactis à curribus & pedibus equorum.

Currus autem fabrefacti & rotarum ambitus circũ
reſonabant,

Equis faſtinãtib; gaudebat autem Cygnus incul-
parus,

Sperans ſe Iouis filium, Mauortium ſe aurigamque

Ferro interẽpturũ eſſe, & inclyta arma deſpoſitũ.

Sed ipſius vota nõ exaudiuit Phœbus Apollo. (rũ.

Ipfẽ enim contra illum concitauit vim Herculeam

Totus vero lucus & ara Apollinis Pagafæi

Collucebat præ vehementis Dei armis, & ipſo,

Et qua

Ασπίδας τε φίλας τε ἔδν δόμεν εἰσαφίκατε.

Παννύχιος δ' ἄρ' ἔλεκτο σὺν αἰδοίῃ παρθέκοιτι,

Τερπόμενος δώρεσι πολυχέυσου Αφροδίτης.

Ἡ δ' ἔπειθ' ἑμπεδίσαι καὶ ἀνίει πολλὸν ἀρίστα,

Θήκη ἐν ἑπταπύλῳ διδυμάονε γίνατο παῖδε,

Οὐκ ἔδ' ὁμὰ φρεσίνοντε· (κασιγνήτω γέ μιν ἦεν)

Τὸν μὲν χειρότερον· τὸν δ' αὖ μέγ' ἀμείνονα φῶτα,

Δεσφόν τε κρατερόν τε, βίβω Ηρακληεῖν.

Τὸν μὲν ὑποδμηθεῖσα κελαυγεφῆ Κροτίωνι,

Αὐτὰρ Ἰφικλῆα γὰρ δερυσόω Ἀμφιτρυῶνι,

Κακειμήλει γενεῇ. τ' μὲν, βροτῶ ἀνδρὶ μιγῆτα,

Τὸν δ' Ἀλκιβίου Κροτίωνι θεῶν σημαῖτοει πάντων·

Ὁς καὶ Κύκλον ἑπεφνεν Ἀρητιάδην μεγάθυμον.

Εὖρε γὰρ ἐν τεμνέει ἐνταβόλῃ Ἀπόλλωνος

Αὐτ' καὶ πατέρ' ὃν Ἀρίων ἄτον πολέμοιο,

Τεύχεσι λαμπομήεις σέλας ὥς πυρὸς αἰδομήσιο,

Εσαότ' ἐν δίφρῳ· χθόνα δ' ἔκτυπον ὠκείας ἱπποῖ,

Νύσσοντες χλῆσι κόνις δέ σφ' ἀμφιδεδήει,

Κοπήμορην πλεκτοῖσιν ὑφ' ἄρμασι καὶ ποσὶν

ἱππων.

Ἀρματα δ' εὐποίητα καὶ ἄντυγες ἀμφαράδισον

Ἱππων ἱερῶν· κεχάρητο δ' Κύκλος ἀμύμων,

Ελπίομενος Διὸς ἔδν, ἀρήϊον ὠϊόχον τε

Χαλκῷ δηύσεν, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δύσειν.

Ἀλλὰ οἱ εὐχολέων ἔκ' ἔκλυε φοῖβος Ἀπόλλων.

Αὐτὸς γάρ οἱ ἔπαρσε βίβω Ηρακληεῖν·

Πᾶν δ' ἄλλος καὶ βωμὸς Ἀπόλλωνος Παρῆαι

Λάμπην ἔσσι δεινοῖο θεῷ τευχέων τε, καὶ αὐτῷ.

Πῦρ δ' ὡς ὀφθαλμῶν ἀπλάμπτο πῦρ κεν ἐκείνῳ

Ἐτλη θνητός ἐὼν κατεναυπὸν ὀρμηθῆναι,

Παῖδ' Ἡρακλῆος καὶ κυδαλίμου Ἰολάου,

Κείνων γὰρ μεγάλη τε βίη καὶ χεῖρες ἀσπίαι

75

Ἐξ ὧμων ἐπέφυκον ἐπὶ σιβαροῖσι μέλεσσι.

Ὅς ῥα τόθ' ἰκίοντο φρεσὶ φη κρατερόν Ἰόλαον

Ἡρώς ὦ Ἰόλαε, βροτῶν πολὺ φίλατα τέ πάντων,

Ἦ πᾶ μετ' ἀθανάτοισι μακάραι, τοὶ Ὀλύμπου ἔχουσιν.

Ἢλινεν Ἀμφιρύων, ὅτ' εὐσέφανον ποτὶ Θέβην

80

Ἠλδο, λιπὼν Τίρυνθον εὐκτίμενον πολίεδρον,

Κτείνας Ἠλεκτρυόνα, βοῶν ἑνὲς εὐρυμετώπων.

Ἰκετο δ' εἰς Κρεῖοντα καὶ Ἠνιόχην τανύπεπλον,

Ὅ ῥά μιν ἡσκάζοντο καὶ ἄρμυρα πάντα παρείχον,

Ἡ δὲ κη ἔδ' ἱκέτῃσι τῖον δ' ἄρα κηρύδι μᾶλλον.

85

Ζῶε δ' ἀγαλλόμενθ' αὖτις εὐσφύρῃ Ἠλεκτρυόνη

Ἡ ἀλόχῳ, τόχα δ' ἄμμες ὀπιπλομένων ἐνισυτῆ

Γεινόμεθ' ὅτε φυλὴ ἐναλίγκιοι ὅτε νόημα,

Σὸς τε πατήρ καὶ ἐγώ, τῷ μὲν φρένας ἐξέλετο Ζεὺς

Ὅς φρεσιπὼν σφετερόν τε δόμον σφειτέρης τε τοῦ κῆρας,

Ὡλίχετο τιμήσων ἀλιτήρην Εὐρυδῆα,

Σχέλιος ἦπου πολλὰ μετεσυναχίζετ' ὀπίσω,

Ἦν ἄπλω ἀχέων ἠδ' ἢ παλινάχετος ὄβρις.

Αὐτὰρ ἐμοὶ δαίμων χθονεπὺς ἐπετέλλετ' αἰετοῖς.

ὦ φίλος, ἀλλὰ σὺ θάωσον ἔχ' ἰκίᾳ φοινικόεντα

95

Ἰσππον ὠκυπόδων μέγα δ' φρεσὶ θάρσος ἀέζων,

Ἰθὺς ἔχειν θοὴν ἄρμα καὶ ὠκυπόδων δίγυς ἰσππον.

Μῆδ' ἐν

Et quasi quidē ignis ex oculis effulgebat. Quis autem illi

Sustinuisset, mortalis existēs, obuiā sub conspectū prodire,

Præter Herculem & gloriosum Iolaum;

Illorum enim & vis magna, & manus inuictæ (bris.

Ex humeris prognatæ erant, vna cū robustis mem-
Is igitur tunc aurigam allocutus est fortem Iolaū.

O Heros Iolæ mortaliū lōge charissime omnium,

Nēpe vere in immortales beatos, qui olympū tenēt

Peccant Amphitryo, quoniam bene munitas ad

Abiit, relicta Tiryntho, vrbe bene fūdata. (Thebas

Pōstquam occiderat Electryonem, propter boues
latas habentes frontes:

Venite; ad Creontem, & Heniochē longis ornatā
vestibus,

Qui ipsum vitro receperunt, & necessaria omnia
præbuerunt,

Quatenus ius est supplicibus, coluerunt que ex ani-
mo magis.

Vivebat autē exultabundus cū formosa Electryo-

Coniuge sua: moxque nos reuoluto anno (nide

Nati sumus, neque ingenio similes, neq; intellectu,

Pater tuus & ego: cuius quidē mentes sustulit Iu-
piter,

Qui relicta domoque sua, & suis parentibus,

Abiit veneraturus sceleratum Eurystheum:

Infelix. certe multum ingemiscebat postea,

Noxam suam lugens. Sed hæc irrevocabilis est.

Mihi vero deus difficiles imperavit labores.

O amici, sed tu celeriter conpne habenas rutilātes,

Equorum alipedum, magnamque mentibus fidu-
ciam accumulans

Recta dirige celerem currum, & alipedum robur
equorum.

Nihil veritus strepitum Martis, hominū occisoris.
Qui nunc cum clangore circumquaque furit per
sacrum nemus

Phœbi Apollinis, longe iaculantis regis.

Enimvero etiam validus licet existat, tamē exaturabitur bello.

Hunc contra allocutus est inculpatus Iolaus:

O patrie, quā multū v. pater hominū atq; deorum

Honorat caput tuum, & taurinus Neptunus,

Qui Thebarum mœnia tenet, & tuctur ciuitatem:

Quemadmodum & hunc mortalem, validumque
magnumque

Tuas in manus adducunt, vt gloriam magnā auferas.

Sed age, induere arma Mauortia, vt quā celerrime

Currus inter se committentes Martis & nostrum,

Decertemus. Quoniam neq; intrepidū Iouis filiū,

Neque Iphiclidem perterrebit: sed ipsum puto

Mox fugiturum duos pueros inculpati Alcidae.

Qui sibi prope eunt, cupientes bello (quam coena.

Certamen instituire. quæ res ipsis multo gratior

Sic ait. arrisit autem fortis Hercules,

Animo oblectatus: admodum enim sibi cōmoda
dixerat.

Atque ipsum, respondens, verbis volucris allocutus est:

O heros Iolæ, Iouis alumne, non procul etiā
hinc (bellicosus,

Pugna aspera. Tu vero quemadmodū antea fuisti

Ira & nunc magnum equum Arionem nigris artibus
seris oblitum

Quoquouerfū conuertere, & auxiliare pro eo ac poteris.

Sic locutus, ocreas ex orichalco splendido,

Vulcani inclyta dona, tibiis induxit.

Mox

Ἰλῆδ' ἐν ὑποδδείσας κτύπον Ἀρεῖ αὐδ' ἑρφόνοιο,

Ὀσυνῷ κεκληγὼς φεμáινεται ἱερὸν ἄλσος

Φοίβε Ἀπόλλωνος ἐκτελέετασ' αἶακτος·

100

Ἡ μὲν ἔκ' κρατερός τ' ἔων αἶαται πολέμοιο·

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀμώμητος Ἰόλαος,

Ἢ δει', ἢ μάλα δὴ τι πατήρ αὐδ' ὦν τε θεῶν τε

Τιμᾶσθ' ἑλ' καφαλὴν ἔκ' τούρεας Ἐννοσίγαιος,

Ὃς Θήβης κρήδεμνον ἔχει, ῥύεταί τε πόλιν αἶα.

105

Οἷον δ' ἔκ' τόνδε βροτὸν κρατερόν τε μέγαν τε

Σᾶς ἐς χεῖρας ἄρουσαν, ἵνα κλέῃ ἐσθλὸν

ἄρῃαι.

Ἀλλά γε δύω το τεύχε' ἄρῃαι, ὅσρα τάχιστα

Δίφρασι ἐμπελάσαντες Ἀρήος δ' ἡμέτερόν τε

Μαρνώμεσθ'· ἐπεὶ ἔπ' ἀτάρβητον Διὸς υἱὸν

Οὐδ' Ἡοικλίδῃσι δειδύξεταί· ἀλλὰ μιν οἷω

Φεύξεσθαι δύο παῖδας ἀμύμονος Ἀλκείδαο,

Οἳ δ' ἐσσι γένον ἐῖσι· λιλαιόμηναι πολέμοιο

φυλόπιδά σῆσιν· τούσθιν πολὺ φίλτερά

δοίηναι,

ὧς φάτο· μείδῃσεν δ' ἔτιν' Ἡρακλῆϊ,

115

Θυμῷ γὰρ ἰδὼς· μάλα γὰρ νύ οἱ ἄρῃαι εἶπεν.

Καί μιν ἀμειβομένης ἔπειτ' ἠερβόεντα προσεΐδα·

Ἡρώς ὦ Ἰόλαε· τί τοι στεφές, ὅκ' ἐπὶ τηλῇ

Τσιμένῃ στεγνύει· σὺ δ' ὥς πάρος ἦν δα δαΐφρων,

ὧς ἔκ' νῦν μέγαν ἔπασσ' Ἀρεῖνα κυανόχαιττον

120

Παύτῃ ἀσπράφῃν ἔκ' ἀρηγύρεσθαι, ὥς κε δύνῃαι.

ὧς εἰπὼν, κηκιδάσας ὀρειχάλκῳ φερένῃ,

Ἡφαιστου κλυτὰ δῶρα, περὶ κημήνησιν ἔθηκε.

Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσιν ἔδωκε
 Καλὸν, χρύσειον, πολυδαίδαλον· ὃν ῥ' αἶψά κ' ἔδωκε 125
 Πάλλας Ἀθηναίη κόρυη Διὸς, ὅτε πότε ἔμελλε
 Τοπρῶτον σφονόοντας ἐφορμήσασθαι αἰετοῖς.
 Θήκατο δ' ἅμφ' ὤμοισιν ἀρῆς ἀλκτῆρα σιδήρεαν
 Διγὸς ἀνὴρ κοίλῳ ᾧ περὶ στήθεσσι φασγέλλῳ,
 Καββάλετ' ἐξ ὀπίθεν· πολλοὶ δ' ἐντοδαν οἷστοι 130
 Ριγηλοὶ, θανάτειο λαθροδόγγοιο δοτῆρες.
 Πρύσθεν μὲν θανάτον τ' εἶχον καὶ δάκρυσι μῦθον.
 Μένει δ' ἔξιστοι, περικμήκες· αὐτὰρ ὀπίσθεν
 Μορφοῖο φλεγύας καλυπτόμενοι περικύματα
 Ἦσαν· ὃ δ' ὀβριμον ἔγχετο ἀκαχιδῆον εἴλετο χαλκῷ.
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυκλίῳ εὐτυκτον ἔθηκε
 Δαιδαλίῳ, ἀδελφάντος, ὅτι κρατάφοις ἀραρυῖαν,
 Ἥ' εἴρυτο κάρη Ἡρακλῆϊ θείοιο.

Χ Ε Ρ Σ Ι γε μὲν σάκῳ εἴλε παλαιόλον· ἔδ' ἐπε
 αὐτὸ

Οὐτ' ἔρρηξε βαλὼν, ἔτ' ἔδλασε, θάυμα ἰδέσθαι. 140
 Παῦμά μ' ᾧ κύκλῳ πταῖν· λάκῳ τ' ἐλέφαντι.
 Ἠλίκτε δ' ὑπολαμπὲς ἔλω, χρυσῶ τε φαινῶ
 Λαμπρόμενον κυανῶν δ' διαπύχες ἠλήλατο.
 Εν μέσῳ δ' δράκοντος ἔλω φόβῳ ἔπφατειός,
 Εμπαλεῖν ὅωοισιν πυρὶ λαμπρομένοισι διδορκώς. 145
 Τε καὶ ὀδόντων μὲν πλῆτο στόμα λάκῳ δειόντων.
 Δεινῶν, ἀπλήτων· ὅτι δ' βλοσυροῖο μετώπου
 Δεινὴ βεῖς πέπότητο, καρύσσεα κλόνον ἀνδρῶν.
 Σχετλίη· ἥ ῥα νόον τε καὶ ἐκ φρένας εἴλετο φωτῆρ'
 Οἵ πινεσ ἀντιβίῳ πόλεμον Διὸς ἧϊ φέρονται. 150

Mox & thoracem pectori induit
 Pulchrum, aureum, variegatum, quem ipsi dederat
 Pallas Minerua filia Iouis, tunc cum coeperat
 Primum luctuosa aggredi certamina.

Posuit autem circa humeros nocumenti depulso-
 rium ferrum,

Sæuus vir, cauiam autem circa pectora pharetram,
 Reiecitque in tergum. in hac multæ erant sagittæ
 Horrendæ, mortis vocem reprimentis datrices.
 Hæ à capite quidē mortem habebant præfixam, &
 vnguentum lacrymarum.

Mediæ autem politæ erant, longæ: sed à tergo
 Nigræ aquilæ connectæ alis

Erāt. ille a. validā hastam præfixam ære corripuit.
 Capiti vero ingenti galeam fabrefactam imposuit,
 Variegatam, ferream, temporibus adaptatam,
 Quæ tutum reddebāt caput Herculis diuini.

At manibus clypeum accepit, varium totum,
 quem nemo quisquam

Neque perripuit iaciendo, neque comminuit, mi-
 rum visu.

Nam totus quidem circumquaq; gypso, candidoq;
 Et electro lucidus erat, auroque fulgido
 Splendēs, cæruleis plicis fulgorem interfecantibus.
 ebore,

In medio autē draconis erat terror, haud quaquam
 effabilis,

Retro oculis igne lucentibus tuens.

Cuius & dentibus quidem repletum erat os candi-
 dantibus,

Sæuis, inaccessis super terribilem autem frontem
 Sæua Contentio deuolitabat; accendens pugnas
 hominum,

Terra, quæ & mentem eximebat, & præcordia vitis
 Quicumque bellum aduersus Iouis filiū gererent.

Quorum & animæ quidē sub terram eunt ad Orcum intro

Ipforum: ossa autem ipsis, pelle circum putrefacta, Sirio sub torrido in nigra putrescunt terra.

In eo autem & propefectio, & viceversa persecutio factæ erant. (ferebantur.

In eo tumultus, cædesque, & homicidium huc illuc In eo Eris quoque, & motus furebat: in eo pernicio
sa Parca, (illæsum,

Vivum alium tenēs recens vulneratum, aliū autē Alium mortuum per pugnam trahebat pedibus.

Vestem autem habebat circum humeros cruentam sanguine virorum,

Sæuū videns, clamoribusque ingrauescens.

In eo autem & serpentum capita sæuorum erant haud quaquam effabilem,

Duodecim, quæ perterrefaciebāt super terrā genera hominum.

Quicunque bellum contra Iouis filium mouerent. Quorum & dentium quidem crepitus edebatur, quoties pugnabat

Amphitryoniades. Hæc autē distincta erant miranda opera.

Porro veluti puncta quædam apparebant videnda sæuis draconibus

Cærulea per terga, denigrataq; erant illis maxillæ.

In eo autem & suum greges agrestium erāt, atque leonum,

Mutuo sese aspicientium, irascentiumque, & festinantium;

Quorū etiam turmatim ordines incedebant, neq; vero hi, — amborum.

Neq; illi alteros timebant, horrebant attamen colla iam. n. ipsis iacebat magnus leo, circum autem apri Duo, spoliati animas. deorsumque ipsis niger

Cruor

Τῶν κ' ἰσχυαὶ μὲν χθονα δύνουσ' αἰδώς εἶπω

Αὐτῶν ὅσ' αὖ δέ σφι περὶ ῥινοῖο σάπείτης,

Σειρίεσ' ἀζαλέοιο κελευνὴ πύθεταρ αἴη.

Εν δ' αὖ γαίῳξίς τε παλαιοξίς τε τέτυκτο,

Εν δ' ὁμαδὸς τε φόβῳ τ' ἀνδρακτασὶν τε
δεδῆκε.

Εν δ' ἔρις, ἐν δ' κυδοῖμος ἐδυκεον, ἐν δ' ὀλοή

κρήνη.

Ἄλλον ζῶν ἐχούσα νεύετατον, ἄλλον ἀντοῖ,

Ἄλλον τεθνεῶτα κατὰ νότον ἔλκε ποδῶν.

Εἴμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὠκυτοὶ μαφείνεν ἀγλαίῃ

φωτῶν.

Δεινὸν δερκομένη, καραχῆσ' ἰτε βεβειδυῖα.

Εν δ' ὀφίων κεφαλαὶ δεινῶν ἔσαν ἐπὶ φατειῶν

Δώδεκα, ταὶ φθβέσκον ὅτι χθονὶ φύλ' ἀνδρώ-
πων,

Οἳ πρὶς ἀντιβίῳ πόλεμον Διὸς ἤϊ φέρουεν.

Τῶν κ' ὁδόντων μὲν καραχῇ πέλεν εὖτε μάχῃτο

Ἀμφιτρυωνιάδης, τὰ δ' αἰετο δαυτὰ ἔργα.

Σπύγματα δ' ὡς ἐπέφαντο ἰδεῖν δεινοῖσι δράκουσι

Κυανέα κατὰ νῶτα, μελανόθησαν δ' γένεια.

Εν δ' συῶν ἀγέλαι χλοιών ἔσαν ἠδ' ἰλεόντων,

Ες σφίης δερκομένην, κοτέοντων τ' ἰερμένων τε.

Τῶν κ' ὁμοληδὸν εἰσῆες ἦσαν, ἔδ' ἐν νύτῳ

Οὐδέ τι εἰς πρὸς πᾶν φέροντον γὰρ μὲν αὐχένος

ἀμφω.

Ἡδὲ γὰρ σφιν ἔκειτο μέγας λῆς, ἀμφὶ δ' ἡκάστω

Δοιοὶ ὑπὸ νύκτι ψυχὰς κατὰ δέ σφι κελευνὴν

Λῆμ' ἀπὸ λῶβου ἔραζ'· οἳ δ' αὖ χεῖρας ἐξέτερόν τε
 Κεῖατο τεθνηῶτες ὑπὸ βλοσυροῖσι λέεσι. 175
 Τοὶ δ' ἐπὶ μάλλον ἐχειρέδω, κολλέοντε μάχεσθαι,
 Ἀμφότεροι χλοῦναι τε φύες, χαροποι τελέοντες.
 Ἐν δ' ὡς ὑπὸ μιν Λαπαδάων αἰχμητῶν,
 Κωνία τ' ἀμφὶ ἀνάκτα, Δρύαντά τε, Πηλεΐδου τε,
 Οπλῆα τ' Εἰσαλίον τε, Φάληρον τε, Πρόλοχόν τε, 180
 Μόφον τ' Ἀμπυκίδην, Τεταρήσιον, ὅζον Ἀρεῶ,
 Θυσία τ' Αἰχιδίην, ὅτ' εἰκελὸς ἀθανάτοισιν·
 Ἀργυρεὶ, χρύσεια περὶ χροῖ τεύχε' ἔχοντες.
 Κύνταυροι δ' ἐτέρωθεν ἐναντίον ἐχειρόντο
 Ἀμφὶ μέγαν Πετρεΐον, ἠδ' Ἀσβολὸν οἰωνίσκον. 185
 Ἀκτὸν δ' Οὐείον τε μελαγχαίπῳ τε Μίμραντα,
 Καὶ δ' ἄνδρες Πάκιδας, Γκερμίδέα τε, Δρύαλόν τε.
 Ἀργυρεὶ, χρυσείας ἐλάτας ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Καὶ τε σιμαῖκτῳ ὥσεί ζῶσι ἄρ' ἔοντες,
 Ἐγχεσιν ἠδ' ἐλάτῃσιν αὐτὰ χροῖ ὡρνεύοντες. 190
 Ἐν δ' Ἀρεῶ βλοσυροῖο ποδ' ὤκειε ἔστασαν ἱπποὶ
 Χρύσειοι, ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς ἐναφ' ὄρεσσι ἔλιθ' Ἀρεῶ
 Αἰχμητὴν ἐν χερσὶν ἔχον, πυλῆεσσι κελεύων,
 Αἵματι φοινικῆσι, ὥσεί ζῶντες ἐναρτίζων.
 Δίφρ' ἐμβεβαῶς παρὰ τῷ Δεῖμῳ τε φόβῳ τε 195
 Ἔστασαν ἱέμενοι πόλειον κατὰ δ' ὤμῳ αὐτῶν.
 Ἐν δ' Διὸς θυγάτηρ ἀγλαΐη Τευτογένεια,
 Τῇ ἰκέλη ὥσεί τε μάχῃ ἐδύσσα κορύσσειν,
 Ἐγχεσ' ἔχουσα ἐν χερσὶ χρυσήν τε τρυφάλειαν,
 Αἰγίδα τ' ἀμφ' ὤμοις· ὅπῃ δ' ὤρετο φύλεπν αἰνέον.
 Ἐν δ' ὡς ἀπακτάων ἱερὸς χορὸς ἐν δ' ἄρα μέσῳ

Cruor distillabat in terrā ipsi a. cernicibus deiectis
Iacebant mortui sub terribilibus leonibus.

At illi magis etiam excitabantur, incensī ad pugnā-
dum,

Vtrique agrestesque fues, trucesque leones..

In eo autem erat & pugna Lapitharum bellatorū,
Caneum circa regem, Dryantēq; Pirithoumque,
Hopleumque, Exadiumque, Phalerumque, Prolo-
chumque,

Mopsutūq; Ampycidem, Titaresium, nothū Martis,
Thesēumque Ægeidem, similem immortalibus:

Argentei, aurea circum corpus arma habentes.

Centauri autem ex altera parte contra hos congre-
gabantur

Circa magnum Petraeum atq; Asbolum augurem,
Artumq; Huriumque, nigrumq; pilis Mimanterem,
Et duos Peucidas, Perimedem, Dryalumque,
Argentei, aureas abietes in manibus habentes.

Atq; impetu pariter facto, perinde ac si viui essent,
Lanceis atque abietibus cominus certabant.

Inter hæc autem Martis terribilis alipedes stabant
equi

Aurei, & ibidem ipse quoque spoliator perniciosus
Mars,

Mucronem in manibus habens, milites exhortās,
Sanguine cruentus, perinde atque viuos spoliāns,
Currui insistens. iuxta autem Pauorque Metusque
Stabant gestientes bellum subire virorum.

Ibidem autem & Iouis filia prædatrix Tritogenia,
Ei similis, quasi quæ pugnam vellet armare,
Hastam habens in manibus aureamque galeam,
Ægidemque circum humeros: gradiebatur autem
in prælium sævum.

At erat eo clypeo & immortalium chorus, in cuius
medio,

Desiderabile quiddam personabat Iouis & Latonæ
filius

Aurea cithara deorum autē sedes, purus Olympus.
Ibi & forum, circum autem opulentia infinita, quasi
in corona erat posita cantum

Immortalium in certamine: Deę autem incipiebāt
Musæ Pierides, canorū quiddā canentibus similes.

In eo autem & portus appulsu facilis immēsi maris,
Rotundus factus erat liquefacto è stanno,

Inundanti similis: multi vero per medium ipsius
Delphines hac atq; illac ferebātur piscib. inhiantes,

Natantibus similes. Duo autem sursum efflantes
Argentei delphines, depascebant mutos pisces.

Sub his ærei trepidabant pisces, sed in ripis
Sedebat vir piscator observans: habebat autem ma-

nibus

Piscium rete, proiecturo similis.

In eo autem erat & pulchricomę Danaes filius
eques Perseus, (separatus ab illo:

Neq; quidē contingēs clypeum pedibus neq; lōge
Miraculum magnum dictu: quoniam nusquam in-
sistebar illi.

Ita enim ipsū manibus fecerat inclytus Vulcanus,
Aureum, circum pedes autem habebat alata talaria.

Ex humeris autē circa eum vagina inclusus, nigra
ensis pendebat,

Æreus de loro: ipse autem velut cogitatio volabat.
Totum autem tergum eius tenebat caput seni-

monstri

Gorgonis, circum ipsum autē pera ferebatur, mirū
visū,

Argentea, fimbrięque dependebant lucidę.
Aurę. sæua autem circum tempora regis

Posita erat Orci galea noctis caliginem grauē ha-
bens,

Ipse

Ιμερόεν κιθάειζεν Ἀητοῦς καὶ Διὸς υἱὸς
Χρυσείῃ φέρμυρι θεῶν δ' ἔδος ἄγνος ὀκυράτος
Εὐ-δ' ἀγορῇ, περὶ δ' ὀλβῳ ἀπείλειτο ἐσεφά-
νωτο

Ἀθανάτων ἐὼ ἀγῶνι. θεαὶ δ' ἐξῆρχον αἰοιδῆς 205
Μέσση Πιερίδες, λιγὺν μελοποιμαίς εἰκῆαι.
Εν ᾧ λιμῶν εὐρύς αἰδομένητοιο θαλάσσης
Κυκλοτερὴς ἐτέτυκτο πανέφθου κασιγέρῃο,
Κλυζομένη ἱεληῳ πολλοὶ γὰρ μὲν ἀμύμον ἄνθρωποι
Δελφίνες, τῇ ἐδυώοντο ἰχθυόοντες, 210
Νηχομένους ἱελοποιδοὶ δ' ἀναφυστόωντες
Ἀργύρεσι δελφίνες ἐδοίνων ἐλδοπας ἰχθύες,
Τῶν ὑποχάλκεοι τρεῖς ἰχθύες, αὐτὰρ ἐπ' ἀκταῖς
Ἦσο αἴψα ἀλκιεὺς δεδουληῳ εἶχε ὃ χερσὶν
Ἰχθύσιν ἀμφίβλητρον, ἀπορρίψοντι βωκίως. 215
Εὐ-δ' ὡς ἠύκομον Δανάησ' ἔκκῳ ἰσώτα Περ-
σεύς,

Οὗτ' ἀρ' ἐπὶ λαύων σάκεῳ ποσσὶν ἔδ' ἐκείας αὐτῷ.
Θαῦμα μέγα φρέσιν δ' ἐπεὶ ἐδαμῆ ἐς ἥε κτο.
Τὼς γάρ μιν παλῶμας στυγερὸν κλυτὸς Ἀμφιγυῖαις
Χρυσέον ἀμὰ ὃ ποσσὶν ἔχε πῆροεν τὰ πείδιλα. 220
Ωκυοισιν δ' ἄμιν ἀλκιεὺς μελαίνοντο ἔορ ἔκκῳ,
Χάλκεοι τε λαύωντο, ἐπὶ δ' ὡς τε κόρη ἐποτῆτο,
Παῦ ὃ μετὰ φρεσὶν ἐλδοπας δευοῖο πελάγῃ,
Γοργούς, ἀμφὶ δ' ἄμιν κλυτὸς ἔε, θαῦμα ἰδέσθαι,
Ἀργυρῇ δ' ὡς ποσσὶν ἔχε πῆροεν τὰ πείδιλα. 225
Χρυσέον δ' ἐπὶ πρὸς κροτάφοισιν ἀνέκτος
Κεῖτ' αἰδομένη μελαίνοντο ἔορ ἔκκῳ, ἔχουσαι.

Αὐτὸς δ' ἐπὶ κούρῳ καὶ ἑρρίζοντι εὐκλῆς
 Περσεὺς Δαναΐδης ἐπταίνετο, ταὶ δ' μετ' αὐτὸν
 Γοργόνες ἀπλητοὶ τε καὶ ἄφρατοι ἑρρώοντο, 230
 Ἰέραι ματίειν, ὅπῃ δ' ἡλαιοῦ ἀδάματ' ὅ-
 Βανυσίων ἰάχσκε σάκος μεγάλῳ ὀρυμαζομένῳ.
 Οἷα καὶ λιγύως ὅπῃ δ' ζώνῃσι δράκοντε
 Δαῖω ἀπυωρεῖν, ὅπῃ κυρτῶν τε κάρλῃα.
 Λέχμαζον δ' ἄρα τῶ γε, μῆνι δ' ἐχέραςσιν ὀδόντας.
 Αἰχία δερκομένη, ὅπῃ δ' δεινοῖσι καρλίῃσι.
 Εὐργείοις ἐδνεῖτα μέγας φόβος, οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
 Ἄνδρες ἐυαρνιάδῃσι, πολέμῃα τύχῃ ἐχόντες.
 Τοὶ μὲν, ὑπὸ σφετέρῃσι πόλιν σφετέρων τε τακῆαν
 Δοιζὸν ἀμύνοντες τοὶ δ' ὠραδίην μεμαῶτες, 240
 Πολλοὶ μὲν κῆατο, πλείονες δ' ἐπὶ δύνειν ἔχοντες.
 Μάρνανθ' αἱ δ' ἡμιναῖκες ἐκδμήτων ὅπῃ πύργων
 Χάλκῃον ὄξυ βόων, κατὰ δ' ἐδρύποντο παρειάς,
 Ζωῆσιν ἱκελαῖ, ἔργα κλυτὰ Ἥφαίστοιο.
 Ἄνδρες δ' οἱ πρεσβύτες ἔσαν γῆρας τε μεμάρτοιν, 245
 Ἀδρόοι ἐκπαδὸν πυλίων ἔσαν, αὖ δ' ἰδοῖσι
 Χεῖρας ἔχον μακάρεσσιν, πρὶ σφῆγγεσσιν τέχιστα
 Δειδύοντες, τοὶ δ' αὖτε μάχῃν ἔχον, αἱ δ' μετ' αὐτοὺς
 Κῆρες κυάνεαι, λαλοῦς ἀραβίνου ὀδόντας,
 Δειγματὶ βλασφείῃ τε, ἀφροδίτῃ, ἀπλητοί τε, 250
 Δῆειν ἔχον πρὶ πτόντων, πᾶσι δ' ἄρ' ἔντο
 Αἶμα μέλαν πίνειν, ὡς δ' πρῶτον μεμάρτοιν.
 Κεῖμαλον ἢ πύκνοντα γένετατον, ἀμφὶ μὲν αὐτῶν
 Βάλλ' ἀνυχας μεγάλας, φυχὺ δ' αἶδος δὲ κατεῖεν
 Πάρτιον ἐς κρυόν, ὡς δ' ὄρναις ἐκτ' ἀρίσταν 255

Ipse autem properanti & formidanti similis
 Perseus Danaides extendebatur. post ipsum vero
 Gorgones inaccessæ & ineffabiles ruebant,
 Cupiētes ipsum apprehendere. in viridi a. adamāte
 Euntibus ipsis resonabat clypeus magno strepitu
 Acutum & tinnulum quippiam. in zonis a. dracones
 Duo suspensi erant, attollentes capita.
 Lambebant autem illi, iraque infrendebant dentes,
 Crudele tuentes. supra læua aurem capita
 Gorgonū agitabantur magnus terror, ac supra ipsas
 Viri pugnabant, bellica arma habentes.
 Hi quidem pro sua ciuitate, suisque parentibus,
 Pestem depellentes: illi autem depopulati studebant.
 Ac multi quidem iacebant, plures autem etiam pu-
 gnam tenentes,
 Dimicabant. mulieres autem bene cōstructis tur-
 ribus
 Æreum acutum clamabāt, lacerabāturque genas,
 Viuis similes, opera inclyti Vulcani.
 Viri autem qui seniores erant, & senectutem appre-
 henderant,
 Conferti extra portas ibant, sursumque dijs
 Manus tendebant beatis, pro suis liberis (ipsos autē
 Metuentes. illi a. contra pugnam conferebant. post
 Parcæ nigrae candidis crepantes dentibus,
 Toruæ terribilesque, cruentæque, inaccessæque
 Certamē habebant de iis qui cadebāt, omnes enim
 cupiebant
 Sanguinem nigrum bibere. Et quem primum forte
 ceperant
 Iacentem vel cadentem recens saucium, ei quidem
 Inijciebant ungues magnos, animaue ad Orcum
 abibat,
 Tartarū in frigidum. illæ autē præcordia postquā
 exatiassent.

Sanguine hominis, ipsum quidem abiciebant post
tergum:

Retro autem in tumultum & stragem festinabant
iterum ire,

Clotho & Lachesis ipsis astant, atq; paulo minor
Atropos: neque enim erat magna dea: sed tamen
Aliis quidem præstantiorq; erat, & ævo grãdissima.
Omnes autem circa vnum virum pugnam acerbã
instituerant.

Sæpiusq; modo se ipsas mutuo aspiciebãt, oculis suc-
censentes;

Inter se autẽ ungues manusq; audaces exæquabãt.
Iuxta autẽ & Caligo stabat, perustæ similis, & grauis,
Pallida, aridaque, fame exhausta, & compressa,
Crassipes: longique ungues à manibus prominebãt.
Huius quidẽ ex naribus mucus manabat, ex genis
autem

(tes stringens
Cruor distillabat in terram. ipsa a. terribiliter den-
stibat, multusque pulvis constrauerat ei humeros,
Lachrymis humida. iuxta autem turrita ciuitas ho-
minum.

Auræ autẽ ipsam tenebãt super liminarib. adaptatę
Septę portæ hominesq; in voluptatibus & choreis
Obletationẽ capiebant. Alij siquidem fabrefacto
in curru

Ducebant viro vxorem, multusq; hymenæus exci-
tabatur.

Et procul ab ardentib. facibus fulgor resplendebat,
In manibus famulorum. Mulieres autẽ venustatę
florentes

Præibant, quas chori ludentes sequebantur.

Atq; hi quidem canoris tibiis emittebant cantum.
Et tenero ore, circũq; ipsos repercutiebatur sonus.
Illę autem ad modulationem ducebant chorum a-
mabilem.

Αἷματό· ἀνδρῶν, ἃ μὲν ῥέπασκον ὀπίσσω,
 Ἀλλ' οἷμα δὲ ὄμαδον καὶ μάλον ἐδυώσαν αὐτίς ἴκτου·
 Κλωθὴ καὶ Λάχεσις ὅρην ἐφύεσσιν ἢ μὲν
 ὑφίστων

Ἀξίος, ἔπι πέλεν μεγάλη θεός, ἀλλὰ καὶ εὐπύς
 Τῶν γε μὲν ἀλλήων περφερίς τ' ἰὺ πρεσβυτάτη τε
 Πάσαι δ' ἀμφὶ ἐνὶ φωτὶ μάχης δειμῖα ἐδεντο.
 Δεινὰ δ' ἐς ἀλλήλας δράκον ὀμῆσαι θυμῆνασαι,
 Ἐν δ' ὄνυχας χεῖρας τε δρασεῖας ἰσώσαντο.

Πάρ δ' Ἀχλὺς εἰσήκει ἐπορυγῆν τε καὶ αἰγὴν,
 Χλωρὴν, αὔσαλὴν, λιμῶ κατὰ πηληΐα, 265

Γουμοπεχὴς· μακροὶ δ' ὄνυχας χεῖρας ὑφίσταν.
 Τῆς ἐκ μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέον, ἐκ δ' παρειῶν
 Αἶμα· ἀπτελείβει· ἐραζεῖ δ' ἀπλητον σεσαρῆς
 Εἰσήκει, πολλὴν δ' ὀνυγὰς κατὰ πηληΐα, ὥμους,
 Βάκρσι μυδαλέη. παρὰ δ' εὐπύργος πόλιν αὖ-
 δραν. 270

Χρυσταῖ δ' ἐμιν εἶχον ὑφ' ὑδρείοις ἀραρῆαι·
 Ἐπὶ δ' πύλαι τοὶ δ' ἄνδρες ἐν ἀγλαΐαις τε χερσίν τε
 Τέρψιν ἔχον, τοὶ μὲν δ' ὑψώτρεα ἐπ' ἀπλήνῃ
 Ἦχοντ' αἰδρὶ θυμῶν, πολὺς δ' ὑμῶναι· ὄρω-
 ρει.

Τῆλε δ' ἀπ' αἰδομένων δαΐδων σίλας εἰλύφαζε 275
 Χερσίν ἐν δ' ὀμῶν. ταὶ δ' ἀγλαΐαι τεδαλῆαι
 Πρόδ' ἔκταν, τοῖσιν δ' ὀνυγὰς παίζοντες ἔποντο.
 Τοὶ μὲν ὑπὸ αἰγῶν συρίγγων ἔσαν αὐδῆαι
 Ἐξ ἀπαλῶν σολιάτων, περὶ δ' ὀνυγῶν ἄγρυτο ἡχώ.
 Αἱ δ' ὑπὸ φρεσὶν αὐτῶν χερσὶν ἰμάρωνται. 280

Ενθ' αὖθ' ἐτέρωθεν οἱ κάμαζον ὑπ' αὐλῶ,
 Τοῖγε μὲν αὖ παίζοντες ὑπ' ὄρχου μὲν ἢ ἀοιδῆ,
 Τοῖγε μὲν αὖ γελῶντες ὑπ' αὐλητῆς διὲ πᾶς

σθ

Πρόδ' ἔκον' πᾶσαν ἧ πόλιν θαλία τε χερσὶ τε
 Αἰγλαΐαι τ' εἶχον. τοὶ δ' αὖ περπάρομε πόλιν σθ 285
 Νῶδ' ἱππων ὀπισσάτες ἰδαιέων. οἳ δ' ἀρεστῆρες
 Ἡρεκὸν χθόνα διὰν ἐπισυλάδω ἢ χιτῶνας
 Εσλάατ'. αὐτὰρ ἔλω βαδὺ λήϊον οἷγε μὲν ἤμων
 Αἰχμῆς ὀξείῃσι κορωνίοωντα πύτῃλαι,
 Βειδομέλῃα ταχύων, ὥσεϊ Δημήτερος ἀκλῦν. 290
 Οἳ δ' ἄρ' ἐκ ἐλλεδανοῖσι δέον, ἢ ἐππλον ἀλωῖν.
 Οἳ δ' ἐστύγων οἶνας, δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες
 Οἳ δ' αὖτ' ἐς τελάρεσσιν ἐφόρου ὑπὸ τρυγητῆρων
 Λόκους καὶ μέλανας βότρυας, μεγάλων ἀπ' ὄρ-
 χων,

Βειδομέλων φύλλοισι καὶ ἀργυρέῃς ἐλάκεισιν. 295
 Οἳ δ' αὖτ' ἐς τελάρεσσιν ἐφόρου. παρὰ δέ σφιν
 ὄρχσθ

Χρῦσεσθ λῶ, (κλυτὰ ἔργα περίφρονσθ Ἡραΐστο)
 Σειόμενσθ φύλλοισι καὶ ἀργυρέοισι κάμαξι.
 Ὡς γέ μιν οὐδ' αὖ παίζονται ὑπ' αὐλητῆς ἕκασθ
 Βειδομέμσθ σαφυλῆς· μελάνθησαν γέ μιν αἶθε. 300
 Οἷγε μὲν ἐστράπον, τοὶ δ' ἥρυν. οἳ δ' ἐμάχοντο
 Πύξ τε καὶ ἑλκιδέν· τοὶ δ' ἀκύντο δας λαγὸς ἔρειν.
 Ἄνδρες θηράται, καὶ καρχαρόδοντες κυνέσθ
 Βέμβροισι μαπίων, οἳ δ' ἰόμβροισι ὑπὸ θυξαι.
 Πᾶρ δ' αὐτοῖς ἱππῆες ἔχον πόνον, ἀμφὶ δ' αἰθλοῖς 305

Δῖον

Inde rursus ex alia parte iuvenes comessabatur ad
fistulam,

Alij quidem contra ludentes saltatione & cantu,

Alij autem contra ienres. ante tibicinem a singuli

Præcedebant, totamq; ciuitatem lætitiæ, choreæque

Voluptatesque tenebant. Alij autem rursus extra

ciuitatem

Tergis equorum conscensis correbant. aratores autē

Proscindebant terram bonam, ornateque tunicas

Succinctas habebant: sed erat profunda feges, vbi

alijs quidem metebant

Mutronibus acutis rostrata folia,

Gravida spicis, vehuti Cereris cibum.

Alij autem in manipulos ligabant & implebant arcus

Rursus alij vindemiabant vineas, falces in manibus

habentes.

Alij autem in calathis ferebant. à vindemiatoribus

acceptos

Albos & nigros racemos, magnis ex vitibus,

Gravidis foliis, & argenteis capreolis.

Alij rursus in calathis portabant, iuxtaq; ipsos vitis

Argentea erat (inclita opera prudentis Vulcani)

Agitata foliis, & argenteis periclis.

Inde quidem igitur ludunt ad tibicinem vnusquisque,

que,

Oneratus vnus, quæ ipsæ nigrae erant,

Alij quidem calcabant in lacu, alij hauriebant, alij

autem dimicabant

Pugnis, & luctando: alij vero alipedes lepores vena-

bantur,

Viri venatores, & ferratis dentibus canes duo ante

ipso,

Cupientes assequi, illi à cupientes effugere.

Iuxta ipsos autem & equites habebant laborem,

proque præmiis.

Certa

Certamen habebant & pugnam: bene iunctis autē
in curribus

Aurigæ stantes, immittebant veloces equos,
Habenas laxantes. illi autem subsultantes volabāt
Currus ferruginati, rotarumque modiolī valde ex
eo resonabant.

Illi quidem igitur perpetuum habebant laborem,
neque enim dum ipsis

Victoria cōpleta erat, sed indefinitum habebāt cer-
tamen.

Ipsis a. etiam propositus erat magnus tribus intra a-
Aureus, inclyta opera prudentis Vulcani. (gonem,
Circa extremā autem oram manabat Oceanus, in-
undanti similis. (autem

Totum a. continebat clypeum variegatū. per ipsum
Cygni altiuolantes magnum clangebant, qui illic
multi

Natabāt in summa aqua, iuxta autem pisces moue-
bantur,

Mirum visu, etiam Ioui grauitonanti, cuius cōfiliis
Vulcanus fecit clypeum magnumque validūque,
Componēs manibus: quem quidē Iouis fortis filius
Iactabat facile: equestrem autem affiliit in currum
Similis fulguri patris Iouis, ægida tenentis,
Leuiter ingrediens. huic autē auriga fortis Iolans,
Bigis insistens regebat curum curum.

Prope autē ipsis aduenit dea cæcis oculis Minerva,
Atq; ipsos cōfirmans verbis volucris. alloquebatur.

Saluete Lyngei progenies longe inclyti,
Nunc itaque Iupiter robur vobis dat, is qui beatis
imperat,

Cygnumque interficere, & inclyta arma eius de-
spoliare.

Sed tibi aliud verbum dicam, multo præstantissime
populorum:

Postquam

Δῆειν ἔχον κ' ἰμέχθον. εὐπλοκίων δ' ὅπ' ἀΐφρων
 Ἡνίοχοι βεβαῶτες ἐφίεσαν ὠκίας ἵπποις,
 Ρυτὰ χαλαίνοντες. τὰ δ' ὀπικρατίοντα πέτοντο
 Ἀρματα κολλήεντ', ὅπ' ὃ πλῆμνα μέγ' αὖτευσ.
 Οἱ μὲν ἄρ' αἰδιδον εἶχον πόνον ἔδ' ἐποντέσφιν
 Νίκη ἐπ' ἑλνύδῃ, ἀλλ' ἄκριτον εἶχον ἄεθλον.
 Τοιοι ὃ κ' περὶ κειτο μέγα κτίπ' ἐντὸς
 ἀγῶν'.

310

Χρῦσει' ἄλυστὰ ἔργα περίφρον' Ἡφαίστου.
 Ἀμφὶ δ' ἵππῳ ῥέειν Ωκεανὸς πλῆθον τι ἑοικώς.
 Πᾶσ' ὃ σπινεῖχε σάκος πολυδαίδαλον. οἱ δ' κατ' αὐ-
 τὸν

315

Κύκνοι ἀερίπτοται μεγάλ' ἥπυσον· οἳ ῥά γε πολλοὶ
 Νῆχον ἐπ' ἄκρον ὕδαρ. παρ δ' ἰχθυὲς ἐκλανέοντο,
 Θαῦμα ἰδεῖν κ' Ζεὺς βαρυκτύπῳ, ἔδ' ἀδ' ἑλνύδῃ.
 Ἡφαισ' ἔποίησε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
 Ἀρσάμην· παλάμησι, τὸ μὲν Διὸς ἀλκιμος υἱὸς
 Πάλλειν ὀπικρατίως· ὅπ' δ' ἵππειε δόρε δΐφρε,
 Εἵκελ' ἀστεροπῇ πατρὸς Διὸς αἰγίοχοιο,
 Κεφα βιβάς. τῷ δ' ἑλνύχ' κρατερός Ἰόλα·
 Δίφρεσ' ἐπεμβεβαὼς ἰδυέτο καμπύλον ἄρμα.
 Ἀγχιόλον δ' ἐσφ' ἦλθε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνᾶ,
 Καὶ σφίεσ' ἑταίρους· ἔπεια πέραεντα περὶ σπύδα·

320

325

Χαίρετε Λυγχεῖ· γενεὴ τηλεκλειτοῖο,
 Νῦν δ' ἡ Ζεὺς κράτος ὑμῖν διδοῖ μακάρεσσιν
 ἀνάσσειν.

Κύκνον τ' ἐξεναρτῖν κ' ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῶσαι.
 Ἄλλο δ' ἐσσι π' ἔπος ἐρίῳ μέγα φέρτατε λαῶν·

330

Εἴτ'

Εὐτ' αὖ δ' ἠ Κύνειον γλυκερῆς αἰῶν ὅ αἰέσσης

Τὸν μὲρ ἔπειτ' αὐτὲ λιπέειν καὶ τευχέε τοιοῖο,

Αὐτὸς ὃ βροτολαίχον Ἀρίω δῆπνόντα δοκεύσας,

Εὐδοκέ γυμνωδίντα σάκεις ὑπὸ δουδαλέοιο

Οφθαλμοῖσιν ἴδης ἐνδ' ὑτάμεν ὀξεία χαλκῶ

335

Ἀψ δ' ὠναχάσασθαι ἐπεὶ ἐνύ τοι αἰσικόν ἐστιν

Οὐδ' ἴπποισι ἐλέειν, ἔτε κλυτὰ τεύχεα τοιοῖο.

Ὡς εἰποῦσ' ἐς δίφρον ἐθήσατο δῖα θεάων,

Νίκειν ἀθανάτης χερσὶν καὶ κυδ' ὅ εἰχουσα,

Εὐρυμῆϊς. τότε δ' ἠ ῥα διόγρητες Ἰόλα ὅ

340

Σμερδαλέον δ' ἔπποισιν ἐκέκλετο. τοὶ δ' ὑπ' ὀμο-
κληῆς.

Ρίμφ' ἔφερον θοὸν ἄρμα, κονίοντες πεδίοιο.

Ἢν γάρ σφιν μῆλος ἦκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Αἰγίδ' ἀκαστείσασα ὥρετον ἄχιζε ὃ γαῖα.

Τοὶ δ' ἄμυνθις φεγγέοντ' ἑκαλοὶ περὶ ἠὲ θυίλλῃ. 345

Κύνῃ δ' ἱπποδάμιος καὶ Ἀρης ἀκόρητος αὐτῆς.

Τῶν δ' ἔπποι μὲρ ἔπειδ' ὑπεγανῆσι ἀλλήλοισιν

Ὀξεῖα χρέμσαν, περὶ δ' ἔσφιν ἄγνυτο ἡχώ.

Τὸν φρότερον φερόμεντε βῆν Ἡρακλῆειν.

Κύνῃ περὶ πόν, τί γυ νῶϊν ὀπίσχετον ὠκείας ἔπποις, 350

Ἀνδράσιν οὔτε πόνοι καὶ οἷζ' ὅ ἴδεις εἰμῆς;

Ἀλλὰ πάρεξ ἔχε δίφρον ἑὺξοον, ἠδ' ἐκελεύδου

Εἶκε πάρεξ ἰέναι. Τρηχίνα δέ τοι περιλαύω

Ἔς Κήϊα ἀνὰ κτα ἄγ' ὅ δυνάμεντε καὶ αἰδοῖ

Τρηχίνος φρεβέβηκε. σὺ δ' εὖ μάλα οἶδα καὶ αὐ-
τός. 355

Τὺ γ' ἀπὸ τῆς περὶ θεογονίας κωμῶντι.

Ὡς πεί

Postquam igitur Cygnum dulci æuò spoliaueris,
 Illum quidē tū eodē loco relinque, & arma ipsius.
 Ipse autem hominū pestem Martem accedentem
 Vbi nudarum clypeo variegato (obseruans,
 Oculis videris, ibi vulnera acuto ferro,
 Retroque te recipe, quoniam tibi fas non est
 Neque equos capere, neque inclyta arma illius.

Sic locuta, in currum ascendit diua dearum,
 Victoriā immortalibus manibus & gloriā tenens
 Certatim. Tunc igitur Ioui notus Iolaus
 Horrendum equos increpuit. illi autem à commi-
 natione (per campum:

Leuiter ferebāt celerem currum, puluerem cientes
 Nam ipsis animum addiderat dea cæsis oculis Mi-
 nerua, (tellus,
 Ægide concussa. ingemiscebat autē circūquaque
 Illi autem pariter procedebant, similes igni siue
 procellæ,
 Cygnus equum domitor, & Mars infatiabilis cla-
 more.

Horum equi deinde obuiam sibi mutuo facti,
 Acutum hinuiere, circaque ipsos reuerberabatur
 sonus.

Atque hunc prior alloquebatur vis Herculeæ:

Cygne ignaue, cur cōtra nos tenetis veloces e-
 quos.

Viros qui laboris & ærumnæ experti sumus;
 Ad diuersum tene currum bene politum, atq; è via
 Cede prætergrediendo. Trachinem enim tendo
 Ad Ceycē regem. nam ille potestate pariter & ma-
 iestate

Trachini antistat. Tu vero satis admodum scis e-
 riam ipse.

Eius enim connubio tenes filiam Themistonoen
 nigroculam.

O igna

O ignaue, non enim tibi neq; Mars mortis exitum
 Prohibuerit, si nos inter nos cōgrediamur bellādo:
 Iā ipsum quidē aio ante quoq; aliquoties periculū
 Hastæ nostræ, quando pro Pylo arenoso (fecisse
 Aduersus steter mihi pugnam insatiabiliter optans.
 Ter siquidē mea hasta percussus sustinuit se terra,
 Vulneratus clypeo: quarto autem transadegei femur
 eius,

Totis animis festinās, magnumq; illius clypeū per-
 forauī.

Pronus autem in pulueribus humi prostratus ceci-
 dit hastæ impetu,

Vbi etiā ignominia affectus inter immortales fuit,
 Manibus sub nostris relictis spoliis cruentis.

Sic dixit. at Cygnus bellicosus haud quaquam
 curabat,

Huic obtemperans, retinere trahentes currum
 equos,

Ac tunc a bene cōpactis bigis defilierunt celeriter
 in terram,

Et Iouis filius magni & Enyalij regis.

Autigæ autē propius egerunt pulchricomos equos.

Illis a. irr. entib. sonitu pedū concitata est lata terra.

Vt autem ab alto vertice montis magni

Rupes defiliunt, aliæ super alias cadentes:

Multæque quercus, multæ item picæ,

Alnique rotis radicibus refringuntur ab ipsis

Celeriter delabentibus, donec in campū perueniāt.

Ita & illi in se mutuo ruebant cum magno clāgore,

Tota autē Myrmidonum ciuitas celebrisq; Laolcus

Arneque, & Helice, & Anthea herbosa,

Præ voce vtriusque valde resonabāt. Illi autem cū
 clamore

Mirādo congressi sunt. magnū autē intonuit con-
 siliarius Iupiter,

Et a

Ω φέρων μὲν γάρ τε Αἰρως θανάτοιο τελευτῶ
 Ἀρκέσει, εἰ δ' ἢ νῶϊ συνοισόμεθα πολεμίζειν.
 Ἦδη μὲν τέ εἰ φημι καὶ ἄλλοτε πείρηθῶμαι
 Εὐχεσθ' ἡμετέρου, ὅθ' ὑπὲρ Πύλῃ ἡμαθόεντες 360
 Ἀντιθ' ἔσθ' ἐμείο, μάχης ἄκυτον ῥομφαίων.
 Τρίς μὲν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυτπὲς ἡρείσατο γαίῃ,
 Οὐτα μὲν σάκεσσι τὸ δ' ἑτάστατον ἤλασα μικρόν,
 Πᾶσι μὲν ἀνέδωκεν, ὅθ' ἑκὶ σάκος ἄραξα·
 Πρὶν δ' ἐκ κοίνῃσι χαμαὶ πύσσιν ἔλχεος ὀρίῃ. 365
 Ἐνθά κε δ' ἢ λαβητὸς ἐκ ἀθανάτοισιν ἐτύχθη,
 Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσι λιπὼν ἑνὰρα βροτόεντα.
 Ως ἔφατ'· ὅθ' ἄρα Κύκλος εὐμμελὲς ἐμμοίνα
 Τῷ ἐπιπειθόμηνος ἐχέμεν ἐρυσάρματα ἵπποις.
 Δὴ τότε ἄπ' εὐπλεκέων δῖφρων θόρον αἰψ' ὅππῃ
 γαῖαν 370
 Παῖς τε Διὸς μεγάλῃ καὶ ἐνυαλίῳ ἀνακτος.
 Ἠνίοχρ' ἰδὲ ἐπὶ λυγρὰς ἐλάσαν καλὴν τειχά· ἵπποις
 Τῶν δ' ὑποσδομῶν, κανέχζε πόσ' ἀρέτα χερσὶν.
 Ως δ' ἔσ' ἄφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλου·
 Πέτραι ἀποφρώσκουσιν, ἔπ' ἀλλήλαις δ' ἐφίσσωσι, 375
 Πολλαὶ δ' ἐδρὺς ὑψικάμοι, πολλαὶ δ' ἐτε πύκται,
 Αἰγίεσσι τε σπυρρίζοι φέγγονται ὑπὸ ἡμῶν
 Ρίμφοι κυλινδρόντων, εἴως πεδίον δ' ἀφικάνται·
 Ως οἱ ἐπ' ἀλλήλοισι πύσσιν μέγα κακὰ ἤχοντες·
 Πᾶσα δ' ἐμυρμιδόνων τε πόλεις καὶ ἡ τ' Ἰασηλὸς 380
 Ἀρνητ' ἡδ' Ἐλίκη, Ἀχδεῖά τε ποταμὸς
 Φωνῇ ὑπὸ ἀμφοτέρων μεγάλ' ἰαχῇ· οἱ δ' ἀλαλητὰ
 Θεοσσίῳ σωῖσαν· μέγα δ' ἐκτυπε μῆτις τε Ζεὺς,
 καὶ

Κάδ' δ' ἄρ' ἀπ' ἑρανόθεν ψιάδας βάλεν αἰμυ-
τοέσσας,

Σῆμα πεινὲς πολέμοιο ἔω μεγαθυροῖσι πωδῖ. 385

Οἷος δ' ἐν βήκῃς ὄρεας χαλεπὸς περὶ δέδωκε

Κάπρος χαυλίοδων φρονέει θυμῷ μαχίσσασθαι

Ἀνδράσι θυρώτῃς, θήγει δέ τε λάκκον ὀδόντα

Δοχυμβεῖς, ἀφρὸς δὲ περὶ γόμα μαστχόωντι

Λείβεται, ὅτε δέ οἱ λαμπέωντι ἑκτῷ, 390

Ορθαῖς δ' ἐν λοφίῃ φρίσσει πείχας ἀμφὶ τε θειρῷ.

Τῷ ἱκελος Διὸς υἱὸς ἀφ' ἱππῶν δόρε δίφρου.

Ἡμος δὲ χλοερῷ κυανόπτερος ἠχέτα τέτλιξ

Οζῶ ἐρεζόμηνος θέρει ἀνθρώποισι αἰεῖδεν

Ἀρχεταυρῷ τε πόσις καὶ βρωστὶς θῆλῃς ἔρση. 395

Καὶ τε πανημέριός τε καὶ ἡῶς χεῖρ' αὐδῶ.

Ἰδὲ ἐν αἰνοτάτῃ, ὅπότε χροά Σείριος ἄλει.

Τῆμος δ' ἠέ γ' ἔρσησι περὶ γλῶχας τελέδωσι

Τοὺς τε θήρει σπύρονται, ὅτ' ὀμφάδεις αἰόλονται,

Οἷα Δαόνυσος δῶκ' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἄχθος 400

Τὴν ὥρην μάρνασθαι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.

Ὡς δ' ἐλέοντε δύνω ἀμφὶ κτυμῆς ἐλάφοιο

Ἀλλήλους κοτῆοντες, ἐπὶ σφῆας ὀρήσονται,

Δεινὴ δ' ἐσθ' ἰαχὴ ἄρατος θ' ἄμα γίνετ' ὀδόντων

Οἱ δ' ὄντ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι, 405

Πέτρη ἐφ' ὅφρα λῆ μεγάλα κλάζοντε μαχέσθω

Αἰγὸς ὀρεωπνόμου καὶ ἀγροτέρην ἐλάφοιο

Πίος, ὡς τ' ἐδ' ἄμασσε βαλὼν αἰζήσιος ἀνὴρ

Ἰὼ ἀπαίνδρῃς, αὐτὸς δ' ἀπαλήσεται ἄλλη

Χάρεν αἰδέσας ἑὸν οἶδ' ὅτ' ἐμλέων ἐνόηκεν, 410

Et an cœlo guttas demisit sanguinolentas,
 Signum id ponens bello, suo multū confidēti filio.
 Qualis autem in vallibus montis acerbis aspectu
 Aper, dentes habens exertos, fertur impetu ad pu-
 gnandum

Cum viris venatoribus, acuitq; candidum dentem
 Per obliquum actus, spuma autē circa os mādente
 Destillat: oculique ipsi igni splendenti similes sunt,
 Rectis autē in vertice horret setis, circaque collum:
 Talis similis Iouis filius ab equestri defiliit curru.
 Quando autem viridi nigricans alis sonora
 cicada

Ramo insidens, æstare hominibus canere
 Incipit, cuius & potus & cibus fœmineus ros est,
 Atque per rotum diem, & mane sub auroram fun-
 dit vocem

Æstu in grauissimo, quando corpus Sirius exiccat,
 Quando item & milio circum aristæ nascuntur,
 Quod æstate seminant, cum vix æerbæ colorem
 mutant,

Qualia Bacchus dedit hominibus in lætitiā & la-
 bore.

Eo tempore pugnabant, multus a tumultus excita-
 batur.

Vt autem leones duo, pro occisa cerua
 Sibi mutuo irati, in seipsum impetum faciunt,
 Sæuusque inter ipsos rugitus, strepitusque exoritur
 dentium:

Atque vt vultures incuruis vnguibus repādi rostra
 Rupe in excelsa, magno clangore dimicant,
 Capræ montiuagæ gratia, aut fææ ceruæ
 Pinguis, quam interfecit iaculando iuuenis vir,
 Sagittæ neruo emissa: ipse autem vagatur alio loco
 Loci ignarus existens, at illi celeriter animaduerte-
 runt,

Certatimque pro ea pugnam acerbā instituerunt:
Sic & hi duo cum clamore contra se mutuo irruerunt.

Ibi sane Cygnus quidem potentis Iouis filium
Occidere meditans, clypeo æream hastam adegit,
Neq; tamē perripit æs: defendebant.n. dona Dei.
Contra autem Amphitryoniades, vis Herculeæ,
Inter galeam & clypeum, hasta longa
Cervicem nudatum, celeriter infra mentum
Percussit valde, amboſque detondit tendones
Homicida læcea. magnū enim robur inciderat viri,
Cecidit autē veluti cū quercus aliqua, aut cū rupes
Excelsa, icta Iouis fumanti fulmine:
Sic cecidit. circum ipsum autem resonabant arma
variegata ære.

Atque hunc quidem ibi reliquit Iouis ærumnosus
filius.

Ipsē autem occisorem hominum Martem accedentem observans,

Sæuum videns oculis, ut leo corpus forte nactus,
Quique admodū accurate pelle validis ungulibus
Dissecta, quam celerrime dulcem animū abstulit,
Alacriter autem nigrum expletur cor.

Ac cæsis intuens oculis sæuum quiddā, costasque
& humeros

Cauda flagellans, pedibus fodit, neq; quisquā ipsū
Sustinet ex aduerso aspiciens prope ire, neque pugnare,

Talis igitur & Amphitryoniades insatiabilis clamorē

Contra Martem stetit, in præcordiis audaciā augēs
Certatim. Ille autem prope venit afflicto corde.

Utrique autem cum clamore alter alterū inuaserūt.

Ut autē quādo à magno rupes cacumine præcipitās,
Et in longum delata saltu voluitur, fragorque

Venit

Εοσυμένως δ' εἰσι μάχῃ δειμῖαν ἔθεντο
 Ως εἰ κεκληγόντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρευσαν.
 Ενδ' ἡ τοι Κύκλω μὲν ἔσθ' ἔσθ' Διὸς υἱὸν
 Κτενέμεναι μεμαῶς σάκει ἔμβαλε χάλκεον ἔγχος·
 Οὐδ' ἔφραξεν χολκὸν ἔρυτο δ' ἔσθ' ἀνδρῶν 415
 Αμφιτρυωνιάδης δ' εἴη Ηρακλῆϊ,
 Μέσσηγος κόρυθος τε καὶ ἀσπίδες ἐγχείμασθ'·
 Αὐχένῳ γυμνωθέντα δοῶς ὑπὲρθε γένει·
 Ηλασ' ἐπικρατέως· ἀπὸ δ' ἀμφω κέρσε τένορτε
 Ανδροφόνῳ μὲν μέγα γὰρ δένος ἔμπεσε φωτός. 420
 Ηεπε δ' ὥς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ὅτε πέτρῃ
 Ηλίβατος πληγῇσι Διὸς φοιλέεντι κεραυνῷ·
 Ως εἰπ' ἀμφὶ δ' εἰσι βράχε τεύχεα ποικίλα χολκῶ·
 Τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε Διὸς ταλακάρδιος υἱός.
 Αὐτὸς δ' βροτολογὸν Ἀριωπὸντα δεκύσας, 425
 Δεινὸν ἔρῳ ὄρσοισι, λῆων ὡς σώματι κύρσας,
 Ος τε μάλ' ἐνδυκέως ῥινὸν κρατερεῖς ὀνύχεσσιν
 Σχίσας ὅττι τάχιστα μελίφρανα θυμὸν ἀπὸ πύρα·
 Εἰμμενέως δ' ἄρα τῷ γε κελαϊνὸν πείμπλα δ' ἦτορ·
 Γλαυκίον δ' ὅσσοις δεινὸν, πλάγας τε καὶ ὤμοις 430
 Οὐρῇ μαστῶων, ποσσὶ γλάφῃ ὑδ' ἐπὶ αὐτόν
 Ετλη ἐς ἄντα ἰδὼν χερδὸν ἐλθεῖν, ὑδ' ἐπὶ μάχεσθ'·
 Τοῖος ἄρ' Αμφιτρυωνιάδης ἀκόρητος αὐτῆς
 Αντίος ἔσθ' Ἀρης· ἐνὶ φρεσὶ θάρσος αἰέξων,
 Εοσυμένως ὁ δ' εἰσι χερδὸν ἤλυθεν ἀχνύμενος κῆρ. 435
 Αμφότεροι δ' ἰάχοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρευσαν·
 Ως δ' ὅτ' ἀπαὶ μεγάλου πέτρῃ παρθένος ὄρευσαν,
 Μακρὰ δ' ἐπιδρώσκεσα κυλίνδετα, ἢ δ' ἐπὶ ἡχῇ

ἔρχεται ἔμμεμαῖα, πάρος δ' εἰοῖ ἀπ' τεύχεσσιν
 Τηλὸς, τῷ δ' ἡ σιωπῆκεται, ἔνθα μιν ἔχει 440
 Τόσση ὁ μὲν ἰαχῇ βεισάρματος οὐλῆος Ἀρης
 Κεκληγώς ἐπόρουσεν· ὁ δ' ἔμματαίως ὑπέδεκτο.
 Αὐτὰρ Ἀθυσαίη κόρη Διὸς ἀγχιόχοιο
 Ἀντήν ἦλθεν Ἀρης, ἐρεμνὴν αἰγίδι' ἔχουσα.
 Δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδοῦσ' ἔπα πτόεντα πρὸς πύδα.

Ἀρης ὅππῃ μῆκος κρατερὸν καὶ χίρας ἀάπτοισι. (445)
 Οὐ γάρ ται δέμης ἐστὶν ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δύσαι
 Ἡρακλῆα κτείναντα Διὸς θρασυκάρδιον υἱόν.
 Ἀλλ' ἄγε παῦτε μάχης, μηδ' ἀντίος ἴσασ' ἐμείβο.
 Ως ἔφατ', ἀλλ' ἔκ πῦθ' Ἀρης μεγαλήτορα θυ-
 μόν. 450

Ἀλλὰ μέγα ἰάχων, φλογὶ τοῖα τεύχεα πάλλων
 Καρπαλίμως ἐπόρουσε βίη Ἡρακλῆη.
 Κακτόμηναι μεμαώς, καὶ ῥ' ἐμβαλε χάλκειον ἔγχος,
 Σπρῆχόν, εἴς παῖδός κοτίον πίεσσι τεθνηῶτος
 Ἐν σάκει μεγάλῳ. ἀπὸ δ' ἐ γλαυκῶπις Ἀθήνη, 455
 Ἐγχος ὀρμὴν ἔτραπ', ὀρεξμένη ἀπὸ δόφρου.
 Δειμὺν δ' Ἀρίω ἄχος εἶλεν· ἔρυσά μινος δ' ἄορ ὀξύ,
 Εἰσὺτ' ἐφ' Ἡρακλῆϊ κρατερόφρυνι. τὸν δ' ὀπίοντα
 Ἀμριτρυωνιάδης δεινῆς ἀκόρητος αὐτῆς,
 Μῆρὸν γυμνωδίντα σάκεις ὑπὸ δαιδαλέοιο 460
 Οὔτασ' ὀπικρατίως διὰ δ' ἐ μέγα σάκος ἄραξεν,
 Αἶψα πρὸς νωμῆσας, ὅτ' ἐ χθονὶ κάββαλε μέσση.
 Τῷ δ' ἐ φόβος, καὶ Δείμος εὐχόμενον ἄρμα καὶ ἵππους
 Ἦλυσαν αἶψ' ἔγχεσσι, ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
 Εἰ δ' ἴφρυν θῆκαν πολὺ δαΐδαλον. αἶψα δ' ἔπειτα 465

Venit subito ingens, collis autem ipsi obuius fit
 Altus, ad quem cursu defertur, vbi ipsam retinet:
 Tanto ille fremitu, curruum grauator, perniciosus
 Mars

Vociferans irruit. ille autem prompte venientem
 excepit.

Porro Minerva filia Iouis ægida tenentis
 Obuiam venit Marti, tenebrosam habens ægidem,
 Saxa autem torue intuens, verbis volucris allo-
 cura est:

Mars inhihe animos ingētes, & manus inuictas.
 Neque enim tibi fas est inclyta arma auferre,
 Hercule occiso, Iouis magnanimo filio.

Sed age, desiste à pugna, neq; aduersus steteris mihi.

Sic ait: sed non persuasit Martis magnanimi ani-
 mo:

Sed magno fremitu, flammæ similia arma vibrans,
 Celeriter inuasit vim Herculeam,
 Occidere festinans, & comiecit æratam hastam.
 Acriter, ob suum filium irascens mortuum,
 In clypeum magnum, At procul cæssa Minerva,
 Hastæ impetum auertit, manu deflectens à curru.
 Acerbus autem dolor Martem cepit, extractoque
 gladio acuto

Irruit contra Herculem magnanimum, at illum æ-
 cedentem

Amphitryoniades, sæuo insatiabilis clamore.

Femore clypeo sub variegato

Vulnerauit valide, magnumque traiecit clypeum

Hastæ vibrās. in terra autē prostrauit media Martē

At illi Pauor & Merus agilem currum, & equos

Adegerunt celeriter propius, & à terra habente la-
 tas vias

In currum posuerunt variegatum, atq; inde celestis-
 ter

Equos flagellis impulerunt, veneruntque in altum
Olympum.

Filius autem Alcmenæ & gloriosus Iolaus,
Cygno despoliato, armis ab humeris pulchris de-
tractis,

Reuertebantur. moxque exinde ad ciuitatem Tra-
chiniam venerunt,

Equis velocibus. At cæsis oculis Minerva
Peruenit in Olympum magnum, & domus patris.

Cygnum autem contra Ceyx sepeliuit, & populus
infinitus,

Qui prope ciuitatem habitant inclyti regis,
Anten, Myrmidonumque ciuitatem, celebremque
Iolcum,

Amenque & Helicen. multus autem congrega-
batur populus,

Honorantes Ceycem, charum beatis diis.

Sed illius sepulchrum & monumentum obscurum
reddidit Anaurus,

Imbre hyemali exundans. ita enim ipsum Apollo-
Laronæ filius iussit, propterea quod inclytas heca-
tombas

Quicumque portaret Delphos, eum vi spoliabat in-
fidiarius.

ARGV

Ἰωπίης μισέτην, ἵκοντο δ' μακρὸν Οὐμυπον.
 Τῖος δ' Ἀλκιδῆος ἡκυδάλιας Ἰόλαος,
 Κύκνον σκυλεύσαντες ἀπ' ὤμων τεύχεα χαλὰ
 Νίσσον γ' αἶψα δ' ἐπειτα πόλιν Γρηχῖνος ἵκοντο
 Ἰωποῖς ὠκυπόδειον. ἀτὰρ, γλαυκῶπις Ἀθλῶν 470
 Εξίκετ' ἔλυμπόν τε μέγαν ἡ δώματα πατρός.
 Κύκνον δ' αὖ Κήϋξ θάπτεν, ἡ λαὸς ἀπείρων,
 Οἳ ῥ' ἐγὺς ναῖον πόλιος κλείτῃ βασιλῆος,
 Ἀντῶν, Μυρμιδόνων τε πόλιν, κλειτὴν τ' Ἰαωλ-
 κόν.
 Ἀργίῳ τ' ἠδ' Ἑλίκῳ πολλὸς δ' ἡγερέτο λαὸς, 475
 Ψυμῶντες Κήϋχα φίλον μακάρεσσι θεοῖσι.
 Τῷ δ' τάφον ἡ σῆμ' αἰδῆς ποιεῖεν Ἀναῖρες,
 Ομβρῶ χειμερίῳ πλήθων. τῶς χάρ μιν Ἀπόλλων
 Διητοίδης ἰωῶξ, ὅτι ῥα κλέτας ἐκτόμβας
 Ὅς τις ἄρ' οἱ Πυθιδεῖ, βίη σύλασσε δεινύαν. 480

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΣΠΙΔΟΣ.

ΤΑΦΙΟΙ στρατεύσαντες δὴ τὰς ἀλεκτρυόνας εὖς
 ἀνείλον. τοὺς δ' ἀλκμύωνος ἀδελφούς, τ' Ὀρεμ-
 μάτων ὑφ' ἀγῶνιζομένης. τῷ δ' ἀμφιτρυφῶν βουλα-
 ρήναι αὐτῇ συνελθεῖν, ἐπ' ὅτερον αὐτῷ ὑπείχεται, παρὶν
 ἢ παρὰ τῷ ἀδελφοκτόνων εἰς παρ' αὐτῷ τιμωρίαν.
 ὁ δ' ἐπ' ἀντιτάσσας, ἀνείλεν αὐτούς. κατὰ δ' ἐπὶ τῷ αὐ-
 τῷ νύκτα συνέρχονται αὐτῇ ἀμφοτέρω, ὅτε Ζεὺς καὶ
 ὁ ἀμφιτρυφῶν. ὁ μὲν ἐκ τοῦ πολέμου ὑπερτίψας, Ζεὺς δ'
 βεληθεὶς τοῖς ἀνδράποισι βοηθὸν γένῃσαι. ἡ κύει, ἔκ-
 μὴ ἀμφιτρυφῶν ἰφικλῖα, ἐκ δ' ὁ δῖος Ἡρακλῆα· ὅς καὶ
 δὴ κύκλον ἄρειον ἔχον, λυγρὸν ἔχων ἰόλαον, στρατεύε-
 ται ὅς τες τὰς δικάδας ἄγοντας εἰς πυθῶν, πεισύν-
 λα. σκεπαδὲς οὐκ ἠφαιστοτεύκῃ ἀσπίδι, πρόσσιον εἰς
 πρᾶχινά. πρὸς κύκλῳ. συμβαλὼν δ' τῷ κύκλῳ, αὐτὸν
 μὲν ἀναιρεῖ· τὸν δ' ἄρ' ἐν ὑπερασπίζοντα τῷ ὑοῦ, κα-
 τὰ μηρὸν πτερώσκει. καὶ ὅπως ἔρχεται πρὸς κύκλῳ. καὶ δ'
 ἐκ κύκλῳ, γαμβρὸς κύκλῳ, ἐπὶ θυγατρὶ θεμιστόμῃ.

SCVTVM HERCVLIS.

TAPHII militantes ad Electryonis boues, interfecerunt Alcmenæ fratres, iumentorum defensores. Amphitryone autem volente ipsi coire, non prius ei promisit, quam de fratricidis pœnas sumpsisset. Ille autem immilitans, interfecit eos. Sed in eadem nocte coeunt ipsi vtrique, Iupiter & Amphitryon: hic quidem ex bello reuersus, Iupiter autem volens hominibus auxiliatorem generare. Illa vero parit, ex Amphitryone quidem Iphiclem, ex Ioue autem Herculem: qui & contra Cygnū Martis filium, aurigā habens Iolaum, militat: qui decimas ducentes ad Pytho, deprædabatur. Protectus igitur per Vulcanum facto scuto, accedit ad Trachina ad Ceycem. Congressusque cum Cygno, ipsum quidem intererat: Martem vero scuto defendentem filium, in crure vulnerat. Atque ita venit ad Ceycem. Erat autem Cygnus gener Ceycis ob filiam Themistonomen.

DE EODEM SCVTO.

HVI v s Aspidis principium in 4. Catologo dicitur vsque ad versum 50. & 200. Suspensus est autem Aristophanes, non Comicus ille, sed quidam alius grammaticus, nō esse ipsam Hesiodi, sed alterius cuiusdam, qui Homericum scutum imitandum sibi delegerit. Megacles autem Atheniensis, legitimū poema agnoscit: sed alioquin reprehendit Hesiodum: absurdum enim esse, facere Vulcanum matris hostibus arma præbentem. Apollonius autem Rhodius in 3. dicit, ipsius esse, & ex stylo, & quod Iolaus in Catalogo inuenitur aurigans Herculi. Iridem & Stesichorus dicit Hesiodi esse hoc poema.

F I N I S.

ΠΕΡΙ ΑΤΤΗΣ ΑΣΠΙΔΟΣ.

Τῆς Ασπίδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δ' κατὰ λόγον φέρεται μέχει εἶχων ὦ καὶ σ'. ὑπὸ πῶκε ὃ ἀεισφαίης, ἐχ' ὁ κωμικός, ἀλλὰ τις ἕτερος ῥαυματικός, ὥς ἐκ ἕσαν αὐτὴν ἡσιόδου, ἀλλ' ἕτερον πνὸς τὴν ὁμηρικὴν ἀσπίδα μιμήσασθαι φεραμένοί τε. μαχαλῆς ὃ ἁδινάϊος γήσιόν μιν οἶδε τὸ ποίημα· ἄλλως ὃ ὀππιδῶ τῷ ἡσιόδῳ· ἄλογον γάρ, φησι, ποιεῖν ἠφαιστοῦ τοῖς τῆς μητρὸς ἐχθροῖς ὅπλα παρέχοντα. Σπολλώνιος ὃ ῥόδιος ἐν τῷ γ' φησὶν αὐτὴ εἶναι, ἐκ τῆς χαρακτῆρος, καὶ ἐκ τῆς τὸν ἰόλαον ἐν τῷ κατὰ λόγον εὐρίσκεν, ἠνιοχουῖτα τῷ ἡρακλεῖ, ὡσαύτως ὃ καὶ σιμείχωρος φησιν, ἡσιόδῳ εἶναι τὸ ποίημα.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ
ΑΣΚΡΑΙΟΥ ΓΕΩ-
ΓΟΝΙΑ.

HESIODI ASCRAEI
GEORVM GENE-
RATIO.

HESIODI ASCRÆI DEORVM GENERATIO.

MVsas Heliconiades incipiamus canere,
Quæ Heliconis habitant montem, ma-
gnumque diuinumque:

Et circa fontem nigrum pedibus teneris
Saltant, aramque præpotentis Saturnij,
Atque absolute tenero corpore in Parnello,
Aut in Hippocrene, aut in Olmio sacro,
Summo in Helicone choreas duxerunt,
Pulchras, amabiles, fortiterque tripudiarunt pedi-
bus.

Inde concitatae, velatae aere multo
Nocturnae incedebant, perpulchram vocem emit-

tes,
Celebrantes Iouemque ægida tenentem, & ven-
randam Iunonem

Argiuam, aureis calceamentis incedentem:
Filiamque Ægiochi Iouis, cæruleos oculos ha-
bentem Minervam:

Auguremque Apollinem, & Dianam sagittis gau-
dentem,

Atque Neptunū terrā cōtinentem, terræ motorem,
Et Themis venerandam, & nigris oculis Venerē:
Hebenque aurā corona decorā, formosāq; Dionē,
Auroramq; Solēque magnū, splēdidamq; Lunā,
Latonamque, Iapetumq; ac Saturnum versipellem,
Terramq; Oceanumq; vastum, & Noctem atram,
Aliorumque immortalium sacrum genus semper
existentium:

Quæ olim Hesiodum pulchrum docuerūt carmen,
Agnos pascentem Helicone sub diuino.

Hoc autem me primum deꝝ sermone cōpellarunt,
Musæ

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Θεογονία

Μουσάων ἑλικώνιδων ἀρχαῖραι δ' αἰεδόν,
 Αἰδ' ἑλικίδος ἔχουσιν ὄρος μέγα τε ζαθέον τε,
 Καί τε πρὸ κρήνης ἰοδῆος πόντος ἀπαλοῖσιν,
 Ορχαῖνται δὲ βωμὸν ἐκιδνέος Κρονίωνος,
 Καὶ τε λοισσάμηναι τέτυκτο χεῖρα Περαιονοῖο,
 Ἡ Ἰαποδερῖνης, ἥ Ολμειῦ ζαθέοιο,
 Ακρεστάτῃ ἑλικῶνι χορεύς ἀνέπεσσαντο
 Καλοὺς, ἱμερόεντας ἐπερώσαντο ὅ' προσίν,
 Ἐν δὲν ἀπὸ γνῦμβαις κίχελυμένα καὶ ἴσα πολλῶν,
 Ἐννύχαι σείζον, ὡς ἐκ γλάσσοιο ἰεῖστα,
 Τμειῦσαι Δία τ' αἰγίοχον, καὶ πότνιαν Ἥραν,
 Ἀργεῖλαι, χροῦσσαι πεδίλοις ἐκβέβαυαν,
 Κέρει τ' Αἰγίοχοιο Διὸς γλαυκῶπι.
 Αἰθνήεναι τ' αἰετοὶ
 Φοῖβόν τ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἀρτέμιον ἰσχυράν,
 Ἡ δὲ Ποσειδάωνα γαῖήχον, ἐπὶ οὐρανῷ,
 Καὶ Θέμιν αἰδοῖν, ἣ καὶ Κλέφροντι Διφροῖ τ' ἔπειτα
 Ἡβῳ τε χροῦσσαι ῥακοὺς καὶ ἡλὸν τε Δαδάλω,
 Μῶ τ' Ἡελίον τε ῥέζαντα λαοφάν τε Σελήνην,
 Ἀντά τ' Ἰάπετόν τε, ἰδὲ Κρόνον ἀγκυλομήτην,
 Γοῖαν τ' Ὠκεανόν τε μέγαν, καὶ Νύκτα μέλαιναν
 Ἄλλων τ' ἀθανάτων ἱερὸν γένος ἀνιέοντων.
 Αἰνυπόδ' Ἡσιόδον καλῶν ἐδίδαξαν αἰοιδῶν,
 Ἀρνας ποηαίονδ' ἑλικῶνος ὑπὸ ζαθέοιο.
 Τόνδε δὲ μεταφύσει δαδ' ὁπρὸς μῦθον ἑκταῖον.

Μικροῦ

Μῆναι Ολύμπιάδεις κῆραι Διὸς αἰγόχοιο·
 Ποσμένες ἀχαιολοι, καὶ ἑλέγχεια, γαστέρες οἶον,
 Ἰδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
 Ἰδμεν δ' εὖτ' ἐδελώμεν ἀληθῆα μυθήσασθαι.

ὣς ἔφασαν κούραι μεγάλα Διὸς ἀρτίπαιαι·
 Καί μοι σκῆπτρον ἔδον, δάφνην ἱερὰ καὶ ἴσθμον ὄζον,
 Δρίψασθαι θηηλόν, ἐνέπνιδον δὲ καὶ κυδάλαν.
 Θύλω, ὥστε κλύομαι τὰ τ' ἐσόμενα, πρὶν ἵεναι.
 Καί με κέλονθ' ὑμνεῖν μακάρων γένεσθαι ἐόντων,
 Σφᾶς δ' αὐτὰς πρῶτόν τε καὶ ὕστερον αἶν' αἰεῖσθαι.
 Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα περὶ δρυὶ ἢ περὶ πέτρῳ;

Τῶν Μυσάων ἀρχώμεθα, ταὶ Διὶ πατρὶ
 Τμνῦσαι, τέρποισι μέγα γούρ ἐσθὺς Ολύμπου,
 Εἰρεῖναι τὰ τ' ἐόντα, πᾶσι τ' ἐσόμενα, πρὶν ἵεναι,
 Φωνῇ ὁμνέειν· ἥ δ' ἀπάματος ῥέει αὐδῆ·
 Ἐκ σομάτων ἠδ' αἰα, γὰρ δέ τε δώματα πατρὸς
 Ζηνὸς ἐειχιδύποιο, διατ' ὅπι λειοῖσιν
 Σκιδναμένη ἤχει ἥ κάρη νιφέντος Ολύμπου,
 Δώματα ἀδανάτων, αἳ δ' ἄμβροτον ὄψαν ἱέσθαι.
 Θεῶν γένεσθαι αἰεδῖον πρῶτον κλείουσιν αἰεδῆ,
 Ἐξ ἀρχῆς ἕς Γαῖαν καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ἐπκτιν,
 Οἳ τ' ἐν ἧ' ἐγένοντο θεοὶ, δωτῆρες ἱάσθαι.
 Αὐτέρεσσιν αὖτε Ζεῦα θεῶν πατὴρ ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
 Ἀρχόμεθα δ' ὑμνεῖσι θεαὶ, λήρουσι τ' αἰεδῆς,
 Οὐδὲν φέρτατός ἐστι θεῶν, κράτει τε μέγισθον.
 Αὐδῆς δ' ἀνδράπων τε γένεσθαι κρατερῶν τε γυγνῶτων,
 Τμνῦσαι, τέρποισι Διὸς γούρ ἐσθὺς Ολύμπου.
 Μῆναι Ολύμπιάδεις, κῆραι Διὸς αἰγόχοιο·

DEORVM GENERATIO.

Musæ Olympiades filiae Iouis Ægiochi:
Pastores in agris pernoctantes, mala probra
ventres solum,

Scimus mendacia multa dicere veris similia:

Scimus etiam, quando voluerimus vera loqui,

Sic dixerunt filiae Iouis magni veridicae,

Et mihi sceptrum dederunt, lauri peruiridis ra-
mum.

Decerpere mirandū. inspirant aut mihi vocem
Diuinam. ita ut audirem tam futura quam prae-
rita:

Et me iubebāt celebrare beatorum genus sempi-
ternorum,

Se vero primo & postremo semper decantare.

Sed quo mihi hæc circa quercum, aut circa petram?

O tu, à Musis ordiamur, quæ Ioui patri

Canendo oblectat magnum animū in Olympo,

Memorantes & præsentia, & futura, & præterita,

Voce cōcordantes. illarū vero indefessa fuit vox

Ab ore suavis. rident autem domus patris

Iouis valde tonantis, dearum voce à suavi

Dispersa: resonat vero vertex niuosi Olympi,

Domus immortalium. hæc vero immortalem vo-
cem emittentes,

Deorū genus venerandū in primis celebrant can-
tilena,

Ab exordio, quos Tellus & Coelū latū genuerunt,

Quiq; ex his prognati sunt dij datores bonorum.

Secundo rursum Iouem, deorum patrem atque
etiam virorum,

Incipientesque canunt deæ, & finiunt carmen,

Quā sit præstātissimus deorū, & imperio maximus.

Porro & hominum genus, fortiumq; gigantum

Celebrantes, oblectat Iouis mentem in Olympo,

Musq; Olympiades, filiae Iouis ægida habentis:

Quas

Quas in Pieria Saturnio reperit patri mixta
 Mnemosyne, fertilitati Eleutheris imperans:
 Oblivionemque malorum, & solatium curarum
 Nouem .n. ei noctes mixtus est prudens Iupiter,
 Scorsim ad immortalibus sacrum lectum conscen-
 dens.

Sed cum iam annus exactus, circumuoluta vero
 essent tempora

Mensium decrefcentium, diesque multi transacti
 essent,

Ipsa peperit nouem filias concordēs, quibus carnē
 Curæ est, in pectoribus securū animi habentibus,
 Paululum à summo vertice niuosi cœli;

Vbi ipsis splendidique chori, & ædes pulchræ.

Iuxta vero eas Gratiæ & Cupido domos habitant,
 In conuiujs: amabilem autem per os vocem
 emittentes

Canunt, omniumque leges, & mores venerandos
 Immortalium celebrant, amabilem vocē emittentes.
 Istæ tum ibant ad Olympum exultantes voce pul-
 chra.

Immortali cantilena, vndique vero resonabat terra
 atra

Canentibus hymnos: iucundus vero à pedibus
 strepitus excitabatur

Euntium ad patrem suum. ille autē in cœlo regnat.

Ipse habens tonitru, atque ardens fulmen,

Vi superato patre Saturno: bene autem singula

Immortalibus disponit simul, & induxit honores.

Hæc sane Musæ canebant, cælestes domos tenētes:

Nouem filiæ magno è Ioue prognatæ:

Clioque Euterpeque, Thaliaque, Melpomeneque,

Terpsichoreq;, Eratoque, Polymniaque, Uraniaq;

Calliopeque: hæc autem excellētissima est omnium.

Hæc enim & reges venerandos comitatur.

Quemcum

Τὰς ἐν Πιερίῃ Κρονίδῃ τέκε πατρὶ μεγάρῃ
 Μνημοσύνη, γουνοῖσιν Εὐαθῆρας μεδέουσα,
 Ληομοσύνη τε κακῶν, ἄμπαυμά τε μερμηράων.
 Εὐνεία γάρ οἱ γύναιος ἐμίσητο μητιέτα Ζεὺς,
 Νόσφιν ἀπ' Ἀδανάτων, ἱερὸν λέχθ' εἰσαναβαίνων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔλυε, περὶ δὲ ἔτραπον ὥραι
 Μίλων φθιγόντων, περὶ δὲ ἡμέατα πόλλ' ἐτελέσθη.
 Ἡ δ' ἔτεκε Εὐνεία κόρας ὁμόφρονας, ἧσιν αἰοιδῆ
 Μέμβλεται, καὶ σήδεωσιν ἀκηδέα θυμὸν ἐχούσαις,
 Τυτθὸν ἀπ' ἀκροτάτης κορυφῆς νιφόεντος Ολύμπου,
 Ἐνθά σφιν λιπαροὶ τε χρεὶ καὶ δώματα καλὰ.
 Πάρ δ' αὐτῆς Χάριτες καὶ Ἰμερθ' οἰκί' ἔχουσιν,
 Ἐν θαλίῃς ἔρατῶν δὲ διὰ σώμα ὥσταν εἶσαι,
 Μέλπονται πάντων τε νόμοις, καὶ ἡδεα κεδνὰ
 Ἀδανάτων κλείουσιν, ἐπύρατον ὥσταν εἶσαι.
 Αἱ τὸτ' ἴδ' ὄρωσ' Ολύμπου ἀγαλλόμεναι ἐπὶ χαλῇ,
 Ἀμβροσίη μολπῇ περὶ δὲ ἰαχεγαῖα μέλαινα
 Τμνεύσαις, ἔρατὸς δὲ ποδῶν ὑπὸ εὐρυπὸς ὀρώρει,
 Νειοσεμνῶν πατρί' εἰς ὄν. ὃ δὲ ἔραν ὅτ' ἐμβασιλευοί,
 Αὐτὸς ἔχων βροντήν, ἥ δὲ αἰταλόεντα κεραυνὸν,
 Κάρτει νικήσας πατέρα Κρόνον. εὖ δ' ἔκαστα
 Ἀδανάτοις διέταξεν ὁμῶς, καὶ ἐπέφραδε πινύας.
 Ταῦτ' ἄρα Μῦσαι ἀφδον, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
 Εὐνεία θυγατέρες μεγάλῃ Διὸς ἐκγεγαῖαι,
 Κλειώ τ', Εὐτέρπη τε, Θάλεια τε, Μελπομένη τε,
 Τερψιχόρη τ', Ἐρατώ τε, Πολύμνια τ', Οὐρανίη τε,
 Καλλιόπη δ' ἥ δ' ἀσπερφερέσατ' ἐσὶν ἀπασέων.
 Ἡ δὲ βασιλεύσιν ἅμ' αἰδεύοισιν ὀπιθεῖ.

ΟΥΠΠΑ ΠΙΚΗΣΟΙΣΙ ΔΙΟΣ ΚΟΥΡΑΙ ΜΕΓΑΛΟΙΣ,
 ΓΕΙΝΟΜΕΝΟΙ Τ' ΕΣΙΔΩΣΙ ΔΙΟΪΦΕΩΝ ΒΑΣΙΛΗΩΝ,
 ΤΩ ΜΩ ΟΠΙ ΓΛΩΣΣΗ ΓΛΥΚΕΡΙΩ ΧΕΙΣΙΝ ΑΙΩΔΙΩ,
 ΤΩ Δ' ΕΠΕ ΕΚ ΣΟΜΑΤΟΣ ΡΕΙ ΜΕΙΛΙΧΑ. ΟΙ ΔΕ ΝΥ ΛΑΟΙ
 ΠΑΝΤΕΣ ΕΣ ΑΥΤΟΝ ΟΡΩΣΙ ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑ ΘΕΙΣΤΑΣ
 ΙΘΕΪΝΟΙ ΔΙΛΗΟΙ Ο Δ' ΑΣΦΑΛΕΩΣ ΑΓΟΡΕΥΩΝ,
 ΑΙΨΑ ΤΕ ΧΕΙ ΜΕΓΑ ΝΗΚΘ' ΕΠΙΣΑΜΕΝΩΣ ΚΑΤΕΠΑΥΣΕ.
 ΤΟΥΤΕΚΕ Ψ ΒΑΣΙΛΗΕΣ ΕΧΕΦΡΟΝΕΣ, ΟΥΩΝΕΚΕ ΛΑΟΙΣ
 ΒΛΑΠΤΟΜΕΝΟΙΣ ΑΓΟΡΗΦΕ ΜΕΤΑΨΟΠΑ ΕΡΓΑ ΤΕΛΕΥΣΙ
 ΡΗΙΔΙΩΣ, ΜΑΛΑΚΟΙΤΟΙ ΘΡΑΙΦΑΜΕΝΟΙ ΕΠΙΕΕΩΝ.
 ΕΡΧΟΜΕΝΟΝ Δ' ΑΥΔ' ΑΣΥ ΘΕΩΝ ΩΣ ΙΛΑΣΚΟΝΤΑΙ
 ΑΙΔΟΙ ΜΕΤΙΛΙΧΙΗ, ΜΕΤΑ Δ' Ε ΠΡΕΠΕΙ ΑΓΡΕΩΦΟΙΣΙΝ,
 ΟΙΑ ΤΟΙ ΜΥΣΑΩΝ ΙΕΡΗ ΔΟΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΩΣΙΝ.
 ΕΚ Ψ ΜΥΣΑΩΝ ΧΕΙ ΕΚΟΒΟΛΕ ΑΠΟΛΑΩΝΘ'
 ΑΝΔΡΕΣ ΑΙΩΔΟΙ ΕΑΣΙΝ ΟΠΙ ΧΘΟΝΑ ΧΕΙ ΚΙΘΑΡΙΣΑΙ
 ΕΚ Ψ ΔΙΟΣ, ΒΑΣΙΛΗΕΣ Ο Δ' ΕΛΘΙΟΣ ΕΥΠΠΑ ΜΥΣΑΙ
 ΦΙΛΕΩΝΤΑΙ ΓΛΥΚΕΡΑ ΟΙ ΑΠΟ ΣΟΜΑΤ' ΕΡΕΙ ΑΥΔΗ.
 ΕΙ ΓΑΡ ΠΙΣ Ή ΠΙΝΘΟΣ ΕΧΩΝ ΝΕΚΗΔΕΙΪ ΘΥΜΩ
 ΑΖΗΤΑΙ ΚΡΑΔΙΛΩ ΑΚΑΧΗΜΕΝΟΣ, ΑΥΤΑΡ ΑΙΩΔΟΣ
 ΜΥΣΑΩΝ ΘΕΡΑΠΩΝ ΚΛΕΙΑ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ
 ΤΜΗΣΗ, ΜΑΧΑΡΙΑΣ ΤΕ ΘΕΕΣ ΟΙ ΟΛΥΜΠΟΝ ΕΧΟΥΣΙ,
 ΑΙΨ' ΟΥΕ ΔΥΟΦΡΟΝΕΩΝ ΕΠΙΛΗΘΕΤΑΙ, ΕΔΕ ΠΗΚΗΔΕΩΝ
 ΜΕΜΗΝΤΑΙ ΤΑΧΕΩΣ Ψ ΠΑΡΕΤΡΑΠΕ ΘΩΡΑ ΘΕΑΩΝ.
 ΧΑΙΡΕΤΕ ΤΕΚΝΑ ΔΙΟΣ, ΔΟΤΕ Δ' ΙΜΕΡΟΕΣΑΙ ΑΙΩΔΙΩ.
 ΚΛΕΙΕΤΕ Δ' ΑΔΑΝΑΤΩΝ ΙΕΡΟΝ ΓΕΝΟΣ ΑΙΕΝ ΕΟΝΤΩΝ,
 ΟΙ ΓΗΣ ΕΞΕΓΕΓΟΝΤΟ Ή ΟΥΡΑΝ' ΑΣΕΡΟΕΝΤΕΣ,
 ΝΥΚΤΟΣ ΧΕΙ ΘΥΟΦΗΣ, ΉΣ Δ' ΑΛΜΥΡΟΣ ΕΞΕΡΕ ΠΙΟΤ-
 ΤΟΙ,

DEORVM GENERATIO. 9

Quemcunque honoraturę sunt Iouis filię magni,
In lucem editumque aspexerint à Ioue nutrito-
rum regum;

Huic quidem super linguā dulcem fundunt can-
tilenam,

Huius verba ex ore fluunt blāda:cæterum populi
Omnes ad ipsum respiciunt,discernentem ius

Rectis iudicijs.hic autem tuto *canteque* loquens,
Statim etiā magnam cōtentionem scite diremit.
Propterea enim reges prudentes , quod populis
Damno affectis in foro res iterum integras resti-
tuunt

Facile,mollibus alloquentes verbis.

Incedentem vero per urbē,veluti deum , placant
Reuerentia blāda:eminet v.inter ipsos cōgrega-
tos.

Tale Musarum ingens munus hominibus.

A Musis etenim , & eminus feriente Apolline,

Viri cantores sunt super terram & citharædi:

Ex Ioue v.reges. ille v.beatus , quemcunq; Musæ
Amant:suavis ei ab ore fuit vox.

Quod si enim quis luctum habens recenti dolo-
re saucio animo

Tristetur,animo dolens,cæterum Poeta

Musarū famulus res claras priscorum hominum
Laudibus celebrauerit,beatosque deos qui Olym-
pum incolunt;

Statim hic sollicitudinum obliuiscitur,nec quic-
quam dolorum

Meminit:cito.n.deflexerunt eū alio dona dearum.

Saluete natæ Iouis,date v.amabilem cantilenam,

Celebrare quoq; immortalium diuinum genus,
semper existentium,

Qui Tellure progenerati sunt, & Cœlo stellato,

Nocteq; caliginosa, quosq; salus nutriti Pontus.

Dicite

Dicite insuper, ut primum dii & terra fuerint,
 Et flumina, & pontus immensus, æstu furens,
 Astraque fulgentia & cœlum latum superne:
 Et qui ex his nati sunt dii, datores bonorum.
 Vtq; opes diuiserint, quomodo honores distinxe-
 rint,

Atque quomodo primum multis implicitum
 sphaeris tenuerint cœlum.

Hæc mihi dicite Musæ, cœlestes domos inhabi-
 tantes

Aq; initio & dicite quodnam primum fuerit illorū.

Primo omnium quidem Chaos fuit, ac deinde
 Tellus lato pectore prædita, omnium sedes tuta
 semper

Immortalium, qui tenent iuga niuosi Olympi,
 Tartaraque tenebricosa in recessu terræ spaciosa:
 Atque Amor, qui pulcherrimus inter immortales
 deos,

Soluens curas, & omnium deorum, omniumque
 hominum

Domat in pectoribus animum, & prodēs cōsiliū.

Ex Chao vero Erebusque, nigraq; Nox editi sunt.

Ex Nocte porro Ætherque & Dies prognati sunt:

Quos peperit ubi concepisset, Erebo amore mixta.

Tellus vero primum quidem genuit par in sibi

Cœlum stellis ornatum, ut ipsam totam obtegar,

Vtque esset beatis diis sedes tuta semper: (lucas

Genuit præterea montes altos, dearum gratas spē-

Nympharum, quæ habitant per montes saltuosos.

Atque etiā infrugiferū pelagus peperit æstu futēs,

Pontum absque amore suauī. cæterum deinde

Cœlo concumbens, peperit Oceanum profundos

vortices habentem,

Cœumque, Ereumq;, Hyperionemq;, Iapetumque,

Theamque, Rheāque Themineque Mnemosynēq;,

Phœben

Εἶπατε δ' ὡς τὰ πρῶτα θεοὶ καὶ γαῖα γέγοντο,
 Καὶ ποταμοὶ καὶ πόντος ἀπείριτος οἶδιματι θύων,
 Ἀσρά τε λαμπυρόντα, καὶ ἔρανος εὐρύς ὕψωθεν,
 Οἳ τ' ἐκ τῆς ἐγένοντο θεοὶ, δωτῆρες ἑάων.
 Ὡς τ' ἄθεν θάλασσαντο καὶ ὡς πρῶτος διέλοντο,
 Ἡδὲ καὶ ὡς τὰ πρῶτα πολὺπυχον ἔργον Ὀλύμπου.
 Ταῦτά μαι ἔσπετε Νῆσσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
 Εξ ἀρχῆς, καὶ εἰπαθ' ὅ,τι πρῶτον γένετ' αὐτῶν.
 Ἡτοίμην πρῶτα Χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα
 Γαῖ' εὐρύσπερον, πάντων ἑδ' ἀσφαλὲς αἰεὶ
 Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσιν κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου.
 Τάρταρά τ' ἠρόεντα μυχῷ χθονὸς ἐρύνοδός τινος.
 Ἡδ' Ἐρεβὸς καλλις ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Λυσιμελής, πάντων θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων
 Δάμναται ἐν σήθεσι νόον καὶ ὀπίφρονα βελύει.
 Ἐκ Χάος δ' Ἐρεβός τε μέλαινά τε Νύξ ἐγένοντο.
 Νυκτὸς δ' αὖτ' Αἰθήρ τε καὶ Ἡμέρη ἐξεγένοντο,
 Οὗς τέκε κυσάμην, Ἐρέβει φιλότῃ μιγείσα.
 Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐκίνατο ἴσον ἑαυτῇ
 Οὐρανὸν ἀσερόενθ' ἵνα μιν ἅρ' ἑ πάντα καλύπτῃ,
 Ὅφρ' εἴη μακάρεσσιν θεοῖς ἑδος ἀσφαλὲς αἰεὶ.
 Γείνατε δ' ἔρεα μακρὰ, θεῶν χαρίεντας ἐναύλεις
 Νυμφέων, αἵ ναίοισιν αὖ' ἔρεα βηοσθέντα.
 Ἡ δὲ καὶ ἀτρυγέτον Πέλαγος τέκεν οἶδιματι θύων,
 Πόντον ἄτερ φιλότῃτος ἐφ' ἡμέρη. αὐτὰρ ἔπειτα
 Οὐρανὸς εὐκηδείῃσιν τέκεν Ὀκεανὸν βαθυδίνην,
 Κοῖον τε, Κρεῖον δ', Ὑπερίονά τ', Ἰαπετόν τε,
 Θείαν τε, Ρείαν τε, Θέμιν τε, Μηνήμοσυνόν τε.

Φοῖβῳ τε χρυσοσίφανον, Τιθύα τ' ἱρατεινὴν.
 Τοὺς δ' αὖ μείδ', ὀπλότατος γένετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
 Δεινότατος παίδων· θαλερόν δ' ἤχθηρε τοκῆα.
 Γένετο δ' αὖ Κύκλωπας ὑπέρβιον ἦτορ ἔχοντας,
 Βρόντιν τε, Στερόπην τε καὶ Ἀργεὶ ὀβριμόθυμον.
 Οἱ Ζηνὶ βροτῶν τ' ἔδσαν, τεῦξά τε κεραυνῶν.
 Οἱ δ' ἄ τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλύγκη ἦσαν,
 Νῆνος δ' ὀφθαλμοὺς μέσσην ἐπέκειτο μετώπῳ.
 Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον, οὐδ' ἄρα σφίον
 Κυκαλιότῃς ὀφθαλμοὺς ἐν ἐπέκειτο μετώπῳ.
 Ἰχθυὶ τ' αὖ βίη καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐπ' ἔργοις.
 Ἄλλοι δ' αὖ Γαίης τε καὶ Οὐρανῷ ἐξεγένοντο,
 Τρεῖς παῖδες μεγάλοι καὶ ὀβριμοί, καὶ ὀνομαστί,
 Κόττος τε, Βειαρεὺς τε, Γύγης δ', ὑπερήφανοί τε.
 Τῶν ἑκάστον μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἰέουσιντο
 Ἀπλάσιοι, κεφαλὰὶ δ' ἑκάστα πρυτάνεσσιν
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον, ὅττι στιβαροῖσι μέλεισσι.
 Ἰχθυὶ δ' Ἀπλάτος, κρατερὴ, μέγας ἐπὶ εἶδει.
 Οἱ αὖ γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανῷ ἐξεγένοντο,
 Δεινότατοι παίδων, σφετέρῃ δ' ἤχθηοντο τοκῆϊ
 Ἐξ ἀρχῆς, καὶ οὐδ' ὅπως τις πρῶτα γέγοντο.
 Πάντας ἀποκρύπτεσκε, καὶ ἐς φῶς ἐκ αἴνεισκε,
 Γαίης ἐν κευθμῶνι κακῶ δ' ἐπετέρπετο ἔργῳ.
 Οὐρανὸς, ἦ δ' ἐν τὸς σπονδαίς τε Γαῖα πλώρη,
 Στενομένη δολίῳ δ' ἐκάλει ἐπιφράσασθαι τέχνῃ.
 Αἶψα δ' ἐποίησεν γένος πολὺν ἀδάμαρτος,
 Τεῦξε μὲν δρέπανον, καὶ ἐπίφραδε πᾶσι φίλοισιν.
 Εἶπε δ' ἀρσένεσσιν, φίλον τέτιν μὲν ἦτορ,

DEORVM GENERATIO. 13

Phœbenque aurea corona insignem, Tethynque
amabilem.

Hos vero post natu minimus, natus est Saturnus
vafer,

Accerrimus inter liberos. floridum autem odio
prosequebatur parentem.

Porro genuit & Cyclopes superbum cor habentes,
Brontenque, Steropenque, & Argen forti animo
præditum:

Qui Ioui & tonitru dederunt, & fabricarunt ful-
men.

Qui sane per alia dijs similes erant,

Vnus vero oculus media positus erat fronte.

Cyclopes vero cognomento erant, eo quod ip-
sorum

Circularis oculus vnicus inerat fronti:

Roburq; & vires, & molimina erāt in operibus.

Alij deinde è Tellure & Cœlo, prognati sunt

Tres filij magni, & præualidi, non nominandi,

Cottusque, Briareusque, Gygesq;, superba proles,

Quorū centū quidē manus ab humeris manabant,

Inaccessę: capita vero vnicuique quinquaginta

Ex humeris prognata erant, super robustos artus

Robur autē immensum, validū, ingenti in statuta.

Quotquot enim Tellure & Cœlo procreati sunt,

Potentissimi filiorum, suo v. infensi erant parenti

Ab initio. & horum quidem vt quisque primum

nascebatur,

Omnes occultabat, & in lucem non mittebat,

Terræ in latebris: malo autem oblectabatur opere

Cœlum. ipsa v. intus ingemiscebāt Terra vasta,

Arctata: dolosam v. malamq; excogitauit artem.

Statim vero cum procreasset genus cani ferri,

Fabricauit magnā falcem: edixit v. charis liberis.

Dixit aut animum addens, charo mœrens corde:

Filij mei & patris nefarij, si volueritis
Parere, patris malam vlciscemur contumeliam
Vestri. prior enim saeva machinatus est opera.

Sic dixit. illos vero omnes inuasit metus, neque
quispiam illorum

Locutus est, confirmato animo tandem magnus Sa
turnus versutus

E contra verbis compellauit matrem castam:

Mater, ego certe hoc in me recipiens peragam

Facinus. patrem enim inauspicatum nihil curo

Nostrium. prior enim saeva meditatus est opera.

Sic dixit. gauisa est autem valde animo Tellus
ingens:

Collocauit aut ipsum celans in insidiis: indidit ve
ro manui

Falcem asperis dentibus. dolo aut instruxit omni.

Venit autem Noctem adducens magnum Coe
lum, vndique vero Telluri

Cupiens amorem imminebat, & sane extentum est

Passim: ex insidiis autem filius petiit manu

Sinistra, dextra vero immanem cepit falcem,

Longam, asperos dentes habentem, charique
genitalia patris.

Festinatèr demessuit, rursusque abiecit ut ferrètur

Pone. illa quidem non incassum elapsa sunt manu:

Quotquot enim guttae proruperunt cruentae,

Omnes suscepit Terra: circumuolutis aut annis,

Produxit Erinnesque validas magnosq; Gigantes,

Armis nitentes, longas hastas manibus tenentes:

Nymphasq;, quas Melias vocant super immensam
terram.

Testiculisque ut prius resectis, ferrum

Proiecit circa Epirum vndis algitatum in pontum.

Sic ferebatur per pelagus longo tempore, cir
cumcirca vero alba

Spuma

Παῖδες ἐμοὶ καὶ παῖδες ἀπατάλας, αἵ κ' ἐδέλητε
 Παιδευθῆναι, παῖδες γὰρ κακῶς ποιεῖμεθα λόβω
 Ὑμετέρων, ὡς περὶ τοῦτο γὰρ αἰεὶ κῆρα μέσσοιτο ἔργα.

Ὡς φάτο, τὴν δ' ἄρα πάντας ἔλεν δέει, ἔδ' ἐπὶ
 αὐτῇ.

Φθέγγετο, δαρσύνει δὲ μέγας Κρόνος ἀγκυλομήτης
 Ἀΐαυτις μύθους, ὡς περὶ τοῦτο γὰρ αἰεὶ κῆρα μέσσοιτο ἔργα.

Μήτηρ ἔγωγε περὶ τοῦτο γὰρ ἀποχόμην τελέσωμι
 ἔργον, ἵπτι πατρός γε δυσανύμων ἐκ ἀλέγισσας
 Ὑμετέρων, ὡς περὶ τοῦτο γὰρ αἰεὶ κῆρα μέσσοιτο ἔργα.

Ὡς φάτο, γήθησεν δὲ μέγας φρεσὶ Γαῖα πελώρη.
 Εἶσε δὲ μιν κήρυξεν ἀλγῶν, ἐκείνη δὲ χερσὶ

Ἀρπύων καὶ χαρόδοντα, δόλον ὑπεδύνειτο πάντα.

Ἦλθε δὲ Νύκτ' ἐπ' ἄγων μέγας Οὐρανός, ἀμφὶ δὲ Γαῖα

Ἰμερῶν φιλόπτης ἐπείχετο, καὶ ῥ' ἐτακύνει

Πάντη, ὃ δὲ ἐκ λοχίῳ παῖς ἀνέστη χερσὶ

Σταγίῃ δ' ἐξέστη δὲ πελώριον ἀνέβη ἄρπην,

Μακρῶν καὶ χαρόδοντα, φίλκ δὲ ἀπὸ μῆδεα πεδῶν

Εὐρυμύων ἤμυσε, πάλιν δὲ ἔρριψε φέροντα

Εξοπίστου, τὰ μὲν ἐπ' ἐτάσσατο ἐκφυγε χερσὶ.

Οὐρανὸν δὲ ραδάμηντες ἀπὸ σπυρίων αἵματόεσσαι,

Πάσας δ' ὄξατο Γαῖα, ὡς περὶ τοῦτο γὰρ αἰεὶ κῆρα μέσσοιτο ἔργα.

Γαῖαν δ' Εὐρυμύων τε καὶ χαρόδοντα, μέγας τε Γίγαντας,

Τεύχεα λαμπρὰ μῆκος δόλιχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,

Νύμφας δὲ αἰετῶν καλῶν ἐπὶ ἀσπίροισι γαῖαν

Μῆδεα δὲ ὡς περὶ τοῦτο γὰρ αἰεὶ κῆρα μέσσοιτο ἔργα.

Κάβδη δὲ π' ἡπείροιο περὶ τοῦτο γὰρ αἰεὶ κῆρα μέσσοιτο ἔργα.

Ὡς φάτο, ἀμφὶ λαγὼς περὶ τοῦτο γὰρ αἰεὶ κῆρα μέσσοιτο ἔργα.

Αφρὸς ἀπ' ἀθανάτου χροὸς ὤρνυτο· τῷ δ' ἐν κοῦρῃ
 Εὐρέφθη· ὡς ὦτον ὃ Κυθήριοι ζαδέοισιν
 Επλετο· ἐν δὲν ἔπειτα περίρρυτον ἴκετο Κύωρον.
 Εκ δ' ἔβη αἰδοίη καλὴ θεός· ἀμφὶ δ' ποίη
 Πρὸς ἐν ὑπὸ ῥαδινοῖσιν αἰέζετο· τῷ δ' Αφροδίτῳ,
 Αφρογένειά τε θεῶν καὶ εὐσίφανον Κυθήριαν
 Κικλήσκουσιν θεοί τε καὶ αἵρεις, οὐκ ἐν ἀφρῷ
 Θρέφθη· ἀτὰρ Κυθήριαν, ὅτι προσέκυρσε Κυθήρις.
 Κυπρογένειαν δ', ὅτι γέντο πολυχλῦσα ἐνὶ Κύωρῳ.
 Ἡ δ' ἐφίλοιμιν δέα, ὅτι μινδίων ἐξεφαάνθη.
 Τῇ δ' Ἔρως ὠμάρτησε, καὶ Ἰμερος ἔαστο καλὸς
 Γεινομίην ταπρῶτα· θεῶν τ' ἐς φύλον ἴση.
 Ταύτῳ δ' ἐξ ἀρχῆς πρὶν ἔχει, ἢ ὃ λέλογχε
 Μοῖραν ἐν ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοις θεοῖσι,
 Παρθενίοις τ' ὁάρεα, μαιδήματα τ' ἐξαπάτας τε,
 Τέρψιν τε γλυπερίω, φιλοτητά τε, μαιλιχίῳ τε.

Τοὺς δ' πατὴρ Τιτλίῃς, δῆκλῃσιν καλέεσκει,
 Παῖδας γεικίων μέγας Οὐρανός, ἐς τέκεν αὐτός.
 Φάσκει δ' πταίνοντας ἀταδαλίη μέγα ῥέξαι
 Ἔρπον, τῷ δ' ἔπειτα πῖσιν μετόπισθεν ἔσεσθαι.
 Νύξ δ' ἔτεκε συγρόν τε Μόρπον καὶ Κῆρα μέλαιναν,
 Καὶ Θανάτην· τέκε δ' Ὑπνον, ἔπικτε δ' φύλον Ουγέρων.
 Οὐ πνε κοιμηθεῖσα θεὰ τέκε Νύξ ἐρεβεννή.
 Δεύτερον αὖ Μῶρον, καὶ Οἴζυν ἀλγινόεσσαν.
 Εσπερίδας δ' αἷς μῆλα· πέρην κλυτὴν Ὀκεάνοιο
 Χρῦσα καλὰ μέλκσι, φέρωντά τε δένδρεα καρπὸν
 Καὶ Μοίρας καὶ Κῆρας ἐγένετο γηλοποιόισι,
 Κλωθώ τε, Λάχεσιν τε, καὶ Ἀΐον· αἵ τε βροτοῖσι

Spuma ab immortalī corpore oriebatur: in ea puel-
 Innutrita est: primum vero ad Cytheras diuinas (la-
 Vehēbatur, inde tū circumfluā peruenit ad Cyprū.
 Prodiit v. veneranda formosa dea: circum v. herba
 Pedib. sub mollib. crescebat: Aphroditē aut ipsā,
 Spuma progeneratam deam & decoram pulchris
 fertis Cytheream,

Nominant tā dij quā homines: eo quod in spuma
 Nutrita fuit: sed Cythereā quod appulit Cytheris:
 Cyprigenā vero quod nata sit vndosa in Cypro.
 Atque Amantem genitalia, quia ex genitalibus
 emerfit.

Hāc v. Amor comitatus est, & Cupido sequebatur
 pulcher,

Natam primum, & deorum ad cœtum euntem.
 Hunc v. ab initio honorem habet, atq; sortita est
 Sortem inter homines & immortales deos,
 Virgineas cōfabulationes, & risus, & deceptiones,
 Oblectationemq; suauē, & amicitiam, blāditiasq;

Illos vero pater Titanas cognomēto vocabat,
 Filios obiurgās, manus Cœlus, quos genuit ipse.
 Dictabat porro, extendentes ex proteruia ma-
 gnum patrasse

Facinus, cuius deinceps vltio in posterum futura
 sit.

Nox præterea peperit odiosum Fatum, & Parcam
 atram,

Et Mortē: peperit etiam Somnū. peperit v. agmen
 Somniorum:

Non vlli condormiens dea peperit Nox obscura.
 Rursū postea Momū, & Ærumnā dolore plenam,
 Hesperidesque, quib. mala vltra inclytū Oceanum
 Aurea pulchra curæ sunt, ferentesq; arbores fructus
 Et fatales deas, & parcas genuit immites,
 Clothoq; Lachēsinq; & Atropon: quæ mortalib.

Nascentibus. dant habendum bonumq; malumq;
 Quæq; hominumq; deorumq; delicta presequentes,
 Nunquam desinunt deæ à vehementi ira,
 Priusquam illi rependerint malam ultionem quis-
 quis peccarit.

Peperit præterea & Nemesein, cladem mortalibus
 hominibus

Nox perniciofa : post hancque Fraudem enixa est,
 & Amicitiam

Seniumq; noxium, & Cõtentionem peperit perti-
 nacem.

Ceterum Contentio odiosa peperit quidem La-
 bore molestum,

Oblivione mque Pestemque, & Dolores lacrima-
 biles,

Pugnæque, Cedeseque, Præliaq;, Stragesq; virorũ,
 Iurgiaq;, mēdacesque, Sermones Disceptationesq;,
 Legũ contemptũ Noxamq;, familiares inter sese,
 Iuramentumq; quod plurimũ terrestres homines
 lædit, quãdo quispiã volēs peieraverit : (Pontus,
 Nereumq; alienum à mendacio, & veracẽ genuit
 Maximum natu filiorum. sed vocant senem,

Eo quod verus atque placidus, nec iuris & æqui
 Obliviscitur, sed iusta & māsuetæ consilia novit.

Deinde rursus Thaumãtem magnum & fortem
 Phorcyn, (tam,

Terræ commistus, & Geto pulchris genis prædi-
 Eurybiamque, adamantis in pectore animum ha-
 bentem. (boles dearum

Ex Nereo porro prognati sunt perquã amabilis so-
 Ponto in infructuoso, & ex Doride pul. hircoma,
 Filia Oceani perfecti fluij,

Protoque, Eucrateque, Saoque, Amphitriteque,
 Eudoraque, Thetisque, Galeneque, Glauceque,
 Cymothoc, Spioque velox, Thaliaque iucunda,

Et Me

Γειτομόχοισι διδοῦσιν ἔχειν ἀγαθόν τε κακόν τε,
 Αἴτ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε παρφισαΐας ἐφίπουσαι
 Οὐδέποτε λήροισι θεαὶ δεινὸν χόλοιο,
 Πρὶν γ' ὑπὸ τῷ δῶραι κακῷ ὅπιν' ὅστις αἰμάρτη.
 Τίκτε δ' ἐκ Νέμεσιν, πῆμα θνητοῖσι βροτοῖσι,
 Νῦξ ὀλοή. μετὰ τλήιδ' Ἀπάτῃ τέκε καὶ Φιλότῃται,
 Γῆρας τ' ἐλόμβρον, καὶ εἰν τέκε καρτερόθυμον.
 Αὐτὰρ Εἰς συκρὴ τέκε καὶ Πόνον ἀλγινόεσσι,
 Λήθην τε, Δοιμόν τε, καὶ Ἀλγὰ δακρυόεντα,
 Τσμίνας τε, Φόνες τε, Μάχας τ', Ἀνδροκταΐας τε,
 Νείκεα τε, ψευδέας τε Λόγους, Αὐφιλογίας τε,
 Δυσνομίην, Ἀπῶν τε, πυνήδεας ἀλλήλοισιν.
 Ορκον δ', ὅς δ' ἡ πλεῖστον ὅτι χθονίοις ἀνθρώποις
 Πημαίνει ὅτε κέν περ ἐκὼν ὀπίσθον ὀμόσῃ.
 Νηρέα τ' ἀψευδέα καὶ ἀληθεῖα γένετο Πόντος,
 Πρεσβύτατον παίδων. αὐτὰρ ἐλάσσει γέροντα,
 Οὐδέκα νημερτῆς τε καὶ ἡπῆτος· ἐδ' ἐδεμισίων
 Λήθεται, ἀλλὰ δίχαια καὶ ἡπια δέλιεα οἶδεν.
 Αὖτις δ' αὖ Θάύμαντα μέγαν, καὶ ἀγλῖορα Φόρ-
 κην,

Γαίην μισγόμενον καὶ Κηθὼ καλλιπάρην,
 Εὐρυδίην τ' ἀδάμαντον ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ἔχουσαν.
 Νηρῆος δ' ἐγώνοντο μεγάλαι τέκνα δαΐων,
 Πόντος ἐν ἀπρυγέτα, καὶ Δωρίδος ἡυκόμοιο,
 Κέρης Ωκεανοῖο τελέεντος περταμείο,
 Πρωτὶ τ' Εὐχράτη τε, Σαώτ', Αἰμφιτρίτη τε,
 Εὐδώρα τε, Οἴπι τε, Γαλήνη τε, Γλαύκη τε,
 Κυμοθόη, Σπειώ τε θυὸν, Θάλιη τ' ἐρέεσσα,

Καὶ Μελίτη χαρίεσσα, καὶ Εὐλιμήνη, καὶ Ἀγαυή,
 Πασιδάη τ' Ἐρατώ τε, καὶ Εὐείκη ῥοδόπηχis,
 Δωτώ τε, Πρωτώ τε, Φέρουσά τε, Διωμαμένη τε,
 Νησαίη τε, καὶ Ἀκτοίη, καὶ Πρωτομέδεια,
 Δωρίς, καὶ Πανόπη, καὶ εὐειδὴς Γαλάτεια·
 Ἰσπιδόη τ' ἑφέεσσα, καὶ Ἰσπονόη ῥοδόπηχis.
 Κυμαδόκη δ', ἡ κύματ' ἐν ἡερειδ' εἰ πόντῳ
 Πνοιάς τε ζαθέων ἀνέμων, σὺν Κυματολήγῃ·
 Ρεῖα ὀρηκῶει, καὶ εὐσφύρη Αὐφωτσίτη·
 Κυμώ τ', Ἠϊόνη τε, εὐσιφανός δ' Ἀλιμήδη·
 Γλαυκονόμη τε φιλομειδὴς, καὶ Ποντοπόρεια·
 Ληαγόρη τε, καὶ Φυαγόρη, καὶ Λαιομέδεια.
 Πελοπόνη τε, καὶ Αὐτονόη, καὶ Λυσισάνασα,
 Εὐάρνη τε φύλι τ' ἑρατὴ καὶ εἶδ' ἄμωμος·
 Καὶ Ψαμάδη χαρίεσσα δέμας, δῖη τε Μενίππη·
 Νησώ τ', Εὐπρόπη τε, Θεμισώ τε, Περσὸν τε.
 Νημερτής δ', ἡ πατρὸς ἔχει νόον ἄθανάτοιο.
 Αὐτὰρ μὲν Νηρηῖοι ἄμύμονι ἐξεγένοντο
 Κῆραι πάντ' ἔκοντα, ἄμύμονα ἔργ' εἰδῆσαι.
 Θαύμας δ' Ὀκεανοῖο βαθυρρεῖταιο δύχατ' αἶ
 Ἠγάγετ' Ἠλέκτερον, ἡ δ' ὠκεΐαν τέκεν Ἰειν.
 Ἠύκοιαι δ' Ἀρπύαι, Ἀελλώ τ' Ὀκυπέτιν τε
 Αἶψ' αὖτις ἀνέμων πνοίῃσι καὶ οἴνωνοις ἄμ' ἔπονται,
 Ὀκείης περύκοσι μεταχρόνιαι δ' ἰαλλον.
 Φόρκυι δ' αὖ Κητώ Γραίας τέκε καλλιπαρῆους,
 Ἐκ γενετῆς πολιὰς, τὰς δ' ἡ Γραίας καλέοισιν
 Ἀθάνατοί τε θεοί, χαμαὶ ἐρχόμενοί τ' ἀνδρῶποι.
 Περφρηδὼ τ' εὐπεπλον, Εὐνώ τε κροκόπεπλον,

Et Melita gratiosa & Eulimene & Aëauc,
Pasitheaque, Eratoque, & Eunice roseis lacertis
prædita,

Dotoque, Protoque, Pherusaque, Dynameneque,
Nesæaque, & Actæa, & Protomedia,
Doris, & Panope, & speciosa Galatea,
Hippothoeque lepida, & Hippone roseis lacertis
prædita,

Cymodoceque, quæ fluctus in obscuro ponto,
Et status diuinorum ventorum, vna cum Cymatolege
Facile mitigat, & cum pulchros talos habente
Amphitrite:

Cymoque, Eioneque, pulchreque coronata Hali-
mede,

Glaucenomeque hilaris, & Pontoporia,
Liagoreque, & Euagore, & Laomedia,
Polynemeque, & Autonome, & Lysianassa,
Euarneque tam indolis gratæ, quam inculpatae
formæ.

Et Psamathe decora corpore, diuinaque Menippe.
Nesoque, Eupompeque, Themistoque, Pronoeque,
Nemertesque, quæ patris habet animum immortalis.
Hæ quidem ex Nereo inculpato procreatae sunt
Filiae quinquaginta, inculpata opera callentes.

Thaumas vero Oceani profundiflui filiam
Duxit Electram. hæc autem celerem peperit Irim,
Pulchricomasque Harpyias, Aelloque, Ocypetenque,
Quæ ventorum flamina, & aues assequuntur
Pernicibus alis, in cælo enim degentes volitant.
Phorco post hæc Ceto Græas peperit pulchris
genis præditas,

A partu canas, quas ob id Græas vocant.
Immortalesque dii, humique incedentes homines.
Pephredoque pulchro peplo, Enyoque croceæ
peplo,

Gorgonesque, quæ habitant celebrem Oceanum,
 In extrema parte ad noctem. vbi Hesperides argutæ,
 Sthenoque, Euryaleque, Medusaque, grauiâ perpeffa.
 Ipsa erat mortalis, alii alie immortales, & senio
 non obnoxie

Dux cum vna concubuit cæculæ cæsarie Neptu-
 nus

In molli prato & floribus vernis.

Eius autem Perseus caput cum amputasset,

Exiit Chrysaor magnus, & Pegasus equus.

Huic quidem cognomentum erat, quod Oce-
 ni apud fontes

Natus esset: cætetum hic ensẽ aureum tenebat
 manibus charis:

Et ille quidem cum auolasset, relicta terra matre
 pecorum

Peruenit ad immortales. Iouis vero in domibus
 habitat,

Tonitruque & fulgur ferens Ioui prudenti.

Chrysaor porro genuit tricipitem Geryonem,

Mixtus Calliroæ filie nobilis Oceani.

Illum quidem armis exuit vis Herculana,

Boues apud flexipedes circumflua in Erythia,

Die illo boues egit latas frontes habentes

Tirynthum in sacram, emensus iter Oceani,

Orthoque interfecto, & hubulco Eurytione,

Stabulo in obscuro, ultra inclytum Oceanum.

Ipsa insuper peperit aliud ingens perplexum, ni-
 hil simile

Mortalibus hominibus neque immortalibus dijs.

Specu in cœcauo, diuinâ animo infracto Echidnâ:

Dimidio nympham, nigris oculis, pulchris genis,

Dimidio item ingentem serpentem horrendum-

que, magnumque,

Varium, crudiorum, diuinæ sub cauernis terræ.

Illic

Γοργούς δ' αἰναίεσσι πέρην κλυτὸν Ωκεανοῖο,
 Εχαπὴν πρὸς νυκτός· ἴν' Εσπερίδες λιγύφωνοι,
 Σθενωτ'· Εὐρύαλη τε, Μίδυσά τε, λυγρὰ παθοῦσα.
 Ἡ μὲν ἔκω θνητῇ, αἱ δ' ἀθάνατοι καὶ ἀγχιρῶς
 Αἰδύο τῇ δ' μὴ παρελέξατο Κυανοχαιτης,
 Εν μαλακῷ λειμῶνι, καὶ αἴθρῃσι εἰαίνουσι.
 Τῆς δ' ὅτε δὴ Περσεὺς κεφαλῇ ἀπεδειροτόμησεν,
 Εξέδορε Χρυσάωρ τε μέγας, καὶ Πήγασος ἵππος.
 Τῷ μὲν ἐπώνυμον ἔω, ὅτ' ἄρ' Ωκεανὸς περὶ πηγὰς
 Γείνεθ' ὅδ' ἄρ' ῥεύσειεν ἔχεν μετὰ χερσὶ φίλῃσι.
 Χ' ὧ μὲν ἀποπιάμεν, περὶ πῶν χθονα μιντῶν
 μῆλων,

Ἰκετ' ἐς ἀθάνατοις. Ζεὺς δ' ἐν δώμασι καίει
 Βροντῇ τε σθεπλῷ τε φέρων Διὶ μιν πόσεντι.
 Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τριχάρμυον. Γηρυονῆα,
 Μιχθεῖς Κελιρόη κούρη κλυτὸν Ωκεανοῖο.
 Τὸν μὲν ἄρ' ἐξετάειξε βίη Ἡρακληεῖη,
 Βασί πᾶρ εἰλιπόδεσσι, περὶ ῥύτω ἐν Εὐρυθείῃ.
 Ἡμοι πῶ ὅτε πρὸ βῆς ἤλασεν ἰδρυματώπῃς
 Τίρυνθ' εἰς ἱερὴν, διαβάς πόρον Ωκεανοῖο,
 Ορδον τε κτείνας καὶ βυκόλον Εὐρυτίωνα,
 Στυγμῶ ἐν ἡρόεντι, πέρην κλυτὸν Ωκεανοῖο.
 Ἡ δ' ἔτεκε ἄλλο πάλωρον, ἀμύχανον, ὃ δ' ἐν ἐνίκῃς
 Θνητοῖς ἀνδρώτοις, καὶ ἀθάνατοις θεοῖσι,
 Σπῆϊ ἐπὶ γλαφυρῷ, δαίμων κρατερόφρον' Εχιδνά,
 Ἡμοι μὲν νύμφῃ ἐλικώπιδά, καλλιπάρην,
 Ἡμοι δ' αὖτε πέλωρον ὄφιν, δεινὸν τε μέγαν τε.
 Πειχέλον, ὠμὸν κλυτὸν, ἑσθλὸν, ὃ δ' ἐν καὶ δέσσει γαίᾳ.

Διὸς δ' οἱ σπείθεισι κάτω, κοίλῃ ὑπὸ πύτρῃ,
 Τηλεῖ ἀπ' ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων·
 Ἐνθ' ἄρα οἱ δ' ἄωσαντο θεοὶ κλυτὰ δῶματα ναίων.
 Ἡ δ' ἔρυτ' ἐν Ἀρμυρίσιν ὑπὸ χθονὶ λυγρῇ Ἐχιδνᾷ,
 Ἀθάνατος γύμφῃ καὶ ἀγύραθ' ἥματα πάντα.
 Τῇ δ' Τυφάωνά φασί μιν γόμφαι ἐν φιλότῃ,
 Δεινὸν θ' ὑβρισι καὶ ἀπειμον, ἐλκεώπιδι κούρῃ.
 Ἡ δ' ὑποκυσαμένη, τέκετο κρατερόφρονά τέκνα.
 Ορδον μὲν πρῶτον κυῶα γείνατο Γηρυονῆε·
 Δεύτερον αὖτις ἔπικτεν ἀμήχανον, ὅτι φατειὸν,
 Κίρβεριν, ὠρησίω, αἰεὶ δὲ κυῶα χαλκίοφωνον,
 Πεντηκοντοκάρυμον, ἀναιδέα τε κρατερόν τε·
 Τὸ τρίτον. Ὑδρίω αὖτις ἐγείνατο, λυγρὸν εἰδύαν,
 Λερναίω, καὶ θρέψε θεὰ Λακώλειον Ἡρᾶ,
 Ἀπλητον κοτέεσθαι βίῃ Ἡρακλεΐῃ.
 Καὶ τέλει μὲν Διὸς υἱὸς ἐνήρατο νηλεὲς χθονὶ
 Ἀμφιπρυωνιάδης, σὺν ἀρνηφίλῃ Ἰολάῃ,
 Ἡρακλῆος, Βουλῆσιν Ἀθηναίης ἀγλαΐης,
 Ἡ δ' Χίμαιραν ἔπικτε, πνέουσαν ἀμαιμάκετον πύρρῃ·
 Διηνικό τε, μέγαλιν τε, ποδῶκά τε, κρατερὴν τε.
 Τῆς δ' οὐκ οἷον κεφαλαίᾳ μία μὲν, χαρποῖο λέοντος.
 Ἡ δ' ἡμιάρης ἥ δ' ὄφειον κρατεροῖο δράκοντος,
 Πρόδτε λέων, ὅπιδεν δ' δράκων, μέσση δ' χίμαιρα,
 Δεινὸν ἀποπνέουσα πυρὸς μὲν αἰδομένη οἷοι.
 Τέλει μὲν Πήγασος εἴλετο καὶ ἑσπλὸς Βελλεροφόντης,
 Ἡ δ' ἄρα Σφίγῃ ὅλοϊν τέκε, Καδμείοισιν ὀλεθρον.
 Ορδῶ ὑποδμηθεῖσα Νεμειᾶϊόν τε λέοντα,
 Τόν ῥ' Ἡρᾷ θρέψασα Διὸς κυδνή παράκοιτις·

Illic v. ei specus est in imo, caua sub petra,
Procul ab immortalibusque dijs mortalibusq; ho-
minibus.

Ibi sane ei destinarūt dij inclytas domos incolere.
Atque coercebatur in Arimīs sub terra tetra E-
chidna,

Immortalis nympha, & senij expers diebus om-
nibus.

Huic Typhaonem aiunt mixtum esse amore,
Vehementem & violentum ventum, nigris ocu-
lis decoræ puellæ:

Ille vero grauida facta, peperit fortes filios,
Orthum quidem primo canem peperit Geryoni,
Iterum secundo edidit partu immensum, mini-
me effabilem,

Cerberum crudiuorum, Plutonis canem ærea voce,
Quinquaginta capitū, impudentemq; fortemque,
Tertio, Hydram genuit odiosa edoctam,
Lernæam, quam enutrit dea albis vlnis Iuno,
Insatiabiliter indignans virtuti Herculanae.

Ac illam quidem Iouis filius occidit sæuo ferro
Amphitryoniades, cum bellicoso Iolao,
Hercules ex consiliis Mineræ prædatrix. (ignem,
Tum ipsa Chimæram peperit, spirantē terribilem
Trucemque, magna mq; pernicemq; validamque.
Illius erant tria capita: vnum quidem terribilis
leonis, (draconis:

Alterum capellæ, tertium vero serpentis robusti.
A fronte leo, pone vere draco, media vero capra,
Horrendæ efflans ignis robur ardentis. (phontes,
Hanc quidem Pegasus cepit, & strenuus Belleropho-
n. Illa sane Sphingen exitialem peperit, Cadmeis
perniciem,

Ab Ortho subacta: Nemeumque leonem,
Quem Iuno cum enutrit, Iouis veneranda vxor.
In lo

In locis fertilibus collocauit Nemex cladem hominibus:

Ibi sane hic commorans decipiebat tribus hominum,

Imperans cauernosæ Nemex, atque Apesanti.

Sed ipsam robur domuit virtutis Herculanæ.

Ceto v. minimū natu, cum Phorco amore mixta,
Peperit grauem serpentem, qui obscura in latibus terræ

Finibus in amplis prorsus aurea mala custodit.
Hoc quidem ex Ceto & Phorco genus est.

Thetys autem Oceano flumina peperit vorticosa,
Nilumque, Alpheumque, & Eridanum profundos vortices habentem,

Strymonem, Mæandrumque, & Istrum pulcherrimum,

Phasiumque, Rhesumque, Archeloiū argentiuorticæ,
Nessumque, Rhodiumque, Haliacmonemque, Heptaporumque,

Granicumque, & Æsopum, diuinumque Simoenta,
Peneumque, & Hermum, amœnæque fluentum Caicum,

Sāgariumque magnū, Ladonemque, Partheniumque, Euenumque, & Ardescū, diuinumque Scamandrū.

Peperit quoque filiarum sacrum genus quæ per terram Viros à teneris educant, vna cum Apolline rege,

Et fluminibus: hanc vero à Ioue sortem habent, Pithoque, Admetæque Ianthæque, Electraque,

Dorisque, Prymnoque, & Vrania forma deam referēs, Hippoque, Clymeneque, Rhodiaque, Calliroque,

Zeuxoque, Cytieque, Idyiaque, Pasithoeque, Plexaureque, & Galaxaure, amabilisque Dione,

Melobosisque, Thoeque, & venusta Polydora, Cerceisque indole amabilis, Plutoque bouinis oculi,

Perfæque, Ianiraque, Acasteque Xanthæque, (lis, Penæ

Γουνοῖσιν κατ' ἔνασσε Νεμεῖης, πᾶν' ἀνδράποισ.
 Ἐνθ' ἄρ' ὅγ' οἰκίῳ ἤλεφάρετο φῦλ' ἀνδρώπων,
 Κοιρανέων τῆστοιο Νεμεῖης ἥδ' Ἀπείσαντ' ὦ.
 Ἀλλά εἰς ἐδάμασσε βίης Ηρακλεῖης.
 Κητὼ δ' ὀπλίστατον, Φόρκυι φιλότῃ μιγείσα,
 Γείνατο, δεινὸν ὄφικ' ὅς ῥε μιν κεύθεσι γαῖης,
 Πείρασιν ἐν μεγάλοις παύχρυσεα μῆλα φυλάσσει.
 Ἦτο μὲν ἐκ Κητῆς καὶ Φόρκυ' ὦ γέν' ἔστι
 Τηδυς δ' Ὀκεανῶ ποταμῶς τέκε δινήεντος,
 Νεῖλον τ' Ἀλφειὸν τε, καὶ Ἥειδανὸν βαθυδίνην,
 Στρυμόνα, Μαιάνδρον τε, καὶ Ἰστρον καλλίρρεδρον,
 Φάσιν τε, Ρῆσον τ' Ἀχελώϊον ἀργυροδίνην.
 Νέστον τε, Ροδῖόν θ', Ἀλῖάκιονά θ', Ἐπιάπορον τε,
 Γρῳϊκὸν τε, καὶ Αἰσηπὸν, θεῖον τε Σιμευῶτα,
 Πυμειὸν τε, καὶ Ἑρμῶν, εὐρρείτιον τε Κάϊκον,
 Σαργαεῖον τε μέγα, Λαδωνά τε, Παρθένιον τε,
 Εὐλύον τε, καὶ Ἀρδισκην, θεῖον τε Σκάμανδρον.
 Τίκτε δ' Ὀυγατέρων ἱερὸν γέν' ὦ, αἱ καὶ τὴ γαῖαν
 Ἄνδρας κουρίζουσιν, ἀπὸλλωνι ξυῶ ἀνακτι,
 Καὶ ποταμοῖς. τούτῳ δ' Διὸς πάρα μοῖραν ἔρριπτε,
 Παιδά τ', Ἀδμήτην τε, Ἰωνήν τ', Ἠλέκτρην τε,
 Δωρίς τε, Πρυμνῶ τε, καὶ Οὐρανίη θεοειδής,
 Ἰσπώ τε, Κλυμένη τε, Ροδία τε, Καλλιρόη τε,
 Ζαζώ τε, Κλυτίη τε. Ἰδυά τε, Παισιδὸν τε,
 Πληξάυρη τε, Γαλαξάυρη τε, ἱρατή τε Διόνη,
 Μηκόβοσις τε, Θόη τε, καὶ εὐειδής Πολυδώρη.
 Κερκίς τε φύλο ἱρατὴ. Πλευρώ τε βρώσις,
 Περσηίς τε, Λαμειρά τε, Λακώσις τε, Ἰωνή τε,

Πετραίη τ' ἑρόεσσα, Μενειτώ τ', Εὐρώπη τε,
 Μῆνη τ', Εὐρυόμη τε, Τελετώ τε κροκόπεπλος.
 Κεισίη τ', Ἀσίη τε, καὶ ἱμερόεσσα Καλυψώ.
 Εὐδώρα τε, Τύχη τε, καὶ Ἀμφερῶ, Ωκυρόη τε.
 Καὶ Στύξ, ἥ δ' ἡ σφείων φρεσὶ φρεσάτη ἐστὶν ἀπιστέων.
 Αὐταὶ δ' Ὀκεανοῦ καὶ Τηθύος ἐξεγένοντο
 Πρεσβύταται κοῦραι, πολλαὶ γὰρ εἰσι καὶ ἄλλαι.
 Τρεῖς γὰρ χίλια εἰσὶ πάντορρυεὶ Ὀκεανίαναι.
 Αἶρά πολυσπέρεες γαῖαν καὶ βένθεα λίμνης
 Πάντη ὁμῶς ἐφέποισι, θεῶν ἀγλαὰ τέκνα.
 Τόσοι δ' αὖθ' ἕτεροι ποταμοὶ κρηναὶ δ' ἄρροντες
 Φέες Ὀκεανῶ, τοὺς γένετο πότνια Τηθύς.
 Τῶν ὄνομ' ἄρφαλέον πάντων βροτῶν ἀνδρῶ ἐνίσπηναι,
 Οἳ δ' ἔχαστοι ἴσασιν οἳ αὖθ' ὤψασαι τῶσι,
 Θεῶν δ' Ἡελίον τε μέγαν, λαμπρὰν τε Σελήνην,
 Ἡὼ δ', ἥ πάντεσσιν ὅτι χθονίοισι φαίνεται,
 Ἀθανάτοισι τε θεοῖς τοὶ ἔραν ὀνὺς εὐρυὴ ἔχαισι,
 Γαῖαν δ', ἑσπέρην τε, Τηθύον τε καὶ φιλότῃ.
 Κρίω δ' Εὐρυβίη τίκτεν φιλότῃ μιγῆσα,
 Ἀσφαῖον τε μέγαν, Πάλλαστά τε, δίω θεῶν.
 Πέρσει δ', ὅς καὶ πᾶσι μετέωρεπν ἰδμεσσύνησι.
 Ἀσφαίη δ' Ἡὼς ἀνέμοις τίχῃ καρτερὸν θυμῶς,
 Ἀργείῳ Ζέφυρον, Βορέῳ τ' αἰφροκίλῳ,
 Καὶ Νότον, ἐν φιλότῃ θεῶν θεὰ εὐνὴν δαΐσα.
 Τὸς δ' μετ' Ἀετὰ τίκτεν Εὐσφόρον ἡειγένηα,
 Ἀσρα τε λαμπρόωντα, τὰ τ' ἔραν ὀνὺς ἐσφαῖώται.
 Στύξ δ' τίχ' Ὀκεανῶ θυγάτηρ, Πάλλαντα μιγῆσα.
 Ζήλον καὶ Νίκην καλλίσφωρον ἐν μεγάροισι.

Petræaque lepida, Menesthoque, Europaque.
 Merisque, Eurinomeq;, Telestoque croceo peplo:
 Crisieque, Asiaque & amabilis Calypso:
 Eudoreque, Tychieque, & Amphiro, Ocyroeque,
 Et Stix, quæ ipsarum excellentissima est omnium:
 Atque hæ Oceano & Tethyde prognatæ sunt,
 Grandiores natu filiæ. multæ quidem sunt & aliæ:
 Ter mille enim sunt celeres filiæ Oceani,
 Quæ sane dispersæ terram & profunditates lacus.
 Passim pariter incolunt, dearum splendida proles.
 Tot rursus alij fluuij cum strepitu fluentes:
 Filij Oceani, quos peperit veneranda Tethys:
 Quorum nomina difficile omnium mortalem
 virum proloqui:
 Sed singularem nouerunt quicunque circum ha-
 bitant.

Thia præterea Solemque magnum, lucentemque
 Lunam,
 Auroramque quæ omnibus terrestribus lumen
 præbet,
 Immortalibusque diis qui cælum latum tenent,
 Genuit; congressa cum Hyperione in amore:
 Crio autem Eurybiæ peperit, per amorem mixta,
 Astræumque magnum, Pallantemque, præstan-
 tissima dearum;
 Persenque, qui etiam omnes præcellebat peritia,
 Astræo v. Aurora ventos peperit magnanimos,
 Argesten, Ephyrum, Boreamque rapidum,
 Et Notum, in amore cum deo dea congressa.
 Post hos vero Aurora stellam genuit Luciferum
 mane genita.
 Astraque fulgentia quibus cælum cinctum est,
 Styx vero peperit Oceani filia, Pallanti mixta,
 Zelum & Nicen pulchros talos habentem, in ædi-
 bus,

Et Robur, atque Vim præclaros genuit filios,
Quibus non est seorsim à Ioue domus nec vlla se-
des,

Neque via qua non illis deus præit:
Sed semper apud Iouē grauitèr tonantē sedē habēt.
Sic. n. consuluit Styx incorruptibilis, Oceani filia,
Die illo, quando omnes Olympius fulgurator
Immortales vocauit deos ad altum cælum.
Dixit autem, quod quisquis vna secum deorum
contra Titanes pugnet,
Nulli se ademturū præmia, sed honorem quemque
Habiturum, quem antea inter immortales deos.
Illum etiam dixit qui honoris expers fuerit sub
Saturno atque immunis,

Ad honores ac præmia prouecturum, vt fas est.
Venit aut prima Styx incorruptibilis ad Olympū
Cum suis filiis chari per cōsilia patris.
Ipsam vero Iupiter honorauit: eximia quoque
dona dedit.
Ipsam .n. constituit deorum magnum vt sit iura-
mentum,

Filij autem dieb. omnib. sui cohabitatores vt sint
Simi liter etiā omnib. prorsus sicuti pollicitus erat.
Perfecit. ipse autē præpotens est, atque regem agit.
Phœbe porro Cœi peroptabilem venit ad lectum.
Gravida vero facta deinde dea dei in amore,
Latonam cæruleo peplo peperit blandam semper,
Mitem homibus atque immortalibus diis,
Suauem ab initio, in primis hilarē intra Olympū
Genuit in super Asteriā claram, quam olim Perseus
Duxit in amplam domum. chara vt vocetur vxor.
Illa autem gravidata Hecatē peperit, quam su-
per omnes
Iupiter Saturnius honorauit: dedit v. ei splendi-
da dona,

Καὶ Κράτῳ, ἡδὲ Βίλῳ, αἰεδαίκετα γίνατο τέχνη,
 Τῶν ἐκ ἑς' ἀπαίδευε Διὸς Δόμῳ, ἔδ' ἐπὶ ἔδρῃ,
 Οὐδ' ὁδὸς, ὅππῃ μὴ κείνοις, θεὸς ἡγεμονεύει,
 Ἀλλ' αἰεὶ πᾶρ Ζεὺς βαρυκτύπῳ ἐδειόωνται.
 Ως γ' ἐβούλασε Στύξ ἄφδιτ' Ωκεανίνῃ,
 Ἡματι τῷ ὅτε πάντας Ολύμπῳ ἀσερπητῆς
 Ἀθανάτοισ' ἐκάλεσε θεὸς ἐς μακρὸν Ὀλύμπον.
 Εἶπε δ', ὅς αὖ μετὰ εἶο θεῶν Τιτῆσι μάχοιτο,
 Μή τιν' ἀποφραΐσιν γράων, πρὶν ὃ ἔχουσιν
 Εξέμεν καὶ τοπάρῃς γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' ἔφαθ' ὅστις ἄπμ' ὑπὸ Κρόνῳ ἡδ' ἀγίρατος,
 Τιμῆς καὶ γράων ὀπιβησέμεν ἡδέμεν ἐσί.
 Ἦλθε δ' ἄρα κερύτῃ Στύξ ἄφδιτος Ὀλυμπόνδε
 Συσφίσει παῖδεσσιν, φίλῃ δὲ μήδεα πατρός,
 Τὼ γ' Ζεὺς τίμησε, φεισά γ' ὄρωρα ἔδωκεν.
 Αὐτὰρ μὲν γ' ἔθηκε θεῶν μέγαν ἔμμεναι ὄρκον,
 Παῖδας δ' ἤματα πάντα εἰς μετανάστεας εἶναι.
 Ως δ' αὖτως πάντεσσι διαμπερές, ὥς αὖ ὑπὲρ ἔστη,
 Εξετέλεσ' αὐτὸς ὃ μέγα κρατεῖ ἡδὲ ἀνάσσει.
 Φοίβῃ δ' αὖ Κόιν πολυήρατον ἦλθε ἐς εὐνὴν.
 Κυσαμένη δ' ἤπιτα θεὰ θεῶν ἐν φιλότῃ
 Λητὼ κυανόπεπλον ἐγείνατο κείλιχον αἰεὶ,
 Ἡποκ' ἀνδρῶποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Μείλιχον ἐξ ἀρχῆς ἀγαυότατον ἐν τὸς Ὀλύμπου.
 Γείνατο δ' Ἀσερίδῃ εὐώνυρον, καὶ ποτὲ πόρῃς
 Ἠγάγετ' ἐς μέγα δῶμα φίλῳ κεκλῆσθαι ἀκοίτην.
 Ἡ δ' ὑποκυσαμένη Ἐκάτῃν τέκε, τὴν πέρι πάντων
 Ζεὺς Κρονίδης τίμησε πόρεν δ' εἰς οἴον γλαυκὸν ὄρωρα,

Μοῖραν ἔχειν γαίης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
 Ἡ δὲ καὶ ἀσπερόεντος ὕψους ἔρανος ἐμμορε τιμῆς,
 Ἀθάλατοισι τε θεοῖσι τε τιμὴν ἐσὶ μάλισται.
 Καὶ γὰρ νῦν ὅτε ποῦτ' ἐπιχθονίων ἀνδράπων
 ἔρδων ἱερὰ καλὰ κατὰ νόμον ἱλάσκηται,
 Κικλήσκει ἑκάτῳ πολλὴν τέ οἱ ἔσπετο τιμὴν
 Ρεῖα μάλ', ὅφ' ὀρόφρων γε θεὰ ὑποδέξεται εὐχάς.
 Καὶ οἱ ὄλβον ὀπάσσει ἐπὶ δυνάμει γε πάρεσιν.
 Οὔποι γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανῷ ἐξεγένοντο,
 Καὶ τιμὴν ἔλαχον, τούτων ἔχει αἴσαν ἀπάντων.
 Οὐδέ τι μὲν Κρονίδης ἐβίησατο ἔδ' ἔτ' ἀπύρα
 Οὐτ' ἔλαχεν Τιτῆσι μετὰ περτέρεσι θεοῖσιν,
 Ἀλλ' ἔχει ὡς τοσούτων ἀπ' ἀρχῆς ἐπλέτο δαίμων.
 Οὐδ' ὅπ' μοῦνογενῆς, ἥσων θεὰ ἐμμορε τιμῆς,
 Καὶ γέρας ἐν γαίῃ τε καὶ ἔρανῳ ἡδὲ θαλάσσῃ.
 Ἀλλ' ἐπὶ καὶ πολὺ μάλλιν, ἐπεὶ Ζεὺς πέται αὐτῷ.
 Ωἷ δ' ἐδέλει μεγάλως φθραγίνεται ἡδ' ὀκίνησεν.
 Ἐν τ' ἀγορῇ λαοῖσι μεταπρέπει, ὧν κ' ἐδέλησιν.
 Ἡ δ' ἐπὶ πότ' ἐς πόλεμον φθισιμύορα διαρῶσονται
 Ἀνέρες, ἔνθα θεὰ φθραγίνεται οἷς κ' ἐδέλησι,
 Νίκῃω σφροδρῆως ὀπάσαι, καὶ κῦδ' ὀρέξαι.
 Ἐν τε δίκη βασιλεῦσι παρ' αἰδοίοισι κηδεῖται.
 Ἐδλὴ δ' αὖθ' ἐπὶ ἄνδρες ἀγῶνι ἀεδλεύωσιν.
 Ἐνθα θεὰ καὶ τοῖς φθραγίνεται, ἡδ' ὀκίνησι.
 Νικήσας δὲ βίη καὶ κάρτει καλὸν ἄεθλον,
 Ρεῖα φέρει, χαίρων τε περὶ σὺν κῦδ' ὀπάσσει.
 Ἐδλὴ δ' ἵππῃεσσι παρεσάμην οἷς κ' ἐδέλησι,
 Καὶ τοῖς οἱ γλαυκὴ δασυμήφελον ἐργάζονται,

DE ORVM GENERATIO. 33

Partem vt habeat terræque & infruges maris.
 Imo etiam stelligero à cœlo sortita est honorem,
 Immortalibusque diis honorata est maxime.
 Et enim nunc quando alicubi aliquis terrestrium
 hominum,
 Faciens sacra honesta ex lege expiat,
 Inuocat Hecaten : ingens v. cum sequitur honor
 Facillime , cuius beneuola dea suscipit preces:
 Et illi diuitias largitur , nam facultas ipsi adest.
 Quorquot enim Terra Cœloque progeneri sunt,
 Et honorem sorte acceperunt , istorum habet for-
 tem omnium:
 Neq; quicquā ipsi Saturnius per vim ademit, neq;
 priuauit
 Eorum quæcunque sortita est Titanas inter prio-
 res deos:
 Sed habet sicut prius ab initio facta est distribu-
 tio.
 Nec quia vnigenita , minus dea sortita est honore
 Et præmium tam in terra ac cœlo , quam in mari:
 Sed insuper multo magis , quoniam Iupiter ho-
 norat ipsam.
 Cui vero vult magnifice præsto est , atque iuuat.
 Inque concione inter homines eminet , quorum
 scilicet voluerit.
 Atque quando ad bellum perdens , viros armantur
 Viri , tum dea adest quibus voluerit,
 Victoriæ prompte vt præbeat , & laudēt porrigit.
 Inque iudicio reges apud venerandos sedet.
 Bona in super quādo viri in certamine colluctantur:
 Ibi dea & illis præsto est, atque iuuat. / mium
 Qui vero vicerit virtute & robore , pulchrum præ-
 Facile fert , lætusque parentibus gloriam dat.
 Commoda itē equitib. quæ adstet quibus voluerit:
 Et his qui glaucum mare tempestuosum secant,
 Votaque

Votaq: faciunt Hecata, & valde sonanti Neptuno,
Facile etiam prædam inclyta dea dedit copiosam,
Facile vero abstulit apparentem, volens saltem
animo.

(augere,
Bona præterea in stabulis cum Mercurio pecus
Armentaue bouum, gregesque latos caprarum,
Gregesque lanigerarum ouium animo saltem vo-
lens,

Ex paucis foecunda facit, & ex multis pauciora
reddit,

Adeo sane licet vnigenita ex matre existens,

Omnibus inter deos honorata est muneribus.

ecit autem ipsam Saturnius alumnam iuuent m:
qui post ipsam

Oculis aspexerunt lumen multa contuentis Au-
roræ.

Sic ab initio nutriens filios: atque hi sunt honores.

Facile porro domita à Saturno, peperit illustres
liberos,

Vestam, Cererem, & Iunonē aureis calceamentis
gaudentem,

Fortemq: Plutonem, qui sub terra domos incolit,

Immite cor habens, & valde sonantem Neptunum,

Iouemq: consiliarium, deorū patrem atq: hominū,

Cuius & à tonitru concutitur lata terra.

Atque istos, quidem deglutiebat Saturnus ma-
gnus, quicumque

Ex utero sacro matris ad genua venerat.

Hæc animo voluens, ne vllus clarorū filiorū Cœli

Alius inter Immortales haberet regium decus.

Audierat enim ex Terra & Cœlo stellis micante,

Quod sibi fatale esset proprio à filio domari.

Quantumuis robusto, existenti, Iouis magni per
consilia.

(dias struens
Ideoq; hic non cæcā speculationē habuit, sed infi-

Filios

Εὐχονται δ' Εκάτη καὶ ἑκτὺτα Εγροσθαίῳ,
 Ρηϊδίῳ δ' ἀχέω κυδὴν θεὸς ὥπασε πολλὸν,
 Ρεῖα δ' ἀφείλετο φαινομένην, ἐδέχσά γε θυμῷ.
 Εὐλὴ δ' ἐν σαυμοῖσι σὺν Ερμῇ ληΐδ' αἶξιν,
 Εὐκολίας τ' ἀγέλας τε καὶ αἰπόλια· πλατὺ αἰ-
 γῶν,

Ποίμας τ' ἐρεσπόκων γ' οἴων, θυμῷ γε θύλασσι,
 Εξ ὀλίγων βειάει, καὶ πολλῶν μείωνα θῆκεν.
 Οὕτω τοι καὶ μνηστογένης ἐκ μητρὸς ἔββα,
 Πᾶσι μετ' ἀθανάτοισι· τέτιμηται γὰρ ἄεσσι.
 Θῆκε δέ μιν Κρονίδης κουροτρόφος, οἱ μετ' ἐκείνῳ.
 Οφθαλμοῖσιν ἴδοντο φάος· πολυδερκέος ἦεν.
 Οὕτως ἐξ ἀρχῆς κουροτρόφος, αἶδέ τε τιμαί.
 Ρεῖη δ' αὖ δμηδεῖπαι Κρόνῳ τέκε Φαίδιμα τέκνα,
 Ισίδω, Δήμητρα, καὶ Ἡρώ· χρυσοπέδιλον,
 Ἰφθιμόν τ' Αἰδωλῶος ὑπὸ χθονὶ δώματα καίει,
 Νηλεὺς ἦτορ ἔχων· καὶ ἐρίκτυπον Εγροσίχαιον,
 Ζῆνά τε μητιόεντα, θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
 Τῇ καὶ ὑπὸ βροτῆς πελεμίζεται εὐρεῖα χθών.
 Καὶ τοὺς μὲν κατέπινε Κρόνος· μέγας, ὅστις ἐχθ-
 ρος

Νηδυός ἐξ ἱερῆς μητρὸς παρὸς γαίᾳ δ' ἴκοιτο,
 Τὰ φρονέων, ἵνα μή τις ἀγαυῶν ἐρατειῶν
 Ἀλλὰ ἐν ἀθανάτοισιν ἔχη βασιλῆϊδά· τιμὴν.
 Πεύθετο γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανῷ ἀστέροεντος,
 Οὐκ ἐχθροὶ πύπρωτο ἔα ὑπὸ παιδὶ δαμνέει,
 Καὶ κρατερῷ παρ' ἑόντι, Διὸς μεγάλῃ δα βελῆς.
 Τῷ ὅγε καὶ ἀλαοσκόπην ἔχεν, ἀλλὰ δοκεύων

Παῖδας ἐὺς κατέπνε' Ρέω δ' ἔχε πένθος ἄλαστον.
 ΑΛΛ' ὅτε δὴ Δι' ἔμελλε θεῶν πατέρ' ἠδ' ἐκὼν ἀνδρῶν
 Τίξεσθαι, τότε ἔπειτα φίλοις λιτὰνδετοκῆας
 Τοὺς αὐτῆς, Γαῖάν τε καὶ Οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 Μῆτιν συμφράσασθαι ὅπως λελάδοιτο τεκοῦσα
 Παῖδα φίλον, τίσαιτε δ' ἐεινυῖς πατρὸς ἐνὶ οἴῳ
 Παίδων ὅς κατέπνε' μέγας Κρόνον ἀγκυλομήτης.
 Οἱ δ' ὅ γε θυγατρὶ φίλῃ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ὀπίθοντο.
 Καί οἱ πεφραδέτιώ ὅσα περ πείθετο γενέσθαι
 Ἀμφὶ Κρόνον βασιλῆϊ καὶ υἱεὶ καρτεροδύμῳ.
 Πέμψαν δ' ἐς Λύκτον, Κρήτης ἐς πόινον Δῆμον,
 Οὐ πότ' ἄρ' ὁ πλότατον παίδων ἤμελλε τεκέσθαι,
 Ζῴῃα μέγαν τὸν μὲν οἱ ἐδέξατο Γαῖα πελώρη
 Κρήτη[εν] εὐρείῃ τραφέμεν ἀπταλλέμεναι τε.
 Ἐνθα μὲν ἴκτο φέρουσα θολὴ διὰ νύκτα μέλαιναν,
 Πρώτῳ ἐς Λύκτον κρύψεν δ' ἐν χερσὶ λαβῶσα
 Ἀντρά ἐν ἡλιβάτῳ, ζαθέης ὑπὸ καυθεσι γαῖης,
 Ἀρχαίῳ ἐν ὄρει πεπνυγασμένῳ ὕληεντι.
 Τῇ δ' ἀπαργαίῃσασιν μέγαν λίδον ἐγρυάλιζεν
 Οὐρανίδῃ μὲν ἄνακτι, θεῶν πρεσβυτέρῳ βασιλῆϊ.
 Τὸν πῶδ' ἐλὼν χείρεσιν ἐμὴ ἐγκάτθετο νηδυνί,
 Σχέτλιθ' ὅδ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶν ὥς οἱ ὀπίσσω
 Ἀντὶ λίδου ἐὸς υἱὸς ἀνίκητ' καὶ ἀκηδῆς
 Λείπειδ', ὃ μιν πάλχ' ἔμελλε βίῃ καὶ χερσὶ δαμάσσειν,
 Τιμῆς ἐξελάαν, ὃ δ' ἐν ἀθανάτοισιν ἀνάξεν.
 Καρποδήμῳ δ' ἄρ' ἔπειτα μὲν καὶ φαίδιμῳ
 γῆα
 Ἡὔξειτο τοῖο ἄνακτ' ὀπιπλομένη δ' ἐνὶ αὐτῇ.

Filios suos deuorabat, Rheam autem tenebat luctus grauis

Sed quando iam Iouem erat deorum patrem atque virorum

Paritura, iam tum charis supplicabat parentibus Suis, Terræque, & Cœlo stellato,

Consilium ut suggererent, quo pacto lateret pariens

Filium charum, posseque vlcisci furias patris sui

Contra filios, quos deuorabat ingens Saturnus versutus. (serunt,

Illi vero filia dilectæ auscultaunt & morem ges-

Et ei commemorarunt quæcunque fati constitutum esset fieri

Circa Saturnum regem, & filium magnanimum.

Miserunt a. in Lyctum, Cretæ ad pinguem populū,

Cum minimum natu filiorum esse paritura,

Iouem magnū, hūc quidē ipsi suscepit Terra vasta

In Creta lata, ad educandum & enutriendum ab infantia, (nigram,

Tum quidem peruenit ferens celerem per noctem

Primum ad ipsam Lyctum, abscondit autē ipsum

manibus prehensum

Antro in excelso, diuinæ sub latebris terræ,

Argæo in monte denso syluoso.

Huic a. fasciis inuolutum magnum lapidem in manus dedit

Cœli filio, præpotenti deorum priori regi.

Quem tum arreptū manibus, suā condidit in aluū,

Miser, nec cogitauit animo quod sibi in posterum,

Pro lapide suus filius inuictus & securus

Supereffet, qui ipsū mox esset vi & manib. domitū

Ex honore expulsurus, ipseque immortalibus imperaturus.

Celeriter autem deinde robur & fortia membra

Crescebant illius regis: reuoluto autem anno,

Terræ consilio astuto circonuentus,
Suam sobolem iterū emisit magnus Saturnus ver-
futus,

Victus artibus ac vi filij sui.

Primum vero euomuit lapidem ultimo deuora-
tum.

Illum quidem Iupiter firmiter defixit in terrā spa-
ciosam

Pytho in diuina, iugis sub Parnassi,

Monumentum ut sit in posterum, miraculum
mortalibus hominibus.

Soluit vero patruos noxiis à vinculis

Cœligenas: quos vinxerat pater ex amentia.

Qui ipsi retulerunt gratiam beneficiorum,

Dederuntque tonitru, atque candens fulmen,

Et fulgur: quæ ærea immanis terra occultauerat:

Quibus confusus, mortalibus atque immortali-
bus imperat.

Filiam porro Iapetus pulchros talos habentem O-
ceanidem

Duxit Clymenen, & eundem lectum conscendit.

Ipsa vero ei Atlantem magnanimum peperit filiū.

Peperit præterea gloria præsignem Menœtium,
atque Prometheus

Vatium, versipellem: stultumque Epimetheum,

Qui noxa statim ab initio fuit hominibus inuen-
toribus rerum.

Primus enim Iouis fictam suscepit mulierem,

Virginē. Iniuriū v. Menœtium late vidēs; Iupiter

In Erebum derruit, feriens fuliginoso fulmine,

Propter improbitatē & fortitudinem insolentem.

Atlas v. cœlum latum sustinet dura ex necessitate,

Finibus in terræ, e regione Hesperidum argutarum

Stans, capiteque & indefessis manibus.

Hanc enim ipsi sortem destinavit prudens Iupiter.

Ligauit

Γαίης ἐνεσίησι πολυφραδέεσσι θάλαθεῖς
 Ον γένον ἄψ' ἀνέηκε μέγας Κρόνος ἀγκυλομήτης,
 Νικηθεῖς τέχῃσι βίηφι τε παιδὸς ἰοῖο.
 Πρῶτον δ' ἐξήμισε λίθον, πύματον καταπίνων.
 Τὸν μὲν Ζεὺς σθείξε γαστράχθονος εὐρυοδείης
 Πυδοῖσιν ἡγαθήν, γυάλοισι ὑπὸ Παρηνυσίῳ,
 Σῆμ' ἔμμεν' ἐξοπίσω, θαῦμα δυντοῖσι βροτοῖσι.
 Λῦσε δ' παῖδας σιγῇ τοῖς ὀλοῶν ἀπὸ δεσμῶν
 Οὐρανίδας ὅς δ' ἦσε πατὴρ ἀεσιφροσύνησιν,
 Οἱ οἱ ἀπεμνήσαντο χάριν εὐεργεσιάων,
 Δῶκαν δ' ἐβροντῷ ἠδ' αἰθαλόεντα κεραυνὸν,
 Καὶ σερρὸν ὄτοφρὸν δ' ἐπελώρη Γαῖα κεκεῦδαι.
 Τοῖς πίσυνον δυντοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει
 Κέρων δ' Ἰαπετὸς καλλίσφυρον Ωκεανίνην
 Ἠγάγετο Κλυμένην, καὶ ὁμὸν λόχος εἰσανέβαινε.
 Ἠδ' οἱ Ἀτλαντα κρατερόφρονα γένετο παῖδα.
 Τίκτε δ' ὑπερκύδαντα Μεινοίππον, ἠδ' ἐΠραμηνθεῖα
 Ποικίλον, αἰετόμυτιν' ἀμαρτίνοόν τ' Ἐπιμηθεῖα,
 Ὅς κακὸν ἐξ ἀρχῆς γένετ' ἀνδράσιν ἀλφειῆσι.
 Πρῶτος γάρ ῥα Διὸς πλαστὴν ὑπέδεκτο γυναικα
 Παρθένον, ὑβείων δ' Μεινοίππον εὐρύσπα Ζεὺς
 Εἰς ἔριδ' ἐκατέπεμψε, βδελὺν φολόντι κεραυνῷ,
 Εἴνεκ' ἀτασθαλίας τε καὶ λυορέης ὑπερόπλου.
 Ἀτλας δ' ἔρανὸν εὐρύω' ἔχει κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης,
 Πείρασιν ἐν γαίῃς, πόρπαρ Ἐσπερίδων λιγυφά-
 νων

Εσθλὸς, κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτοισι χέρεσσι.
 Ταῦτ' ἔκ γάρ οἱ μοῖραν ἐδάσσατο μητρίετα Ζεὺς.

Δῆσε δ' ἀλυκτεπέδῃσι πορθυηδέα ποικιλόεκλον,
 Δεσμοῖς ἀργαλέοισι μέσον διὰ κίον' ἐλάσας·
 Καί οἱ ἔσ' αἰετὸν ὥρσε τανύπτερον· αὐτὰρ ὄγ' ἦ παρ
 Ἡδίων ἀθάνατον, τὸ δ' αἰέζετο ἴσον ἀπάντη
 Νηκτὸς, ὅσον πρόπαν ἦμαρ ἔδοι τανυσίπτερον
 ὄρνις.

Τὸν μὲν ἄρ' Ἀλκμήωνος χαλκισφύρου ἀλκιμος υἱὸς
 Ἡρακλῆος ἔκτεινε, χακίῳ δ' ἀπὸ νῆσον ἀλάσκειν
 Ἰαπυγονίδῃ, καὶ ἐλύσατε Δυσσερσιμῶων,
 Οὐκ ἀέκητι Ζήμῳς Ὀλυμπία ὑψιμέδοντος,
 Οφρ' Ἡρακλῆϊ Θεβαγενέϊ κλείῃ εἴη
 Πλείον ἔτ' ἢ τοσάδε διενδὴ χθόνα πουλυβότει-
 ραν.

Ταῦτ' ἄρα ἀζόμενος τίμα ἀειδείκετον υἱόν·
 Καί τῳ χαόμενος, παύδῃ χόλῳ, ὃν πόρῃν ἔχεσκεν,
 Οὐδὲν ἐρίζετο βυλὰς ἑσμενέϊ Κρονίῳι.
 Καὶ γὰρ ὅτ' ἐκρίνοντο θῆτι τ' ἀνδρώποιοι
 Μικῶνι, τότε ἔπειτα μέγα βουῖν φύφρονι θυμῷ
 Δασάμενος προὔθηκε, Διὸς νόον ἐξαπαφίσκων.
 Τῷ μὲν γὰρ σάρκας τε καὶ ἔγκατα πίοιεν δημῷ
 Ἐν ρινῷ κατέδθηκε, χαλύψας γαστρί βοείῃ·
 Τῷ δ' αὖτ' ὅς τ' ἐλάλα καὶ βοὸς δελίῃ ὅττι τέχνη
 Εὐθετίσας κατέδθηκε, χαλύψας ἀργέτι θυμῷ.
 Δὴ τότε μιν προσέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 Ἰαπυγονίδι, πάντων ἀειδείκετ' ἀνάκτων,
 Ω πέπον, ὥς ἔτερος ἥλωι διεδάσασαι μείρας.

Ὡς φάτο κερτομέων Ζεὺς ἄφθιτα μῆδεα εἰδώς.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης,

Ἡκ' ἐπὶ

DEORVM GENERATIO. 41

Ligauit vero ineuitabilibus compedibus Pro-
methea versutum,

Vinculis duris mediam per columnam adigens.

Et ei aquilā immisit expansis alis: cæterū hæc epar
Comedebat æternum, quin ipsum crescebat par
vbique

Noctu, quantum toto die edisset extentas alas
habens auis,

Hunc quidē Alcmenæ pulchros talos habēris for-
tis filius

Hercules occidit, malum v. morbum proffigauit
Ab Iapetionida, & liberauit ab ægritudine:

Non inuito Ioue Olympio in alto imperante,

Quo Herculis Thebis geniti gloria esset

Maior etiam quam antea super terram multos
pascentem.

Ob id itaq; veneratus honorabat præclarū filium.

Quāuis succensens, remisit irā, quā prius habuerat,

Eo quod contēdisset consilio cum præpotētī Ioue.

Etenim quando disceptabant inter se dij morta-
lesque homines,

Meconæ, ibi tum magnū bouem prompto animo

Diuisum proposuit, Iouis mentem fallens.

Nam hac quidē parte carnesq; & intestina pingui
adipe

In pelle deposuit, tegens ventre bouino:

In altera rursum ossa alba bouis, dolosa arte,

Rite disponens recondidit tegens candida aruina.

Iamque tum ipsum allocutus est pater hominum-
que, deorumque:

Iapetionida omnium illustrissime regum,

Q ignane, quam inique partitus es portiones!

Sic dixit latenter carpens Iupiter perpetua con-
silia sciens.

Hunc vicissim alloquutus est Prometheus vaser,

Tacite arridēs (dolosa aut nō immemor erat artis.
Iupiter gloriosiss. maxime deorum sempiternū,
Harum elige utrā tibi in pectorib. animus suadet.

Dixit sane dolosa cogitans. Iupiter autem æterna consilia sciens,

Cognouit certe nec ignorauit dolum. mala autem præuidebat animo

Mortalibus hominibus, quæ & perficienda erant.
Manibus vero hic utrisque sustulit album adipem.
Irascebatur a. mente: ira v. eius occupabat animū,
Ut vidit ossa alba bouis, dolosa arte.

Ex illo tempore diis super terram genus hominum
A dolent ossa alba odoratis in aris.

Hunc autem valde contristatus allocutus est nubicogus Iupiter,

Iapetionida, super omnes consilia edoctus,

O ignaue, nondum sane dolosa oblitus es artis.

Sic dixit, ira percitus Iupiter æterna cōsilia sciēs.

Ex illo tempore deinceps doli memor semper,

Non dabat miseris ignis robur indefessi

Mortalibus hominibus, qui super terram habitant:

Sed ipsum decepit bonus filius Iapeti,

Furatus indomiti ignis eminus apparentem splendorem.

In concaua ferula. momordit vero imo animo

Iouem in alto tonantem, ad iramque ipsum commouit charo corde,

Ut vidit inter homines ignis longe apparentem splendorem.

Protinus autem pro igne struxit malum hominibus.

E terra. n. conformauit perquam celebris Vulcanus
Virgini pudicæ simile, Saturnij consilio.

Cinxit v. & adornauit dea cæsis oculis Minerva,

Candida veste: à capite vero calyptram

Ingenio

Ἦκ' ὅππαιδ' ἦσας, (δολίης δ' ἔλθ' αὖτε Τέχνης)

Ζεὺς κούδισε μέγιστε θεῶν αἰετανετάρων,

Τῶν δ' ἔλ' αὖ ὅπποτ' ἔφυσε ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἀνώγει.

Φῆ ῥα δολοφρογέων. Ζεὺς δ' ἄφθιτα μῆδεα εἰδὼς

Γυνῶ ῥ' ἔδ' ἠγνοίησε δόλον. κακὰ δ' ὅσπετο θυμῷ

Θνητοῖς ἀνθρώποισι, τὰ καὶ τελέεσθαι ἔμελλεν.

Χερσὶ δ' ὅγ' ἀμφοτέρησαν ἀείλετο λάκκον ἄλειψαρ.

Χώσατο ἣ φρένας, ἀμφὶ χόλῳ δέ μιν ἵκετο θυμὸν,

ὣς ἴδεν ὅσ' εἰς λάκκα βοὸς δολίῃ δὴ Τέχνη.

Ἐκ τῷ δ' ἀθανάτοισιν ὅτ' ἔχθονι φύλ' ἀνθρώπων

Καίκο' ὅσ' εἰς λάκκα θυέντων ὅτ' ἐβωμων.

Τὸν ἣ μέγ' ὀχθήσας περσέφει νεφεληγερέτα Ζεὺς·

Ἰαπεγονίδη, πάντων πέρι μῆδεα εἰδὼς,

ὣς ἔπεινεν, αἶε ἄρα πωηδολίης ὅτ' ἔλ' αὖτε Τέχνης.

ὣς φάτο χαομήνῳ. Ζεὺς ἄφθιτα μῆδεα εἰδὼς.

Ἐκ τούτῳ δ' ἠπειπα, δόλο μεμνημένῳ αἰεὶ,

οὐκ ἐδίδου μελέοισι πυρὸς μὲν ἄκαμάτοιο

Θνητοῖς ἀνθρώποις οἳ δὴ χθονὶ ταιετάουσιν.

Ἀλλὰ μιν ἐξαπάτησεν εὖς πάϊς Ἰαπετοῖο,

Κλέψας ἄκαμάτοιο πυρὸς τηλέσκοπον αὐγυῖ.

Ἐν κοίλῳ νάρθηκε. δάκεν δ' ἄρα νεόδοι θυμὸν

Ζεῦς ὑψιβρεμέτιν, ἐχόλωσε δέ μιν φίλον ἦτορ,

ὣς ἴδεν ἀνθρώποισι πυρὸς τηλέσκοπον αὐγυῖ.

Αὐτίκα δ' ἀπὸ πυρὸς τεύξεν κακὸν ἀνθρώποισι.

Γαίης γ' οὐκ ἀνέπνευσε πτερὰ κλυτὰς Ἀμφίγυις

Παρθένης αἰδείῃ ἵκελον, Κρονίδεω δὴ βελάας.

Ζῶσε ἣ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη

Ἀργυφεῖ ἐδῆπ' κατὰ κρήδην ἣ καλύπτειν

Δαίδαλῳ χεῖρεσι κατέχευε, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἀμφὶ δ' οἱ σεφάλοισι γεωθιλέας αὐθεσι ποίησ'
 Ἰμερτυς παρέθηκε κρήατι Παλλὰς Ἀθλέη.
 Ἀμφὶ δ' οἱ σεφάλῳ χυσιέῳ κεφαλῆφι ἐθήκη,
 Τὼ αὐτὸς ποίησε πεικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
 Ἀσκήσας παρθάμῃσι· χαρίζομαι Διὶ πατρί.
 Τῇ δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλὰ τετεύχαστο, θαῦμα ἰδέσθαι,
 Κνώδαλ' ὅσ' ἤπειρος πολλὰ τρέφει ἠδ' ἐν θάλασσᾳ.
 Τῶν ὅγε πόλλ' ἐνέθηκε· χάρεις δ' ἀπελάμπετο πολλῇ,
 Θαυμασίη, ζωῶσιν ἰοικότα φωνήεσσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεύξε καλὸν κακὸν αὐτ' ἀγαθοῖο,
 Εξάγαγ' ἐνθάδ' ἄλλοι ἔσαν θεοὶ ἠδ' ἀνθρώποι,
 Κύσμη' ἀγαλλομένην γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης.
 Θαῦμα δ' ἔχ' ἀθανάτοισι τε θεοῖς τ' ἀνθρώποις,
 ὣς εἶδον δόλον αἰπὺν, ἀμήχανον ἀνθρώποισιν.
 Ἐκ τῆς γὰρ γένε' ἐσὶ γυναικῶν θηλυτεράων.
 Τῆς γὰρ ὁλώϊόν ἐστι γένε'· ἢ φύλα γυναικῶν
 Πῆμα μέγα θνητοῖσι μετ' ἀνδράσι γαίετ' ἔπεισιν,
 Οὐλομένης πένις ἐ σύμφορα, ἀλλὰ κόρηι.
 Ὡς δ' ὅπότε' ἐν σπινύεσσι κατ' ἡρεφείεσι μέλισσας
 Κηφύῳας βόσκοισι, χακῶν ξυυήνας ἔργων,
 Αἰμὴν τε πρόπαν ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύωτα
 Ἡμάται σπινύεσσι πιθεῖσι τε κηρία λάκκα,
 Οἱ δ' ἐντοδὲ μένοντες ἐπιρφέας κατὰ σίμβλους,
 Ἀλλότριον κέρματον σφετέρῃσι ἐς γαστρί' ἀμῶνται.
 ὣς δ' αὖτως ἀνδρεσὶ κακὸν θνητοῖσι γυναικας
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης θῆκε, ξυυήνας ἔργων
 Ἀργαλίων· ἔτερον ὅ πόρεν κακὸν αὐτ' ἀγαθοῖο·

Ingenioſe factam manib. detinebat. mirum viſu.
Circum v. ei ſerta recens florentis è florib. herbæ.
Optata impoſuit capiti Pallas Minerua:

Circunſque ei coronam auream caput poſuit,
Quam ipſe fecerat inclytus Vulcanus.

Elaborans manibus, gratificans Ioui patri.

In hac artiſicioſa multa cœlata erant, mira viſu
Animantia quæcunque continens multa alit, at-
que mare,

Ex illis hic multa indidit. gratia vero reſplendebat
magna,

Mirabilis, animantibus ſimilia vocalibus.

Cæterum poſtquam effecit pulchrum malum pro
bono,

Eduxit eo vbi alij erant dij atque homines,

Ornatu geſtientem cœſiæ Palladis forti patre pro-
gnatæ:

Admiratio autem cepit immortalesque deos mor-
talesque homines

Vbi viderunt dolum arduum, inexplicabilem ho-
minibus.

Ex illa enim genus eſt mulierum ſœminearum.

Illius. n. pernicioſum eſt genus, & ſexus mulierum.

Nocumentum ingens mortales inter viros habi-
tant,

Pernicioſæ paupertatis non comites ſed luxus.

Ac veluti cum in alueariis tectis apes

Fucos paſcunt malorum participes operum:

Illæ quidem per totum diem ad ſolem occidente

Diurnæ feſtinant, & faciunt fauos albos:

At illi intus permanentes coopertis in alueariis,

Alienum laborem ſuum in ventrem metunt:

Similiter viris rem malam mortalibus mulieres

Iupiter altitonans dedit, participes operum

Moleſtorum. aliud v. præbuit malum pro bono.

Qui nuptias refugiens, & sollicita opera mulierū,
Non vxorem ducere velit, grauē vero attinge-
rit senectam,

In penuria eius qui senem foueat, hic non victus
indigus

Viuit: mortui verò possessionem inter se diuidunt
Remoti cognati. cui y. nuptiarū cōditio contrigerit,
Pudicam vero habuit coniugē, ornatā præcordiis,
Huic ab æuo malum bono adæquat (fœminam,
Esse. qui vero adeptus fuerit nocentis natiuitatis
Viuit in pectorib. habens indefinentem afflictionē
Animo & corde, & immedicabile malum est.

Quoniam non licet Iouis fallere mentem neque
præterire.

Neque .n. Iapetionides nullo malo dignus Pro-
metheus

Illius saltem euitauit grauē iram: sed necessario
Quauis multiscium existentem, magnum vin-
culum coerces.

Briareo vero vbi primum pater iratus est animo,
Cottoque atque Gygæ, ligauit forti vinculo,
Fortitudinē immanē admirabilem, atq; etiā formā,
Et magnitudinem, collocauit aut sub terram latā,
Vbi illi dolores habentes sub terra agentes,

Sedent in extremitate, magnæ in finibus terræ,
Vsq; valde mœrentes, corde magnū luctū habētes.

Sed ipsos Saturnius atque immortales dii alij,
Quos pepit pulchricoma Rhea Saturni in amore,
Terræ consiliis reduxerunt in lucem iterum.

Ipsa enim eis cuncta prolixè recensuit,

Cum illis victoriamque & splendidam gloriam
accepturos.

Diu. n. pugnarunt, laborem animam cruciantem
habentes,

Titanesque dii, & quotquot è Saturno nati sunt,
Contra

Ος κα γάμον φεύγων ἢ μέμερα ἔργα γυναικῶν,
 Μὴ γῆμαι ἐθέλῃ. ἔλθον δὲ ὅπῃ γῆρας ἵκηται,
 Χήτει μεροκόμοιο. ὅδ' ἔβιοτ' ἐπιδευῆς
 Ζῶει, ἀποφθιμὸς ἢ διὰ κτῆσιν διατέοντα
 Χηρωσαί. φ' δ' αὖτε γαμοῦ μετὰ μοῖρα γένηται,
 Κεδνύω δ' ἔχον ἀκοκπιν, ἀραρυῖαν περὶ ἰδέουσι,
 Τῷ ἢ ἀπ' αἰῶν. κακὸν ἐδλᾷ ἀντιφερίζει
 Εμψυαί. ὅς δέ κε τέτμη ἀταρτηροῖο γενέδλης,
 Ζῶει ἐνὶ σήθεσιν ἔχων ἀλίαςον ἀνίλω
 Θυμῷ ἢ κραδίῃ, καὶ ἀνήκεστον κακόν ἐστίν.
 Ως ὅπ' ἐστὶ Διὸς κλέψαι νόον ἔδ' ἐπαρελθεῖν.
 Οὐ ἢ γ' ἰαπεπονέδης ἀκάκητα Περγαμνεύς,
 Τοῖς γ' ὑπεξήλυξε βαρυὸν χόλον, ἀλλ' ὑπὸ αἰάγκῃ.
 Καὶ πολυίδειν ἰόντα μέγας κατὰ δεσμὸς ἔρκεει.
 Βειάρε' δ' ὡς περὶ πατὴρ ὠδύσατο θυμῷ,
 Κότλα τ' ἠδ' ἐτύγχε, δῆσε κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ,
 Ἡγορέω ὑπέρροπον ἀγῶμην. ἠδ' ἐκαὶ εἶδ' ὅ,
 Καὶ μέγας κατένασσε δ' ὑπὸ χθονὸς εὐρυρδείης.
 Ενθ' οἷγ' ἄλγε' ἔχοντες ὑπὸ χθονὶ ναμεταόντες,
 Εἶατ' ἐπ' ἐρατῇ μεγάλῃ ἐν πύρρασι γαίῃς,
 Διδά μάλ' ἀχνύμενοι, κραδίῃ μέγα πένθος ἔχοντες.
 Ἀλλὰ σφείας Κρονίδης τε ἢ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Οὐς τε κεν ἡύκομες Ρεῖη Κρόνον ἐν φιλότῃ,
 Γαίης φραδμοσιώησιν ἀνήγαγον ἐς φάθ' αὖτις.
 Αὐτὴ γάρ σφιν ἅπαντα διωκέως κατέλεξε,
 Σιωπείνοισι νίκῃ τε ἢ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσσει.
 Διρὸν γ' ἰαφρᾶντο, πόνον θυμοληγ' ἔχοντες,
 Τετλίως τε θεοὶ ἢ ὅσοι Κρόνον ἐξεγένοντο,

Ἀντὶον ἀλλήλοισι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
 Οἱ μὲν ἄφ' ὑψηλῆς, Οἰδρύθ' Τιτλίωες ἀγανοί,
 Οἱ δ' ἄρ' ἐλύμπιο θεῷ Δωτῆρες ἑάων,
 Οὓς τέκεν ἠύκομος Ρεῖη Κρόνον εὐνηθεῖσα.
 Οἳ ῥα τότε ἀλλήλοισι μάχῃ θυμαλγῇ ἔχοντες,
 Σιωνεχίως ἐμάχοντο δέκα πλείους ἐνιαυτούς.
 Οὐδέ τις ὡς εἶδος χαλεπῆς λύσις ἐδὲ τελευτῇ
 Οὐδετέροις, ἴσον ὃ τέλ' ὅ τετατο πολέμοιο.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κείνοισι παρέχευεν ἄρμυρα πάντα,
 Νέκταρ τ' ἀμβροσίην τε, τά σφ' θεοὶ αὐτοὶ ἔδωκε,
 Πάντων ἐν σήδεσσιν αἴξετο θυμὸς ἀγλῆος.
 Ως νέκταρ δ' ἐπάσαντο καὶ ἀμβροσίην ἐρατενὴν,
 Δὴ τότε τοῖς μετέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 Κέκλυτέ μοι Γαῖες τε καὶ Οὐρανὸς ἀγλαὰ τέκνα,
 Οφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Ἦδ' ὡς μάλα θυρὸν ἐναντίον ἀλλήλοισι
 Νίκης καὶ κράτε' ὅπρι μαρνάμεθ' ἡματα πάντα,
 Τιτλίωες τε θεοὶ καὶ ὅσοι Κρόνον ἐκγεγόμεθα.
 Τμεῖς ὃ μέγα λυγρὸν εἶναι καὶ χεῖρας ἀάπτους
 Φαίνετε Τιτλίωεσσιν ἐναντίον ἐν δαΐλυχῃ,
 Μνησάμενοι φιλότιτος ἐσθιέμεθ' ὅσα παθόντες
 Ες φάσθ' ἂψ ἀφίκεσθαι δυσπλεγγέμεθ' ἀπὸ Διὸς,
 Ἡμετέρας διὰ βλάσας, ἀπὸ ζόφου ἠερθευτός.

Ως φάτο· τὸν δ' ἐξαυτίς ἀμείβετο Κόττος, αἰνύ-
 μων.

Δαίμονι' ἐκ ἀδάητα πρῶσκειαι· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ
 Ἰδμεν ὅτι περὶ μὲν πρῶσιδες, περὶ δ' ἐστὶ νόημα,
 Ἀλκτὴρ δ' ἀθανάτοισιν ἀρῆς γένεο κρυεερίη.

Contra sese mutuo per validas pugnas:

Hi quidem ab alta Othry, Titanes gloriosi,

Illi vero ab Olympo, dij datores bonorum,

Quos peperit pulchricoma Rhea Saturno concumbens.

Illi sane tum inter se pugnam animū excruciantem habentes,

Continue pugnant, decem plus annis.

Neque vlla erat contentionis grauis compositio neque finis

Neutris: æqualiter autem finis extensus erat belli.

Sed quando iam illis apposuit congruentia omnia,

Nectarque ambrosiamque, quibus dij ipsi vescuntur,

Omnium in pectoribus augebatur animus superbus.

Vbi v. nectar comederunt & ambrosiā amabilem,

Iam tum ipsis interlocutus est pater hominumque deorumque:

Audite me Terræque & Cœli inclyti liberi

Vt dicam quæ me animus in pectoribus iubet.

Iam enim admodum diu aduersi nobis mutuo,

Pro victoria & imperio pugnauius dies omnes,

Titanesque dij, & quotquot è Saturno sati sumus.

Vos vero magnamque vim & manus inuictas

Ostendite Titanibus contrarij in pugna graui,

Memores amicitiae placidae, quibus perpeffis

Ad lucem redieritis molesto à vinculo,

Nōstra per consilia à caligine ebfcura.

Sic dixit. illum vero rursū excepit Cottus irreprehensibilis:

Venerande, non ignota loqueris: sed & nos

Scimus quod excellunt quidem tibi præcordia,

excellens vero est & intellectus,

Depulsor immortalibus damni fuisti horrendi.

Tua

Tua vero prudentia ab caligine opaca
 Retrograde iterum acerbis à vinculis
 Venimus, Saturni fili rex, insperata passi.
 Ideoque nunc intento animo, & prudenti consilio
 Vindicabimus vestrum imperium in graui con-
 flictu,

Pugnantes cum Titanibus per acria praelia.
 Sic dixit. collaudarunt, v. dij datores bonorum,
 Sermone audito. bellum vero cupiebat animus
 Magis etiam quam antea: pugnam v. arduam ex-
 citarunt

Omnes, foeminaeque & mares, die illo,
 Titanesque dij & quotquot Saturno prognati sunt,
 Quosque Iupiter ex Erebo sub terra misit ad lucē,
 Acres rob ustique, vires immensas habentes.
 Horum centum quidem manus ab humeris pro-
 manabant

Omnib. simul: capita vero vniciq; quinquaginta
 Ex humeris enata erant in robustis artubus.
 Qui tū Titanibus oppositi sunt in pugna luctuosa,
 Saxa praeurpta validis in manibus gestantes.
 Titanes vero ab altera parte confirmabant pha-
 langes,

Alacriter, manuumque viriumque simul opus
 ostentabant

Vtrique. horrende v. insonuit pontus immensus.
 Terra vero valde stridebat: ingemiscebat vero
 latum caelum

Quassatum, è fundo vero concutiebatur amplius
 Olympus

Impetu à deorum. concussio vero venit grauis
 Ad Tartarum tenebricosum, & pedū altus fragor,
 Immodici tumultus, ictuumque fortium.

Ita sane in sese mutuo iaciebant tela gemebunda.
 Vox autem vtrorumque peruenit ad coelū stellatū

Contra

Σῆς δ' ὑποφραδ' μωσώησιν ἄπο ζόφου ἡρώεντος·
 Αψόρρον δ' ἐξαυτίς ἀμειλίκτων ἄπο δεσμῶν
 Ἡλύδορην, Κρόνου μὲ ἀναξ, ἀνάελπτα παδόντες.

Τῷ καὶ νυῦ ἀτενέει τε νόσος καὶ ἐπιφρονί βουλῇ
 Ρυσόμεθα κράτος ὑμὸν ἐν αἰνῇ θηϊοτήτι,
 Μαρνάμενοι Τιτῆσιν αὐτὰ κρατερὰς ὑσμύνας.

Ὡς φάτ' ἐπὶ ἤνεσαν ὅ τ' εἰσοὶ δωτῆρες ἑάων,
 Μῦθον ἀκούσαντες. πολέμου δ' ἐλισταίετο θυμὸς
 Μᾶλλον ἔτ' ἢ τοπαργιδε μάχῃ δ' ἀμέγαρτον ἐχειραν
 Πᾶντες, δήλειαί τε καὶ ἄρσενες, ἡματι κείνῳ,
 Τιτλίῳς τε θεοὶ, καὶ ὅσοι Κρόνῳ ἐξεγένοντο.
 Οὓς τε Ζεὺς ἐρίβδυσφιν ὑπὸ χθονὸς ἦκε φόωςδε.
 Δεινοὶ τε κρατερεῖ τε βίβῃ ὑπὲρ ἔργον ἔχοντες.
 Τῶν, ἑκατὸν μῦθ' χεῖρες ἀπ' ὤμων αἴουσιντο
 Πᾶσιν ὁμῶς, κεφαλῇ δ' ἐκάσῃ πεντήκοντα
 Εξ ὤμων ἐπιφυκοὶ ἐπὶ σιβαροῖσι μέλεισιν.
 Οἱ τότε Τιτλίῳσι κατέσταν ἐν δαίλυρ' ἦ,
 Πέτραις ἡλιβάτοις σιβαρῆς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Τιτλίῳς δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτυώσαντο φάλαγγας
 Πρὸ φρενέεις, χειρῶν τε βίης δ' ἅμα ἔργον ἔφαινον
 Ἀμφοτέρωθεν δεινὸν ὅ τ' ἀπ' ἰαχῆ πόντος ἀπείρων.
 Τῇ δ' μέγ' ἐσμαράχησεν ἐπέστενε δ' ἔρηνος εὐρύς
 Σειόμηντο, πιδόθεν δ' ἐπνέασετο μακρὸς ὄλυμπος·
 Ριπῇ ὑπὸ ἀθανάτων· ἔνοσις δ' ἵκανε βαρεῖα
 Τάρταρον ἡρώεντα, ποδῶν αἰπεῖά τ' ἰὼν
 Ἀσπίτου ἰωχμοῖο, βολάων τε κρατερῶν.
 Ὡς ἄρ' ἐπ' ἀλλήλοισι ἔσαν βέλεα σονόεντα.
 Φωνὴ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' ἔρηνον ἀξερόεντα,

Κεκλομένων. οἳ δ' ἔξωσαν μεγάλην ἀλαλητὴν.
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι Ζεὺς ἔχεν ἐὼν μὲν ἄλλαν ὑπὸ γῆ
 Εἶδαρ μὲν ἄλλαν πλῆτο φρένες, ἐκ δ' ἐτε πᾶσαν
 Φαῖνε δίκην. ἄμυδις δ' ἄρ' ἀπ' ἑρᾶν ἠδ' ἀπ' ὀ-
 λύμπου

Ἀπράπλων ἔσεχε σιμωχαδόν, οἳ δ' ἔκραιμνοι
 Ἰκταρ ἄμα βροντῇ τε καὶ ἀστειπῇ ποτίζοντο
 Χειρὸς ὑπὸ σιχαρῆς ἱερὴν φλόγα δ' εἰλυφόωντες
 Ταρφέες. ἀμφὶ δ' γαῖα φερίσβιθ' ἐσφαράγιζεν
 Καιομένη. λάκε δ' ἀμφὶ πυρὶ μεγάλ' ἀσπετος ὕλη.
 Εἶε δ' ἔχων πᾶσα, καὶ Ωκεανοῖο ῥέεθρα,
 Πόντος τ' ἀτρυγέτος· τοὺς δ' ἀμφεπε θέρμους
 αὐτμῇ

Ἰτιλῶας χθονίοις· φλόξ δ' ἥρα δῖαν ἔχεν
 Ἀσπετος. ὅσπερ δ' ἀμερδε καὶ ἰφθίμων ὥρ' ἐόντων
 Αὐγὴ μαρμαίρουσα κραιμνῶν τε σερσπῆς τε.
 Καῦμα δ' ὁ θεσπέσιον κάτεχεν χάθ' εἶσατο δ' αἶψα
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, ἠδ' ἔαδιν ὅσων ἀκούσαι,
 Αὐτῶς ὥς ὅτε γαῖα καὶ ἑρᾶν εὐρύς ὑπὲρθεν
 Πίλνατο. τοῖθ' γάρ κε μέγιστος δοῦπος ὁρώρει.
 Τῆς μὲν ἑρείπου μῆνης, τῇ δ' ὑπόθεν ἐξεειπόντος.
 Τόσους δοῦπος ἔγαντο θεῶν ἐειδὶ ξωμόντων.
 Σὺν δ' ἀέμοι ἐνοσίν τε κύνιν τ' ἐσφαράγιζον,
 Βροντῇ τε σερσπῇ τε καὶ αἰδαλόεντα κραιμνόν,
 Κῆλα Διὸς μεγάλου. φέρον δ' ἰαχίῳ τ' ἐνοπλῶτε
 Ες μέσον ἀμφοτέρων. ὅτε βος δ' ἀπλητος ὁρώρει
 Σμερδαλέης ἐειδὸς καρπὸς δ' ἀνεφαίνετο ἔργων.
 Ἐκλίνθη δ' μάχη. πρὶν δ' ἀλλήλοισι ἐπέχοντες,

Adhortantium. at illi congregiebantur magnocum clamore.

Neque sane amplius Iupiter cohibebat suū robur, sed ipsius

Statim robore implebantur animi, & omnem Exeruit vim simul etiā à cœlo atque ab Olympo Fulgurans incedebat confertim: fulmina autem Celerrime vna cum tonitru & fulgure volabant Manu à robusta, sacram flammam circonuoluētia Crebra. circum vero terra alma reboabat (ua. Ardēs: crepitabat v. vndiq; igne valde magna syl- Feruebat v. terra tota, & Oceani fluenta (por Pontusque immensus. circundedit aut calidus va- Titanes terrestres, flāma v. ad aerē diuinū peruenit Magna. oculos v. visu priuabat quantumuis fortū Splendor radians fulminisque fulgurisque.

Incendium autem immensum occupauit Chaos: videbatur autem coram

Oculis aspicere, ac auribus vocem audire,

Itidem vt cum olim & terra & cœlum latum superne

Appropinquabat: talis .n. maximus strepitus excitabatur,

Hac quidem diruta, illa autem ex alto diruente.

Tantus fragor erat diis pugna confligentibus.

Simul quoque venti motumque pulueremque cum strepitu excitabant

Tonitruque fulgurque & ardens fulmen,

Tela Iouis magni. ferebant autem fremitum, clamoremque

In medium vtrorumque: strepitus a. ingens excitabatur

Stupendæ pugnae: robur autem exerebatur operū.

Inclinata vero est pugna. prius vero sibi mutuo imminentes,

Fortiter

Fortiter pugnabant in forti prælio.

Illi v. inter primos pugnam acrem excitarunt,
Cottusque, Briareusque, Gygesq; insatiabilis belli.
Hi sane trecentas petras robustis à manibus
Mittebant frequentes obumbrarunt aut iaculis
Titanas : atque hos quidem sub terram longe pa-
rentem

Miserunt & vinculis molestis alligarunt,
Vincentes manibus magnanimos licet existentes:
Tantum infra sub terram , quantum cœlum distat
à terra.

Par enim spacium à terra in Tartarum caligino-
sum.

Nouem enim noctes ac dies ferrea incus
Cœlitus delapsa , decimo die ad terram perueni-
ret:

Nouem rursus noctes & dies ferrea incus
Ex terra descendens , decimo die ad Tartarum
perueniret.

Quem circa ferreum septum ductum est. circum v.
ipsum nox

Triplici ordine fusa est circa collum , sed superne
Terræ radices creuerunt , & infructuosi maris.

Illic dij Titanes sub caligine opaca
Absconditi sunt , consiliis Iouis nubicogi,
Loco in squalido , vastæ vltima terræ.

His non exitus pater : portas v. imposuit Nep-
tus

Ferreas : murus eti am circumdatus vtrinque.
Illic Gyges, Cottusque & Briareus magnanimus
Habitant , custodes fidi Iouis ægidæ habentis.
Ibidem terræ tenebrosæ , & Tartari opaci,
Pontique infructuosi , & cœli stelligeri,
Ex ordine omnium fontes & fines sunt,
Molesti, squalidi , quos oderunt etiam ipsi dij:

Hæc

Ἐμμενέως ἐμάχοντο διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
 Οἱ δ' ἄρ' ἐνὶ πρῶτοις μάχῃσι θειμαῖαν ἔχειραν,
 Κόττος τε Βειάρεώς τε, Γύγης τ' ἄατος πολέμοιο.
 Οἳ ῥα τεικασίας πίττας σιβαρῶν ἀπὸ χειρῶν
 Πέμπον ἐπαυσυτέρας· κατὰ δ' ἐσκέασαν βελέεσσι
 Τιτῆνας, καὶ τοὺς μὲν ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
 Πέμψαν, καὶ Δισμοῖσιν ἐναρξαλέοισιν ἔδησαν,
 Νικήσαντες χερσὶν ὑπὸ θυμῷσιν ὡς ἔόντας.
 Τόσπον ἔνεργ' ὑπὸ γῆς, ὅσων ἕρανός ἐς' ἀπὸ γαίης.
 Ἰσὸν γάρ τ' ἀπὸ γῆς ἐς τάρταρον ἠέροντες.
 Ἐννέα γ' οὖν νύκτας τε καὶ ἡμέρας χάλκεον ἄκμων
 Οὐρανόθεν καπνῶν, δεκάτῃ ἐς γαίαν ἵκοιτο.
 Ἐννέα δ' αὖ νύκτας τε καὶ ἡμέρας χάλκεον ἄκμων.
 Ἐκ γαίης καπνῶν, δεκάτῃ ἐς τάρταρον ἵκοι.
 Τὸν πρὶν χάλκεον ἔρκος ἐλήλαται, ἀμφὶ δέ μιν γυρῶ
 Τεισοιχεὶ κέχυται περὶ Διὸς, αὐτὰρ ὑπὸ δ' οὐρανῷ
 Γῆς ῥίζαι πεφύασι καὶ ἀπρυγέτοιο θαλάσσης.
 Ἐνθα θεοὶ Τιτῶνες ὑπὸ ζέφῳ ἠέροντες
 Κεκρύφαται βελῆσι Διὸς νεφεληγερέταο,
 Χώρα ἐν εὐρώεντι, πλωρῆς ἔσχατα γαίης.
 Τοῖς ἐκ ἐξίτον ἐστὶ πύλας δ' ἐπέδθηκε Ποσειδῶν
 Χθονείας· τεῖχος περίκειται δ' ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθα Γύγης, Κόττος τε, καὶ ὁ Βειάρεως μεγάλυμνος
 Νείοισιν, φύλακες πρὸς Διὸς αἰγίοχιο.
 Ἐνθα δὲ γῆς δνεφερῆς, καὶ τάρταρον ἠέρόντος
 Πόντος τ' ἀπρυγέτοιο, καὶ ἕραν' ἀστερόντος
 Εξείης πάντων πηγαὶ καὶ πείρατ' ἔασιν
 Ἀρχαεῖ, εὐρώεντα· τὰ τε συγέεισι θεοὶ ὡς.

Χάσμα μέγ'· ὅδ' ἔκε πάντα τελεσφόρεν εἰς ἐνιαυτὸν
 Οὔδας ἴκοιτ', εἰ πρῶτα πυλέων ἐντοδὲ γένοιτο.
 Ἀλλὰ κεν ἔνθα καὶ ἔνθα τέρεσι περὶ θυέλλα θυέλλα
 Ἀργαλίου· δεινὸν τε καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τὸτο τέρας· καὶ νυκτὸς ἐρεμνῆς οἰκία δεινὰ
 ἔσκηκεν, νεφέλης κεκαλυμμένα κυανέῃσι.
 Τῶν πρὸ δ' Ἰαπετοῖο παῖς ἔχετ' ἕρανὸν εὐρύην
 Ἐσηὸς κεφαλῇ τε καὶ ἀκροτάτῃσι χέρεσσιν
 Ἀσεμφέως· ὅδ' ἔτι Νύξ τε καὶ Ἡμέρα ἀμφὶς ἴεσσι
 Ἀλλήλας πρὸς εἰπὸν, ἀμειβομένηαι μέγαν ἔδον,
 Χάλκεον· ἢ μὲν ἔστω καταβήσεται, ἢ δ' οὐ δύραζεν
 Ἐρχέται ἔδ' ἔπειτ' ἀμφοτέρως δόμος ἐντὸς ἔρχει.
 Ἀλλ' αἰεὶ ἑτέρη γὰρ δόμων ἐκτοδὲν ἔεσσι,
 Γαῖαν ἐπὶ σρέφεται· ἢ δ' αὖ δόμος ἐντὸς ἔεσσι,
 Μίμνει τὴν αὐτῆς ὥρην ὁδοῦ, ἔς' αὖ ἴκηται.
 Ἡ μὲν, ἐπιχθονίοισι φάος πολυδερκὲς ἔχουσα·
 Ἡ δ' ὕπνον μὲν χερσὶ, κασίγνητον Θανάτοιο·
 Νύξ δ' ὅλην, νεφέλῃ κεκαλυμμένην ἠερεῖ δει.
 Ἐνθα δ' Ἡ Νυκτὸς παῖδες ἐρεμνῆς οἰκί' ἔχουσιν,
 Ὑπνος καὶ Θάνατος, δεινοὶ θεοί, ὅδ' ἔπειτ' αὐτοὺς
 Ἥλιος φαέδων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
 Οὐρανὸν εἰσανιῶν, καὶ δ' ἕρανόθεν καταβαίνων.
 Τῶν ἑτέρως μὲν γῆν τε καὶ εὐρέα γῶτα θαλάσσης
 Πουχρὸς ἀνσρέφεται καὶ μείλιχος ἀνδρώποισι.
 Τὸ δ' οἰσθηρὲν μὲν κραδίη, χάλκεον δ' εἰ οἱ ἦτορ
 Νηλεὺς ἐν σῆθεσσιν· ἔχει δ' ὅν πρῶτα λάβησιν
 Ἀνδρώπων· ἔχθρὸς δ' καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ἐνθα θεῶν χθονίε πρὸ δ' ὅμοι ἠχήμεντες

Hiatus ingens. nec vero toto integro anno
 Solum attingeret. vbi primum portas intra venerit:
 Sed sane huc & illuc ferret impetuosa procella
 Molesta : horrendumque etiam immortalibus diis
 Hoc monstrum:& noctis obscuræ domus hortēda
 Stans , nubibus obteſtæ nigris.

Has iuxta Iapeti filius sustinebat cœlum latum,
 Stans capiteque & indefessis manibus
 Firmiter , vbi Noxque & Dies circum euntes
 Sese mutuo compellabant , alternis subeuntes
 magnum limen,
 Ferreum. hæc quidem intrat , illa vero foras
 Egreditur , neque vnquam vtrasque domus intus
 cohibet,

Sed semper altera saltem domos extra existens,
 Teram super mouetur : altera rursus in domo
 existens,
 Expectat eiusdem horam itineris , donec veniat.
 Hæc quidem terrestribus multa cernens lumen
 habens,

Illam vero Somnum in manibus fratrem Mortis,
 Nox noxia,nube tecta atra.

Ibi autem Noctis obscuræ filij domus habent,
 Somnus & Mors , graues dij : neque vnquam eos
 Sol lucidus intuetur radiis,

Cœlum scandens,nec cœlitus descendens.

Horum alter quidem terramque & lata dorsa
 maris

Quietus percurrit & placidus hominibus.

Alterius vero ferreum quidem cor , æreum vero
 ei pectus

Crudele in præcordiis.habet a.quem primum arri-
 puerit

Hominum : hostis vero etiam immortalibus diis.

Illic dei inferi in interiore parte ædes resonantes,
 Forti

Fortisque Plutonis , & grauis Proserpinæ,
Stant. Horrendus autem canis pro foribus custo-
dit,

Sæuus : artem autem malam habet. introeuntes
quidem

Adulatur pariter caudaque & auribus ambabus:
Exire v. nō iterum permittit denuo, sed obseruans
Deuorat, quemcumque prenderit portas extra
euntem

Fortisque Plutonis & grauis Proserpinæ.

Ibidem habitat abominanda dea immortalibus,
Horrenda Styx. filia reciprocantis Oceani,
Maxima natu. seorsim v. à diis inclytas ædes in-
colit

Ingentibus saxis superne tectas. circum v. quaque
Columnis argenteis ad cœlum firmatæ sunt.

Raro vero Thaumantis filia pedibus velox Iris,

Nuncia versatur super lata dorsa maris,

Quando lis & contentio inter deos exorta fuerit:
Et sane quiquis mentiatur celestes domos tenen-
tium.

Iupiter tum Irim mittit, deorum magnum insu-
randum vt ferat

E longinquo in aureo gutturnio celeberrimam
aquam,

Frigidam , quæ è petra destillat alta,

Excelsa. multum vero subtus terram spaciosam

E sacro flumine fluit per noctem nigram,

Oceani cornu. decima vero pars attributa est.

Nouem quidem circa terramq; , & lata dorsa maris

Vorticibus argenteis intortus in mare cadit,

Vna v. ex petra profluit , magnum damnum diis.

Quisquis periurium libens iurauerit

Immortalium , qui tenent verticē niuosi Olympi,

Iacet spiritus expers integrum per annum:

Neque

Ἰφδίμετ' Αἰδέω καὶ ἐπαινῆς Περσεφοειῆς
 ἱστάσιν. δεινὸς δ' ἐκύνων παρπαροῖδε φυλάσσει,
 Νηλεΐδης, πύχλυον δ' ἐκκλύει ἔχει. ἐς μὲν ἰόντας
 Σαίνει ὁμῶς ἐρῆ τε καὶ ἥσιν ἀμφοτέρωσιν.
 Εξελθεῖν δ' ἐκ αὐτῆς ἐὰν πάλιν. ἀλλὰ δοκεύων
 Εὐΐει ὅν κε λάβῃσι πυλῶν ἐκτοδεν ἰόντα
 Ἰφδίμετ' Αἰδέω καὶ ἐπαινῆς Περσεφοειῆς.
 Εὐδοῖα ναιετάει εὐχερὴ θεὸς ἀθανάτοισι,
 Διὶ Στύξ, θυγάτηρ ἀΨορροῦ Ωκεανοῖο
 παρ' ἐσβυτάτη νόσφιν ὅδεων κλυτὰ δώματα ναίει
 Μακρῆσι πέτρῃσι κατ' ἡρεφέ' ἀμφὶ δ' ἐπ' ἀντή
 Κίρσιν ἀργυροῖσι πρὸς ἑρῶν ἐξήικται.
 Παῦρα δ' ἐθαύμαντος θυγάτηρ πόδας ὠκέα Ιεῖς,
 Ἀγγελίη πωλεῖται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
 Οππότ' ἔεις καὶ γείκε' ἐν ἀθανάτοισιν ἔρηται.
 Καί ῥ' ὅστις ψεύδεται Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
 Ζεὺς δ' ἐπεὶ Ιεῖν ἐπέμψεν θεῶν μέγαν ὅρκον ἐνέικαι
 πεπλόθεν ἐν χερσὶν παρ' ἑσέ' πολυώνυμον ὕδωρ,
 Ψυχρὸν, ὅ, τ' ἐκ πέτρης καταλείβεται ἡλιβάπειο
 Τψηλῆς, πολλὸν δ' ἐπὶ χθονὸς εὐρυοδείης
 Εξ ἱερῷ ποταμοῖο ῥέει διὰ νύκτα μέλαιναν,
 Ωκεανοῖο κέρας· δεκάτη δ' ὅπ' μοῖρα δέδαται,
 Εὐνεία μὲν περὶ γλῶττι καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης
 Δίνης ἀργυρῆς εἰλιγμένη· εἰς ἄλλα πίπτει,
 Ἡ δ' ἐμὴ ἐκ πέτρης παρ' ἑσέ', μέγα πῆμα θεοῖσιν.
 Ος κεν τλήνῃ ἰορκὸν ἀπολείψας ἐπομόσῃ
 Ἀθανάτων οἱ ἔχουσι κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου,
 Κεῖται γήϊτι· τέτελεσθ' ἔστιν ἐν ἑσέ' ἄριστον·

Οὐδ' ἔτι

Οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἔρχεται αὐτῶν
 Εὐώσῃ, ἀλλὰ τε κίτται ἀάπνιδος καὶ ἀναυδός
 Στρωπῆς ἐν λεχέωσι, κακὸν δ' ὅτι κῶμα καθύπνι.
 Αὐτὰρ ἐπὶ νῆσον τελέσῃ μέγαν εἰς ἐνιαυτὸν,
 Ἀλλ' ὅτ' ἐξ ἄλλης δέχεται χαλεπώτατος ἄδλῃ.
 Εὐνάετες ὅ δ' αὖτε ἀπομείρεται αἰὲν ἔοντων,
 Οὐδέ ποτ' ἐς βυλὴν ὀπιμίσσεται ἑδ' ὅτι δαίτας
 Εὐνία πάντ' ἔτεα δεκάτῃ δ' ἐπιμίσσεται αὐτῆς
 Εἰρέας ἀδαιάτων οἱ ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
 Τοῖον ἄρ' ὄρκον ἔδεντο θεοὶ Στυγὸς ἀφιδιπνὺ δῶρ,
 Ωγύγον· τὸ δ' ἴησι κατασφύλαξ διὰ χώρου.
 Ενθα ὅ γ' ἡς δ' νοφερῆς καὶ ταρτάρου ἠερόεντος,
 Πόντου τ' ἀτρυγέτοιο καὶ ἑρῶν ἄσερόεντος,
 Εξείης πάντων πηγαὶ καὶ πείρατ' ἔασιν,
 Ἀρχαλὲς εὐρώεντα, τὰ τε συγέουσι θεοὶ πάρ.
 Ενθα δὲ μαρμάρειά τε πύλαι, καὶ χάλκεα ἑδὸς
 Ἀστυφῆς, ῥίζησι διωκόμεναι ἀρηρῶς,
 Αὐτοφυῆς, παρόθεν ὅ, θεῶν, ἐκπαδὲν ἀπάντων,
 Τιτῆνες γαίῃσι· πέρβη χάρις ζοφεροῖο.
 Αὐτὰρ εἰσιμαρῶν Διὸς κλειτοὶ ὀπίκνυται
 Δώματα καετάρσιον ἐπ' Ωκεανοῖο θεμέθλοισι,
 Κότλ' ὅτ' ἡδὲ Γύνης· Βεῖαφρων γὰρ μὲν ἦν ἔοντα,
 Γαμβρόν ἐόν ποιήσε βαρύκτυπος ἐννοστήαιος.
 Δῶκε ὅτ' Κυμοπόλειαν ὀπμήεν, θυγατέρα ἦν.
 Αὐτὰρ ἔπει Τιτῆνας ἀπ' ἑρῶν ἐξέλασε Ζεὺς,
 Οπλότατον τέκε παῖδά· Τυφώϊα Γαῖα πελώρη,
 Ταρτάρου ἐν φιλότῃ, διὰ χερσὶν Ἀφροδίτῃ.
 Οὐ χεῖρες μὲν ἔασιν ἐπ' ἰχθυί ἔργματα ἔχουσαι,

Neque ambrosiæ & nectaris accedit propius
 Cibum : sed iacet non respirans , & mutus,
 Stratis in lectis , malus autem veternus obregit.
 Sed postquam morbo defunctus est magna
 per annum,

Alia ex alia excipit molestissima ærumna.

Nonennio autem à diis relegatur sempiternis,
 Neque vnquam ad consilium ineundum com-
 miscetur , neque ad epulas

Nouem totis annis. decimo tandem commiscetur
 iterum

Coetibus immortalium, qui cœlestes domos incolunt.
 Tale itaque iuramentum constituerunt dij, Sty-
 gis perennem aquam

Antiquam istam , quæ tranat aridum locum.

Ibi autem terræ caliginosæ & Tartari obscuri,

Pontique infructuosi, & cœli stellati,

Ex ordine omnium fontes & fines sunt,

Molesti , squalidi , quos oderunt etiam dij ipsi.

Illic splendidaque portæ , & æreum limen

Immotum , radicibus longis compactum,

Sua sponte natum. ante illud v. extra omnes deos

Titanes habitant , vltra Chaos caligine obductum.

Cæterum valde tonantis Iouis inclyti auxiliarij,

Domus incolunt in Oceani fundamentis,

Cottus atque Gyges. Briareum quippe bonum exi-
 stentem,

Generum suum fecit grauiter fremens Neptunus.

Dedit autem Cymopoliam , vt ducat in vxorem
 filiam suam.

Ast vbi Titanes à cœlo expulsi Iupiter,

Minimum natu peperit filium Typhoeum Terræ
 magna,

Tartari in amore , per auream Venerem.

Cuius manus quidem sunt ob robur operibus aptæ.

Et pedes indefessi robusti dei. ex humeris vero ei
 Erant centum capita serpentis horrendi draconis,
 Linguis nigris lambentes. præterea ex oculis ei
 Admirandis in capitibus sub superciliis ignis mi-
 cabat,

Om nibus autem ex capitibus ignis | flagrabat
 cernentis,

Voces quoq; in omnibus erant horrendis capitibus,
 Omnigenum sonitum emittentes, ineffabilem.
 interdum enim (sum

Sonabant, ut diis intelligere liceret, interdum rur-
 Tauri valde mugientis, robore insuperabilem
 vocem, ferocis: (bentis:

Interdum rursus leonis impudentem animum ha-
 Interdum rursus catulis similia, mira auditu:

Interdum v. stridebat, resonabantque montes alti.
 Et sane fuisset opus perplexum die illo,
 Atque ipse mortalib. & immortalibus imperasset,
 Nisi statim intellexisset pater hominumque deo-
 rumque.

Grauitur autem intonuit, atque fortiter, undique
 vero terra

Horrende edidit fragorem, & coelum latum superne;
 Pontusque & Oceani fluxus, & infima loca terræ.
 Pedibus vero sub immortalibus magnus contre-
 muit Olympus

Insurgente rege. ingemiscebat autem tellus.

Ardor aut ab utrisque occupabat nigrum pontum,
 Tonitruque, & fulguris igne ab isto immani,
 Valde spirantium ventorumque & fulminis ardētis.
 Feruebat aut terra omnis, & coelum, atque mare.
 Æstuabant etiam circum litora, circumquaque
 & undique fluctus

Impetu deorum commotio v. difficilis sedati coo-
 riebatur.

Expauit

DEORVM GENERATIO. 63

Καὶ πόδες ἀκρόματοι κρατεροῦ θεοῦ ἐκ δέ οἱ ὤμων
 Ἦν ἐκπτόν κεφαλῇ ὄφιθ' , δεινοῖο δράκοντ' ὄφιθ' ,
 Γλώσσησι δ' νοφεῖσσι λελειχμότες· ἐκ δέ οἱ ὄσων
 Θεσπεσίης κεφαλῇσιν ὑπὸ ὄφρύσι πῦρ ἀμάρυσσε·
 Πασέων δ' ἐκ κεφαλῶν πῦρ καίετο δερκομήλια
 Φωναὶ δ' ἐσ' πάσῃσιν ἔσαν δεινῆς κεφαλῇσι
 Παντοίου ὅπ' ἰεῖσαι, ἀφ' ὅσφρατον· ἄλλοτε μὲν γὰρ
 Φθέρηγον, ὥστε θεοῖσι συνιέμεν, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Ταύρου εἰδρύχων μὲν ἄχοντον ὄσων ἀγῶνισιν,
 Ἄλλοτε δ' αὖτε λένοντ' ἀναιδέα θυμὸν ἔχοντες,
 Ἄλλοτε δ' αὖ σκυλάκεσσιν εἰκότα θάυματ' ἀκούσαι,
 Ἄλλοτε δ' αὖ ροίζαχ' , ὑπὸ δ' ἤχεεν ἕρεα μακρά,
 Καὶ νύ κεν ἔπλετο ἔργον ἀμήχανον ἥματι κείνῳ,
 Καὶ κεν ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνᾶξεν,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὅξυ νόησε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 Σκληρὸν δ' ἐβρόντησε καὶ ὄβριμον, ἀμφὶ δ' γαῖα
 Σμερδαλέον κοπᾶθησε, καὶ ἕρανός εὐρύς ὑπὸρθεν,
 Πόντος τ' ὠκέαυ' τε ροαὶ καὶ τάρταρα γαῖης.
 Ποσσὶ δ' ὑπὸ ἀθανάτοισι μέγας πελεμίζετ' Ὀλύμ-
 πος

Ορνυμῆοιο ἀνακτος ἐπὶ σενάχιζε δ' γαῖα.
 Καῦμα δ' ὑπὸ ἀνδροτέρων κάτεχεν ἰοειδέα πόντον,
 Βροντῆς τε σερπῆς τε πυρὸς ἀπὸ τοῖο πελώρου,
 Πρησῆρων ἀνέμων τε κέραυν' τε φλεγέθοντες.
 Εἶσε δ' ἡ χθονὶ πᾶσα, καὶ ἕρανός ἡ δὲ θάλασσα·
 Οὐε δ' ἄρ' ἀμφ' ἀκτὰς, περὶ τ' ἀμφὶ τε κύματα μέ-
 κρα

ΡΙΠῇ ὑπὸ ἀθανάτων ἔνοσις δ' ἄσβεστος ὀρώρει

Τρέας' αἶδης δ' ἐνέρισι καταφθιμένοισιν ἀάσων,
 Τιτλίως δ' ὑποταρταίω, Κρόνον ἀμφὶς ἔοντες,
 Ασβέσου κελεύδοιο καὶ αἰνῆς δηϊότητος.
 Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὐκ ἔκρινεν ἔον μῆϑ', εἴλετο δ' ὅπλα
 Βροντῶν τε σερπῶν τε καὶ αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 Πλῆξεν ἅπ' ἐλύμπιο ἐπάλμῳ, ἀμφὶ δ' ὅσας
 ἔφεσε θεασσάμενος κεφαλὰς δειποῖο πλώρου.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ μιν δαΐμασε πληγῇ σιν ἱμάσας,
 Ἡεῖπε γηωθεῖς, σενάχιζε δ' ἡ γαῖα πελώρη.
 Φλόξ δ' ἡ κεραυνωθέντες ἀπίσυντε τοῖο ἀνάκτος,
 Οὔρεσ' ἐν βήσῃσιν αἰδῆνης πεισθαλοέσσης,
 Πληγένητος. πολλὰ δ' ἡ πελώρη καίετο γαῖα
 Ἀτμῇ θεασσασίῃ, καὶ ἔτάκετο χασίτερος ὥς,
 Τέχνη ὥς αἰζήων ὑπὸ τ' εὐτρήτε χαλδοιο
 Θυγθεῖς, καὶ σίδμερος ὅσῳ κραυώτετατός ὅσῳ,
 Οὔρεσ' ἐν βήσῃσι δαμαζόμεσ' πυρὶ ἡμέλει,
 Τήκεται ἐν χθονὶ δῖη, ὑφ' Ἡφαίστου παλάμῃσιν.
 Ὡς ἄρα τήκετο γαῖα σέλα πυρὸς αἰδομένοιο.
 Ῥῖψε δέ μιν θυμῷ ἀχάχων ἐς τάρταρον εὐρύ.
 Ἐκ δ' Τυφώεσ' ἀνέμων μῆϑ' ὕχρον ἀέντων,
 Νόσφι Νότου, Βορέω τε, καὶ ἀργέσειω Ζεφύρειο.
 Οἳ γὰρ μῆν ἐκ θεόφιν γενεῇ, θνητοῖς μέγ' ὄνταρ.
 Αἱ δ' ἄλλαι μάψ' αὔραι ἐπιπνέεισι θάλασσαν,
 Αἱ δὲ τοι πείπλουσαι ἐς ἡερεϊδέα κόντον,
 Πῆμα μέγα θνητοῖσι, κακῇ δόλοισιν αἰέλη.
 Ἀλλοτε δ' ἄλλαι ἄησι, διασχιδνᾶσί τε νῆσι,
 Ναύτας τε φθείρεισι χακοῦ δ' ἔγινεται ἀλκή
 Ἀγδράσιν οἳ καίχοισι σιναρτῶσιν κατὰ πόντον.

DE ORVM GENERATIO. 65

Expauit autem Pluto inferis mortuis imperans,
Titanesque sub Tartarum detrusi, à Saturno seorsim
existentes,

Ob inextinguibilem fremitum & grauem conflictum.

Iupiter vero postquam collegit suum robur, sumpsitque arma,

Tonitruque, fulgurque, & coruscans fulmen,
Percussit ab Olympo insiliens. circum v. omnia
Combussit ingentia capita sæui portenti.

Cæterum vbi ipsum vicit ictibus pereutiens,

Cecidit mutilatus : ingemiscebat autem terra vastata.

Flamma aut fulmine icto prosiliebat ab hoc rege,
Montis in saltibus opacis asperis,

Percusso. multa autem vasta ardebat terra,

Ardore ingenti, & liquecebat stannum veluti

Arte ab iuuenum, & à fabrefacto catino fusorio

Calefactum, atque ferrum quod solidissimum est,

Montis in saltibus, victum ab igne combustiui,

Liquefcit in terra diuina sub Vulcani manibus:

Sic sane liquecebat terra fulgore ignis ardentis.

Abiecit autem ipsum animo moestus, in Tartarum
latum.

Ex Typhoeo autem est ventorum vis humido
flantium:

Excepto Noto, Boreaue, & celeri Zephyro.

Qui sane ex diis sunt natiuitate : hominibus magna
utilitas.

Ast alij sine vsu venti inspirant mare,

Qui vtrique incidentes in obscurum pontum,

Clades magna hominib. graui rapiuntur, turbine,

Nunc hi, nunc illi flant, dissipantque naues,

Nautasque perdunt. mali aut non est remedium

Viris qui illis occurrerint in ponto.

Iidem rursus per terram immensam florib. ornatā
Opera iucunda corrumpunt humo prognatorum
hominum,

Replentes pulvereque & molesto palearum stre-
pitu.

[Sed postquam sane laborem dii beati perfecerūt,
Cum Titanibus autem pro honore pugnarunt vi,
Iam tum iubebant regnare atque imperare,
Ex Terræ consilio, Olympium late cernentē Ionē,
Immortalibus. Hic vero inter illos rite distribuit
munia.

Iupiter autem deorum rex primam vxorē suam fo-
cit Metin,

Plurimum ex diis edoctam, & mortalib. hominib.
Sed cum iam esset deam cæsis oculis Mineruam
Paritura, tum demum dolis animo decepto,
Blandis sermonibus, suam condidit aluum,
Telluris consiliis, & Cœli stellati.

Sic enim ei consuluerunt, ne regium honorem
Alius haberet Iouis loco, deorum sempiternorum.
Ex hac enim in fatiis erat prudentes liberos nasci.
Primam quidem, virginem cæsis oculis apud Tri-
tonem genitam,

Par habentem patri robur, & prudens consilium.
Cæterum deinde sane filium deorum regum & vi-
rorum

Erat paritura, magnum animum habentem:
Sed illam sane Iupiter ante in suū cōdidit ventrē,
Vt nempe ei indicaret dea bonumque malumque,
Postea duxit splēdidā Themis, quæ peperit Horas,
Eunomiamque, Dicenque, & Irenen florentem:
Quæ opera matura faciunt mortalib. hominibus:
Parcasque, quibus maximum honorem dedit
prudens Iupiter,

Clothoque, Lachesinque, & Atropon: quæ dant
Morta

Αἰδὶ' αὖ κατὰ γαῖαν ἀπείριτον ἀνδρόεσσα
 ἔργ' ἔρατὰ φθείρεισι χαμαιγενέων ἀνδρώπων,
 Πιμπλεύσαι κόνιός τε καὶ ἀρκαλὲς κολοσσοῦτ'.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥα πόντον μάκαρες θεοὶ ἐξέτελεσαν,
 Τητώεσι δ' ἡ πριάων κρίναντο βίηφι,
 Δὴ ῥα τότε ὠτρύνων βασιλδέμεν ἠδ' ἀνάσσειν,
 Γαίης φραδμοσυήσιν, ὀλύμπον εὐρύοπα ζυῖ
 Ἀθανάπων. ὃ δ' τοῖσιν εὖ διεδάσσατο πριάς.
 Ζεὺς δ' θεῶν βασιλεὺς περὶ τῷ ἄλοχον θέτο Μῆτιν,
 Πλείστα θεῶν εἰδὴ ἂν ἰδὲ θνητῶν ἀνδρώπων.

Ἀλλ' ὅτε δ' ἦ ῥ' ἤμελλε θεῶν γλαυκῶπιν Ἀθηνᾶν
 Τίξεσθαι, τότε ἔπειτα δόλφ φρένας ἐξαπατήσας
 Αἰμυλίοισι λόχοισιν, ἐλὼ ἐγκάτθετο γηδυνῷ,
 Γαίης φραδμοσυήσιν καὶ Οὐρανῷ ἀσερόεντοι.
 Τῶς γάρ οἱ ἐφρασάσιν, ἵνα μὴ βασιλῆϊδα τιμῶ
 Ἀλλ' ἔχῃ, Διὸς ἀντὶ θεῶν αἰετγενετῶν.
 Ἐκ γὰρ τ' εἴμαρτο περίφρονα τέκνα γενέσθαι.

Πρώτῳ γὰρ κούρῳ γλαυκῶπιδος Τειτογένειας
 ἴσον ἔχουσαν πατρὶ μῆτι καὶ ὀπίφρονα βελκῶ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥα παῖδα θεῶν βασιλῆα καὶ ἀνδρῶν
 ἤμελλεν τίξεσθαι, ὑπὲρ βίον ἦτορ ἔχοντα.

Ἀλλ' ἄρα μιν Ζεὺς περὶ δέν ἐλὼ ἐγκάτθετο γηδυνῷ
 ὧς δ' ἠ οἱ φράσσεται θεὰ ἀγαθόν τε κακόν τε.

Δεύτερον ἠγάγετο λιπαρὴν Θέτιν, ἣ τέκεν Ωρεας,
 Εὐνομίην τε, Δίκην τε, καὶ Εἰρημίην τε θαλῆαν.
 Αἵτ' ἔργ' ὠραίῳσι κατὰ θνητοῖσι βροτοῖσι.

Μοῖρας δ' ἧς πλείστην τιμῶν πόρε μητιέτα Ζεὺς,
 Κλωδά τε Λάχεσιν τε καὶ Ἀΐον. αἵ τε διδύοι

Θνητοῖς αὐθρύποισι ἔχειν ἀγαθόν τε καὶ κακόν τε.
 Τρεῖς δ' οὐρ Εὐρυόμου Χάριτας τέκε καλλιπαρῆες·
 Ωκεανὺς κοῦρη πολυήρατον εἶδες ἔχουσα,
 Ἀγλαΐην καὶ Εὐφροσύνην, Θαλίην τ' ἑρατεινήν.
 Τῶν καὶ ἀπὸ βλεφάρων ἔρθε· εἶβεν δὲρκομύων
 Λυσιμελής· καλὸν δ' εἰς ὕψος ἔφρυσεν δερκίον
 τι.

Αὐτὰρ ὁ Δῆμιτρός· πολυφόβος ἐς λῆξος ἦλθεν,
 Ἡ τέκε Περσεφόνει λακώλεον, ἧς Αἰδωνεύς
 ἤρπασεν ἥς παρὰ μητρὸς· ἔδωκε δ' μητιέτα Ζεὺς.
 Μνημοσύνης δ' ἐξ αὐτῆς ἑράσασατο καλλιόμοιο,
 Ἐξ ἧς αἱ Μῦσαι χρυσάμπυκες ἐξεγένοντο·
 Εὐνεία· τῇσιν ᾄδον θαλίαι καὶ τέρψις αἰοιδῆς.
 Μνητὼ δ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἀρτέμιον ἰοχέαιραν,
 Σμερόπτη γόνον πέειπ' αἰσὶν ὑρανίωνων,
 Δέναντ' ἄρ' αἰγιόχοιο Διὸς φιλότῃ μιγείσα.
 Αἰοιδότητι δ' Ἡρίην θαλερὴν ποίησεν ἄκραιον,
 Ἡ δ' Ἡβην καὶ Ἀρηά καὶ Εἰλείθυαν ἔπικτε,
 Μιχθεῖσ' ἐν φιλότῃ θεῶν βασιλῆϊ καὶ ἀνδράσιν.
 Αὐτὸς δ' ἐκ καφούης γλαυκώπιδι Τειτογένειαν,
 Δηνεὺς, ἐρρεκύθειαν· ἀγέρατον, ἀτρυτώνην,
 Πότνιαν, ἣν κέλαδ' αἶψαν, πολεμοὶ τε, μάχαι τε.
 Ἡρῃ δ' Ἡφαιστον κλυτὸν ἐν φιλότῃ μιγείσα
 Γείνατο, καὶ ζαυρήσεν, καὶ ἦεισεν ἅ' ὄφρα κοίτῃ
 Ἐκ πάντων τέχῃσι κεκοσμέον ὑρανίωνων.
 Ἐκ δ' Ἀμφιτρίτης καὶ ἑκκτύπου Εὐνοσιγαίης,
 Τρίτων ὑρυβίης γένετο μέγας, ὃς τε θαλάσσης
 Πυρρὸν ἔχων, παρὰ μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ ἄνακτι

DEORVM GENERATIO. 69

Mortalibus hominibus habere bonumque malumque.

Tres v. Eurynome Gratas peperit pulchras genas habentes,

Oceani filia, peroptabilem formam habens,

Aglaïam & Euphrosynen, Thaliāque amabilem,

Quarum & palpebris amor destillat contuētium

Soluens membra, iucundum v. superciliis aspiciū.

Porro hic Cereris multa nutrientis ad lectū venit,

Quæ peperit Proserpinā pulchris vlnis, quā Pluto

Rapuit sua à matre: dedit aut consiliarius Iupiter.

Mnemosynem v. deinceps amavit pulchricomam,

Ex qua Musæ aurea mitra reuinctæ natæ sunt,

Nouēm, quibus placent conuiuia, & oblectatio cantus.

Latona autem Apollinem & Dianam sagittis gaudentem,

Desiderabilem prolem præ omnibus coelicolis,

Peperit sane, Ægiochi Iouis amorī mixta.

Postremam v. Innonem floridam duxit vxorem,

Hæc autem Heben, Martem, & Lucinam peperit,

Mixta amore deorum regi & hominum.

Ipse v. ex capite, cæsis oculis præditā Tritogeniā,

Acrem, tumultum excitantem, ducem exercitus, indomitam.

Venerandam cui clamoresque placuerunt, bellaque pugnaeque.

Iuno autem Vulcanum inclytum, amorī indulgens,

Peperit (& vires intendit, & contendit cum suo marito.)

Præ omnibus, artibus ornatum, coelicolis.

Ex Amphitrite autem & graui crepo Nepruno.

Triton late potens natus est magnus: qui maris

Fundam tenens, apud matrem charam & patrem regem.

Incolit aureas ædes magnus, deus sed Marti
 Clypeos dissecanti, Venus Timorē & Metū pepit,
 Graues, quique virorum densas turbent phalanges
 In bello horrido, vna cum Marte vrbes deuastante,
 Et Harmoniam quam Cadmus magnanimus du-
 xit uxorem.

Ioui v. Atlantis filia Maia peperit gloriosum Mer-
 curium,

Præconem deorum, sacrum lectum conscendens.
 Cadmi filia v. ei Semele peperit clarum filium,
 Rem cum eo habens, Bacchum hilarem,
 Immortalem mortalis, nunc vero ambo dii sunt.
 Alcмене vero peperit vim Herculanam,
 Mixta in amore Iouis nubicogi.

Aglaiam v. Vulcanus percelebris, utroque pede
 claudicans

Minimam natu ē Gratiis floridam duxit uxorem.
 Sed aureo crine conspicuus Bacchus flauam A-
 riadnen,

Filiam Minois, in flore existentem fecit coniu-
 gem:

Hanc vero ei immortalem expertemque senij fe-
 cit Saturnius.

Heben autem Alcmenæ pulchros talos haben-
 tis fortis filius,

Vis Herculis, peractis luctuosis certaminibus,
 Filiā Iouis magni, & Iunonis aureis calceamētis v-
 pudicam duxit uxorem in Olympo niuoso: (tentis
 Felix, qui magno facinore inter deos confecto,
 Habitat illæsus, & expert senij omnibus diebus.
 Soli autem indefesso peperit inclyta Oceanis
 Parceis, Circenque & Æetern regem.

Æetes autem filius lucem hominibus dantis Solis,
 Filiam Oceani perfecti fluij. (præditam,

Duxit, deorum consiliis, Idyam pulchris genis
 Hæc

Ναίει χρύσεια δῶ, δεινὸς θεός. αὐτὰρ Ἀρηϊ
 Ρινοτόρῳ Κυθήρεια Φόβον καὶ Δεῖμον ἔπικτεν
 Δεινὸς, οἳ δ' ἀνδρῶν πυκινὰς κλονέουσιν φάλαγγας
 Ἐν πολέμῳ κρυόεντι σὺν Ἀρηϊ πολισπόρῳ·
 Ἀρμονίῳ δ' ἰὺ Κάδμῳ ἰστέριδυμος δέτ' ἀκοιτῖν.
 Ζῶνι δ' ἄρ' Ἀτλαντὶς Μαίη τέκε κύνειμον Ἑρμῖον
 Κήρυκ' ἀθανάτων, ἱερὸν λείχῳ εἰσαναβάσαι.
 Κάδμειν δ' ἄρα οἱ Σεμέλη τέκε φαίδιμον υἱόν,
 Μιχθεῖος ἐν φιλότῃ, Διώνυσον παλυνθήα,
 Ἀθανάτου θνητῆ. νῦν δ' ἀμφοτέρω θεοὶ εἰσὶν.
 Ἀλκμήνῃ δ' ἄρ' ἔπικτε βίβῳ Ἡρακληεῖν,
 Μιχθεῖος ἐν φιλότῃ Διὸς νεφεληγερέτας,
 Ἀγλαΐῳ δ' Ἡφαιστῷ ἀσκλητὸς ἀμφιγυήεις,
 Οπλοτάτῳ Χαρίτων, θάμνῳ ποίησάτ' ἀκοιτῖν.
 Χρυσόκομος δ' Διώνυσος ξανθὸν Ἀειάδην,
 Κούρῳ Μίνῳ δ' ἰστέριδυ ποίησάτ' ἀκοιτῖν.
 Τῷ δέ οἱ θάνατον καὶ ἀγήρω δῆκε Κρονίων.
 Ἥβῳ δ' Ἀλκμήνης κρομφισφύρου ἄλκιμος υἱός,
 Ἴς Ἡρακλῆϊ τέκεις στυγέοντα ἀείδλοισι.
 Παιῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπέδιλα,
 Λιδόϊν δέτ' ἀκοιτῖν, ἐν Οὐλύμπῳ νιφόντες.
 Ολβιῷ δ' ὅς μιν ἔργον ἐν ἀθανάτοισιν ἀνύσας,
 Ναίει ἀπήμαντος, καὶ ἀγήρα ἥματα πάντα.
 Ἥλῳ δ' ἀκάμαντι τέκε κλυτὴν Ὠκεανίην
 Περσηῖς Κίρκην τε, καὶ Αἴῳ τῷ βασιλῆα.
 Αἰήτης δ' υἱὸς Φαεσίδροτος Ἥλιος,
 Κύρῳ Ὠκεανοῖο τελέεντος ποταμοῖο
 Ἰφίμει, θεῶν βελήσῃ, ἰδὲ ἢ ἀν καλλιπάρῃον.

Ἡ δ' εἰοί Μήδειαν εὖσφυσεν ἐν φιλότῃ
 Γείναθ' ὑποδμηθεῖσα διὰ χυσιῷ Αφροδίτῃ.
 Τμείς μοῖν νῦν χαίρετ' ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
 Νῆσοί τ' ἤπειρά τε, καὶ ἄλμυρὸς ἐνδοθι πόντος.
 Νῦν δ' ὁ δαίμων φύλον αἰεῖσά τε ἠδ' ἐπέεσσιν
 Μῦσαι. Οὐλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 Οὔσαι δ' ἠδ' ὀνητοῖσι παρ' αἰδράσιν εὐνηθεῖσαι
 Ἀδάναται, γείνασθ' τοῖς θεοῖς ἐπείκαλα τέκνα.
 Δημήτηρ μὲν Πλῆτον ἐγένετο, δῖα δαίμων,
 Ἰασίῳ ἥρωϊ μεγίστ' ἱεράτῃ φιλότῃ,
 Νειφ' ἐπὶ τειπόλῃ, Κρήτης ἐν πόντι δ' ἄμφορ
 Ἐδλόν' ὅς εἰσ' ὅπῃ γλυκὺ τε καὶ εὐρία γῶτα θαλάσσης,
 Πᾶσαι τὸ δ' ὅ τυχόντι, καὶ ἔκ' ἐς χεῖρας ἔκπαι,
 Τόνδ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν τέ οἱ ὤπασεν ὄλβον.
 Κάδμω δ' Ἀρμονίῃ θυγάτηρ χυσιῆς Αφροδίτης,
 Ἰνὸς καὶ Σεμέλῃ, καὶ Ἀγαυῇ χαλκιστάρῃ,
 Αὐτονόῳ δ' ἑμὲ γῆμιν Αἰεταίῳ βαθυχαίτῃ,
 Γείνασθ', καὶ Πολύδωρον ὑστεράν' ἐπὶ Θήβῃ.
 Χέρη δ' Ὀκίανόιο Χρυσάοι καρτερεθύμῃ
 Μιχιδίῳ ἐν φιλότῃ πολυχρύσου Αφροδίτῃ,
 Κοιμήσῃ τέκε παῖδα βροτῶν κάρησιν ἀπάρτων,
 Ἐπρωτὴν τὸν κτεῖνε βίην Ἡρακλεῖα,
 Βοῶν ἕνεκ' εἰλιπόδων ἀμφιρρύτα εἰς Ἐρυθεῖαν.
 Τιθωνῇ δ' Ἡὸς τέκε Μέμνονα χαλκοκορυμβῷ,
 Αἰδονῶν βασιλῆα, καὶ Ἡμαδίωνα αἰακτα.
 Αὐτὰρ τοῖς Κεφάλῳ φυτῆσαιτο φαίδιμον υἱόν,
 Ἰφιδιμον φαίδοντα, θεοῖς ὀπείκελον ἄνδρα.
 Τὸν ῥα γόνυ τρέφει ἄνδρος ἔχοντ' ἱεμυδίοιο ἥδ' ἑσπερίοιο

Hæc a. ei Medeam pulchros habentem in amore
Peperit, subacta per auream Venerem. (tes,

Vos quidem nunc valete cælestes domos tenen-
Insuleque & cōtinentes terre, & falsus intus Pōtus.
Nunc autem dearum cœtum cantate blandiloquæ
Musæ Olympiades, filiaæ Iouis Ægiochi,
Quæcunque mortales apud viros cubantes,
Immortales, pepererunt diis similem prolem.

Ceres quidem Plutum genuit, præstâtissima dearû
Iasio heroi mixta iucundo amore,

Novali inter proscisso, Cretæ in pingui populo,
Bonum: qui vadit super terram, & lata dorsa maris,
Omnem: qui vero q̄buiam fuerit, & cuius ad ma-
nus venerit,

Illum locupletem fecit, multamque ei præbuit
foelicitatem.

Cadmo præterea Harmonia filia auræ Veneris,
Ino & Semelen, & Agauen pulchras genas ha-
bentem,

Autonoenque, quam duxit Aristæus densa cæsarie
præditus,

Peperit, Polydorum, mœniis pulchre cinctis in
Thebis.

Filia v. Oceani Chrysaori magnanimo

Mixta amore abundantis auro Veneris,

Callirhoe peperit filium mortalium præstantissimû

Geryonē, quē interfecit vis Herculana, (omniū

Boues propter flexipedes circumflua in Erythea,

Tithono vero Aurora peperit Memnora zeta
galea munitum,

Æthiopum regem, & Emathionem regem.

Verum Cepharo peperit inclytum filium,

Fortem Phaethontem, diis similem virum,

Quem sane iuuenem tenerum florem habentem
gloriosæ pubertatis,

Puerum

Puerum iuuenilia sapientem, amans risus Venus,
 Incitavit, abripiens, & ipsum in templis
 Æditum nocturnum fecit, dæmonem diuinum
 Filiam vero Ætæ à Ioue nutriti regis
 Æsonides, voluntate deorum sempiternorum
 Abduxit ab Æta, peractis suspiriosis certaminibus
 Quæ multa imperabat magnus rex superbus,
 Iniurius Pelias & impius, fortium facinorum patra-
 tor.

Quibus peractis ad Iolcum rediit, multa perpeffus,
 Veloci in naue vehens nigris oculis præditam
 puellam,

Æsonides, & ipsam floridam fecit vxorem.
 Et sane hæc domita ab Iasone pastore populorum,
 Medeam peperit filium, quem in montibus edu-
 cabat Chiron

Phillyrides: magni v. Iouis voluntas perficieba-
 tur.

Cæterum Nerei filiaæ marini senis,
 Phocum quidem Psamathe peperit, præstantissima
 dearum

Æaci in amore, per auream Venerem.
 A Peleo autem subacta dea Thetis argenteos pe-
 des habens,

Peperit Achillem prorumpentem per viros, leo-
 nis animo præditum. (reæ,

Æneam porro peperit pulchre coronata Cythe-
 Anchisæ heroi mixta incundo amore, (uofæ,

Idæ in verticibus, habentis multos anfractus, syl-
 Circe vero, Solis filia, filij Hyperionis,

Peperit Vlyffis ærumnosi in amore,
 Agrium, atque Latinum inculpatumq;, fortemque;

Qui sane valde procul in recessu insularū sacrarū,
 Omnibus Tyrrenis valde inclytis imperabant.

Nauſithou v. Vlyffu Calypſo excellētiffima dearū
 Peperit,

Παιδὶ ἀπαλὰ φρονέοντα φιλομμειδῆς Αφροδίτη
 Ωρτ' ἀνέρεψα μύη, καί μιν ζαθέοις ἐνὶ νηοῖς,
 Νηοπόλον γύχον ποιήσατο, δαίμονα δῖον.
 Κύριον δ' Αἰήταο διοτρεφέα βασιλῆα
 Αἰσονίδης, βελῆσι θεῶν αἰετγενετῶν
 Ἦγε παρ' Αἰήτῃ, τελέους σονόεγτας αἰετλοῖς,
 Τὲς πολλὰς ἐπέτελλε μέγας βασιλεὺς ἑσπέρωρ,
 Ὑβριδῆς Περίης, καὶ ἀτάσθαλ' ὀβριμοεργός.
 Τὲς τελέσας ἐς Ἰωλκὸν ἀφίκετο, πολλὰ μὲν ἵστασθαι,
 Ωκείης δ' ἐπὶ νηὸς ἄγων ἐλικάπιδά κοῦρην.
 Αἰσονίδης, καί μιν θαλερῶν ποιήσατ' ἀκοῖτιν.
 Καί ῥ' ἦγε δμῆδεῖσ' ἔσθ' Ἰήσονι πομπῇ λαῶν,
 Μῆδειον τέκε παῖδα, τὸν ἔρεσιν ἔτρεφε Χείρων.
 Φιλυρίδης· μέγας δ' Διὸς νόστος ἐξετελείτα.
 Αὐτὰρ Νηρῆος κοῦραι ἀλίοιο γέροντος,
 Ἦτοι μὲν Φῶκον Ψαμάθῃ τέκε δῖα θεάων,
 Αἰακοῦ ἐν φιλότῃ, διὰ χερσὶν Ἀφροδίτῃ.
 Πηλεὶ δ' Ὀδυσσεύῃ θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα,
 Γένετ' Ἀχιλλῆα ρηξιδόρα, θυμολέοντα.
 Αἰνείαν δ' ἄρ' ἐπικτεν' εὐσέφανος Κυδέρεια,
 Ἀγχιόη ἠρωῖ μυχῷ ἑρατῇ φιλότῃ,
 Ἰδης ἐν κορυφῇσι πολυτύχῃ, ὕλησσι.
 Κίρκη δ' Ἠελίῃ θυγάτηρ Ὑπεριόδου,
 Γένετ' Ὀδυσῆος ταλασίφρονος ἐν φιλότῃ.
 Ἀχαιοῦ, ἠδὲ Λατῖνον ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
 Οἳ δ' ἡ τοι μάλα τῆλε μυχῶν νησῶν ἱεράων.
 Πᾶσιν Τυρσῖνοισιν ἀγακλυτοῖσιν ἀναων.
 Ναυσίφρον' Ὀδυσῆϊ Καλυπτῷ δῖα θεάων

Γένετο, Νηυσίνεόν τε, μυγίς' ἐρατῇ φιλότῃ.

Αὐται μὲν θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν εὐνηδεῖσαι
 Ἀθάναται γέναντο θεοῖς ἐπείχελα τέκνα.

Νῦν ὃ γυναικῶν φύλον αἰείσσετε, ἡδυέπειαι

Μῦσαι Ολυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰχμόχοιο.

Τέλει τῆς Ποσειδῶν Θεογονίας.

ΕΚ ΤΩΝ ΗΣΙΟΔΟΥ ΗΟΙΩΝ.

Οἱ ἄ Διώνυσος δ' ὥκ' ἀνδράσι χάριμα καὶ ἔχθρη.

Ὅστις ἄδλῳ πίνει, οἶνον δέ οἱ ἔπλετο μάρχης,

Συὸν δ' ὃ πόδας χεῖρας τε δέει, γλῶσσαν τε νόον τε,

Δισμοῖς ἀφράσοισι. φιλεῖ δέ ἐμυλδακὸς ὕπνῳ.

ΕΚ ΤΗΣ ΜΕΛΑΜΠΟΔΙΑΣ.

Ἦδ' ὃν εἰς ἐν δαυτὶ καὶ εἰλαπίνῃ τεδαλῇ

Τέρπειδ' ὅ μύθοισιν, ἐπὶ δαυτὸς κορέσσεται.

Εκ τῆς αὐτῆς.

— πρὸς τὴν Μάρης θυὸς ἀγγελῶν ἦλθε δὲ οἴκου.
 Πλήσους δὲ ἀργύρεον σκύφον φέρε, δῶκε δὲ ἀνὰ κρητὴν.

Καὶ πάλιν.

Καὶ τότε μάντις μὲν δεξιὸν βίβ' αἰνυτο χερσίν·
 Ἄφρακ' δὲ ὀφθαλμοῖς ἐπεμαίετο. πρὸς δ' ἐπὶ ποσσίν,
 Σκύφον ἔχων ἐτέρῃ, ἐτέρῃ δ' σκῆπτρον αἰέρας,
 Ἐκείλῃ φύλακ' ὅτι καὶ δ' μῶεσσι λέει.

Рече

Peperit, Naufinoumque, mixta grato amore,
 Hæ quidem mortales apud viros cubantes
 Immortales pepererant diis pares filios.
 Nunc v. foeminarum agmen cantate suauiloquæ
 Musæ Olympiades, filiaë Iouis Ægiochi.

Finis Theogonia Hesiodi.

EX EOËIS HESIODI.

Qualia Bacchus dedit hominibus in gaudium &
 odium.

Quicumque largiter bibit, vinum illi est stolidum.

Simul vero pedes manusque ligat, linguamque,
 mentemque

Vinculis improvisis amaretque ipsum mollis sompnus.

EX MELAMPODIA.

Iucundum .n. est in conuiuio & epulis florentibus
 Oblectare se sermonibus, postquam dapibus saturati fuerint.

Ex eadem.

Huic a. Mares celer nuntius venit per domum.
 Impletumque argenteum scyphum attulit, &
 dedit regi.

Et rursus.

Et tunc vates quidem lorum arcus abstulit manibus.

Iphiclus autem in terga vigebar: illi vero pone,
 Scyphum tenens altera, altera v. sceptrum subleuans,
 Instabar Phylacus, & seruos alloquutus est.

A N T E

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ εἰς Ἡσίοδον.

Α Σκρη μὲν πατρὶς πολυλήϊος, ἀλλὰ δαυόντος
Ὅσ' αὖ πληξίστων γῆ Μῆινυών κατέχει
Ἡσίοδον· τὸ πλεῖστον ἐν ἀνθρώποις κλέος ἐστίν,
Ἀνδρῶν κρινομένων, ἐν βασιλῆϊ σφίης.

ἈΛΚΑΙΟΥ εἰς τὸν αὐτόν.

Λ Οὐκρίδος ἐν γέμει σκιερῷ γένυν Ἡσίοδου
Νύμφαι κηλυιάδων λῦσαν ἀπὸ σφετέρων,
καὶ τάφον ὑψώσαντο γάλακτι ὃ ποιμένες αἰγῶν
Ἑρράναν, ξανθῶ μὲν ἄμφοι μέλιτι.
Τοίῳ δ' ἔχ' γῆρυν ἀπέπνει, ὅννεα μουσῶν
Ὅ παρ' ὅβρις καδαρῶν χυσάμενος λίβανων.

ANNO

ANNOTATIONES IN OPERA HESIODI

EX DOCTISSIM.

virorum scriptis
collectæ.

PAGINA IIL ΗΣΙΟΔΟΥ. Super Homeri atque Hesiodi ætate, ait Gellius libr. 3. cap. 11. non consentitur vter natu prior. dubium tamen non est quin aliquo tempore eodem vixerint. ΑΣΚΡΑΙΟΥ.) Sacerdos fuit templi Musarum in Helicone monte Bœotiz, in Ascra pago ad radicem eius montis. Inde Virgilius, quia huac Poetam ē tot Georgicorum scriptoribus imitatus est, dixit, *Ascræumque cano Romana per oppida carmen.* Εξχα τῆς Ἡμέρας.) Non dubium est, quin idem Virg. initio Georgicorum hanc inscriptionem expresserit hoc versu,

Quid faciat lætas segetes: Quo sidere terram, &c.

Breviter autem summam rei complectitur hic titulus: nam per *Opera* significat agriculturam esse artem, quæ non inertī otio, aut alieno sumptu, sed ipsa actione peragatur. Per *Dies* autem inquit suo tempore singula facienda esse. In priori igitur *Operum* libro ad laborem adhortatur agricolam futurum. Obi-ter etiam alia atque alia præcepta de moribus tradit, ad iustitiam & pietatem colendam, iniustitiam vero & ignaviam vitandam. In secundo artem agriculturæ tradit. Duo ergo agit, primum, ut volun-
tarium

tarium habeat agricolam : deinde, ut peritum. V. 1. Μοῦσαι.) Duplicem inuocationem ponit : prior hæc ad Musas, posterior (vers. 8.) ad Iouem dirigitur, ut in Perse fratre docendo sit auxiliator. V. 2. Δεῖπ' Δι') Δι' legendum monet Eustathius : quem sequitur H. Steph. Δι' mihi magis probatur. & ita omnes legisse interpretes veteres manifestum : Proclum dico, Tzetzen, Moschopulum. & ita mss. Palatinæ Bibliothecæ. Sic Orpheus Hymnorum suorum initio, Μάνθανε Δι' Μοῦσαι. V. 3. Οὐ τι δά.) Enumerat pias quasdam sententias de Deo. Porro in ὄν potest intelligi, inquit Tzetzes, τρέπον, more Attico, ut sit Δι' ὄν τρέπον. quomodo, cur: quod nonnulli interrogatiue, alij vero absque interrogatione intelligunt. Alij non minus commode exponunt, Δι' ὄν, vel καὶ ὄν Δία, secundum quem Iouem gubernantur homines. Φατός & ῥητός differunt, ut apud Latinos loquor & dico. est enim Φατός, de quo magna fama est : ῥητός autem honoratus, & ad certam functionem & dignitatem assumptus. V. 4. Διός) Musarum responsio. vel, ut alij volunt, poeta ipse responderet ceu à Musis edoctus. V. 5. Πῆμα μὲν.) Contractio est in voce πῆμα, ut Iliad ρ. Virgil. quoque dixit *aluaria* pro *alucaria*. vide Guil. Canterum lib. 7. c. 17. Æsopus (teste Laetio) quum rogaretur quid ageret Deus, respondit : τὰ μὲν ὑψηλὰ ταπῖνοϊ, τὰ δὲ ταπῖνὰ ὑψηλοῖ. V. 9. κλέθι) Inuocatio ad Iouem. Ἱέμισας vocat præcepta de moribus. Ἱέμις ἐπὶ θεῶν, δίκη vero ἐπὶ ἀνθρώπων. V. 11. Οὐκ ἄρα.) Duplicem narrat contentionem augendæ rei familiaris; alteram vituperandam, quum per iniuriam & scelus cumulantur opes : alteram dignam laude. ἔλω, λῶ, pro ἔσιν, Attice. Versu 15. Οὐτὶς τὸ καὶ φιλεῖ.) Ostendit non fieri per se, ut hæc contentio tantopere diligatur ab hominibus, cum tamen sit noxia : sed per accidens, quia scilicet non possint

possint discernere à vere expetendis ea quæ falso boni speciem præ se ferunt : idque naturæ quodam fato. V. 20. ἀπαλαμνον, inertem, qui manus nulli operi admouet. παλάμη enim & manum & ipsum opus significat.

Pagina 4. V. 1. ἀαγθή.) Probat artificum inter se æmulationes. Hos duos versus Plato in Lyfide, & Aristot. 5. Polit. & 2. Rhet. & Galenus, ad priorem noxiam contentionem referunt. Plutarchus autem bonæ illi & salutari cum Poëta nostro attribuit. V. 4. Ω Πέρση) Alloquitur fratrem, & iam traditam doctrinam ad eius emendationem accommodat : eumque dehortatur à contentionibus forensibus, quia infelicitè circa eas versetur cui singulis temporibus sui prouentus non adfuerint. V. 5. κακὸς ἄρρες, epitheton aptissimum inhonestæ contentionis, quia malis gaudeat, vel quod mali ea gaudeant : ambigua enim huius vocis significatio. V. 7. Ωρῆ.) absque aspiratione, pro φροντίς. alij legunt ὥρῆ, i. tempus. V. 10. Τοῦ κεκορητοῦ.) Concessio ironica : Quando ditatus es, & abundas iam re familiari, nec animus à malo reuocari potest, age per me licebit litiges quandiu voles. V. 15. Ἀρπάζων.) βασιλῆας vocat præfectos singularum urbium, quemadmodum & Homerus. V. 17. Νήπιοι.) Mediocritatem commendat, & redarguit iudices & gubernatores, qui indulgent suis cupiditatibus, & à vitæ frugalitate digrediuntur ad πλεονεξίαν iniustam : & ostendit primū ipsos ignorare vim & utilitatem iustitiæ longè potiore quam iniustitiæ & πλεονεξίας : deinde etiam non considerare quanta sit commoditas tenuis & frugalis victus. Intelligit ergo per ἡμῖν, mediū inter lucrum & damnū, quod est iustum, & honestius

honestius atque vtilius *παντός*, i. toto, quo & sua pars retinetur, & alterius ad se pertrahitur. Plato 5. Polit. & 3. Legum intelligit de mediocritate in statibus civilibus amplectenda. V. 19. *Κρύψαντες δ' ἔχουσι*) pro *ἐκρύψαν*, Attice, occulerunt. Causam huius ignorantiae ostendit esse voluntatem Dei, qui voluerit abscondi ab intelligentia communi hominum hanc faciliorem vitae rationem. V. 20. *Πηδῖος*.) Illius primæ & melioris vitae rationem commendat, ita ut ostendat in ea seruata, posse facile quemque non admodum industrium vel vnius diei labore efficere quod sufficiat in integrum annum. V. 22. *πιδάλιον*) Quidam non pro navis gubernaculo, sed pro stiuā, stiuamque pro aratro accipiunt. Solent autem rustici instrumenta lignea super fumosa laquearia collocare, ut fumus eā corroboret & induret. V. 24. *Ἀλλὰ Ζεὺς*) Longam fabulam recenset de Pandora qua docet Iouem iratum abdidisse ignem, i. veritatem, quæ penitus abstrusa est in natura: Sed cum Prometheus ostendisset hominibus recta & honesta, misit Iupiter Pandorā, i. voluptatem, quæ multis rebus opus habet, augetque quotidie sumptus, & quamuis multis modis abblandiatur, malorum tamen omnium, morborumque causa est. Prometheus autem, i. sapiens aliquis monitor, vel ratio, vetat recipere voluptatem: at Epimetheus, i. sensus, non auscultans rationi, noxiam voluptatem incautus recipit, sed sero recepisse poenitet. Nonnulli paulo aliter exponunt, ut mox patebit. *Προμηθεύς*, q. *προμηδούδης*, prospiciens, solers, industrius, eoque nomine secundum quosdam intelligitur vis humani ingenij. V. 27. *Κρύψε*.) Iupiter abscondit ignem, cuius beneficio fere omnes artes exercentur. Vel ignem, i. mentis vim solertem, ut simplicius

pſicius viuerent homines.

Pagina 7. v. 1. *Ενκρίλα.*) Ignem ferulis optime
 ſeruari auctor eſt Plinius lib. 13. c. 22. V. 4. *Χαίρης*)
 Eſt quædam *νεμεσηπική* approbatio. Pulchre hic nota-
 tur ingenioſorum ſtudio, & inconfiderata in ſucceſ-
 ſu ſuorum conatuum lætitia. V. 7. *ἐὼν κακόν.*) Ea fe-
 re eſt humanarum rerum conditio, vt illæ ipſæ cupidi-
 tates, quæ omnis generis mala ſecum trahunt, nos de-
 lectent. V. 9. *Ηφαιπν.*) Recenſet iam quomodo
 Pandora condita ſit. M. Garbitius ſenſum huius fa-
 bulæ ſic explicat : Hominem prius habuiſſe ſin-
 ceriorem & puriorem naturam, ſimpliciuſque vixiſ-
 ſe. Poſtquam vero laſciuia mentis ipſius contra vo-
 luntatem Dei, ſibi vendicari ingenij & cognitionis
 vim excitatiorem, inde quaſi transformatum in aliam
 naturam & *κορσίαν* corpoream, & illam quidem ex-
 cellentem virtutibus cæleſtibus, ſed quibus corporea
 fece contaminatis, mens humana & ipſa ex conſor-
 tio contaminata, varie abutatur ad laſciuiam & luxu-
 riam variarum artium & inuentionum: & hoc ſub ſpe
 & ſpecie boni, & vitæ melioris: ſed quam omnem in-
 duſtriam ſuam poſteriore conſideratione, & euen-
 tu ſtultorum magiſtro, experiatur contrariam eſſe
 ſuis effectis, ſolaque ſpe reliqua ſuſtentetur in per-
 petua anxietate animi. Cæterum ſi de voluptate
 hæc potius libeat intelligere, dicemus Poetam hic
 ſignificare non vnum eſſe genus voluptatis. V. 15.
Καὶ πόθεν.) Indefeſſam cupiditatem ſuperandi a-
 lios: vel (ſecundum quosdam) deſiderium vehe-
 mens, vt vehementer ametur *γυμνόφοι*, vox apta me-
 ditationibus & curis, quæ ad ſatietatem uſque arro-
 dunt & abſumunt membra: ſicut fere videre eſt in-
 genioſos, pallidos & extenuatos eſſe. Aliam e-
 tiam interpretationem addit Proclus, quam non-
 nullos aſſequutos non eſſe animaduerto: *γυμνόφους*
μελῶς

μελεῶντας, inquit, ὥς τὰ γῆε κερμαίνοντας τὸ γὰρ κερμαίνεῖν ἐκ κερμαίνου. οἱ παλαιοὶ κορεῖν ἔλεγον. de curatura, quæ bonam virginum naturam compumpit ἐὶ τὴν κακὰν ἔξεν, Proclum agere existimo. V. 16. Εν δὲ δειμῶν) Impudentiam intelligit, quæ utrique interpretationi, quam attulimus, commodè applicari potest. Solent enim homines voluptatibus dediti nullam prorsus honestatis rationem habere: itemque negotiatores, & πλειονίται variis artib. & dolis lucrum captare. V. 20. Ζῶσε.) Hoc potest de bellicis dotib. intelligi. V. 21. Ἀμφί.) Περὶ dea eloquentia est.

Pagina 8. v. 3. Παιδῶν.) Quidam (ut ante monuimus) voluptatena exponunt. Alij vatiā quandam ingenij & mentis industriam propositam, quam admirantur homines tanquam magnum suum bonum, cum sit ipsorum malum. Quod mirum est, cum mens humana tam diuinis dotibus sit exornata: sed hoc fit per accidens, vitio natura. ἀλφῆδες. intelligit solertes, qui discedunt à simplicitatis rectitudine: & qui curiosi sunt. V. 7. οὐδ' Ἐπιμηθεύς.) Mittitur donum ad Epimethea & recipitur. Nam pars inferior cupiditatum & affectionum, quæ est iste Epimetheus, id est, vis animi humani inconsiderata & præceps, non obsequitur plerumque parti superiori meliori quæ mentis & rationis, quæ est προμηθεύς animi hominis. Ideoque specie huius boni deceptus, postea noxium comperiens, sero recepisse poenitet. Recte ergo Horatius, — nocet empta dolore voluptas V. 13. Νόσφιν ἄπειρι) Hæ duæ particulæ quamvis idem denotent, intendunt tamen hic significationem. V. 15. Αἴψα.) κακῶς hic pro malo externo accipitur. V. 16. Ἀλλὰ γυνή.) Prouerb. γυναῖκων ὄλεθροι. Mulier, id est, appetitiua & forminea affectio, & publica indulgentia

tia, *δημαγωγική* & *ψυχαγωγική*, atque *σφοδρωδής*, unde laxatur disciplina seuerior. Hinc deinde sublata disciplina tanquam opericulo Pandoræ, i. corporis & animi humani, statim quasi ex antro Æoli venti & impetus affectuum, *Qua data porta ruunt, & terras turbine perflant*, & nusquam non peruadunt, & nihil non moliuntur. Quod tamen spes remansit, significat neminem tam desperatis rebus esse, quin aliquando speret. Ouid.

Vivere spe vidi qui moriturus erat.

V. 20. *αἰθέριον γὰρ.*] Ratio solius spei in pyxide relictæ. Magnum certe dei donum spes, quo solo affectu homines inter tot ærumnas sustentantur & aluntur, & sine cuius condimento omnia non solum facta, sed etiam insuauissima sunt.

Pag. 11. v. 1. *Εἰ δ' ἐθέλεις.*] Quinque ætates iam fingit: quo commento significat naturam & mores subinde deteriores fieri, & vitia hominum augeri. Hanc descriptionem ætatum omnes fere Latini Poætæ imitati sunt. *ἐκθερψάσω*, significat expositionem ordine factam & integram, neque tamen prolixam. V. 4. *Χρύσεον.*] Aureum, ut inquit Plato, propter præstantiam naturæ, morum & vitæ. V. 7. *ὥστε.*) Cognouerat fortasse poeta aliquid de vita primorū parentum in paradiso: & ideo respiciens eò, hæc dicit. V. 10. *ἐν θαλίῃσι*] *ἱερταῖς*, sacris epulis. V. 6. *φύμῳ.*] Hæc omnia non multum discrepant ab iis, quæ sacra scriptura tradit de bonis Angelis. V. 21. *Ἀργύρεον.*] Alterum seculum describit per suas circumstantias, quod Argenteum vocat: & eo deterius. priore fuisse ostendit, quod argentum est vilius auro. V. 26. *ἡβης μέτρον*, vocat mediam ætatem quæ Græcis *ἀκμή* dicitur.

pagina 12. v. 5. *Ζεὺς Κερνίδης.*] Significat propter impietatem & neglectam religionem mortuos esse:

doretque ob id factum ut non conuerterentur quidem in diuinos spiritus, ut illi priores, sed tamen essent beati, & sub terra degerent. Vers. 10. Ζῆς δὲ.) Tercium genus hominum æri comparat, immane, ferox, & omnino Martium. fortasse Gigantes intelligit. V. 12. ἐκ μὲλινος.] Fingit natos ex arboribus, ut significet duritiem, & feritatem animorum, ut pote qui toto impetu ad armorum & bellicorum instrumentorum usum ferebantur. Vers. 13. οὐδὲ πείνουν.) Non frumentum ederunt: sed primi pecudes laniant, & carne vesci cœperunt, quod antea magnum nefas est creditum. Versu 26. Ἀνδρῶν.) Quartam ætatem Heroicam appellat, quando Hercules, Iason & alij Argonautæ vixerunt, qui Heroes vocati sunt, quod virtute communi hominum naturæ præstarent: & semidei, vel quod altero tantum parente deo nati essent, vel quia in natura humana, virtute diuina præditi essent.

pagina 15. versu 1. ἐπὶ πύλαις.) Ad differentiam Thebarum Ægyptiarum quæ dicebantur ἐκ τοῦ αἰγυπιοῦ, & illarum quæ dictæ sunt ἐκ τοῦ τῶν ἀλκίων, à monte sub quo sitæ sunt in Cilicia. Versu 2. μέλων.) id est, propter regnum ac potentiam: nam præci reges pecoribus diuitias suas metiebantur. Eteocles & Polynices filij Oedipi, monomachia de regno decedentes ambo mutuis vulneribus conciderunt. Versu 9. ἐν μάχῃ.) De fortunatis insulis vide Plinium libro 6. capite 32. & Homerum Odysseæ δ. Versu 12. Μητί.) Descripio postremæ & ferreæ ætatis, quæ moribus est pessimis, impiis & deprauatissimis, vitæque cursu calamitosissimo. vox ὁφθαλμῶν usurpatur aduersarialiter significatione optandi, & tamen formatur ut verbum, tribus personis. Versu 21. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ.) Eleganter hunc locum expressit Ovidius,

dius, nec hospes ab hospite tutus, Non facer à genere, fratrum quoque gratia rara est. Versu 25. *ἤπιν ὅπιν.*) ἤπιν. Poëtae usurpant pro intuitu, & præcipue Dei, & hominum in imperio constitutorum: hinc pro gubernatione diuina: ex hoc pro metu, reuerentia, & cultu. Hinc ergo illi erunt proterui, quia nulla reuerentia nec erga Deum, nec parentes præditi sint. Versu 26. *Πηγάριον.*) Athenis capitale fuit, *ἱερπλήσια* non persolvere parentibus. Versu 27. *Χειροδίκαι.*) violenti, quibus ius est in manibus, qui neque ius neque leges norunt.

Pagina 16. vers. 1. *ὕβρις.*) pro *ὕβρις*, ut Latinis *scelus* pro scelesto. V. 5. *Ζήλο.*) iam redit ad primam propositionem de litibus. Posteaquam vero præclare affectum inuidiæ epithetis suis descripsit, fingit Pudorem & Nemefim deas, reliquissæ terras, i. nec pudore bonos absterri amplius à turpitudine, neque improbos metu vindictæ. Nemesis enim hic significat iustitiam quæ vlciscitur malefacta flagitiosorum. Locus hic vere philosophicus etiam à Platone in Protagora tractatus fuit. Vers. 12. *Νῦν δὲ αἶνον.*) Narrat apologum, quo notat potentiorum mores aduersus inferiores. *αἶνον* fabulam eiusmodi significat quæ figurate & recte contineat admonitionem seriam & grauem, & ex usu vitæ petitam. Vers. 13. *ἀνδρῶν.*) per Lusciniam intelligit, doctos homines & sapientes, vocat hanc auiculam *ποικιλόδισον*, guttute vario, propter soni & vocis varietatem. Vers. 17. *Δαργίνη, τῇ δ' εἶς.*) Tyrannica vox, plane prouerbialis, de alterius vita pro libidine statuentis. Vers. 20. *Αφρον.*) Epiphonema seu ἐπιμύθιον huius fabulæ, quod monet non esse reluctandum potentioribus. Versu 23. *Ὁ Πέρον.*) primum præceptum, quo fratrem ad

iustitiam colendam, & iniustitiam vitandam adhortatur. ὁ δὲ ὁππότεν opponit iustitiæ, quia pro iniustitia vniuersali hæc vox vsurpatur: quamuis tamen sæpius accipiat pro insolentia, quæ comitatur diuitias.

Pagina 19. v. 2. παθῶν.) Prouerbialis locutio, quæ significat miserrimam esse prudentiam, quæ ex malis nostris perdiscitur. V. 3. Αὐτίκα. Commoratur in collatione iustitiæ & iniustitiæ, vt hominibus merum incutiat ne contra iustitiam faciant. per ὄργην intelligit omnem fidei violationem: per δίκας σκολιὰς, lites iniquas quæ falso intenduntur per calumnias & fraudes. V. 4. ῥόθον.) tractus violentus, quo iustitia ducitur coacta, pro fraudibus accusantium, & iudicium. V. 6. Ἡ δὲ ἐπι.) Sub intelligendum fortassis κατὰ ἥθηα, id est, cœtus, conuentus, statuta, & alia quæ sunt in consuetudine ciuili. V. 9. Οἱ δὲ δῖ.) Eruditissime insignia iustitiæ præmia & commoda enumerat. Eadem fere recenset Homerus in clypeo Achillis. Versu 24. Πολλὰ κί.) Hæc sententia totidē ferè verbis est in Ecclesiaste: *Sæpe vniuersa ciuitas mali viri pœnam luit.* ἐπωρεῖν, dicitur luere peccata.

Pag. 20. v. 2. Ἡ γὰρ.) Hæc & similia proculdubio ab Hebræis ex doctrina Moïsis & Prophetarum desumpta sunt, apud quos crebræ sunt huiusmodi comminationes. V. 7. τῆς ἰσχυρίας.) Emphasis huius vocis significat eiusmodi odio inter se mutuo exasperari homines, vt potentior impotentiorē plane conterat, & ad nihilum redigat. V. 19. Ταῦτα.) Principes dehortatur ab iniustitia, tribus peculiari-
bus argumentis, quorum primum est v. 21. Οἱ αὐτίκα: quæ sententia mire conuenit cū ista, *Incidit in foueam quam fecit.* Alterum, v. 22. à prudentia & animaduersione diuina. Tertium, v. 24. ab absurdo, & indignitate rei.

Pagina 23. v. 2. Ω Πέρον.] Denuo fratrem ad iustitiam colendam adhortatur, argumento sumpto à natura hominis. V. 14. Σοιδί.] In sequentibus poeta laboris & industriæ fructus, incommoda vero & opprobria ignaviæ variis argumentis declarat. V. 15. κακότης.] hic pro malo interno accipitur. V. 17. Τῆς δ'.] Argumentum a natura virtutis. Ita enim laborem proponit, ut coniungat cum virtute & iustitia. Hunc locum imitatus est, qui literam pythagoræ descripsit. V. 21. Οὐτὸ.] Tria hominum genera describit. Liuius in Fabio & Minucio hunc locum pene ad verbum expressit: Sæpe ego audiui, milites, eum primum esse virum, qui ipse consulat quod in rem sit: Secundum eum, qui bene monenti obediat: Qui nec ipse consulere, nec alteri parere scit, eum extremi ingenij esse.

Pagina 24. v. 4. Κορυβηγίς.] Κέρυγος, ἀκρύβω, abscondo, & ἄρα, cauda, quod aculeum non exerant fuci, vel propter ignauiam, vel quia non habeant: fucorum enim alij aculeos habent, alij non, ut Plato docet. V. 11. Εγέρω.] Est occupatio contra fratris & multorum stultam opinionem. V. 14. Δάμνη.] Occurrit obiectioni de paupertate. Vers. 17. Αἰδώς.] Occupatio item est, non esse turpe laborare, præsertim egenti. Citatur hic versus prouerbialiter, mendicos debere esse impudentes: verum hæc neutrquam Hesiodi sententia est. Est enim duplex verecundia. Prodest in loco pudor: obest, si eo ignauiam nostram prætexamus. pudorem ergo inertium improbat, quos vocat Virg. *Degeneres animos*. V. 21. Εἰς αἰγίς.] Duo genera iniuriæ facit. Sunt qui alienas facultates vi rapiant. Alij per fraudem & periuria ditescere cupiunt. Vers. 26. πῶργον. *Male partum, male disperit, &, De male quasitis non gaudet tertius haeres*. Vers. 27. Ἰού.] Supplicem

antiquitus nefas erat non solum lædere, sed & opere priuare. Ius etiam hospitij sacrosanctum habebatur: vnde Iupiter ξένιος.

Pagina 27. v. 9. Καὶ δ' αὖ.) Præceptum de cultu diuino. Primus est, hostiarum femora pinguedine obducta cremare. Secundus, libare, cum vinum effunditur. Tertius, suffitum facere. V. 17. Εἰ γὰρ.) Hoc intelligendum de difficultatibus iustis & improuisis. V. 18. ἄζωτοι, id est, sine mora. Affines autem cunctantius adsunt, & non tam prompte. V. 20. πρῆς id est, famam, honorem. V. 22. Εὖ μὲν. De gratitudine præcipit in referendo beneficio. μετρίως, dimensum accipere, vel mutuo.

Pagina 28. v. 9. αἴθοπα λιμός.) Sic vocat famem ab effectu, quod nigrum aut luridum colorem inducat. V. 14. Ἀρχιδόμ.) Extrema liberalitatis fugienda monet, vt neque sis prodigus, neque sordidus. Vinum in summo tenuius est, quod sit proximum aeri: in imo feculentum est: in medio autem purum. Ergo in medio probatur parsimonia. V. 15. δεινύ.) Prouerbum in eos, qui omissis demum occasionibus incipiunt sapere. V. 17. Καί τε.) Non temere villi fidendum monet, ita vt etiam cum fratre iocans, testem adhibeas. Vel, secundum quosdam, vt etiam cum fratre caute agas, fide quadam interposita, non aperte quidem, sed quasi per iocum, sine offensione fratris, & aliqua diffidentiae tuae indicatione. Vers. 19. πυρρόλα.) De meretrice intelligit, quæ immodicæ elegantiae cultus sit dedita. V. 27. Σοὶ δ'.) Conclusio generalis: vel παρασκευῇ, ad doctrinam sequentis libri.

IN II. LIBRVM.

Pagina 31. v. 1. Πληϊάδων.) Hic secundus liber
conti

continet præcepta de agricultura & administratione rei familiaris. Hoc autem loco primum per ortum & occasum Pleiadum ostenditur tempus messis & arationis, tam pro locis maritimis, quam à mari remotis. Sunt autem Pleiades 7. stellæ in tergo Tauri, Latini Vergilias vocant. Siderum autem ortum & occasum tribus modis aduertit agricola. Quod Soli orienti cooritur coocciditque, κοτμικῶς oriri vel cadere dicitur. Quod Soli occidenti, προτμικῶς. Quod autem Solis aduentu abituve occultatur aut emergit, ἡλιακῶς. Quando igitur Pleiades mane ante Solis ortum conspiciuntur, quod fit mense Iunio, messem inchoari vult. Quando autem mane sub terram descendunt (quod fit mense Novembre) arationis tempus adesse dicit.

V. 3. Αἱ δὴ.) Occultantur 40. dies & noctes propter vicinitatem solis, Taurum & Geminos peragranus: quod est à Maio vsque ad Iuniam. Vers. 4. περιωλοῦμαι.] Epith. anni, à πέλωμαι, id est, existo: vel πρίω, verto: vel à περιωλοῦμαι. V. 7. ἄγρια.) Palustrem terram significat. V. 9. γένον.) vult ut hos labores perficiat mature & ante sæuitiem hyemis, atque sollicitè & festinanter, ad egestatem & eius molestias vitandas. V. 21. νόμος.) Alij fortasse melius νόμος legunt, id est, oratio vel series verborum ad persuadendum apposita: nonnulli etiam de modulis & cantu mendicorum intelligunt. Versu 24. Κτηνῶν, famulam intelligit iure acquisitam: Aristoteles tamen initio Oeconomici sui ad uxorem refert.

Pagina 32. vers. 2. ἔννηφιν.) ab ἔνν, i. postremus dies mensis. v. 9. Σείριος.) Stella est in ore canis maioris, ad latus Austri, vicina Leoni, dicta quod nimio calore exsiccet & debilitet vires humanas. Vers. 11. πλεῖον.) Vbi sol accesserit Scorpium, Canicula

mane aliquantisper ante solem, ortu Heliaco, conspicitur: orto autem sole statim labitur sub terram. Vers. 15. *Per ὄλμον τρεπόδην* quidam intelligunt mortarium trium pedum, quo veteres vsi sint pro mola. Vers. 18. *δεκαδωρον.*] a *δωρον*, i. palmus, quod munerum datio *δωρον* appelletur: id autem geritur per palmam manus. Vers. 22. *Αθηναίης.*] Sic vocat Cererem, quod ipsa Athenienses, adeoque omnes homines, de frugibus docuerit. Vers. 25. *Αιτόρουν.*] aratrum quod habet dentale solidum & adnatum, non affixum: vel quod non sit plane elaboratum, sed vsque ad dentale.

pagina 35. v. 6. *ὀκτάβλωμον.*] octo morsuum, a *βλαμῆς* morsus, ita tamen ut vnum frustum habeat binos morsus. Seruum intelligit robustum, qui integrum panem in 4. partes diuisum absumat in corna: vel cui opus sit pane cuius quadrantes octonis bolis seu partibus constent. Vers. 7. *Ὅς κ'.*] Ætatis quam in seruo requirit, rationes addit admodum graues, sentitque multum situm esse in maturitate ætatis. Vers. 10. *ἐπιπροσείη.*] q. superseminatio, quæ vsurpari solet cum prior sementis non est rite peracta. Vers. 12. *Φοῖβεαλ.*] Tempus arandi indicat per clangorem gruum auolantium, idque (ut Poetæ fingunt) in Ægyptum, vbi belligerantur cum pygmæis. V. 17. *Πηιδιον.*] Occupatione negligentiam & inscitiam rusticorum taxat, qui non cōsiderant quibus opus habeant, sed in alienam opem sunt intenti. Respondet ergo eadem opera posse aliquem petere & negare. Vers. 22. *Εὖτ' αὖ.* Docet diligentiam quæ est adhibenda in aratione. Addit (v. 24.) signa & circumstantias, qualis terra sit aranda, sicca scilicet & humida, i. non lutosa, & tamen madefacta. Vers. 26. *Εἴαε.*] Modus & ratio arandi traditur. Pingue solum solet quater arari: Qui
vero

vero tenuius solum habent, ter arant. Prima aratio est proscissio: secunda fit mense Iunio, quæ est iteratio: tertia, cum ante sementem aratur, quæ est tertiatio. V. 27. Νειόν.] Concedendum est suum interuallum terræ, quo interquiescat, ut deinde copiosiore fructum ferat. Est autem Nouale, ager qui alternis annis seritur. κρυφίζουσαν, id est, recens aratam, adhuc eleuatam. Vers. 28. ἀλεξιάρη.] pellens execrationem. Solent enim agricolæ maledicere, quando fructus ex sententia non proueniunt. εὐκλήτης, liberos exhilarans, ut pote quibus suppeditet copiosum victum.

Pagina 36. v. 3. Αεχόμενος.] Quomodo sit arandum. ἐχέτη, stitua, quia αὐτῆς ἔχει ὁ ἀργῆτης, quod eam manu teneat arator. Vers. 5. Ενδρυνον.] κερδήν δένδρε, καὶ τὸ μέσον, inquit Hesych. vet. c. Palat. ἐνδρυνον, i. δρύϊνον, vel αὐτὸν τ' ἰσοβοῖα. lignum esse dicunt quod est proximum temoni. V. 11. Εκ δ'.] quia scilicet omnia sepositoria & vasa repleta sint. Vers. 12. ἐρεῦόμενος.] cum inquisitione & delectu capientem. Vers. 15. Εἰ δ'.] Improbatur hic arationem dilatam ad solstitium hybernum. Vers. 16. Ημενος.] ob culmorum breuitatem scilicet & paucitatem. Singula verba significanter hic ponuntur ad declarandum tristem euentum tardæ arationis. Vers. 19. Αλλοτε.) Ανθυποφορεῖ, & mitigatio præcepti de tarda aratione, quod tempestates variæ sint pro voluntate Iouis. Vers. 22. Ημενος.) Pulchra Veris descriptio est.

Pag. 39. vers. 1. Πὰρ δ' ἔστι.) id est, παρὰ τὴν ἔχου, ut gloss. & Præteri interpretandum, potius quam accede: licet utramque interpretationem Proclus admittere videatur. Monet enim diligentem agricolam, ne vel tempus hybernum, more vulgi, ociosis & inanibus confabulationibus transi-

gat, sed tum etiam rem familiarem promouere studeat. Per χαλκίον θῦλον intelligit officinas ferrarias, in quas antiquitus in Græcia pauperiores & ociosi solebant convenire ad colloquutiones friuolas, sicut apud Romanos in constrictis. Pro ἐκ' αἰῶα, ut constet verius, quidam legunt, ἐκ' αἰῶα, neutro genere, in locis calidis, ab αἰῶα. doctiss. G. Canterus ἐπαλῶα vno verbo. quem vide li. 5. cap. 23. Λέχαα quondam dicebantur conuenticula Philosophorum: deinde quia inter ipsos plerumque de rebus leuissimis agitabatur, factum est ut mendicorum conuentus etiam hoc nomine vocarentur: atque inde etiam ipsæ nugæ λέχαα dictæ sunt. V. 5. λῆ-πῆ δέ.] Aristot. 1. sect. Probl. scribit fame diutina laborantibus pedes intumescere. Superiores autem rem partes eadem ratione extenuantur & macrescunt. Huc alludit Poeta, cum iubet cauere, ne pedem tumefactum tenui manu demulcere oporteat. V. 6. Πολλά.] Verissimum est Columellæ dictum, *Homines nihil agendo, male agere discunt*. V. 12. Μῶα.] Hiemis tempus, & mensem Boreali frigore grauissimum copiose & eleganter describit. Λῶα, mensis Ianuarius est. Lenæa enim Bacchi feræ & Pythia sub id tempus agebantur, cum vini primitias libabant. Βύδρα vocat frigora, quæ adurunt & excoriant etiam ipsos boues. V. 15. Ος π.) Naturam vini, effectus boreæ prolixè declarat. V. 26. τετραλόν.] inclinatum, contractum vel properantem in incessu, quamlibet alioqui tardum. V. 28. Ἡτι δόμν.) Curam virginum in honestioribus familiis exponit, quæ domi asservabantur, nec in publicum prodibant.

Pagina. 46. v. 4. ὅτ' αἰόσι.) Polypi hæc natura est, teste Pl. lib. 9. c. 19. ut fame laborans sibi pedes atrodar; quo maxima hyemis sæuitia notatur: & quia

& quia vehementer frigore læditur, latet plurimum in antro suo. Vocat hanc speciem Polyporum αὐόσιον, quod cartilaginem pro spina habeat. V. 7. Αὐτί.) Sol tum, cum est in Sagittario, diutius versatur apud Æthiopas, qui sunt meridionales, quam apud Græcos. V. 13. γλάφυ.] pro γλαφυρόν. τριπόδι βροτῶ, homini seni, tertio iam pedi, nempe bacillo innitenti. Vide proverb. Βασιτικά ἐνιγνῆματα. Vers. 17. Χλαῖναν.) χιτῶν interior vestis erat, supra quam utebantur pallio. vers. 18. κρήνη.) pro κρηκίδα. vers. 21. Ἰφικαμύροισι) quem fuit difficile prosternere: vel qui fuit robustus cum prosterneretur. v. 25. Ἰεπόδ.) ad pluuiam propulsandam: ut ἀλή sit ab ἀλιεύω. Gloss. m. Palat. τοῦ ὀμβροῦ ποσειδῶς ἀλιεῶν, ad propulsandam pluuiam. Quare expungenda erit illa interpretatio, quæ habet ἀλιεῶν, teporem.

Pag. 43. v. 1. Ἀήρ πυρροφός.) Vapor ex terra in nubibus repercussus & in aquam resolutus, decidit: humectat autem aer sata & arua. Vers. 9. μεῖς γάρ.) Reperit admonitionem de vitando hoc mense Ianuario: cuius difficultates hætenus descripsit. Vers. 11. Τῆμϙ.) Bobus dimidiam partem pabuli detrahendam, viro verò aliquid addendum: in noctem scilicet. Nam Græci homines tantum cœnabant, & largius quidem. Vers. 12. εὐφρονη.) Sic vocant Poetæ noctem, παρὰ τὸ εὐφρονεῖν ἡμᾶς ἐν αὐτῇ: vel, διὰ τὸ εὐφρονεῖν τὸ σῶμα διὰ τῆς ἀναπαύσεως, V. 18. Ἀρκτοῦρϙ.) stella est sub zona Bootæ: oritur vespere initio veris, V. 20. Πανδονίς.] Hirundinem intelligit: respicit autem ad fabulam de Progne & Philomela, Pandionis filiabus. Vers. 21. Ες φάϙ.) Poeta videtur in ea opinione esse, ut putet hirundines hieme latere quasi mortuas in suis nidis. Alij putant eas auolare in regiones tepidiores.

Vers. 23. *Αλλ' ὀπέρ'.*] Messis tempus describit. Per *Φερέωνος* intelligit testudinem, quod domum suam circumferat. Alij aliud animalculum intelligunt, quod pro vitando Solis æstu solebat ascendere plantas & virgulta. Vers. 26. *Φεβύειν.*] Prohibet tempore messis somnum ad multam lucem protrahere.

Pagina 44. vers. 13. *Βίβλιν* ☉.] Biblinum vinum dicitur a Biblia regione Thraciæ, vbi nobilissima vina sunt. V. 16. *αἴθηρα.*] vinum rubrum pinguius est, & magis alit, tenuiusque est, & facilius penetrat. Vers. 20. *Τεῖς ὕδατ'.* ☉.) Græci nunquam merum bibere solebant. Athenæus hanc diluendi vini consuetudinem fuisse dicit, vt ad duos vini cyathos, quinque aquæ adderent: nonnunquam ad quatuor vini cyathos, duos aquæ. Vers. 22. *εὖτ' αὖ.*] id incidit in mensem Augustum. Vers. 24. *Μέτρω.*] Monet mensurandas esse fruges, vt sciat agricola quantum ex agro redeat. Vers. 28. *καρτερῶδιν* ☉.] a sono factum videtur. Sunt autem canes asperrimis dentibus, & omnium firmissime tenent semel in fauces recepta.

Pagin. 47. vers. 1. *ἡμερόκηρι* ☉.] furem intelligit. Vers. 2. *συνεφετόν.*) Intelligit non tantum paleas, sed & folia vitium, quercuum, tum vero herbas, aliaque id genus, quæ pecoribus in hieme possint esse non incommodum pabulum. Vers. 4. *ζωῖατα.*] Vsuratum est Poëtis vsurpare hoc vocabulum pro potentia, viribus, & robore. Vers. 5. *Εὖτ' αὖ.*] Tempus vindemiæ describit. Vers. 8. *Δειξάμ.*] Hoc intelligunt nonnulli de quadam certi vini præparatione, in qua rationem faciendi vuas passas complexus sit. Alij generale præceptum esse putant de modo vindemiandi pro temporibus & locis illis optimo. Vers. 14. *Εἰ δ' αἶ.*] De nauigatione præcepta quædam

quædam subiicit. Fuit enim illis familiare, deuehere fruges & messes. V. 22. *Χείμαρρον*.] clauum significat, quo foramen in naui carina obstruitur, quo amoto naues in siccum tractæ aquam in sentina collectam emittunt.

Pagina 48. vers. 1. *Ως ὅς*.] Exemplum patris sui proponit, quem dicit ex patria profugisse non propter inuidiam ex opibus conflatam, sed propter paupertatem. V. 7. *Νάσσοι*.] Describit nunc patriam suam poeta. Vers. 11. *Νῦν ὁλ*.] Mediocritatem tutiorem esse dicit. Vers. 17. *Οὐτέ τι*.] Remouet à se reprehensionem ob imperitiā. Hic videmus *σφιζέειν* primo usurpatum fuisse cum laude, pro docere, & tradere aliquid eruditius præ aliis. Vers. 22. *Ἀμφιδάμας*.] Amphidamas rex Eubœæ in bello aduersus Erythræos occisus fuit: in cuius obitum filij eius certamina edixerunt. Apparet sane Hesiodum Homero posteriorem fere centum annis fuisse: proinde cum eo in hoc certamine non certauit.

Pagina 51. vers. 3. *Ἡμεῖς*.] Tempus nauigationis commodissimum tradit æstium scilicet. Vers. 9. *Εν τοῖς*.] Prouerbialis est hic versiculus & valde pius, quo admonemur, quidquid nobis aduersum aut prosperum accidit, Deo adscribendum esse. Vers. 10. *εὐερέας αὖρας* vocat faciles & leues flatus, vt sunt Etesij & similes placidi. Vers. 18. *Ἀλλ*.] Vernam nauigationem describit: quam ipse quidem non probat, vt periculosa, sed quæ tamen est vsitata hominibus ob cupiditatem pecuniæ.

Pagina 52. v. 6. *Μέτρεα*.] Epiphonemate generali concludit modum esse seruandum. Vers. 7. *Ὁρῶ*.] Tradit tempus coniugio maturū in mare & semella. V. 10. *τέτρα*.] Pollux quatuordecim exponit

exponit. Plato & Aristoteles constituunt puellæ decimum octauum annum nubendi. V. 16. Δειπνολόγῃς] quæ comestationibus clam indulget, & quæ passim adit conuiuia. V. 17. ὅπερ δαλῶς.] sine face, id est, clam, etiamsi foris nihil appareat. Et crudam senectutem, τὴν παρὰ κατὰ vocat & præcocem. V. 18. Εὖδ'] De religione præcipit. ὅπῃς, in Deo significat inspectionem & gubernationem rerum, iustamque indignationem contra impios: In homine autem respectum ad Dei metum & reuerentiam. Versu 19. Μηδὲ.] Præceptum plenum humanitatis, nullam amicitiam præponendam esse sanguinis conjunctioni. V. 23. Δὲς τόσσῃς.] Iubet offensionem amici duplici vindicta pensare, idque eo, ut agnoscat delictum: & tum si in gratiam redire velit, benigne recipiendum docet. Alij sic intelligunt, ac si in genere diceret, nullum peccatum impunitum relinqui. V. 26. σὺ δὲ.] Tu vites omnia quæ in amicis improbantur, nec prodas animum tuum minus quam conueniat integrum. Vel, vide ne vultus tuus præ se ferat similitudinem, sed ex animo eiicias omnem pristinarum iniuriarum memoriam. Versu 27. Μηδὲ πολυζῇ.] Vtraque extrema liberalitatis fugienda monet. Est autem hic intelligenda prisca illa hospitalitas, quæ erat sacrosancta.

Pagina. 55. v. 6. Δυσώφελος.] morosus, id est, non sis difficilis accessionis & collationis. V. 11. Μηδὲ ἀντ'.] Non esse mingendum contra solem. Vel allegorice, contra magnos & honestos viros nihil proterue & irreuenter agendum. V. 15. Εξόμω.] Turcis etiamnum hodie religiosum est ut sedentes mingant, & ingens flagitium designari credunt, si quis in publico cacaret aut mingeret

geret. V. 17. Μηδ' αἰδῶ.] A congressu vxoris ne sacra accedas. V. 19. Μηδ' ἀπό.] Ab hilariore conuiuio, non a tristioribus sacris accedendum ad vxorem docet. V. 26. Μηδ' ἀπὸ πέντοζ.] Vngues non esse præcidendos in conuiuio, præsertim solenni. πέντοζ vocat manum, quod quinque digitis tanquam ramis constet. V. 28.] Μηδ' πρὸ οἴνοχ.] Duplex potest esse sensus: vel, vt prohibeat paruum poculum supra craterem magnum collocari, vt ita potantibus inde haurire liceat quantum velint: vel vt ne velit paruum poculum pro cratere apponere, atque ita prohibeat parsimoniam in compotationibus. Tzetzes allegorice sic interpretatur: Vbi agitur de republica, ne proprium commodum publico præposueris, neque partem toti: ex hoc enim infortunium sequitur. pretiosior enim crater quam trulla aut calix.

Pagina 56. vers. 2. Μηδ' ὀδυ.] Spartam quam nactus es orna. In quocunque genere verferis, in illud incumbe, & in eo perseuera. V. 3. καρῶνη.) Fama sinistra & maligna potest intelligi. λακέρυζα, pro κελῆρυζα. V. 4. Μηδ' ἀπό.) Ex ollis nondum sacrificatis & illibatis non capiendum esse cibum. Quidam per χυτὲ ὀποδᾶς αὐτῶν πρὸς κτλ. intelligunt ollas supra focum stantes, ex quibus cibi nondum rite patinis infusi, mensis impositi atque consecrati sunt. V. 6. Μηδ' ἐπ' ἀκιν.) Prohibet liberorum collocationem super sepulchra & morticina,) quæ vocat ἀκίνηται, quod non moueantur, vel non sint mouenda,) quod priscis infaustum videbatur. Vel allegorice prohibet ignauiam, ocium & delicias in prole x i i annorum. V. 13. Μηδ' πρὸ.) Hi recte in fontes imingere dicuntur, qui sacram doctrinam commaculant. Versu 16.

divlu.] Boni nominis præcipuam curam habendam esse vult, quia (versu 17.) nulla fama prorsus evanescat tanquam inanis, & non omnino de nihilo sit quod vulgo fertur, famæ enim vim quandam diuinam etiam inesse. Ex hoc loco desumpsit Virgilius descriptionem famæ, 4, *Æneid. Fama malum, &c.*

ANNOTATIONES IN
DIES HESIODI EX
PH. M. & Frisio T.

* * *

TRADIT discrimina dierum, qui fausti vel inauspicati sint, item alia aliis diebus licere. Quædam vero discrimina ad causas naturales referri possunt, quædam sunt ex superstitionibus. Sunt autem eatenus discrimina seruanda, quatenus causæ naturales cogunt. Superstitio vero præter causas naturales est, & ex impietate profecta. Effet verò insania; non habere naturæ rationem, cum illa nobis vsui sit, & nostra causa à Deo condita. Itaque discrimina dierum nata sunt aliqua ex parte, ex aspectibus, quibus Luna inuictur Solem: nam quadrati aspectus cient pugnam naturæ cum morbo: sed superstitiosa obseruatione aucta sunt. Nam inde apparet non esse certam rationem discriminis dierum apud Hesiodum, quod ait, aliis alios dies probari.

Pagina 56. vers. 22. Περσέας μὲν.] Τετράδα μηνός. Orditur à tricesima mensis die, quam dicit optimam esse. Eo die exactiones debitorum & vsurarum, vt patet ex Aristophane, similiter & forensia iudicia Athenis fieri solebant. Conueniebat enim populus in feriis vt iudicaretur, doceretur de religione, & mores formarentur. Tum scenici ludi fiebant, qui vice concionum fuerant. Et hi ritus ad res politicas, non physicas, referendi sunt.

Pagina

Pagina 59. v. 1. Εὐτ' αὖ.] Quidam Scholastes hunc versum aliter intelligit, & ita interpretatur: ὅταν μετ' ἀληθείας εἴπωσιν οἱ αὐτοὶ πρὸς ἡμᾶς ἥτοι ὅταν τὴν ἀληθῆ ἐπίσταν) σιωποῖν, καὶ μετ' ἀκριβείας γινώσκω. V. 3. Πρῶτον ἐνῆ.] Athenienses mensem, qui apud eos est 30. tantum dierum, in tres decades diuidunt, quarum primam nominant ἱσαμῆος μελῶς, secundam μεσσαῶτος, tertiam φθίνοντος. Deinde primæ decadis diem primam νομηνίαν, secundā δευτέραν ἱσαμῆα, tertiam, τρίτην ἱσαμῆα. 18. Et ita deinceps utque ad δεκάτην istā. Secundæ decadis diem primā, ἀργίτην ἐπὶ δέκα, secundā, δευτέραν ἐπὶ δέκα, usque ad εἰκοτὴν siue εἰκοδά, id est, xx. diem. Tertiam primam, ἀργίτην ἐπὶ εἰκοδι: vel Solonis inuentu, numeros dierum ad Lunæ decrementum minuendo, εὐάτην φθίνοντος, secundam, ὀγδόην φθίνοντος, tertiā εὐδόμην φθίνοντος, usq; ad τριακάδα, i. xxx. diem, quam etiam ἐβλήν καὶ νέαν vocabant, i. veterem & nouam: quo nomine etiam instantis mensis prima dicebatur: itemque prima dies Lunæ iam apparentis, & tertia a coitu digressæ. Cæterum Hesiodus hic, nec singulatim omnes dies, aut ex ordine, nec iisdem etiam appellationibus commemorat, sed repetit quosdam bis aut ter, nonnullis interim velut μελαδύπων καὶ ἀκχελίων prætermisiss: quod suo quoque loco notabimus. Εἰν igitur primus dies est, pro ἐνῆ καὶ νέᾳ, nempe metri causa. Hunc dicit esse sacrum: sūt enim omnia initia sacra: τετράς, pro τετάρτῃ, quartus dies, qui itidem sacer est, quia eo die prodit à coitu Luna, primumque tunc cōspicitur. V. 5. Ογδάτη.] Præteritis 2. & 3. itemque 5. & 6. diebus, ut mediis, venit ad octauum & nonum, quos recte viles dicit crescentibus: nam humores alit crescentia Lunæ. Versu 7. Εἰδέκ.] Decimo præterito, vndecimum & duodecimum varie laudat: quia Lu-

na Solem trigono aspectu intuetur, quem beneficium vocant. Versu 8. Ημῶν.] ὅς per synæresin pro ὅας. V. 10. Τῇ.] id est, ζώτη. ἀρσιπότης, pro ἀρσιπότης in aëre pendens. V. 11. Ημετέ.] Quidam legunt ἐκπλείς, unico vocabulo, & dicunt ita vocari xxii. diem, quasi cumularum & adauctum. Vers. 13. Μῶς.) Ait xviii. diem sationi obesse, nimirum propter immodicum humorem, vetant enim sementem facere in solo humidiorē iusto. Contra plantas serere præcipiunt pluuiis etiam tempestatibus. Vocat autem hunc diem περισκαυδὲν γέντω μῶς ἰσαρδύς, qui dicitur alias περιστῇ ἐπὶ δένη. V. 15. Επτη.] Præter vulgatum morem vocat 16. diem, ἐκτὴν μέστω, quum alias dicatur ἐκτῇ ἐπὶ δένη. Est autem hæc dies, contra quam superior, incommoda plantis, decrescēte nimirum Luna; utilis verò maribus gignendis: nam ex humido semine femellæ, ex sicciore puelli nascuntur. Et decrescēte Luna semen minus humidum est quam crescente. Vers. 17. Οὐπεν.) ἀρζάμε. αὐπὲ. id est, non est vtile puellis, ut tum contrahant nuptias, quia à plenilunio cœpit iam humor deficere. Addit deinde quædam pastoralia officia, quæ omnia ad quadratum aspectum pertinere videntur. Vers. 24. Ταμνέμω.] hoc loco εὐνεχέειν, non Occidere, ut vulg. interpr. V. 25. Εἰνεαδ.) Sic vocat vigesimum diem, quod summa dies sit μῶς μεσσηνίῳ, diebus 3 φθίνοντι continuo insequentibus. V. 26. Γένιαξ.) Hic pro πεφυγισμῶ nonnulla exemplaria habent πεπνυμῶ. V. 27. Εἰδλή.) πετράς. vocat diem 14. πετράδα μέστω, qui puellæ gignendæ bonus est, quia Luna tum abundat humore, eiusque lumen est gelidum magis, & calor temperatior, quapropter etiam animantia cum tunc propter humoris

abun

abundantia mitiora sint, facilius circulantur.

Pagina 60.v. 3. Τετράδι.] Quartum diem a fine mensis & decimum quartum, vel (vt alij volunt) quartum & vigesimum quartum improbat: tum enim & oppositio & interlunium lædunt corpora. Qui laborant cholericis morbis, ad postremam quartam magis languent; phlegmatici contra. v. Πέμπτης.] Quintos dies monet fugiendos, nempe v. xv. & xxv. cuius rei nullam adfert rationem naturalem, sed eam quæ est de religione, nempe quod tunc furia obambulent, & poenas expectant a sceleratis hominibus. V. 10. Μίσηδι.] Monet Poeta fruges ventilandas a plenilunio, quia sub id tempus excitantur venti, & aura siccior est. Prodest autem importari frumentum siccius: nam madidum importatum statim corrumpitur. V. 12. Βάλλειν.] ὕλοι. Iubet secari ligna ad thalamos & naues, quod materia quæ caditur decrescente Luna, firmitior sit; quæ vero crescente Luna, illico putrescat. V. 13. Νήϊα.] In quibusdam exempl. interiicitur hic versus, τῇμ' ἀδικοπαίῃ πάλιν τμηθεῖσι σιδέρεσσι. Sed quoniam is supra habetur pag. 34. v. 12. abundare omnino videtur. V. 15. Εἰνάς.] Nona dies media, i. x i x. meridiana, melior est. ἐπιδείλα adverb. pluralis numeri, vt πρῶτα. Quidam legunt ἐπὶ δείλα. Deriuatur a δείλον, crepusculum. V. 16. Πρωτῆς.] Prima nona dies, scilicet a principio mensis, innocua est propter ter geminum aspectum, cum sol abest a signis. V. 18. Ἀνίη.] ἔπει πᾶν. Proverb. Nullus dies omnino malus. V. 19. Παῦροι.] Loquitur de x i x. die mensis, biduo nempe ante ἑνὶ καὶ νέαν. V. 20. Ἀρξάδι.] Græcismus pro aperire dolium. V. 23. Εἰρύμ.] παῦρ δὲ τ' id est, pauci certe servant hoc dierum discrimen, pauci norunt quisnam dies præstet. V. 24. Τετράδι.] Diem

81 v. intelligit. V. 25. Μέσση.) παῦροι δ' αὐτ. Ελ-
λειψις hic est: nam ad dies referri debet, vt sit sensus:
Pauci post vigesimam mensis optimam probant
sequentes dies. Nam & tempestatum & corporum
maxime mutationes fiunt principio postremæ quar-
tæ. versu 27. Αἶδε μὲν.) Epilogus est præceptorum.
Est igitur considerandum quid religio præcipiat,
deinde quid oriatur ex causis naturalibus. Quod
enim secus se habet, superstitio est. v. 28. Αἶ δ'.) με-
πίδδουπον promiscuum sonat. ἀκήελοι autem videtur
Politianus vertisse emortuos dies. Et Homerus som-
nia vocat ἀκήελα, quasi dicas inania.

Pagina 66. v. 1. Αλλοι.) Hic videmus Hesiodum
non vbique secutum certam rationem, sed in pleris-
que superstitionem & consuetudinem hominum.
v. 2. Αλλοι.) Prouerb. Dies nouerca & parens. ver. 3.
Τάων.) Bene, inquit, habebit, qui seruauerit discrimi-
mina rerum. Adiecit tamen correctionem, quod alij
alias probent ac laudent. Verum iste inculpabilis est,
id est, ille non peccabit qui non violabit ea, quæ re-
ligiose & vtiliter constituta sunt. Nam Dij fauent iis,
qui natura recte vtuntur.

B R E V E S A N N O T A -
ziones in Scutum Her-
culis.

INSCRIBITUR hoc Poema proprio nomine Herculis scutum, quod eius præcipua sit hic descriptio. Rei autem argumentum sic habet. Taphij facta expeditione in Electryonis boues, interemerunt fratres Alcmenæ, qui armenta a villorum defendere conabantur. Cum autem Amphitryo cum ea coire vellet, non prius promisit quam de fratricidis poenas sumpsisset. Quamobrem ipse eo profectus illos interfecit. Eadem autem nocte cum ea coeunt & Iupiter & Amphitryo: hic reuersus a prælio, ille vero hominibus auxiliatorem generare volens. Peperit illa ex Amphitryone quidem Iphiclum, ex Ioue vero Herculem: qui cum auriga Iolao proficiscitur aduersus Cygnum, Martis filium, qui decimas ducentes ad Pyrho, deprædabatur. Profectus igitur scuto per Vulcanum facto Trachinem abit ad Ceycem. Congressus cum Cygno, eum interimit, Martemque pro filio suo pugnantem in crure vulnerat. Atque ita venit ad Ceycem. Erat autem Cygnus gener Ceycis, ob filiam Themistonoen.

Pagina 63 .v. 6. H. 27) Dubitari a multis solet, quid sibi velit hoc *ἀαὶδ* initium, quod & abruptum videtur, & obscurum, ideoque varie absurdeque a multis est expositum. Nos igitur ex Gul. Cantero declarationem eius euidentem adferemus (cuius ille I. Auratum sibi auctorem esse profiteatur) qua omnis omnino difficultas tolli videtur. Est autem res paulo altius reperenda. Hesiodus inter cætera, quæ Pausanias in Bæoticis enumerat, scripsit

scripsit etiam *μεγάλας ἡοίας*. ut vocat idem Pausanias, & præterea Athenæus, & Apollonij, Pindari, Sophoclis interpretes: in quibus præclarissimas quasque mulieres & heroínas perpetuo carmine celebravit, ut vel singulas pro exemplo nobis proponeret, vel vnam aliquam præclarissimam cum reliquis compararet. Hinc enim dictæ sunt *ἡοίαι*, quod singulæ similitudines ab his vocibus, ἢ οἴη, inciperent: sicut & in Homeri *Βοιωτία* factum cernimus, & apud Hebræos in *Pentateucho*. Quocirca etiam contigit, ut *ἡοίαι* posteriores Poëtæ, & inter alios Hermesianax Colophonius, Hesiodi fuisse amicam putarint, quam hoc modo celebraverit: ut & Homerus Penelopen, & alij alias. Earum igitur *ἡοίων* fragmentum est, quod hodie extat. Scutum Herculis, quo vna comparatio earum, quibus totum opus constabat quam plurimis, continetur: itaque & ab ἢ οἴη, sicut etiam reliquæ, incipit. Exemplum vnum & alterum ab interprete Pindari citatum adducam: *Η οἴη, γείη πυκινόφρων Μηκιονίη, Η τέκεν Εὐφημον γαμήονα.* &c. & *Η οἴη Φθίη Χαρίτων ἀπτηγὰς ἔχουσα Πλωεῖς παρ' ὕδαρ καλὴ γαῖονε Κυρήνη,* &c. His omnino simile est nostrum illud, *Η οἴη ἀεολιπούσα,* &c. Vnde patet error scholiastæ Græci Tzetzis, qui non ἢ, sed η, legit, ac οἴη vel per admirationem dictum, vel superflue positum putat. Nec melius sane interpretes, qui *Heu qualis*, vel *qualis illa* exposuerunt, cum, ut nos vertimus, verba sonent, *Ant qualis*. Inapte quoque πᾶς ἡοίας quidam *Matutina* vertit. Et quamvis hoc opusculum magni sit operis fragmentum, proprio tamē insignitur nomine (ut antea diximus) & scutum Herculis vocatur, quod eius præcipua sit in hac comparatione descriptio, sicut apud nos Somnium Scipionis dicitur. Hæc igitur de
ipsis

ipsis vocabulis initij. Orditur autem Poeta à commendatione Alcmenæ, atque Amphitryonem patris interfectorem Thebas secuta est. Vers. 20. Νόσφι.) Declarat occasionem suscepti belli ab Amphitryone.

Pagina 64. vers. 11. Ανοράσι.) Legitur etiam φυτεύσαι. Vers. 18. Εὐμή.) Sunt exempl. quæ habent Εὐνῇ ἐν φίλ.

Pag. 68. vers. 19. Ος περιλιπ.) Multa exemplaria & quædam ms. pro δῶμα, hic habent δῶμα, non sine magno fœdoque errore : cui tamen facilissimum erat mederi, vel eo modo quo nos fecimus, vel sic, Ος περιλιπὼν δῶμα σφίπερον σφειτ. Vers. 21. Σχίτλι.) Hic etiam pro μάλα. è palat. cod. reposuimus πολλά, ut constet vers. V. 23. Αἰζάρ.) pro ἐπιτίλλετο legitur etiam ἐπίτλιν. ms. Palat. priori assentitur. pag. 71. v. 6. Ηθελ.) Ita cod Pal. Alij ὤθελ. V. 17. Φυλόπιδα.) pal. φέρπερα. V. 19. Θυμῶ.) Nonnulli codices habent μύθω. pag. 72. v. 7. Κάββαλ.) Est alia lectio, quæ pro ἐν τοῖς, ut est in palat. habet δὲ τοῖς. V. 16. Χερσί.) Sequitur iam clypei Herculis elegantissima & admirabilis descriptio in ms. pal. & fere eodem modo Ald. & Flor. editionibus præfixus est titulus huic versui, ἀρχὴ δ' ἐπιγράμματος τ' ἀπιδός. quasi vero præcedentia non pertineant ad idem opus. V. 20. Λαμπόρμον.) Alias κυανός.

Pagina. 75. v. 3. Σειρίε.) Quidam malunt, μελάγη : eadem tamen sign. V. 4. Εν δέ.) Est hic ἐπὶ τύπῳ acerrimæ pugnæ. περιώξεις q. d. prosecutio, vel propersecutio. Interpr. ἐν τέτοις φησὶν ὡς καὶ περιώξεις καὶ ἐπιώξεις ὥς τινες θεὰ ἰζωρεαφημένα καὶ γὰρ οἱ πολέμιοι ποτέ μιν δῶκονσι, καὶ καλεῖται τὸ περιώξεις, ποτε δὲ δῶκον, καὶ καλεῖται τὸ πωλίωξεις. Igitur παλίωξεις est, quum ij qui fugerant, eos qui fugarant atque vicerant versa Martis alea insectantur.

sectantur. Huic loco similis est ille apud Virgil. cum
Troiana pubes pugnae ciet simulacra sub armis: In-
de alios incunt cursus aliosque recursus Aduersis
spatiis. Et nunc terga fugae nudant, nunc spicula
ventunt Infensi. &c. V. 15. Ἀμφιτε.] Sunt cum Pa-
lat. qui legant Ἰαυμεταί. V. 17. Κυανέαι.] idem Pal,
& quaedam alia exemp. habent Κυανέαι.

Pagina 76. v. 3. Τοὶ δ'.] Alij malunt ὅτεόν τε,
& itascebantur, seu incendebantur, & ita Palat.
V. 5. Ενδ' ἑω.] Alludit ad pugnam Lapitharum cum
Centauris in nuptiis Pirithoi. V. 13. Ἀρχτον.] Alia
exempl. habent Θέρον τε.

Pagina 79. v. 1. Ἰμερόεν.] Deest fortasse articulus
δ. vel simile quippiam, ad explendum versum, non
aliter tamen Palat. V. 15. Ενδ' ἑω.] Perseum cly-
peo anteuiolantem fingit. V. 21. Χάλκ.] Quedam
exempl. habent, νόημα ποταίτο. Palat. νόημα ἐπ' ἑω.]
V. 26. Κεῖτ'.] Orci galeam inuisibilem facit.

Pagina 80. versu 15. Μάριανθ'.] Quidam le-
gunt ἀπὸ π. V. 18. αὐδρες.] Alij malunt, γήρας τ'.
ἐμέμερπον. V. 25. Αἶμα.] Legitur etiam μαρπαιεν.
sed cum μεμερποιεν. melius fuit versus. Et supra
etiam pag. 80. est ἱέρμαυ μαρπαιεν. & pag. 84. ἱμε-
ροι μαρπαιεν.

Pagina 83. v. 4. Ἀτρεπος.] Vel, ἀπ' ἄρα ἤγε, vt
Palat. V. 21. Χερσίν.] vel ἀγλαΐας, vt idem liber.

Pagina 84. v. 9. Αἰχμῆς.] Nonnulli codices ha-
bent κρημιόεντα, q. d. fastigiatos culmos. Interpr.
μαδδωδη, κ' δ' εὐκαρπίαν εὐογμα. V. 11. Οἱ δ' ἄρ' ἐν.]
Pro ἐπιπλον. Palat. & alij legunt ἐπίνον. V. 13. Οἱ
δ' αὐτ.] In hoc & quarto deinceps versu pro ἐς πε-
λάγους, est in nonnullis codicibus ἐν πελάγους. V. 24.
ἱέρμοι.] Legitur. in Palat. ἐπαλίξαι.

Pagina 87. v. 21. Καὶ σφ.] Alias φωνήσαισ'. V. 25.
Ἀλλο.] Legitur etiam, Ἀλλο δ' ἐπὶ ἑπος ἐξέρειω.

110 ANNOTATIONES.

Pag. 88. v. 3. Αὐτός.] Quædam exemplaria, inter quæ Pal. habent ἐπὶ ταῖς, pro ἐπὶ τῶν. V. 14. Αἰχμή.] αἰχμῆ, idem cod.

Pag. 91. v. 8. Πασί.] Notandum est hic σίχες poni priore longa, ut & infra pag. 98. quum tamen alibi soleat Hesiodus alios Poëtas in corripienda illa syllaba sequi. V. 16. Ηνίοχοι.] scribe cum Palat. ἡμπαλῶν. V. 18. Ως δ' ὅτ'.] Comparatio hæc est Homero frequens.

Pag. 92. v. 1. Καδδ'.] Hoc Homero & Virgilio semper signum cladis est. V. 16. Τῶς.] αὐτίκῃ Pal. V. 18. πλὴν ἄλλων.] Hic ἐξυγμῶδ' legebatur.

Pag. 95. v. 5. Οὐδ'.] Scholiastes Græcus Tzetzes scribit Seleucum quendam legere χαλκῶς, ut de hasta intelligitur, nam scutum, inquit, non erat æneum. V. 15. Αὐτός.] Aut retinendum ἐπὶ τῶν, ut supra aut αὐτίκῃ, ut in Palatino. V. 21. Οὐδ' ἔτι.] Legitur etiam μεταχρόν.

Pag. 96. v. 12. Ως ἔφ. Palat. Αἰητῶ, V. 20. Εὐντ'., Pal. Ηερκλῆϊ, editi quidam Ηερκλεῖ.

BREVES

B R E V E S A N N O T A -
tiones in Theogoniam
Hesiodi.

Pag. 3. v. 5. Καὶ τε λ.] In nonnullis exemplaribus est Τερμηνοςοῖο. Et vers. sequenti quidam diuidunt, ἰαπε κελύσης.

Pag. 4. v. 8. Θείλω.] Magis placeret altera lectio, ἵνα κλείοιμι, si cum ea stare posset versus, quod infra quoque Poëta utatur verbo κλείειν. Quid si verbo legamus αἶς κλείοιμι; V. 24. Αρχόμε.] Altera lectio, λήγουσσι, videretur fortassis melius conuenire, si mensura versus ferre posset. Sensus certe est manifestus, idem nempe qui est. V. 10. Σφᾶς δ' αὐτὰς ἀσπιδόεντες τε καὶ ὕστερον αἶεν αἰεΐδειν : qui commodè effici non potest, si legamus λήγουσι, nisi ita exponamus : καὶ λήγουσιν αἰοιδῆς, sub. αὐτὸν ὑμνεύουσι.

Pagina 7. v. 8. Ηοὶ ἔτεκ'.] Secundum quosdam esset scribendum χούρας, quod ρας corripiatur : sed non assentiuntur veteres codices. V. 9. Μέμβλε.] Ald. edit. habet μέλε; : Germ. μέλλε; : Venet. μεμέλη. Sed notum est ex Homero, μεμέλη. contra-
 hi in μέμβλε;.

Pag. 12. v. 5. Βρόντ.] Hæc lectio Latinorum Poëtarum testimoniis confirmatur. Altera autem ἀσπιδόπλο. habet pro σπιδόπλο. V. 10. Κυκλ.] al. ἰάν. al. ἱέν. patet autem legendum esse ἱεας, pro εἶς per diæresin.

Pagina 15. v. 25. Μήδεά 9'.] Non video quomodo ἀδάμαντον. ad sensum applicari possit. Legè itaque cum exemplari Venetiis excus. ἀδάμαντι, & in interpretatione Lat. pro ferrum, ferro reponne. Nam καὶ ἔβαλ', & quæ sequuntur, de ipsis geni-

talibus omnino intelligenda sunt. Ibidem q. *Ἡπι-
εὐ πν.*

Pagina 16. v. 19. *Φάσκε.*] *Τιταίνοντες* quidam exponunt *nocentes*. sed iudicet lector num potior sit interpretatio, *extendentes*, scilicet manum.

Pagina 19. v. 9. *Λήθην.*] Alij legunt *λεμόν*: & fortasse non male. Sicut etiam vers. sequenti magis convenire videtur *φόνους* quam *φόνες*, quia supra in *Aspide* coniunxit etiam Poëta hæc duo *φόνος & ἀνδρακτοσίη*. p. 75. V. 20. *Γάη.*] Lege *Κητώ.* V. 25. *Πρωτὶ τ'.*] Quædam exemplaria habent *Εὐκράντη.*

Pagina 20. v. 24. *Ωκείης.*] Alias *καλλιπάρηθ.*

Pagina 23. v. 15. *Μιχθίς.*] Versus hic in omnibus exemplaribus collocatus reperitur 9. versibus superius, post illum *Ἐν μεγακῶ*, cum tamen eo pertinere nullo modo possit. Nam tres tantum traduntur Gorgones, *Stheno*, *Euryale*, & *Medusa*, neque in his recensetur *Callirhoe*. Quocirca nos *Guliel.* Canterum sequuti, versum illum huc transtulimus. Nam hoc cum historia plane convenit, quæ tota reperitur pag. 72. v. 19. *Κέρη δ' Ὡκεανοῖο.*

Pagina 27. v. 17. *Εὐλώ.*] In nonnullis exemplaribus est *Αλλασκῶ*, pro *Αρδησκῶ*.

Pagina 28. v. 14. *Οἱ δὲ ἔχ.*] Legitur etiam *ὄσσι σφειν.* V. 19. *Κερίω.*] Omnino legendum est & corrigendum, *Κερίω δ' Εὐρυβίη.* ut sit sensus, *Eurybiam* peperisse *Creo*, &c. Nam vir *Creus* recensetur supra in catalogo filiorum *Cæli & Terræ*, p. 11. v. 27. *Eurybiæ* autem mulieris fit mentio pag. 19. v. 21. *Εὐρυβ.* ubi ex *Ponto & Terra* prognata dicitur. Porro in hoc versu pro *ἵκετεν*, legitur etiam *ἵκων ὦ φιλ.* V. 21. *Πέροίω θ'.*] Legitur etiam *ὅς πάσασσι.* V. 23. *Αργίπην.*] Alias *λαγψτελέειθην.*

Pagina 31. v. 9. *Μήτην.*] *ἀπὸ ῥήγαςθν* reposuimus

ANNOTATIONES. 113

pro ἀπερήσθην, Hesychium secuti. Videtur autem hic capi vox illa pro vi spoliare, vel simpliciter pro adimere. Sunt tamen qui malunt pro carere, accipere.

Pagina 32. v. 5. Ερδων.] vel Ρέζων. V. 18. Εν τ' αγ.] Hic pro ἐνθ' reposuimus ἐν τ', & pro ὄν κ', ὦν κ. V. 24. Ενθ.] Aut legendum est τοῖς pro πῖσι, aut pro παραγίνε) aliud verbum reponendum videtur: certe πῖσι παρίστα) sensui aptissimum esset. V. 26. Ρεία.] Quidam malunt, φέρει χείρων τε, τοκέσσι δὲ κῦδ.

Pagina 35. v. 5. Βουκολ.] Fortasse pro βυκέλια metri causa repositum.

Pagina 36. v. 14. Κρήτη.] Iudicet lector, num recte additum sit ἐν. V. 27. Ηύξειτο.] Nonnulli codices habent ἐπιπλοιδύων δὲ ἐνιαυτῶν.

Pagina 39. vers. 10. Οἱ οἱ.] Pro ἀπειμνήσ. legitur & ἐπιμνήσονται.

Pagina 40. v. 17. Δασάμδρ.] Finis huius versus sic legitur in Ald. & Fior. edition. Ζῶος νέον ἐξαπατίσκων : ubi Ζῶος nullo modo ferri potest, de ἐξαπατίσκων autem (quod tanquam ab ἐξαπατάω deductum videtur) lectori iudicium relinquimus.

Pagina 44. vers. 4. Αμφι.] pro νεοθήλειας quidam reponunt νεοθηλέω, ut iungatur cum ποίης. V. 19. Οὐλομδρ.] Mendose prorsus legitur hic versus in nonnullis exempl. cum iniuria tam metri quam sensus ipsius, hoc modo : Οὐλομδρής πινής αὐσύμφορρι, ἀπ' ἀκέρρι. Perperam etiam σύμφορρι exponitur in vulgat. interpr. Commoda, cum significet Comitantia, ut in illo eiusdem Poëtæ loco, in Εργ. pag. 24. Διμὸς γδ' τοι πάμπ. &c. Est ergo sensus : quæ non sectantur paupertatem, sed luxus sunt affeclæ.

Pagina 48. v. 20. Φάινει.] Pro ἐναντίοι potest

etiam legi *ἐναντίον*. V. 22. *Ες φάος*.] pro *ἀπὸ* legitur etiam *ὑπὸ*: & fortasse rectius, ut eius aspiratio fulciat præcedentem syllabam.

pag. 51. v. 1. *Σῆς δ'*.] Est & alia lectio, *Σῆσι δ'* *ὑπὸ φροσύνησιν*. V. 2. *Ἀψορρ*.] Coniunximus δὲ cum præcedenti voce *ἄψορρον*, ut videlicet sit aduerbium motus, non autem coniunctio δὲ, quæ iam est in præcedenti versu. V. 18. *Πέρας*.] pro *παραρῆς*, Steph. editio *παραράς*. quæ minus placet. vide pag. 55. v. 4.

pag. 52. v. 18. *Πίλνατο*.] Legitur hic etiam *μέγας ὑπὸ δόδπ*. aspiratione præpositionis fulciente vltimam syllabam præcedentis dictionis, ut iam antea vidimus pag. 48. v. 22. *Ες φάος*. V. 21. *Συὸ δ'*.] Quidam malunt *ἰσφραρίζον*, quam dictionem Hesych. exponit *ἰδδνουν*, id est, iactabant, ciebant, mouebant. Sed viderint quo pacto ita constet versus.

pag. 56. v. 9. *Ἀσμεφ*.] legitur & *ἄσων ἰούσας*.

pagina 58. v. 25. *ῥ δ'*.] *σιδηρεῖν* scribendum, sed per *συνίζησιν* legendum *σιδηρεῖν*.

pagina 59. v. 14. *Ἀρτελίη*.] Alij malunt. *Ἀρτελίης*: quod videretur tū in fœminino genere poni, (quod durum esset) aut subintelligendum *ἐνεκα*. Quid si vero *ἄρτελίης* legeremus? V. 26. *Ὅς κεν*.] *ἀπολείψας*, ab *ἀπολείβω*. Quidam tamen ab *ἀπολείπω* deducunt, & relinquentes exponunt.

pagina 60. v. 8 *Ενθάδε*.] Legitur & *λαίνω*.

pagina 63. v. 2. nonnulli legunt *καταργεῖν ὄραπ*.

pagina 64. v. 1. *Τρίσ'*.] melius fortasse sic quam ut alia exempl. habent, *Τρίσας δ'* *αἰδης*, cum qua lectione versus constare non potest. V. 21. *Νόσφι*.] Malim *Ζεφύρου τε* cum plerisque aliis. Nam superius pag. 28. separauit quoque Zephyrum ab Argeste. Aut igitur hic legendum *Ζεφύρου τε*, aut superius coniungenda hæc duo *Αργεστην*, & *Ζεφύρου*. V. 23. *Αἰ δ'* *Ἀλλαι*.] Multa exempl. habent *μεψαύειν*, quod vocabulum

ANNOTATIONES.

115

cabulum Hesychius exponit, αἰματία αἰματι ἢ κοδ-
φαί προαί.

pagina 67. v. 7. Γαῖης.] Versus hic est hyperme-
ter. In nonnullis tamen exempl. est αἰεὶ Ζῴα. V. 26.
Αἴτ'.] Quidā scribunt ὠραῖαι, spiritu leni: nonnulli
etiam exponunt, *decorant*, speciosa faciunt: quod ni-
mirum Horæ dicuntur pulchritudinis Deæ.

pag. 71. v. 6. alij φαίδιμον Ερμῶ. V. 22. Οἶος.]
Legitur quoque ἀθανάτοισι τελείωσαι.

pag. 72. v. 1. Η δὲ οἱ.] ε in particula δε sustenta-
tur aspiratione sequentis dictionis. V. 26. Αὐτάρ.]
Reperitur etiam Νηηίδες.

pagina 75. v. 25. Ἀρξιν.] In nonnullis codicibus
hæc duo verba, αἰμύμονα, & κρῶπερον, scribuntur ut
propria nomina.

VARIAE LECTIONES AD
HESIODI OPERA ET
dies, quarum in Annotationibus
nulla facta mentio.

Pagina 3. vers. 17. *πρότερον*.

P. 4. v. 25. *ποιμιλομήτης*: sed alteram præfert Proclus, auctorem Plutarchum laudans.

P. 7. v. 11. ms. Palat. -- *ἀθανάτης δὲ θεῆς εἰς ὧν*
ἰστέον Παρθενικῆς, i. *παρθένου*, ut habent glossæ.

P. 11. vers. 7. *θεοὶ ζώσπον*: ut paulo ante pag. 8.
vers. 12.

Pag. 12. v. 8. *ἰπυθόνιοι*.

Pag. 15. v. 11. elegantius Palatinus, *Τεῖς ἴτεθ*,
i. *πυλάεις*, inquit interpres. Versu 24. *βάζοντ'*.] ita
ms. Palat. *βάζοντε αὐτὶς* & *βάζοντες*, dualis pro plurali,
inquit Tzerzes: ut apud Homerum, *ὦ Λύκιοι πό-
σι φεύγετε νυῦθ' οἱ ἐσόν*; alij, *βάζοντες ἰπίοισι*. & ita
legisse videtur Moschopulus, qui alias in grammati-
cis istis observationibus nimius est. alij *ἴπιοισι*.

Pag. 16. vers. 9. ms. Pal. *ἴπιν*.

Pag. 19. v. 15. *θαλίης* uterque palat. V. 24. vet.
cod. palat. *ἀπήνερα*, quemadmodum, & Eustathius.

Pag. 20. vers. 17. *βασιλίων* synizesis & *η-κ* & *ω*.
in pal. supra ἡ adscriptum erat *ε*.

pag. 23. vers. 28. *δὲ σ' εὔτ*.

pag. 24. vers. 19. vet. palat. *αἰολβίλιν*, *θαίρως δὲ*
πρὸς ὄλβον. in altero tamen dandi casu.

pagin. 27. in vers. palat. *ἄλιταίνε*, in alio *ἄλι-
ταίνων*.

pag. 28. vers. 7. malim cum vet. & recentiore
palat. *ἐπὶ σμικρῷ*: quum apud Platonem & Plutar-
chum ita legatur.

pag. 31. vers. 10. hic versus in Homeri & Hesiodi certamine, ab H. Steph. edito, ita legitur, Γυμνόν τ' ἀμείων ὄζαν ὥρεια πάντ' ἐπείλων. in ms. pal. ἀμείων i. σωμαθροίζων ἢ θρεείζων.

pag. 35. vers. 15. ms. & palat. & alij ὁμῶς ηροῶ.

pag. 39. vers. 1. Eustathij lectionem ἐπ' ἀλῆα, propter temporem, seu temporis captandi gratia, confirmat simile hemistichium infra. 43. 26. καὶ ἐπ' ἡῶ κροῖτον. ubi ut quinta versus regio spondæum habet pro dactylo, ita in superiori hemistichio anapæstum habet pro dactylo seu spondeo: quomodo & prima regio apud Homerum Βορέης καὶ Ζεφύρος: item, Πλείονές κε μνηστῆρες: & apud Virgil. Fluviorum rex Eridanus. Quamquam & synizesis in istis potest statui; ut in Homericō illo, Θώρηκας ῥήξεν δῆϊων ἀμφὶ στήθεσσι, qua de re monuit etiam Hephæstio.

pag. 44. v. 18. pro ἀνέμου diserte palat. Ζεφύρου legit, & gloss. εἶδος ἀνέμου. V. 26. Θῆται, Venet. & Steph. exempl. edit. Θῆτ. reponendum ex MM. SS. palat. Θῆτ' & ita legisse Moschopulum liquet.

pag. 47. v. 23. ms. c. ἐνικέτ' ἔο.

pag. 51. v. 28. in vno ὥς σ' ἀγροεύω. in altero, ὥς σεκελεύω.

pag. 52. v. 8. al. τρεῖς κροῖτα.

pag. 55. v. 5. v. c. palat. κακὸν γ' εἶπης: & μοχ ἀκούσας, al. καὶ εἶποις. V. 12. αἰείον ἔσται.

pag. 56. v. 20. φημίζουσι. ita c. v. alij φημίζουσι θαυματοῖ.

pag. 59. v. 26. MM. SS. Γείνασθ' ἄλλα.

In Erg. 3. 24. scribe εὖ θείας. & 91. 21. πανύρροισι. H. Steph.

F I N I S.

K 5